

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANČÍ

INSTITUTE OF FINANCES

ROZDÍLY V ÚČETNÍ KONSOLIDOVANÉ ZÁVĚRCE SESTAVENÉ PODLE VYBRANÝCH NÁRODNÍCH LEGISLATIV

DIFFERENCES IN CONSOLIDATED FINANCIAL STATEMENTS PREPARED IN ACCORDANCE WITH
LEGISLATION OF SELECTED COUNTRIES

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Daniela Kvasová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. Jan Pěta, Ph.D.

BRNO 2021

Zadání diplomové práce

Ústav:	Ústav financí
Studentka:	Bc. Daniela Kvasová
Studijní program:	Účetnictví a finanční řízení podniku
Studijní obor:	bez specializace
Vedoucí práce:	Ing. Jan Pěta, Ph.D.
Akademický rok:	2020/21

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává diplomovou práci s názvem:

Rozdíly v účetní konsolidované závěrce sestavené podle vybraných národních legislativ

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod

Cíle práce, metody zpracování

Teoretická východiska posuzování konsolidovaných účetních výkazů

Analýza konsolidovaných účetních výkazů vybraných států

Sestavení konsolidovaných účetních závěrek dle legislativy vybraných států

Ekonomická komparace sestavených konsolidovaných účetních závěrek

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Cílem diplomové práce je popsat sestavení konsolidovaných účetní závěrek podle české a německé legislativy a zhodnotit jaké efekty vyplývají z rozdílných pravidel pro jejich sestavení včetně zhodnocení ekonomické situace konsolidovaného celku.

Základní literární prameny:

Handelsgesetzbuch (HGB) in der im Bundesgesetzblatt Teil III, Gliederungsnummer 4100-1, in der veröffentlichten bereinigten Fassung vom 10. 5. 1897 (RGBl. I s. 219). Verfügbar unter: <https://www.gesetze-im-internet.de/hgb/>

JANHUBA, M., M. MÍKOVÁ, J. ROUBÍČKOVÁ a V. ZELENKA. Finanční účetnictví: obecné otázky. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-614-2.

JÍLEK, J. Hlavní účetní systémy IFRS a US GAAP. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-247-2774-5.

LOJA, R. a R. JONÁŠ. Konsolidovaná účetní závěrka podle českých předpisů v příkladech. Praha: 1. VOX, 2016. ISBN 978-80-87480-52-6.

ZELENKA, V. a M. ZELENKOVÁ. Konsolidace účetních výkazů: principy a praktické aplikace. 2. upr. a rozš. vydání. Jesenice: Ekopress, 2018. ISBN 978-80-87865-43-9.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2020/21

V Brně dne 28.2.2021

L. S.

doc. Ing. Mgr. Karel Brychta, Ph.D.
ředitel

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Diplomová práca sa zaoberá metodikou zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky, podľa českej a nemeckej legislatívy. Obsahuje postupové kroky zostavenia konsolidačných metód, použitých v závislosti na zmene vlastníckeho podielu materskej spoločnosti. Efekt konsolidácie podľa rôznych konsolidačných metód je analyzovaný z ekonomického, daňového a mzdového pohľadu.

Abstract

This master's thesis deals with the methodology of a consolidated financial statement's composition, according to Czech and German legislation. The thesis contains particular steps of the consolidation methods' composition, that were used depending on the changes in the ownership interest of the parent company. The effects of the consolidation according to different consolidation methods are analyzed from the economic, tax and wage standpoints.

Klíčové slová

konsolidácia, konsolidovaná účtovná závierka, metódy konsolidácie, miera vplyvu, materská spoločnosť, dcérska spoločnosť

Key words

consolidation, consolidated financial statement, consolidation methods, level of impact, the parent company, subsidiary

Bibliografická citácia

KVASOVÁ, Daniela. *Rozdíly v účetní konsolidované závěrce sestavené podle vybraných národních legislativ* [online]. Brno, 2021 [cit. 2021-05-15]. Dostupné z: <https://www.vutbr.cz/studenti/zav-prace/detail/135405>. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, Ústav financí. Vedoucí práce Jan Pěta.

Čestné prehlásenie

Prehlasujem, že predložená diplomová práca je pôvodná a spracovala som ju samostatne. Prehlasujem, že citácia použitých prameňov je úplná, že som vo svojej práci neporušila autorské práva (v zmysle Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorskom a o právach súvisiacich s právom autorským).

V Brne dňa 15. mája 2021

.....
podpis študenta

Pod'akovanie

Ďakujem vedúcemu diplomovej práce Ing. Janu Pětovi, Ph.D., za jeho cenné rady a pomoc pri spracovaní práce. Zároveň by som sa chcela poďakovať rodine a priateľom, ktorí mi boli po celú dobu štúdia oporou.

OBSAH

ÚVOD.....	11
CIELE PRÁCE, METÓDY A POSTUPY SPRACOVANIA	13
1 ZDÔVODNENIE DÔLEŽITOSTI A AKTUÁLNOSTI DIPLOMOVEJ PRÁCE .	15
2 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ PRÁCE	18
2.1 Podstata konsolidovanej účtovnej závierky	18
2.2 Konsolidovaná účtovná závierka v Českej republike	18
2.2.1 Legislatívna úprava	18
2.2.2 Povinnosť zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky.....	19
2.2.3 Kritériá pre oslobodenie od konsolidácie	20
2.2.4 Vylúčenie z konsolidácie.....	21
2.2.5 Miera vplyvu.....	22
2.2.6 Konsolidačný rozdiel.....	23
2.2.7 Konsolidačné metódy	25
2.2.8 Obsah konsolidovanej účtovnej závierky	30
2.2.9 Konsolidačné pravidlá.....	33
2.2.10 Postup konsolidácie.....	34
2.2.11 Vylučovanie vzájomných vzťahov	35
2.2.12 Odložená daň v konsolidácií.....	37
2.2.13 Dátum zostavenia a sankcie spojené s nezostavením	40
2.3 Konsolidovaná účtovná závierka v Spolkovej republike Nemecko.....	40
2.3.1 Legislatívna úprava	41
2.3.2 Povinnosť zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky.....	43
2.3.3 Kritériá pre oslobodenie od konsolidácie	44
2.3.4 Vylúčenie z konsolidácie.....	45
2.3.5 Miera vplyvu.....	46

2.3.6	Konsolidačný celok	48
2.3.7	Konsolidačný rozdiel.....	49
2.3.8	Konsolidačné metódy	51
2.3.9	Obsah konsolidovanej účtovnej závierky	54
2.3.10	Úpravy pred zostavením.....	57
2.3.11	Prepočet cudzej meny.....	57
2.3.12	Odložená daň	58
2.3.13	Dátum zostavenia a sankcie spojené s nezostavením	58
2.4	Finančná analýza konsolidovaných účtovných výkazov.....	59
2.4.1	Ukazovatele likvidity	59
2.4.2	Ukazovatele zadlženosti	60
2.4.3	Ukazovatele rentability.....	61
2.4.4	Ukazovateľ aktivity.....	61
3	METODIKA ZOSTAVENIA KONSOLIDÁCIE	62
3.1	Zjednotenie výkazov	62
3.2	Konsolidačné metódy podľa českej legislatívy	65
3.2.1	Prehľad konsolidačných metód.....	65
3.2.2	Plná metóda konsolidácie	66
3.2.3	Ekvivalentná metóda konsolidácie.....	91
3.2.4	Pomerná metóda konsolidácie	104
3.3	Konsolidačné metódy podľa nemeckej legislatívy	117
3.3.1	Prehľad konsolidačných metód.....	117
3.3.2	Plná metóda konsolidácie	118
3.3.3	Ekvivalentná metóda konsolidácie.....	142
3.3.4	Pomerná metóda konsolidácie	155
4	ZHODNOTENIE	167

4.1	Ekonomický pohľad	167
4.1.1	Zhodnotenie finančnej situácie v Česku.....	167
4.1.2	Zhodnotenie finančnej situácie v Nemecku.....	169
4.1.3	Zhrnutie	171
4.2	Daňový pohľad.....	172
4.2.1	Porovnanie základných rozdielov z pohľadu DPPO.....	173
4.2.2	SZDZ s Nemeckom.....	176
4.3	Mzdová problematika.....	179
4.3.1	Porovnanie základných rozdielov v mzdovom systéme.....	179
4.3.2	Poistné odvody a náklady na zamestnanca v Českej republike.....	184
4.3.3	Poistné odvody a náklady na zamestnanca v Nemecku	187
4.3.4	Komparácia mzdových systémov v Českej republike a v Nemecku	189
	ZÁVER.....	193
	ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV	195
	ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK.....	204
	ZOZNAM GRAFOV	205
	ZOZNAM OBRÁZKOV	206
	ZOZNAM TABULIEK	207
	ZOZNAM PRÍLOH	211

ÚVOD

Význam priamych zahraničných investícií sa prejavil predovšetkým na konci 90. rokov 20. storočia, kedy sa v Českej republike zvyšoval podiel spoločností, ktoré boli pod zahraničnou kontrolou. Postupne narastal záujem expandovať na nové trhy prostredníctvom nadobudnutia majetkovej účasti zahraničných investorov v existujúcom podniku. Jedná sa o tzv. kapitálové akvizície, čím sa vytvára ekonomická skupina právne samostatných spoločností.

Existujú rôzne faktory motivácie zahraničných investorov a medzi najčastejšie patria predovšetkým synergické efekty, ktoré vznikajú v súvislosti s výhodnejšími daňovými podmienkami, diverzifikáciou vstupov a výstupov, diverzifikáciou potenciálnych rizík, alebo je dôvodom expanzie samotné udržanie si konkurencieschopnosti v odvetví. Záujem akvizícií rastie čoraz viac s rozvojom medzinárodného obchodu a vplyvom globalizácie.

Aj napriek postupnému zblížovaniu ekonomík členských štátov EÚ prostredníctvom harmonizácie účtovníctva, kde dochádza k zjednocovaniu pravidiel, stále existujú medzinárodné rozdiely v legislatíve.

Diplomová práca bude zameraná na zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky podľa rozdielnych pravidiel, ktoré plynú z českej a nemeckej legislatívy. Pri jej zostavení sa vychádza z individuálnych účtovných závierok spoločností, ktoré tvoria ekonomickú skupinu. Práca je rozdelená do 4 hlavných častí:

Prvou časťou je samotné zdôvodnenie aktuálnosti a dôležitosti témy diplomovej práce.

Druhá časť je zameraná na vymedzenie základných teoretických východísk, týkajúcich sa zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky, zvlášť podľa českých a nemeckých právnych predpisov. Vytvára určitý prehľad konsolidačných pravidiel a postupov.

Tretia časť aplikuje teoretické poznatky a demonštruje konsolidačné pravidlá a postupy formou modelových príkladov. Zostavenie jednotlivých metód podľa legislatívy vybraných štátov pozostáva z postupových krokov, ktoré majú charakter pomocnej metodologickej príručky.

V poslednej štvrtnej časti je následne prostredníctvom vybraných ukazovateľov finančnej analýzy, zhodnotený prínos účasti materskej spoločnosti v zahraničnej spoločnosti. Ekonomická analýza je doplnená aj o poukázanie na daňové a mzdové rozdiely v jednotlivých štátoch, ktoré by mohli byť taktiež jedným z rozhodovacích faktorov pri porovnávaní atraktívnosti možných investícií do zahraničných spoločností.

CIELE PRÁCE, METÓDY A POSTUPY SPRACOVANIA

Hlavným cieľom diplomovej práce je popísať a zhodnotiť rozdielne pravidlá a postupy pre zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky, podľa českej a vybranej zahraničnej legislatívy. Diplomová práca je zameraná na konsolidovanú účtovnú závierku v Českej republike a v Spolkovej republike Nemecko.

Pre splnenie hlavného cieľa musia byť splnené nasledujúce čiastkové ciele:

- v teoretickej časti popísať konkrétne pravidlá pre zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky, ktoré vychádzajú z českej a nemeckej legislatívy,
- v analytickej časti práce v závislosti na vybranej legislatíve štátu, aplikovať jednotlivé pravidlá konsolidačných metód pomocou modelových príkladov, čím budú poukázané zásadné rozdiely pri zostavovaní,
- následne v poslednej časti, na základe zhodnotenia vypracovať ekonomickú komparáciu zostavených konsolidovaných účtovných závierok a poukázať na ekonomický prínos, ktorý plynie materskej spoločnosti z účasti v iných spoločnostiach,
- v poslednej časti, prispieť k vyššej vypovedacej schopnosti zhodnotenia na základe zdôraznenia hlavných rozdielov v daňovom a mzdovom systéme vybraných štátov.

Práca pozostáva z teoretickej, analytickej (metodickej) časti a zo samotného zhodnotenia. Pri spracovaní teoretickej časti bola využitá metóda **literárnej rešerše**, ktorá pomáha lepšie pochopiť danú problematiku a zároveň rozšíriť povedomie a poznatky o danej oblasti prostredníctvom zberu relevantných, dostupných informácií z odbornej literatúry a iných literárnych prameňov (1, s. 24).

V analytickej časti práce je využitá metóda **pozorovania, analýzy, syntézy, komparácie** a v samotnom zhodnotení metóda **dedukcie**.

Pozorovaním sa rozumie sledovanie určitých skutočností. Na základe pozorovania individuálnych výkazov účtovnej závierky materskej a dcérskej spoločnosti, budú uvedené informácie, ktoré ďalej slúžia pre zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky príslušnou metódou (2, s. 21 - 23).

Podstatou analýzy je rozklad skúmaného objektu, či situácie na jednotlivé časti. Jedná sa o rozbor vlastností a faktov, kde každá časť má ustálené zákonitosti fungovania systému. Analytická časť práce pozostáva z analýzy konsolidačných metód, v závislosti na miere vplyvu a legislatívy daného štátu (2, s. 21 - 23).

Túto metódu v diplomovej práci dopĺňa syntéza, ktorá je opakom analýzy a zaoberá sa zjednotením jednotlivých zistených poznatkov do jedného celku. Pomáha pochopiť vzájomné súvislosti. Na základe zistených výsledkov z uskutočnených analýz, sú prostredníctvom syntézy formulované zhrnutia v podobe ekonomického zhodnotenia (2, s. 21 - 23).

Poslednou použitou metódou v tejto časti je metóda komparácie, ktorá predstavuje porovnávaciu metódu. Prostredníctvom komparácie sa zisťujú zhodné, alebo rozdielne vlastnosti pozorovaných skutočností. Metóda komparácie je v diplomovej práci využitá pri porovnávaní pravidiel pre zostavenie jednotlivých konsolidačných metód podľa príslušnej legislatívy daného štátu (2, s. 21 - 23).

Metóda dedukcie použitá v zhodnotení predstavuje metódu, pomocou ktorej je možné na základe obecných záverov vyvodiť konkrétne nové skutočnosti a tvrdenia. Uvedené zistené skutočnosti tak napomáhajú posúdiť ekonomický dopad na konsolidačný celok. (2, s. 25).

1 ZDÔVODNENIE DÔLEŽITOSTI A AKTUÁLNOSTI DIPLOMOVEJ PRÁCE

V posledných rokoch patrí globalizácia medzi najdiskutovanejšie témy. V súčasnosti má vývoj svetovej ekonomiky čoraz viac globálny charakter. Pojem globalizácia nie je jasne vymedzený, existuje mnoho prístupov a poňatí. Podľa WHO sa pod pojmom globalizácia rozumie zvýšená previazanosť a vzájomná závislosť národov a krajín. OECD popisuje globalizáciu ako proces, ktorý zvyšuje závislosť trhov, ktorý je vyvolaný dynamikou obchodu s tovarom a službami, pohybom kapitálu a technológií. Globalizáciou sa okrem iných aktérov zaoberá taktiež aj Medzinárodný menový fond, ktorý vydáva správy svetového ekonomického výhľadu na určité obdobie. Svetová banka, ktorá uskutočňuje celú radu výskumov zameraných na proces globalizácie a rozvoja obchodu v rôznych krajinách. Európska komisia, ktorá vydáva oznámenia, opatrenia a návrhy nariadení o prispôsobení sa globalizácii (3, 4, 5).

Európska komisia taktiež vydala v roku 2017 Bielu knihu o budúcnosti Európy. Tento diskusný dokument sa zaoberá otázkami a otvára významné debaty o tom, ako môže EÚ globalizáciu formovať tak, aby vyhovovala spoločným záujmom a hodnotám členských štátov a ich občanov. Je snahou čo najlepšie spoločne využiť potenciál globalizácie. Globalizácia nie je nová, už stovky rokov dochádza k ovplyvňovaniu rôznych častí sveta. Je prejavom ľudského inštinktu neustále hľadať nové príležitosti, miesta a ľudí za účelom výmeny myšlienok, prípadne tovaru, alebo služieb. Globalizácia sa však neustále vyvíja a mení. Kedysi bola globalizácia poháňaná v podobe kapitálových tokov a rozvíjajúceho sa obchodu, v súčasnej dobe napreduje rýchly technologický vývoj a dôležitosť výmeny znalostí. Je potrebné si však uvedomiť, že s globalizáciou nie sú spojené len nové možnosti, ktoré prepojenejší svet prináša, ale taktiež aj výzvy čeliť zvýšenej konkurencii (6).

Proces globalizácie predstavuje obrovské toky tovaru a kapitálu, ktoré prúdia cez hranice štátu. Odbúravajú sa národné hranice, vytvárajú sa nové vzťahy, zblížujú sa kultúry národov a čoraz viac rastie závislosť prepojenosti ekonomík rôznych štátov. Aktérmi sú predovšetkým silné nadnárodné spoločnosti, ktoré prostredníctvom priamych zahraničných investícií zakladajú ďalšie spoločnosti (6).

Nemecká ekonomika patrí medzi jednu z najstabilnejších ekonomík spomedzi členských štátov Európskej únie. Čoraz viac rastie záujem investorov expandovať na atraktívnom nemeckom trhu. Naznačuje tomu aj skutočnosť, že na nemeckom trhu pôsobí 55 000 zahraničných firiem, z toho 44 spoločností s českou účasťou (7).

Z pohľadu Českej republiky sú najväčšími obchodnými partnermi susedné štáty. V rámci teritoriálnej štruktúry je kľúčovým zahraničným partnerom Nemecko, predovšetkým spolková krajina Bavorsko (8, 9).

V prípade vzájomného obchodu hrá kľúčovú rolu automobilový priemysel. Približne 60 % exportu do Nemecka tvoria osobné automobily a diely pre automobilový priemysel, čím sa Česká republika stala dominantným dodávateľom pre nemecký automobilový priemysel, ktorý patrí medzi jedno z najdôležitejších priemyslových odvetví (10).

Jedným z dôvodov, prečo české spoločnosti kupujú podiely v malých a stredných spoločnostiach v Nemecku, je okrem vstupu na nemecký trh aj prístup k novým technológiám. Medzi najznámejšie investície patrí investícia investičnej spoločnosti EP Global Commerce, ktorá nakúpila akcie nemeckého reťazca Metro AG. S podielom 29,9 % sa k dňu 30. novembra 2019 stala najväčším akcionárom spoločnosti. Medzi ďalšie investície patrila v roku 2013 investícia spoločnosti AGROFERT a. s., do nemeckej pekárne Lieken AG. Významné boli aj dve investície skupiny ČEZ v roku 2015 do spoločnosti Sunfire GmbH a do spoločnosti Sonnenbatterie GmbH, ktoré sú zamerané na solárnu energetiku (11).

Pre nemeckých investorov je Česká republika v rámci strednej a východnej Európy najatraktívnejšou destináciou, konkrétne sú druhým najväčším investorom. Hodnota vývozu do Českej republiky bola za rok 2019 vo výške 44,5 miliardy eur. Najviac nemeckých investícií smeruje do výroby motorových vozidiel, obchodu, služieb a do výroby prístrojov. Aktuálne pôsobí v Českej republike viac ako 4 000 nemeckých spoločností, dôležitých pre rast a prosperitu pracovných miest a zároveň tvoria najväčší podiel zahraničného kapitálu (12).

Prvou významnou investíciou po roku 1990 bola investícia koncernu Volkswagen Group do Škody Auto v Mladé Boleslavi. Nadobudnutý 30% podiel v spoločnosti sa postupne zvýšil v roku 1994 na 60,3 %, v roku 1995 na 70 % a v máji 2020 vlastnil 100 % akcií

spoločnosti. Jedná sa o tretiu najväčšiu a najúspešnejšiu priamu zahraničnú investíciu v Českej republike. Takmer 89 % produkcie Škody Auto je exportovanej do Nemecka, čím sa zároveň stala druhým najväčším dovozcom (7).

Medzi ďalšie významné investície patrila v roku 2002 investícia nemeckej energetickej spoločnosti RWE Gas AG, ktorá vlastnila 97% podiel v spoločnosti Transgas, a. s. Ďalej sú spomedzi ďalších investícií známe napríklad investícia Siemens, AEG, E.ON, Deutsche Telekom a Continental (7).

Vzťahy medzi materskou a dcérskou spoločnosťou sú čoraz viac aktuálnou témou a je preto dôležité venovať sa tejto problematike do hĺbky, nie len z pohľadu účtovného, ale aj daňového. Okrem tuzemského práva je dôležitá aj správna aplikácia a pochopenie jednotlivých článkov, ktoré sú súčasťou medzinárodnej zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia medzi Českou republikou a Spolkovou republikou Nemecko. Umožňuje tak predchádzať možným daňovým problémom, ktorým môže byť nie len dvojité zdanenie, ale zároveň je to akási ochrana pred dvojitým nezdanením (5).

2 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ PRÁCE

Medzinárodné obchodné právo definuje štáty Európskej únie ako spoločenstvo zvrchovanej (suverénnej) rovnosti. To znamená, že z právneho hľadiska nemá väčší štát viac práv v porovnaní s menším. Je potrebné poukázať na to, že každý štát má však inú ekonomickú, politickú situáciu a zvyklosti. Vnútroštátna úprava v jednotlivých štátoch je rozdielna a preto bude problematika konsolidácie vymedzená zvlášť z pohľadu Českej republiky a z pohľadu Spolkovej republiky Nemecko.

2.1 Podstata konsolidovanej účtovnej závierky

História konsolidovanej účtovnej závierky siaha do konca 19. storočia, kedy začali vznikať prvé podnikové kombinácie v podobe akvizícií. Konsolidovaná účtovná závierka predstavuje účtovnú závierku, ktorá je zostavená za skupinu podnikov, ktoré sú medzi sebou vzájomne prepojené. Táto skupina predstavuje účtovnú jednotku, ktorá vystupuje ako jednotný ekonomický celok. Je dôležité zdôrazniť, že konsolidovaná účtovná závierka má len informačný charakter. Poskytuje informácie o vernom a poctivom obraze účtovníctva a o finančnej situácii konsolidačného celku, nie len interným užívateľom (vlastníkom, zamestnancom), ale aj širšiemu okruhu externých užívateľov (bankám, potenciálnym investorom, odberateľom, dodávateľom, verejnosti) (13, s. 15 - 16).

2.2 Konsolidovaná účtovná závierka v Českej republike

Táto časť diplomovej práce poskytuje informácie o konsolidovanej účtovnej závierke podľa českých právnych predpisov. Popisuje vznik povinnosti, možné oslobodenia a vylúčenia z konsolidácie, definuje mieru vplyvov a s tým spojené konsolidačné metódy.

2.2.1 Legislatívna úprava

V rámci vnútroštátnej úpravy problematiku konsolidácie vymedzujú:

- **Zákon č. 563/1991 Sb., o účtovníctve** (ďalej len „ZoÚ“),
- **Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodných korporáciách** (ďalej len „ZOK“),
- **Prevádzacia vyhláška č. 500/2002 Sb., pre podnikateľov**,

- **České účtovné štandardy** (ďalej len „ČÚS“), konkrétne ČÚS č. 020 o konsolidovanej účtovnej závierke (13, s. 22).

Pri splnení podmienky, ktorú bližšie špecifikuje § 23a ZoÚ je konsolidujúca účtovná jednotka povinná vychádzať pri zostavení konsolidovanej účtovnej závierky podľa medzinárodných účtovných štandardov (ďalej len „IFRS“). Ostatné konsolidujúce účtovné jednotky sa môžu podľa § 23a odst. 2 ZoÚ rozhodnúť vychádzať z uvedenej medzinárodnej úpravy, alebo podľa českej legislatívy (14, 15, s. 120, 124).

2.2.2 Povinnosť zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky

Účtovná jednotka, ktorá je obchodnou spoločnosťou a zároveň je ovládajúcou osobou je podľa § 22 odst. 2 ZoÚ povinná zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku (14, 16).

Ovládajúcou osobou sa podľa § 74 odst. 1 ZOK rozumie osoba, ktorá môže priamym, alebo nepriamym spôsobom uplatňovať v inej obchodnej korporácii rozhodujúci vplyv. V odbornej terminológii sa jedná o konsolidujúcu účtovnú jednotku definovanú v § 74 odst. 2 ZOK ako tzv. materskú spoločnosť. Ovládajúca osoba má na základe § 75 odst. 1 ZOK právo menovať a odvolávať členov štatutárneho, kontrolného orgánu a podľa § 75 odst. 2 ZOK tvorí podiel tejto materskej spoločnosti na hlasovacích právach aspoň 40 % všetkých hlasov (16).

Ovládanou osobou sa podľa § 74 odst. 1 ZOK rozumie osoba, v ktorej ovládajúca osoba vykonáva rozhodujúci vplyv. V odbornej terminológii predstavuje táto obchodná korporácia konsolidovanú účtovnú jednotku definovanú v § 74 odst. 2 ZOK ako tzv. dcérsku spoločnosť (16).

ZoÚ definuje v § 22 odst. 6 pojem konsolidačný celok, ktorý je tvorený materskou (konsolidujúcou) spoločnosťou a jej dcérskymi (konsolidovanými) spoločnosťami (14).

Naproti povinnosti zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku je na základe § 22 odst. 3 písm. a) – c) ZoÚ uložená aj povinnosť podrobiť sa konsolidácií v prípade:

- osoby, ktorá je ovládanou osobou s výnimkou ovládaných osôb, v ktorých je vykonávaný spoločný vplyv,
- osoby, ktorá je osobou v ktorej konsolidovaná, alebo konsolidujúca účtovná jednotka uplatňuje spoločný vplyv,

- osoby v ktorej konsolidujúca účtovná jednotka uplatňuje podstatný vplyv (14).

Okrem povinnosti zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku má konsolidujúca účtovná jednotka aj povinnosť informovať všetky účtovné jednotky, ktoré budú konsolidované o tom, aké dokumenty sú povinné poskytnúť pre zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky a stanoviť tzv. konsolidačné pravidlá. Táto povinnosť vyplýva z § 22b odst. 1 ZoÚ (14).

2.2.3 Kritériá pre oslobodenie od konsolidácie

Tak ako v každej právnej úprave aj v prípade problematiky konsolidácie existujú určité výnimky, ktoré oslobodzujú od povinnosti zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku, resp. povinnosti zahrnutia účtovnej jednotky do konsolidačného celku.

Hlavným kritériom, ktoré oslobodzuje, alebo naopak ukladá povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku je kategória účtovných jednotiek do skupín. Nasledujúca tabuľka zobrazuje kategorizáciu skupín účtovných jednotiek, podľa kritérií platných od roku 2016 vymedzených v § 1 písm. c) ZoÚ (14).

Tabuľka č. 1: Kategorizácia účtovných jednotiek

	Netto aktíva na konsolidovanom základe (mil. Kč)	Ročný úhrn čistého obratu (mil. Kč)	Priemerný prepočítaný počet zamestnancov za dané účtovné obdobie
Malá skupina	≤ 100	≤ 200	≤ 50
Stredná skupina	> 100, ≤ 500	> 200, ≤ 1000	> 50, ≤ 250
Veľká skupina	> 500	> 1000	> 250

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 14)

Účtovné jednotky, ktoré spĺňajú vyššie uvedené kritériá pre malú skupinu nemajú podľa § 22a odst. 1 ZoÚ povinnosť zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku. Povinnosť v rámci uvedených kategórií účtovných jednotiek sa vzťahuje len na strednú a veľkú skupinu. Jedná sa teda o situáciu, kedy účtovná jednotka presiahne hraničné hodnoty aspoň 2 kritérií, ktoré definujú malú skupinu (14).

Ďalším kritériom je hľadisko významnosti. V prípade, ak konsolidujúca účtovná jednotka ovláda len nevýznamné konsolidované účtovné jednotky, tak podľa § 22a odst. 3 ZoÚ

nemá povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku. Táto konsolidujúca účtovná jednotka nemá povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku ani v prípade, ak sú konsolidovanými osobami osoby, ktoré môžu byť vylúčené z konsolidácie. Podmienky, kedy nemusia byť tieto osoby zahrnuté v konsolidačnom celku budú bližšie špecifikované v nasledujúcej podkapitole 2.2.4 Vylúčenie z konsolidácie na s. 21 (14).

Je dôležité rozlišovať nasledovné situácie na ktoré sa nevzťahuje vyššie zmienené oslobodenie od povinnosti podľa § 22a odst. 3 ZoÚ:

- materská (konsolidujúca) jednotka má podiel v dcérskych (konsolidovaných) jednotkách, z ktorých len niektoré sú nevýznamné,
- materská (konsolidujúca jednotka) je sama nevýznamnou jednotkou,
- dcérske jednotky ovládané materskou sú v úhrne významné (13, s. 55).

Konsolidujúca účtovná jednotka, ktorá je súčasťou konsolidačného celku inej konsolidujúcej osoby riadiacej sa právom EÚ, nemá povinnosť na základe § 22aa odst. 1 ZoÚ zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku za predpokladu, že iná konsolidujúca osoba drží:

- všetky podiely konsolidujúcej účtovnej jednotky,
- aspoň 90 % podielov konsolidujúcej účtovnej jednotky a jej nezostavenie bolo zároveň schválené akcionármi, prípadne spoločníkmi konsolidujúcej účtovnej jednotky,
- menej než 90 % (minimálne 10 %) podielov konsolidujúcej účtovnej jednotky a zároveň nebola podaná žiadosť na jej zostavenie najneskôr do 6 mesiacov pred koncom účtovného obdobia (14).

2.2.4 Vylúčenie z konsolidácie

Účtovná jednotka môže byť vylúčená zo zahrnutia do konsolidačného celku podľa § 22a odst. 2 ZoÚ v prípade ak:

- informácie, ktoré sú nevyhnuté pre zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky nie je možné získať bez toho, aby tejto účtovnej jednotke nevznikli neprimerané náklady, resp. by trvalo dlhší čas tieto informácie získať,
- podiely účtovnej jednotky sú držané za účelom následného predaja,

- konsolidujúca účtovná jednotka nemôže kvôli prísny a dlhodobým obmedzeniam vykonávať svoje právo v danej konsolidovanej účtovnej jednotke (14).

2.2.5 Miera vplyvu

Určenie miery vplyvu je kľúčovým krokom k zostaveniu konsolidovanej účtovnej závierky. Podľa miery vplyvu je následne zvolená správna metóda konsolidácie. Tieto metódy budú vymedzené v podkapitole 2.2.7 Metódy konsolidácie na s. 25. Miera vplyvu vyjadruje podiel na rozhodovaní v inom podniku. S mierou vplyvu sú spojené určité práva investujúceho podniku na rozhodovaní, získavanie informácií a na stanovovanie cieľov v inom podniku (17, s. 386).

Podľa výšky vlastníckeho podielu sa rozlišujú nasledujúce stupne vplyvu:

- rozhodujúci vplyv,
- podstatný vplyv,
- spoločný vplyv (18, s. 12).

Rozhodujúci vplyv predstavuje najintenzívnejšiu mieru vplyvu, ktorú uplatňuje materská (ovládajúca) spoločnosť v dcérskej (ovládanej) spoločnosti. Takáto miera vplyvu predstavuje aspoň 40% podiel na hlasovacích právach ovládanej spoločnosti. Vplyv môže materská spoločnosť uplatňovať priamo, alebo nepriamo prostredníctvom inej osoby. V prípade rozhodujúceho vplyvu materská spoločnosť významným spôsobom ovplyvňuje chovanie dcérskej spoločnosti (18, s. 11, 17, s. 388).

Podstatný vplyv predstavuje mieru vplyvu v rozmedzí od 20 % do 40 %. Účtovná jednotka, v ktorej konsolidujúca účtovná jednotka uplatňuje podstatný vplyv, sa podľa § 22 odst. 3 písm. c) ZoÚ nazýva pridružená účtovná jednotka. S podstatným vplyvom síce už nie je spojená tzv. moc nad účtovnou jednotkou, ale konsolidujúca účtovná jednotka má právo podieľať sa na rozhodovaní o podstatných záležitostiach (19, s. 190).

Spoločný vplyv uplatňuje konsolidujúca, alebo konsolidovaná účtovná jednotka v účtovnej jednotke, ktorá je definovaná v § 22 odst. 3 písm b) ZoÚ ako účtovná jednotka pod spoločným vplyvom. Zároveň však osoby vykonávajúce spoločný vplyv v nej jednotlivito neuplatňujú rozhodujúci vplyv (14).

Z uvedeného vplyvu, že ak je miera vplyvu nižšia ako 20 % je tento vplyv nevýznamný.

2.2.6 Konsolidačný rozdiel

Konsolidačný rozdiel predstavuje rozdiel medzi obstarávacou cenou podielu a jeho ocenením, podľa podielovej účasti konsolidujúcej účtovnej jednotky na vlastnom kapitále, vyjadreného v reálnej hodnote. Výška konsolidačného rozdielu sa stanovuje k dňu akvizície, alebo k dňu zvýšenia účasti v inej účtovnej jednotke. Deň akvizície je deň, kedy ovládajúca osoba začína uplatňovať príslušný vplyv (20).

Konsolidačný rozdiel sa počíta pri každej konsolidačnej metóde podobne podľa nasledujúceho vzorca:

Konsolidačný rozdiel = obstarávacía cena - (% podielovej účasti * vlastný kapitál)

Česká právna úprava rozlišuje v § 65 Vyhlášky č. 500/2002 Sb.:

- kladný konsolidačný rozdiel,
- záporný konsolidačný rozdiel (21).

Kladný konsolidačný rozdiel (ďalej len „KKR“) sa vykazuje v aktívach konsolidovanej súvahy. Jedná sa o taký podiel, kedy si účtovná jednotka spolu s podielom zakúpila aj schopnosť produkovať zisk. Predstavuje tzv. majetok získaný za účelom dosiahnutia budúcich ziskov (20, 18, s. 21).

Záporný konsolidačný rozdiel (ďalej len „ZKR“) je vykazovaný v pasívach konsolidovanej súvahy. Jedná sa o situáciu kedy je obstarávacía cena nižšia než hodnota vlastného kapitálu účtovnej jednotky. Môže sa jednať napríklad o jej zlú finančnú situáciu (20, 18, s. 21).

Vypočítaný konsolidačný rozdiel sa v nasledujúcich rokoch rovnomerne odpisuje a to po dobu 20 rokov, ak neexistujú dôvody pre jeho kratšie odpisovanie. Výška ročného odpisu sa v prípade KKR vykáže v nákladoch a naopak v prípade odpisu ZKR sa uvedie vo výnosoch (18, s. 20).

Modelový príklad na výpočet kladného konsolidačného rozdielu

Účtovná jednotka M získala 80% podiel v účtovnej jednotke D zakúpením cenných papierov v obstarávacej cene 2 500 000 Kč. K dňu akvizície je hodnota základného kapitálu vo výške 900 000 Kč, nerozdelených ziskov vo výške 1 000 000 Kč a pomerná časť výsledku hospodárenia vo výške 200 000 Kč.

Výpočet konsolidačného rozdielu je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Tabuľka č. 2: Výpočet kladného konsolidačného rozdielu

Údaje potrebné pre výpočet konsolidačného rozdielu	
Obstarávacia cena	2 500 000 Kč
Veľkosť nadobudnutého podielu	80 %
Hodnota vlastného kapitálu	$900\,000 + 1\,000\,000 + 200\,000 = 2\,100\,000$ Kč
Výpočet kladného konsolidačného rozdielu	
Konsolidačný rozdiel = 2 500 000 – (0,8 * 2 100 000) = 820 000 Kč	

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Účtovná jednotka by obdržala podiel na vlastnom kapitále vo výške 1 680 000 Kč. V porovnaní s obstarávacou cenou podielu, ktorá bola vo výške 2 500 000 sa jedná o KKR. V aktívach sa bude postupne znižovať o výšku ročného odpisu, ktorý predstavuje 41 000 Kč (820 000 Kč / 20 rokov). Hodnota odpisu KKR vykázaná v nákladoch bude znižovať výsledok hospodárenia.

Modelový príklad na výpočet záporného konsolidačného rozdielu

V prípade, ak by účtovná jednotka M zakúpila vyššie uvedené cenné papiere vo výške 1 500 000 Kč by bol konsolidačný rozdiel nasledovný:

Tabuľka č. 3: Výpočet záporného konsolidačného rozdielu

Údaje potrebné pre výpočet konsolidačného rozdielu	
Obstarávacia cena	1 500 000 Kč
Veľkosť nadobudnutého podielu	80 %
Hodnota vlastného kapitálu	$900\,000 + 1\,000\,000 + 200\,000 = 2\,100\,000$ Kč

Výpočet záporného konsolidačného rozdielu

$$\text{Konsolidačný rozdiel} = 1\,500\,000 - (0,8 * 2\,100\,000) = -180\,000 \text{ Kč}$$

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

V takomto prípade účtovná jednotka zakúpila podiel v účtovnej jednotke D za menej, než je hodnota vlastného kapitálu. Na základe porovnania s obstarávacou cenou sa jedná o ZKR, ktorý bude zachytený v pasivách. Výška ročného odpisu vo výške 9 000 Kč (180 000 Kč / 20 rokov) bude uvedená vo výnosoch, čím bude zvyšovať výsledok hospodárenia.

V prípade, ak by účtovná jednotka M zakúpila 100% podiel v účtovnej jednotke D, kde by obstarávacia cena bola vo výške 3 000 000 Kč a zároveň by výška zakúpeného podielu odpovedala aj reálnej hodnote vlastného kapitálu, bol by konsolidačný rozdiel nulový. Takáto situácia nastáva väčšinou v prípade založenia dcérskej spoločnosti materskou.

Konkrétne výpočty konsolidačných rozdielov v závislosti na zvolenej konsolidačnej metóde budú podrobne popísané v kapitole 3 na s. 62.

2.2.7 Konsolidačné metódy

Vyhláška č. 500/2002 Sb. definuje v § 63 dva spôsoby konsolidácie:

- priamu konsolidáciu,
- konsolidáciu po jednotlivých úrovniach dielčích celkov (18, s. 27).

V prípade priamej konsolidácie vychádza konsolidujúca účtovná jednotka z individuálnych účtovných závierok naraz. Na druhú stranu, v prípade konsolidácie po jednotlivých úrovniach dielčích celkov, tzv. postupnej konsolidácie, vychádza konsolidujúca účtovná jednotka z konsolidovaných účtovných závierok zostavených za nižšie celky (18, s.27).

Konsolidujúca účtovná jednotka zostavuje konsolidovanú účtovnú závierku na základe miery vplyvu metódou:

- plnej konsolidácie,
- pomernej konsolidácie,

- ekvivalentnej konsolidácie (18, s. 30).

Jednotlivé metódy sú definované v § 63 odst. 3 Vyhlášky č. 500/2002 Sb. a postupné kroky ich zostavenia upravuje ČÚS pre podnikateľov č. 020 o konsolidovanej účtovnej závierke (20, 21).

Plná metóda konsolidácie

Plná metóda sa v konsolidácii využíva v prípade rozhodujúceho vplyvu. Jedná sa teda o vzťah medzi materskou a dcérskou spoločnosťou, ktoré sú zahrnuté do konsolidačného celku (19, s. 193).

Postup plnej metódy

Metóda predstavuje tzv. riadkovú agregáciu jednotlivých účtovných položiek súvahy a výkazu zisku a straty dcérskej spoločnosti v plnej výške, po prípadnom pretriedení a úpravách do súvahy a výkazu zisku a straty materskej spoločnosti (21). Pretriedenie predstavuje operácie, na základe ktorých sú rovnaké, alebo podobné položky individuálnych účtovných závierok sčítané a úpravy predstavujú zladenie použitých účtovných metód v rámci konsolidácie. Ďalším dôležitým krokom je účtovné prípady, ktoré predstavujú vzájomné transakcie medzi týmito prepojenými účtovnými jednotkami vylúčiť (20). Príklady možných vzájomných vzťahov sú uvedené v kapitole č. 2.2.11 Vylúčenie vzájomných vzťahov na s. 35. Následne je potrebné vyčísliť konsolidačný rozdiel a stanoviť výšku jeho odpisu. S plnou metódou je spojené aj rozdelenie vlastného kapitálu, kde sa vykážu tzv. menšinové (minoritné) podiely. Jedná sa o časť podielu, ktorá pripadá na ďalších vlastníkov dcérskej spoločnosti v prípade, ak materská spoločnosť nevlastní 100% podiel. Materská spoločnosť je povinná z finančných aktív vylúčiť cenné papiere, ktoré predstavujú jej majetkovú účasť v konsolidovanej účtovnej jednotke. Jedná sa teda o cenné papiere, ktorých emitentom je dcérska spoločnosť. Následne sú vysporiadané podiely so spätnou väzbou. Tieto podiely predstavujú cenné papiere konsolidujúcej účtovnej jednotky, ktoré drží konsolidovaná účtovná jednotka (13, s. 64, 18, s. 35, 20). Aplikácia jednotlivých etáp plnej metódy konsolidácie, ktoré popisuje článok 4.2 ČUS, bude podrobne vysvetlená na praktickom príklade v analytickej časti práce v kapitole 3 na s. 62.

Pomerná metóda konsolidácie

Pomerná metóda sa v konsolidácií využíva pri uplatnení tzv. spoločného vplyvu. Jedná sa o vzťah medzi investujúcimi podnikmi, ktoré majú vyrovnaný vplyv v účtovnej jednotke pod spoločným vplyvom. Metóda je kompromisom plnej a ekvivalentnej metódy (17, s. 395).

Postup pomernej metódy

V prípade pomernej metódy sa postupuje podobne ako pri konsolidácií plnou metódou. Rozdiel tejto metódy spočíva v tom, že účtovné položky z individuálnej účtovnej závierky účtovnej jednotky pod spoločným vplyvom sú po pomernom rozdelení a pretriedení začlenené do konsolidovaných výkazov v pomernej výške. Tento pomer predstavuje výšku podielu konsolidujúcej účtovnej jednotky na vlastnom kapitále. Rovnako ako u plnej metódy, tak aj v prípade pomernej metódy je potrebné vylúčiť vzájomné vzťahy s tým rozdielom, že sú vylúčené taktiež len v pomernej výške. Opäť je vyčíslený konsolidačný rozdiel, ktorý sa zachytí v súvahe a zároveň sa stanoví výška jeho odpisu. Pomerná metóda vychádza z vlastníckej koncepcie a má informačný charakter pre vlastníkov. Poskytuje tak informácie o majetku, ktorý je v ich vlastníctve a z tohto dôvodu nie sú vykazované žiadne menšinové podiely ostatných vlastníkov (18, s. 32, 22, s. 241). Nasledujúce kroky sú zhodné s plnou metódou konsolidácie. Jednotlivé etapy konsolidácie pomernou metódou sú popísané v čl. 6.2 ČUS (20). Rovnako ako u plnej metódy, tak aj v prípade pomernej metódy bude aplikácia jednotlivých etáp zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky zobrazená na praktickom príklade v kapitole 3 na s. 62.

Ekvivalentná metóda konsolidácie

Ekvivalentná metóda sa použije v prípade, ak je uplatňovaný podstatný vplyv. Zachytáva vzťah medzi konsolidujúcou účtovnou jednotkou a pridruženým podnikom. Ekvivalentná metóda je považovaná za najjednoduchšiu metódu (17, s. 394).

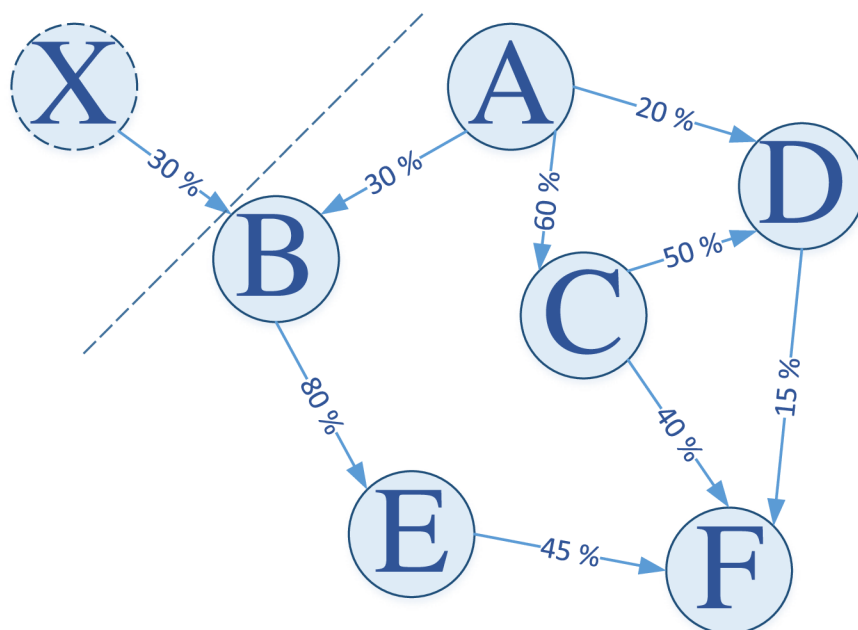
Postup ekvivalentnej metódy

Ekvivalentná metóda vychádza taktiež z vlastníckej koncepcie a jej zmyslom je zachytiť majetkovú účasť konsolidujúcej účtovnej jednotky na základe podielu na vlastnom kapitále pridruženej jednotky. Z uvedeného vyplýva, že je tzv. metódou ocenenia majetkovej účasti. Na rozdiel od predchádzajúcich uvedených metód nedochádza k agregácií položiek súvahy a výkazu zisku a strát, ale účasť sa vykazuje v niektorých

nových položkách (18, s. 30 - 31). V prípade súvahy dochádza k zahrnutiu konsolidačného rozdielu do aktív, prípadne pasív, rovnako ako v prípade plnej metódy. Následne sa vylúčia cenné papiere a podiely, ktorých emitentom je pridružený podnik. Nahradzuje ju nová položka **cenné papiere a podiely v ekvivalenciách**, ktorá je zobrazená v aktívach. Jedná sa o podiel konsolidujúcej účtovnej jednotky na vlastnom kapitále pridruženého podniku. Na druhú stranu je v pasívach vykázaná nová položka v podobe **podielu na výsledku hospodárenia v ekvivalenciách**, ktorý vyjadruje podiel konsolidujúcej účtovnej jednotky na výsledku hospodárenia pridruženého podniku. Konsolidovaná súvaha je taktiež od druhého roka konsolidácie doplnená o položku **konsolidačný rezervný fond**, ktorý akumulovane zachytáva podiely na výsledku hospodárenia v ekvivalenciách minulých rokov. Konsolidovaný výkaz zisku a strát obsahuje **podiel na výsledku hospodárenia v ekvivalenciách**. Ďalším rozdielom oproti predchádzajúcim dvom metódam je ten, že sa okrem cenných papierov a podielov, ktorých emitentom je konsolidujúca účtovná jednotka nevyklúčujú žiadne vzájomné vzťahy medzi týmito podnikmi (22, s. 252 - 253). Praktický príklad na zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky ekvivalentnou metódou bude uvedený v kapitole 3 na s 62. Postup zostavenia metódy je upravený v čl. 5 ČUS 020 (20).

Modelový príklad na určenie výšky podielov, miery vplyvu a metódy konsolidácie

Následujúca schéma zobrazuje rôzne priame, prípadne nepriame podielové účasti materskej spoločnosti A v iných podnikoch. Následne je na základe podielovej účasti určený druh vplyvu a od toho sa odvíjajúca príslušná metóda konsolidácie prehľadne zobrazená v tabuľke.

Obrázok č. 1: Zobrazenie rôznej výšky vlastníckych podielov v spoločnostiach
(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 13, s. 28)

Tabuľka č. 4: Určenie miery vplyvu a metódy konsolidácie

Vzťah materského podniku k:	Výška vplyvu	Druh vplyvu	Metóda konsolidácie	Výška vlastníckeho podielu
B	30 %	Podstatný	Ekvivalentná	30 %
B	30 %	Pod spoločným vplyvom	Pomerná	30 %
C	60 %	Rozhodujúci	Plná	60 %
D	70 %	Rozhodujúci	Plná	$0,6 * 0,5 + 0,2 = 50 \%$
E	0 %	-	-	$0,3 * 0,8 = 24 \%$
F	55 %	Rozhodujúci	Plná	$0,24 * 0,45 + 0,6 * 0,4 + 0,5 * 0,15 = 42,3 \%$

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 13, s. 28)

Na základe vyššie uvedenej tabuľky je možné usúdiť, že schéma zobrazuje všetky typy vplyvov. Z dôvodu, že materská spoločnosť uplatňuje rozhodujúci vplyv v podniku C, môže prostredníctvom tohto podniku nepriamo uplatňovať vplyv v podniku D. Na druhú stranu vzhľadom k tomu že podnik A nemá rozhodujúci vplyv v spoločnosti B, nemôže

nepriamo prostredníctvom tohto podniku uplatňovať svoj vplyv v podniku E a F. Konsolidačný celok predstavuje materská spoločnosť A spolu s dcérskymi spoločnosťami C, D a F. Jednotky, ktoré budú zahrnuté do konsolidácie budú podniky A, B, C, D a F.

Prerušovaná čiara znázorňuje doplnkovú situáciu, kedy by účtovná jednotka B mala uzatvorenú zmluvu s podnikom X. Podnik B by tak bol pod spoločným vplyvom podniku X a podniku A.

2.2.8 Obsah konsolidovanej účtovnej závierky

Konsolidovanú účtovnú závierku je možné chápať ako účtovnú závierku ekonomického zoskupenia účtovných jednotiek, ktorá zlučuje stav majetku, záväzkov a dosiahnutých hospodárskych výsledkov materskej spoločnosti a ostatných podnikov, v ktorých uplatňuje podstatný, prípadne spoločný vplyv. Dôležité je poznamenať to, že neslúži k daňovým účelom a ani na rozdeľovanie výsledku hospodárenia akcionárom. Jej účelom je poskytnúť jej užívateľom relevantné informácie za ekonomickú jednotku ako celok. Ekonomická jednotka nemá právnu subjektivitu, na druhú stranu jednotky, ktoré túto skupinu tvoria sú nositeľmi práv a právnych povinností (19, s. 187, 22, s. 240).

Obsah konsolidovanej účtovnej závierky je definovaný v § 64 Vyhlášky č. 500/2002 Sb., podľa ktorej neoddeliteľný celok konsolidovanej účtovnej závierky predstavuje:

- konsolidovaná súvaha,
- konsolidovaný výkaz zisku a strát,
- konsolidovaná príloha.

Súčasťou môže byť taktiež:

- prehľad o peňažných tokoch,
- prehľad o zmenách vlastného kapitálu (21).

Konsolidovaná súvaha

Obsahové vymedzenie a usporiadanie účtovných položiek súvahy je stanovené v prílohe č. 1 Vyhlášky č. 500/2002 Sb. V prípade konsolidácie sú v aktívach, prípadne pasívach

doplnené aj ďalšie špecifické položky, ktoré vymedzuje § 65 Vyhlášky č. 500/2002 Sb. Konkrétne položky sa odvíjajú od zvolenej metódy konsolidácie.

Nasledujúca tabuľka predstavuje prehľad nových položiek v účtovnom výkaze súvahy. Pomocou znaku v podobe zelenej fajky je prehľadne poukávané na to, ktorá položka bude zachytená v konsolidovanej súvahe pri konkrétnej použitej konsolidačnej metóde (23, s. 385).

Tabuľka č. 5: Prehľad nových položiek v konsolidovanej súvahe

KONSOLIDOVANÁ SÚVAHA			
	Plná metóda	Pomerná metóda	Ekvivalentná metóda
AKTÍVA			
KKR	✓	✓	✓
Cenné papiere a podiely v ekvivalenciách			✓
PASÍVA			
ZKR	✓	✓	✓
Menšinový ZK	✓		
Menšinové kapitálové fondy	✓		
Menšinové fondy zo zisku			
Menšinový VH minulých rokov	✓		
Menšinový VH bežného účtovného obdobia	✓		
Podiel na VH v ekvivalenciách			✓
Konsolidačný rezervný fond			✓

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 23, s. 385)

Konsolidovaný výkaz zisku a strát

Hodnota nákladov a výnosov za bežné a minulé účtovné obdobie sa uvádza aj v prípade konsolidovaného výkazu zisku a strát. Obsahové vymedzenie a usporiadanie jednotlivých účtovných položiek výkazu zisku a strát vymedzuje príloha č. 2 Vyhlášky č. 500/2002 Sb. V prípade konsolidovaného výkazu sa doplní o položky, ktoré sú stanovené v § 66 Vyhlášky č. 500/2002 Sb. Vybrané položky vzniknuté v súvislosti s konsolidáciou sú zobrazené v nasledujúcej tabuľke. Znak v podobe fajky rovnako ako aj

v predchádzajúcom prípade značí situáciu, kedy sa v závislosti na použitej konsolidačnej metóde daná účtovná položka zachytí vo výkaze (23, s. 385).

Tabuľka č. 6: Prehľad nových položiek v konsolidovanom výkaze zisku a strát

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZISKU A STRÁT			
	Plná metóda	Pomerná metóda	Ekvivalentná metóda
VÝNOSY			
Zúčtovanie ZKR	✓	✓	✓
Podiel na VH v ekvivalenciách			✓
Menšinové podiely na VH	✓		
NÁKLADY			
Zúčtovanie KKR	✓	✓	✓

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 23, s. 385)

Konsolidovaná príloha

Informácie uvedené v konsolidovanej prílohe sú z väčšej časti podobné ako informácie, ktoré účtovné jednotky uvádzajú v prílohe individuálnej účtovnej závierky. Tieto základné informácie sú vymedzené v §§ 39 Vyhlášky č. 500/2002 Sb. Ďalej sú uvedené informácie, ktoré vyplývajú z konsolidovanej účtovnej závierky (21).

Konsolidujúca účtovná jednotka uvedie v prílohe nasledujúce informácie:

- názov a sídlo konsolidovaných účtovných jednotiek, ktoré boli zahrnuté do konsolidačného celku, vrátane podielu na vlastnom kapitále a dôvodov, ktoré dokladajú rozhodujúci vplyv,
- názov a sídlo konsolidovaných účtovných jednotiek, ktoré neboli zahrnuté do konsolidačného celku vrátane dôvodov, ktoré preukážu ich nevýznamnosť,
- názov a sídlo pridružených účtovných jednotiek vrátane podielu na vlastnom kapitále,
- názov a sídlo účtovných jednotiek pod spoločným vplyvom vrátane podielu na vlastnom kapitále a dôvodov, na základe ktorých je uplatňovaný spoločný vplyv,
- spôsob konsolidácie a použitú konsolidačnú metódu,
- metódu stanovenia kladného, prípadne záporného konsolidačného rozdielu,
- spôsob prepočítania na menu, v ktorej bola konsolidovaná účtovná závierka zostavená (18, s. 18, 21).

Zaznamenané informácie uľahčujú posúdenie finančnej situácie podnikov, ktoré boli zahrnuté do konsolidácie ako celku.

2.2.9 Konsolidačné pravidlá

Konsolidačné pravidlá, podľa ktorých postupujú konsolidované účtovné jednotky, jednotky pod spoločným vplyvom a pridružené podniky stanovuje konsolidujúca účtovná jednotka (22, s. 248).

V ČUS 020 sú demonštratívne uvedené nasledujúce konsolidačné pravidlá:

- spôsob oceňovania majetku a záväzkov,
- požiadavky na údaje potrebné pri konsolidácií, ktoré predkladajú konsolidované účtovné jednotky,
- stanovenie termínov predkladania potrebných údajov a termínu zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky (20).

Aby bol zachovaný cieľ konsolidácie, ktorým je poskytnúť verný a poctivý obraz užívateľom informácií, je dôležité, aby boli pri zostavení konsolidovanej účtovnej závierky použité rovnaké účtovné a konsolidačné pravidlá (17, s. 394).

Diplomová práca sa zaoberá situáciou, kedy do konsolidovanej účtovnej závierky môžu vstupovať aj podniky, ktoré majú svoje sídlo v zahraničí. Tieto účtovné jednotky svoje individuálne účtovné závierky vykazujú a zverejňujú v odlišnej mene, ako je mena konsolidujúcej účtovnej jednotky. Dôležitá je tak otázka kurzových prepočtov individuálnych účtovných závierok zahraničných subjektov.

Na túto otázku české predpisy nedávajú úplne jasnú odpoveď a zaoberá sa ňou niekoľko právnych predpisov, konkrétne ČUS č. 006 a č. 020, ZoÚ a Vyhláška č. 500/2002 Sb. (18, s. 38).

Na základe článku č. 4.2.1 ČUS č. 020 sa použije kurz platný ku dňu, ku ktorému sa zostavuje konsolidovaná účtovná závierka (18, s. 38).

V prípade § 67 odst. 4 písm. c) Vyhlášky č. 500/2002 Sb. sa požaduje aby účtovné jednotky v prílohe konsolidovanej účtovnej závierky uviedli spôsob, akým prepočítavali cudziu menu. Neudáva presný návod, podľa ktorého by sa malo postupovať (21).

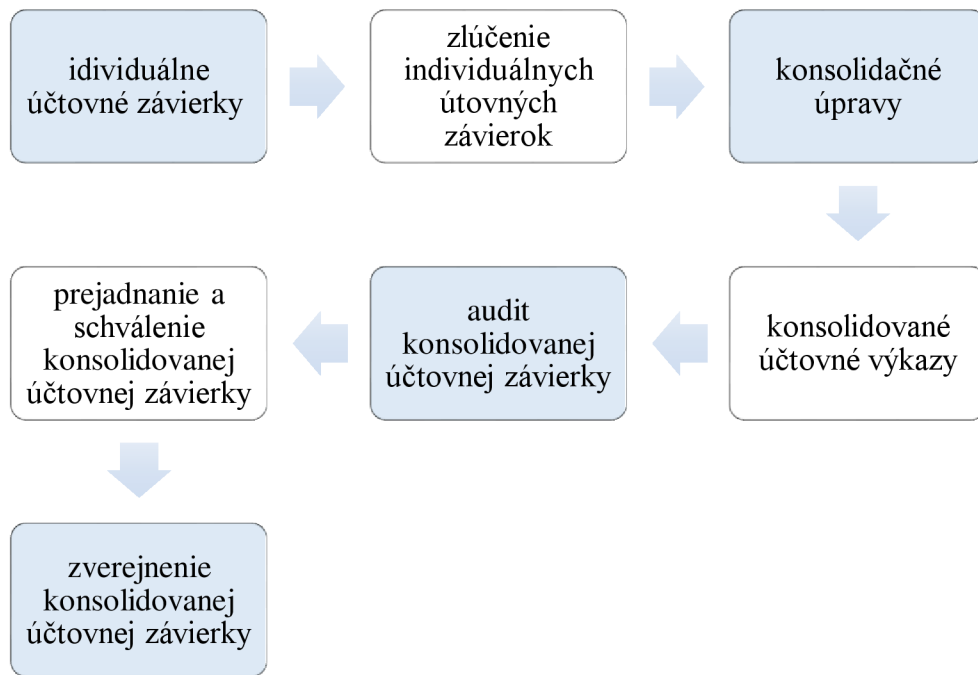
Za predpokladu, že sú účtovné jednotky inšpirované ZoÚ, je možné podľa § 24 odst. 6 ZoÚ v prípade prepočítavania jednotlivých účtovných položiek individuálnych účtovných závierok použiť kurz devízového trhu vyhláseného Českou národnou bankou nasledovne:

- majetok, záväzky, výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia, výnosy a náklady prepočítať kurzom, ktorý je platný k dňu zostavenia účtovnej závierky, jedná sa o tzv. uzávierkový kurz,
- vlastný kapitál (bez výsledku hospodárenia bežného účtovného obdobia) prepočítať kurzom k dátumu vzniku, jedná sa o tzv. historický kurz k dátumu akvizície (18, s. 38).

V účtovnej položke „Kapitálové fondy“ je zároveň potrebné vykázat vzniknuté kurzové rozdiely aby sa vyrovnal nesúlad medzi stranou aktív a pasív. Pre účely diplomovej práce bude použitý kurz ku dňu účtovnej závierky (14, 18, s. 38, s. 71).

2.2.10 Postup konsolidácie

Na nasledujúcej schéme sú prehľadne zobrazené postupné kroky konsolidácie. Účtovné jednotky, ktoré sú zahrnuté do konsolidácie sú povinné poskytnúť výkazy individuálnej účtovnej závierky na základe dodržania príslušných konsolidačných pravidiel. Následne ich konsolidujúca účtovná jednotka zlúči a prostredníctvom rôznych konsolidačných úprav vytvorí konsolidované účtovné výkazy. Konsolidovaná účtovná závierka musí byť podľa § 22 odst. 1 ZoÚ overená audítorom, to znamená, že musí obsahovať výrok nezávislého audítora. Následne je po prejednaní a schválení zverejnená do 30. dní v zbierke listín. (14, 18, s. 145).

Obrázok č. 2: Postup konsolidácie
(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 18, s. 146)

Účtovné jednotky, ktoré sú podľa § 22 odst. 1 ZoÚ povinné mať účtovnú závierku overenú auditorom, sú zároveň povinné vyhotovovať podľa § 21 odst. 1 ZoÚ aj výročnú správu (14).

Konsolidovaná výročná správa

Obsahové vymedzenie konsolidovanej výročnej správy je stanovené v § 22b odst. 2 ZoÚ. V prípade, ak obsahuje okrem vymedzenia konsolidačného celku, jednotiek pod spoločným vplyvom a jednotiek pridružených aj všetky povinné náležitosti o konsolidujúcej účtovnej jednotke, ktoré musí obsahovať výročná správa, tak už nemá povinnosť ju vyhotovovať (14).

2.2.11 Vylučovanie vzájomných vzťahov

Ak má byť splnený jeden z hlavných účelov konsolidovanej účtovnej závierky, ktorým je poskytnúť informácie o skupine, ako by sa jednalo o jednu ekonomickú jednotku, je potrebné pred agregáciou položiek uskutočniť úpravy, ktoré predstavujú vzájomné transakcie medzi týmito spojenými osobami. Tieto položky, ktoré sú v individuálnych

účetných závierkach vykazované ako externé položky, však v prípade konsolidácie predstavujú transakcie vo vnútri tejto skupiny (19, s. 201).

Medzi základné typy vzájomných transakcií patria:

- vzťahy, ktoré majú vplyv na **konsolidovaný súvahu**, bez vplyvu na výsledok hospodárenia,
- vzťahy, ktoré majú vplyv na **konsolidovaný výkaz zisku a strát**, bez vplyvu na výsledok hospodárenia,
- vzťahy, ktoré majú vplyv aj na **konsolidovaný súvahu** a aj na **konsolidovaný výkaz zisku a strát** a zároveň majú dopad na výsledok hospodárenia (18, s. 34).

Vzťahy týkajúce sa konsolidovanej súvahy

Jedným z možných spôsobov vylúčenia vzájomných vzťahov je vylúčenie vzájomných zostatkov. Konkrétne sa jedná predovšetkým o vylúčenie vzájomných pohľadávok a záväzkov. Z hľadiska konsolidácie by bola v konsolidovanej súvahe vykázaná pohľadávka a záväzok za sebou samým, čo by nepredstavovalo žiadnu vypovedaciu hodnotu a neopodstatnene by tak zvyšovali hodnotu aktív a pasív. V niektorých prípadoch, kedy výška vzájomných pohľadávok a záväzkov je rozdielna, je potrebné v prípade kurzových prepočtov vylúčiť tento kurzový rozdiel z konsolidovaného výsledku hospodárenia, alebo zrušiť prípadne vytvorené opravné položky u veriteľa. Okrem vzájomných pohľadávok a záväzkov patria do tejto skupiny aj podiely so spätnou väzbou. Jedná sa o vylúčenie cenných papierov a podielov konsolidujúcej účtovnej jednotky, ktorých emitentom sú konsolidované účtovné jednotky (18, s. 34 - 35).

Vzťahy týkajúce sa konsolidovaného zisku a strát

Ďalším zo spôsobov vylúčenia je eliminácia vzájomného obratu. Konkrétne sa jedná o spotrebované dodávky zásob, výrobkov, služieb, prípadne dlhodobého majetku, ktoré boli predané mimo skupinu a zároveň úplne spotrebované u príjemcu. Na jednej strane je potrebné vylúčiť príslušný objem dodávok z výnosov a na strane druhej z nákladov (18, s. 35).

Modelový príklad na spotrebované dodávky tovaru

Materská spoločnosť obstarala tovar vo výške 1 000 000 Kč. Následne ho predala dcérskej spoločnosti v ktorej uplatňuje 80% rozhodujúci vplyv v predajnej cene vo výške

1 200 000 Kč. Dcérska spoločnosť ho predala konečnému spotrebiteľovi (tretej strane) vo výške 1 350 000 Kč.

V rámci úprav je potrebné vylúčiť vzájomné vzťahy vo vnútri skupiny. Je potrebné z tržieb materskej spoločnosti odčítať tržby vo výške 1 200 000 Kč a rovnakú čiastku aj v prípade dcérskej spoločnosti z nákladov, ktorá predstavovala vyskladnenie tovaru pri predaji. V účtovníctve zostanú vykázané len tie výnosy a náklady, ktoré predstavujú vzťahy skupiny s vonkajším okolím. Konkrétne sa jedná o hodnotu nakúpeného tovaru od tretej strany, ktorá je vykázaná v nákladoch vo výške 1 000 000 Kč, a o hodnotu predaného tovaru vykázanú v čiastke 1 350 000 Kč vo výnosoch.

Vzťahy týkajúce sa konsolidovanej súvahy a konsolidovaného zisku a strát s dopadom na výsledok hospodárenia

Tieto vzťahy predstavujú opačnú situáciu ako v predchádzajúcom prípade, to znamená že dodávky tovaru, služieb, materiálu, prípadne majetku neboli úplne spotrebované u príjemcu. Ide o nespotrebované dodávky, kde je potrebné vylúčiť prípadné zisky a straty, ktoré vznikli medzi jednotkami. Predstavuje to situáciu, kedy je dodávka v individuálnej účtovnej závierke dodávateľa vykázaná vrátane príslušného zisku vo výnosoch a na strane odberateľa je v rovnakej výške vykázaná v aktívach. Z hľadiska skupiny sa jedná o presun majetku a je potrebné túto operáciu vylúčiť (18, s. 35).

Modelový príklad na nespotrebované dodávky tovaru

Vychádzajúc z predchádzajúcej modelovej situácie s tým rozdielom, že dcérska spoločnosť k súvahovému dňu neuskutočnila predaj tovaru konečnému spotrebiteľovi, hovoríme o tzv. nespotrebovaných dodávkach. V takomto prípade sa zo súvahy materskej spoločnosti vylúči nerealizovaný zisk vo výške 200 000 Kč (1 200 000 Kč - 1 000 000 Kč) a rovnaká čiastka z aktív dcérskej spoločnosti. V prípade výkazu zisku a strát sa čiastka 1 200 000 Kč vylúči z tržieb a 1 000 000 Kč z nákladov materskej spoločnosti, čo spôsobí zníženie výsledku hospodárenia o 200 000 Kč.

2.2.12 Odložená daň v konsolidácii

Termín odložená daň vyplýva z odlišného chápania účtovného a daňového poňatia nákladov a výnosov. Tieto rozdiely sú spôsobené v súvislosti s vykázaným účtovným výsledkom hospodárenia a daňovým základom upraveným o položky, ktoré zvyšujú

základ dane a o položky, ktoré základ dane znižujú. Nejedná sa však o rozdiely, ktoré sú trvalé (24).

Za trvalé rozdiely je možné považovať náklady, ktoré z pohľadu zákona č. 586/1992 Sb., o dani z príjmu (ďalej len „ZDP“) nebudú nikdy plynutím času považované za daňový náklad (napríklad náklady na reprezentáciu, dary). Ak sa jedná o prechodné tzv. časové rozdiely, znamená to, že daný výnos prípadne náklad bude daňovo uznaný podľa ZDP, ale v inom období než je zachytený v účtovníctve. Tieto prechodné rozdiely vedú k vzniku odloženej dane. Jedná sa napríklad o problematiku účtovných a daňových odpisov. Ak účtovná jednotka na začiatku životnosti vykazuje vyššie daňové odpisy, tak vzniknutý rozdiel v porovnaní s účtovnými odpismi bude v danom účtovnom období splatnú daň znižovať, avšak odkladá si tým budúcu daňovú povinnosť (25).

V prípade odloženej dane nevzniká účtovnej jednotke žiadna povinnosť platenia dane z príjmu, to znamená že sa nejedná o daňový termín, ale o problematiku účtovníctva (24).

Vzniknutý časový nesúlad môže daňovú povinnosť do budúcnosti odkladať, alebo ju naopak zrýchľovať. Odložená daň môže byť vykázaná v súvahe buď ako:

- **Odložená daňová pohľadávka** - jedná sa o výšku dane z príjmu, ktorá v nasledujúcom účtovnom období zníži daň z príjmu.
- **Odložený daňový záväzok** – predstavuje výšku dane z príjmu, ktorú bude musieť účtovná jednotka uhradiť v nasledujúcom účtovnom období (24).

Význam vykazovania odloženej dane spočíva v dodržovaní aktuálneho princípu účtovníctva, poskytnutí verného a poctivého obrazu, zrozumiteľnosti účtovných výkazov a správnom určení vyplatenia podielov na zisku (25).

Väčšina spoločností je dnes súčasťou väčšej skupiny, za ktorú sa zostavuje konsolidovaná účtovná závierka. Z tohto dôvodu je dôležité vykazovať odloženú daň aj v prípade konsolidovanej účtovnej závierky. Vykazovanie odloženej dane definovanej v § 59 Vyhlášky č. 500/2002 Sb. a v ČUS č. 003 o odloženej dani nepredstavuje zvláštne a ani doplňujúce požiadavky v prípade konsolidácie a preto je jej stanovenie založené na rovnakých princípoch ako v prípade individuálnej účtovnej závierky (18, s. 39).

Existujú však určité oblasti, kde vzniká odložená daň v súvislosti s konsolidovanou účtovnou závierkou:

- odložená daň prevzatá z individuálnych účtovných závierok,
- odložená daň pri precenení aktív a záväzkov na reálnu hodnotu k dátumu akvizície,
- odložená daň z eliminácie vzájomných transakcií,
- odložená daň zo zhodnotenia investície (18, s. 39).

Modelový príklad zachycujúci vznik odloženej dane

Vychádzajúc z predchádzajúceho príkladu týkajúceho sa nespotrebovaných dodávok v rámci skupiny, je potrebné poukázať na vzniknutý prechodný rozdiel medzi účtovnou hodnotou tovaru vo výške 1 000 000 Kč a jeho daňovou hodnotou vo výške 1 200 000 Kč. Nerealizovaný zisk z predaja tovaru bol v rámci skupiny vylúčený, ale je potrebné si uvedomiť skutočnosť, že z daného výsledku hospodárenia už bola vypočítaná splatná daň, ktorú nie je možné vylúčiť. V takomto prípade je nevyhnutné účtovať o odloženej daňovej pohľadávke, ktorá predstavuje budúce zníženie základu dane v momente, kedy dcérska spoločnosť predá tovar mimo skupinu.

V prípade, ak vychádzame zo zjednodušenej situácie, kedy materská spoločnosť vlastní 100% podiel dcérskej spoločnosti by sa pri výpočte odloženej daňovej pohľadávky postupovalo nasledovne:

Odložená daňová pohľadávka: $200\,000 * 0,19 = 38\,000$ Kč

Odložená daňová pohľadávka vo výške 38 000 Kč bude vykázaná v aktívach súvahy a zároveň vo výkaze zisku a straty.

Pri vykazovaní odloženej daňovej pohľadávky je potrebné rozlišovať transakcie, kedy bolo dané aktívum predané materskou spoločnosťou dcérskej spoločnosti a transakcie, kedy dcérska spoločnosť predáva materskej spoločnosti. Prvý zmienený prípad sa nazýva tzv. transakcia po vlastníckej osi smerom dolu a druhý prípad označuje transakcie po vlastníckej osi smerom hore (13, s. 234).

V druhom zmienenom prípade, ak je podiel materskej spoločnosti iný, než 100% (napríklad 80%) a zároveň je predaj uskutočňovaný dcérskou spoločnosťou sa pri

výpočte odloženej daňovej pohľadávky musí vyjadriť aj vplyv menšinového podielu na vylučovanom zisku nasledovne:

Úprava menšinových podielov: $200\,000 * 20\% = 40\,000$ Kč

Odložená daňová pohľadávka: $200\,000 * 0,19 = 38\,000$ Kč

Úpravy menšinových podielov z titulu odloženej dane: $38\,000 * 20\% = 7\,600$ Kč (13, s. 233 - 234, 18, s. 100).

2.2.13 Dátum zostavenia a sankcie spojené s nezostavením

Konsolidovaná účtovná závierka sa zostavuje ku koncu súvahového dňa konsolidujúcej účtovnej jednotky. K rovnakému okamihu by mali byť zostavené aj individuálne účtovné závierky konsolidovaných účtovných jednotiek. Môže však nastať situácia, kedy sú prípustné rôzne termíny pre zostavenie ročnej účtovnej závierky a tento dátum sa bude odchyľovať od dátumu zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky (22, s. 249).

Podľa § 23 odst. 3 ZoÚ, ak je rozdiel týchto súvahových dní menší ako 3 mesiace, tak je ročná účtovná závierka upravená len o významné transakcie v tomto období. Naopak, ak je väčší ako 3 mesiace, je táto účtovná jednotka pre potreby konsolidovanej účtovnej závierky povinná zostaviť tzv. priebežnú účtovnú závierku (14, 22, s. 249).

V prípade, ak konsolidujúca účtovná jednotka poruší jednu z povinností konsolidácie, dopustí sa tak priestupku podľa § 37a odst. 2 ZoÚ. Výška pokuty za priestupok môže byť uložená do výšky 3 % z hodnoty konsolidovaných aktív (14).

2.3 Konsolidovaná účtovná závierka v Spolkovej republike Nemecko

Tato časť diplomovej práce poskytuje informácie o konsolidovanej účtovnej závierke podľa nemeckých právnych predpisov. Popisuje vznik povinnosti, možné oslobodenia a vylúčenia z konsolidácie, definuje mieru vplyvov a s tým spojené konsolidačné metódy.

2.3.1 Legislatívna úprava

Nemecké účtovníctvo sa rovnako ako aj české radí do kontinuálne orientovaného systému. Jedná sa o účtovný systém, ktorý je ovplyvnený legislatívou. To znamená, že je silne závislé a podriadené právnymi normami a prevádzacími predpismi (17, s. 7).

Medzi základné pramene, ktoré regulujú nemecké účtovníctvo patrí:

- **Obchodný zákonník** (Handelsgesetzbuch, ďalej len „HGB“),
- **Nemecké účtovné štandardy** (Deutsche Rechnungslegung Standards, ďalej len „DRS“),
- **Zásady riadneho vedenia účtovníctva** (Grundsätze ordnungsmäßiger Buchführung, ďalej len „GoB“),
- **Občiansky zákonník** (Bürgerliches Gesetzbuch, ďalej len „BGB“) (27, 28, 29).

Obchodný zákonník

Obchodný zákonník z dňa 10. mája 1897 je základnou normou, ktorá upravuje pravidlá pre vedenie účtovníctva. Postupne prešiel viacerými reformami, kde podstatná bola zmena v oblasti skupinového účtovníctva, ktoré bolo implementované do národných predpisov. Problematika konsolidácie je vymedzená v III. knihe HGB v druhom oddiele, konkrétne v §§ 290 – 315e, ktoré sú súčasťou pododdielu č. 2 o konsolidovanej účtovnej závierke a správe o vedení skupiny (27).

Nemecké účtovné štandardy

Tieto štandardy prijíma po dôkladnom preskúmaní všetkých relevantných informácií Nemecká Rada pre DRS. Tvorí ju sedem členov, ktorí sú menovaní radou Nemeckého výboru pre DRS. Predstavujú doporučené postupy a odstraňujú vzniknuté medzery v súvislosti s interpretáciou právnych predpisov v oblasti konsolidácie. To znamená, že sú určené predovšetkým obchodným spoločnostiam, ktoré zostavujú konsolidovanú účtovnú závierku v súlade s nemeckým právom. K 1. januáru 2020 vyšiel v platnosť DRS č. 26 o pridružených podnikoch a DRS č. 27, ktorý pojednáva o pomernej konsolidácii. Aktuálne je platných 14 štandardov (28).

Zásady riadneho vedenia účtovníctva

Jedná sa o všeobecné uznávané princípy a pravidlá zostavovania účtovnej závierky, ktoré dopĺňajú HGB. Podobne ako v Českej republike, sa jedná predovšetkým o zásadu opatrnosti, jasnosti, správnosti a úplnosti všetkých účtovných prípadov. V prípade konsolidovanej účtovnej závierky, musí poskytovať verný a pravdivý obraz o majetku a finančnej situácii (30).

Občiansky zákonník

Predstavuje časť súkromného práva, v ktorom sú obsiahnuté základné definície jednotlivých pojmov dopĺňajúce už zmienenú legislatívu. Všeobecná časť I. knihy BGB pojednáva nielen o fyzických, ale aj o právnických osobách, kde z pohľadu klasifikácie na právnické osoby podľa súkromného práva vymedzuje obchodné spoločnosti (29).

Harmonizácia účtovníctva a medzinárodná úprava

V súčasnosti je vplyvom globalizácie snaha prispôbiť a priblížiť národné účtovné štandardy medzinárodným štandardom IFRS. Tento cieľ zakotvuje predovšetkým zmluva o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva (ďalej len „EHS“), na základe ktorej sa prostredníctvom vydávaných smerníc tzv. direktív čoraz viac približujú jednotlivé právne normy členských štátov (17, s. 11 - 12).

Vzhľadom k tomu, že Nemecko bolo jedným zo šiestich štátov zakladajúcich zmluvu o založení EHS, je výrazne ovplyvnené právom EÚ. Problematika konsolidovanej účtovnej závierky bola významne ovplyvnená predovšetkým:

- **Štvrtou smernicou Rady č. 78/660 EHS** z 25.07.1978 o účtovnej závierke, ktorá si kladie za cieľ porovnateľnosť účtovných výkazov z hľadiska ich formy a obsahového vymedzenia jednotlivých položiek,
- **Siedmou smernicou Rady č. 83/349 EHS** z 13. júna 1983 o konsolidovaných účtovných závierkach, ktorá ukladá povinnosť zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky materskou spoločnosťou,
- **Ôsmou smernicou Rady č. 84/253 EHS** z 10. apríla 1984, ktorá reguluje overovanie účtovných závierok audítorom (17, s. 20 - 22).

Jednotlivé smernice sú implementované za účelom harmonizácie do vnútroštátnej úpravy. Významnou reformou bolo prijatie zákona o modernizácii účtovníctva tzv. Bilanzmodernisierungsgesetz (ďalej len „BilMoG“). Zákon umožňuje obchodným spoločnostiam, ktorých akcie nie sú kótované na medzinárodnej burze zostavovať individuálne a konsolidované účtovné závierky podľa IFRS (30).

2.3.2 Povinnosť zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky

Povinnosť zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky a správy vedenia skupiny za predchádzajúci rok je zakotvená v § 290 odst. 1 HGB a v súlade s ním sú špecifická povinnosti uvedené v DRS č. 19 o povinnosti pripraviť konsolidovanú účtovnú závierku a o rozsahu konsolidácie (27).

Spoločnosť, ktorá priamo alebo nepriamo uplatňuje rozhodujúci vplyv v inej spoločnosti, je povinná zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku za skupinu, s cieľom podať verný a pravdivý obraz v súlade so GoB. Táto povinnosť úzko súvisí s existenciou vzťahu medzi materskou a dcérskou spoločnosťou, tzv. vzťahom podriadenosti (27).

Materskou spoločnosťou sa podľa DRS č. 19 čl. 6 rozumie spoločnosť s najmenej jednou dcérskou spoločnosťou (31).

Dcérskou spoločnosťou sa podľa DRS č. 19 čl. 6 rozumie spoločnosť, nad ktorou môže materská spoločnosť mať rozhodujúci vplyv (31).

Rozhodujúci vplyv, ktorý uplatňuje materská spoločnosť je vymedzený v § 290 odst. 2 HGB. V tomto prípade má väčšinový podiel v inej spoločnosti a rovnako ako aj v prípade českej právnej úpravy, je s týmto dominantným vplyvom spojené aj právo menovať, alebo odvolať členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu a z ekonomického hľadiska nesie väčšinu rizík (31).

Ďalej má právo rozhodovať o finančnej a obchodnej politike na základe uzavretej dohody o nadvláde. Tieto práva sú len formálne, a nie je dôležité či sú skutočne uplatňované. S rozhodujúcim vplyvom má materská spoločnosť schopnosť podieľať sa na zásadných rozhodnutiach a zároveň presadzovať svoje záujmy v oblasti obchodnej politiky, ktorá zahŕňa rozhodnutia o výrobe a plánovaní sortimentu, predaji, investíciách a aktivitách v oblasti výskumu a vývoja. V prípade finančnej politiky má právo dlhodobo rozhodovať

o finančnej štruktúre a podieľať sa na tvorbe rozpočtov. V neposlednom rade je ďalšou výhodou rozhodujúceho vplyvu materskej spoločnosti aj možnosť čerpať ekonomické výhody z činností dcérskej spoločnosti (31).

Povinnosť zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku v súlade s IFRS majú podľa § 315e HGB spoločnosti, ktoré sú orientované na kapitálový trh (27).

2.3.3 Kritériá pre oslobodenie od konsolidácie

Výnimky z konsolidácie sú upravené v §§ 291-293 HGB, kde za splnených podmienok je umožnené vyňať materskú spoločnosť z povinnosti zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku (27).

Materská spoločnosť, ktorá je zároveň dcérskou spoločnosťou materskej spoločnosti so sídlom v inom členskom štáte Európskej únie, alebo je členom Európskeho hospodárskeho priestoru, je podľa § 291 odst. 1 HGB oslobodená od povinnosti zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku v prípade, ak sú splnené nasledujúce podmienky, ktoré sú vymedzené v § 291 odst. 2:

- konsolidovaná účtovná závierka je zostavená v súlade so Smernicou č. 2013/34 EÚ, alebo v súlade s IFRS,
- príloha konsolidovanej účtovnej závierky obsahuje okrem informácií o materskej spoločnosti aj ustanovenie, ktoré vyníma účtovnú jednotku z povinnosti zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku,
- sú vysvetlené použité metódy účtovníctva, oceňovania a konsolidácie, v situáciách, ktoré sú odlišné od nemeckej právnej úpravy (27).

Oslobodenie od povinnosti má podľa § 292 odst. 1 HGB aj v prípade, ak sa jedná o materskú spoločnosť, ktorá je súčasne dcérskou spoločnosťou materskej spoločnosti so sídlom v tretej krajine a táto spoločnosť zároveň zostavuje zodpovedajúcu konsolidovanú účtovnú závierku v súlade s IFRS, alebo Smernicou č. 2013/34 (27).

V oboch prípadoch musia byť konsolidované účtovné závierky overené audítormi a zverejnené v nemeckom, alebo anglickom jazyku v súlade s ustanoveniami, ktoré by sa vzťahovali na oslobodenú konsolidovanú účtovnú závierku v Nemeckej republike (27).

Ďalšou výnimkou je oslobodenie na základe veľkostných kritérií, ktoré sú uvedené v § 293 HGB. Nasledujúca tabuľka znázorňuje limitné hodnoty v prípade hrubej (brutto) metódy a čistej (netto) metódy, ktorými sa testuje oslobodenie (27).

Tabuľka č. 7: Veľkostné kritériá testujúce oslobodenie od povinnosti

	Bilančná suma (mil. EUR)	Obrat (mil. EUR)	Ročný prepočítaný počet zamestnancov
Metóda brutto	≤ 24	≤ 48	≤ 250
Metóda netto	≤ 20	≤ 40	≤ 250

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 27)

Spoločnosť si môže zvoliť metódu, podľa ktorej bude posudzovať jednotlivé hraničné hodnoty. Jedná sa o nasledujúce dve metódy:

- **Metóda brutto** – spoločnosť je povinná podľa § 293 odst. 1 bodu 1. HGB zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku v prípade, ak ku dňu zostavenia ročnej individuálnej účtovnej závierky splní aspoň dve kritériá,
- **Metóda netto** – spoločnosť je povinná podľa § 293 odst. 1 bodu 2. HGB zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku v prípade, ak ku dňu zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky splní aspoň dve kritériá. To znamená, že je potrebné zostaviť tzv. „skúšobnú“ konsolidovanú účtovnú závierku aby bolo možné zistiť, či je spoločnosť oslobodená od povinnosti (27, 32).

2.3.4 Vylúčenie z konsolidácie

Do konsolidovanej účtovnej závierky musia byť podľa § 294 odst. 1 HGB spolu s materskou spoločnosťou zahrnuté všetky dcérske spoločnosti, bez ohľadu na ich sídlo a právnu formu (27).

Existujú však prípady, kedy dcérska spoločnosť nemusí byť podľa § 296 zahrnutá do konsolidovanej účtovnej závierky. Jedná sa o situácie kedy:

- **nie je možné získať potrebné informácie na zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky bez neúmerne vysokých nákladov a oneskorení,**

Za neprimerané časové oneskorenia je možné podľa DRS č. 19 považovať situáciu, kedy nie je možné zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku v lehote 4-5 mesiacov. Môže sa jednať o situácie, kedy nastala nejaká porucha spracovania údajov, prípadne zničenie dát, politické prekážky, alebo prírodná katastrofa (31).

- **akcie dcérskej spoločnosti sú držané za účelom ďalšieho predaja,**

Zámer predat' sa nemusí týkať všetkých akcií, ale musí existovať už v čase ich nadobudnutia. Akcie sú tak súčasťou obežných aktív materskej spoločnosti. V prípade uskutočnenia predaja už dcérska spoločnosť nepoužíva štatút dcérskej spoločnosti (31).

- **zahrnutie dcérskej spoločnosti je nevýznamné,**

Pri skúmaní významu je dôležité hodnotiť celkový obraz možných relevantných okolností. Berie sa do úvahy štruktúra účtovnej závierky dcérskej spoločnosti, jej obchodné aktivity a prípadné vzťahy s inými spoločnosťami, ktoré sú zahrnuté do konsolidácie. Porovnáva sa obraz ekonomickej aktivity pred a po zahrnutí dcérskej spoločnosti. Uvedené oslobodenie však neplatí, ak jednotlivé nevýznamné dcérske spoločnosti poskytujú ako celok významný obraz ekonomickej aktivity (31).

2.3.5 Miera vplyvu

Nemecká legislatíva, rovnako ako aj v prípade českej právnej úpravy, rozlišuje 3 typy vplyvov:

- rozhodujúci vplyv,
- podstatný vplyv,
- spoločný rozhodujúci vplyv, resp. spoločné ovládanie (28).

Rozhodujúci vplyv

Definícia rozhodujúceho vplyvu vymedzeného v § 290 odst. 2 HGB vychádza zo Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2013/34 EÚ. Podmienky a práva s ním spojené sú ďalej detailne popísané v DRS č. 19. Ako už bolo vyššie spomenuté, rozhodujúci vplyv uplatňuje materská spoločnosť v dcérskej spoločnosti. V súvislosti s ním sú spojené aj určité práva, ktoré boli uvedené v podkapitole 2.3.2 na s. 43 (27, 31).

Jedným z hlavných znakov rozhodujúceho vplyvu je väčšinový podiel na hlasovacích právach v inej spoločnosti. Jedná sa o situáciu, kedy má spoločnosť právo na absolútnu väčšinu hlasovacích práv, čo predstavuje držať > 50 % akcií. Podľa DRS č. 19 musí byť väčšina hlasovacích práv právne zabezpečená. Jedná sa o skutočne vlastnené akcie materskou spoločnosťou (priamo, alebo nepriamo prostredníctvom inej spoločnosti) v pomere k celkovému počtu hlasovacích práv. Často je však potrebné zohľadniť aj existenciu prípadných obmedzení pri výkone, v podobe dohody o hlasovaní, resp. splnomocnenia hlasovať a dohody o dominancii. V porovnaní s IFRS vychádza definícia a podmienky rozhodujúceho vplyvu z koncepcie ovládania podľa štandardu IAS 27, resp. IFRS 10 (27, 31).

Okrem kvantitatívnych znakov, na základe ktorých sa vyznačuje rozhodujúci vplyv, sa koncept ovládania môže rozšíriť aj o kvalitatívny znak. Jedná sa o špeciálnu situáciu v prípade spoločností zvláštneho významu, ktoré sú definované v § 290 odst. 2 v bode 4. HGB. Tieto spoločnosti uplatňujú „de facto“ moc nad jednotkou, do ktorej investovali. Nesú väčšinu rizík a príležitostí (výnosov) spoločnosti, ktorá slúži na dosiahnutie jasne definovaného cieľa materskej spoločnosti (13, s. 34 - 35, 27).

Podstatný vplyv

Podstatný vplyv je vymedzený v §§ 271, 311 odst. 1 HGB a v DRS č. 26, ktorý nahrádza DRS č. 8 o podieloch v pridružených spoločnostiach v konsolidovanej účtovnej závierke. V prípade podstatného vplyvu sa jedná o tzv. účasť v pridruženej spoločnosti, v ktorej spoločnosť vlastní podľa § 271 odst. 1 HGB aspoň 20 % akcií. S uplatňovaním podstatného vplyvu má spoločnosť významné právo účasti na obchodnej a finančnej politike. Ďalším náznakom podstatného vplyvu nezávisle na výške podielu je členstvo v podobe zástupcu spoločnosti v správnom, prípadne riadiacom orgáne pridruženej spoločnosti, alebo existuje vzájomná výmena zamestnancov riadiacich funkcií medzi spoločnosťami (27, 33). Podobnú definíciu je možné nájsť v medzinárodných štandardoch, konkrétne IAS 28 (13, s. 26).

Spoločný rozhodujúci vplyv

Spoločný rozhodujúci vplyv je vymedzený v § 310 HGB. Jeho špecifiká upravuje DRS č. 27, ktorý nahrádza DRS č. 9 o spoločných podnikoch v konsolidovanej účtovnej závierke (27, 34).

Podľa § 310 odst. 1 HGB sa jedná o vykonávanie spoločného rozhodujúceho vplyvu v spoločnosti pod spoločným vplyvom. Jedná sa o spoločnosť, ktorú riadi materská, prípadne dcérska spoločnosť zahrnutá v konsolidovanej účtovnej závierke spolu s jednou, prípadne viacerými spoločnosťami, ktoré stoja mimo túto skupinu. Spolu ovládajúce osoby sú povinné držať rovnaký podiel v spoločnom podniku a zároveň spolu vlastnia > 50% podiel. S týmto podielom je spojené aj právo vykonávať rovnakú kontrolu nad riadením spoločnosti (27, 34).

Spoločnými podnikmi sa v zmysle DRS č. 27 má na mysli skupina spoločností, ktoré sa spoločne podieľajú na riadení obchodnej a finančnej politiky jednej, alebo viacerých spoločností. Toto tzv. spoločné riadenie sa odlišuje od prvého zmieneného rozhodujúceho vplyvu predovšetkým v intenzite vzťahu medzi materskou a dcérskou spoločnosťou (34). Z pohľadu IFRS je možné túto definíciu nájsť v štandarde IFRS 11 o spoločnom usporiadaní (13, s. 26).

Nevýznamný vplyv

Podiely pod 20 % sa spravidla nekonsolidujú a sú zaúčtované len ako finančné aktívum. Ak však materská spoločnosť môže uplatňovať podstatný vplyv aj pri účasti menšej ako 20 %, použije sa pomerná, alebo ekvivalentná metóda konsolidácie.

2.3.6 Konsolidačný celok

Jednou zo zásadných otázok konsolidácie je vymedziť, ktoré spoločnosti majú byť zahrnuté do konsolidovanej účtovnej závierky. Rozsah konsolidácie závisí na tzv. schodovitej koncepcii. Jedná sa o rozdelenie na jednotlivé stupne odlišujúce sa rozdielnou mierou uplatňovaného vplyvu v spoločnosti (35).

Konsolidačný celok v užšom zmysle

Za jadro sa považuje materská spoločnosť, ktorá priamo alebo nepriamo uplatňuje rozhodujúci vplyv v dcérskej spoločnosti. Podľa § 294 HGB sa do konsolidácie zahrnú

všetky dcérske spoločnosti, bez ohľadu na ich právnu formu a sídlo. Konsolidačný celok v užšom zmysle je zhodný s definíciou skupiny podľa IFRS (27, 36).

Konsolidačný celok v širšom zmysle

Okrem dcérskych spoločnosti, môže materská spoločnosť uplatňovať svoj vplyv aj v pridružených spoločnostiach, prípadne je s inou spoločnosťou spolu ovládajúcou osobou spoločného podniku. Konsolidačný celok v širšom zmysle tak podľa §§ 310 - 311 HGB zahrňuje do konsolidovanej účtovnej závierky aj pridružené spoločnosti a spoločné podniky. Ak však spoločnosť uplatňuje v spoločnostiach len spoločný rozhodujúci vplyv a podstatný vplyv, nie je povinná konsolidovanú účtovnú závierku zostavovať (27, 36).

Dcérske spoločnosti, pridružené podniky a spoločné podniky sú do konsolidácie zahrnuté rôznymi konsolidačnými metódami, ktoré budú postupne vymedzené v podkapitole 2.3.8 na s. 51 a následne vysvetlené na konkrétnych príkladoch v analytickej časti práce.

2.3.7 Konsolidačný rozdiel

Jednou z hlavných konsolidačných úprav je aj ocenenie akcií emitovaných dcérskou spoločnosťou, patriacich materskej spoločnosti. Tieto akcie sú započítané oproti vlastnému kapitálu dcérskej spoločnosti, vykázanému v reálnej hodnote. Podmienkou započítania týchto cenných papierov je podľa § 301 odst. 2 HGB započítanie v čase, kedy sa spoločnosť stala dcérskou spoločnosťou. Hovoríme o tzv. dátume akvizície. Podľa § 301 odst. 3 HGB rovnako ako aj česká legislatíva rozlišuje kladný a záporný konsolidačný rozdiel, ktorý vzniká po započítaní (27). Problematikou konsolidačného rozdielu sa podrobne zaoberá DRS č. 23 o zahrnutí dcérskych spoločností do konsolidovanej účtovnej závierky (37).

Kladný konsolidačný rozdiel (Goodwill)

Kladný konsolidačný rozdiel sa v nemeckej legislatíve podľa § 301 odst. 3 HGB nazýva goodwill. Podľa definície DRS č. 23 predstavuje kladný rozdiel medzi obstarávacími nákladmi a podielom na vlastnom kapitále dcérskej spoločnosti, vykázaného v reálnej hodnote (fair value). V konsolidovanej súvahe sa vykazuje na strane aktív. Rovnako ako takmer pri každej položke dlhodobého majetku, tak aj v prípade konsolidačného rozdielu je potrebné určiť dobu životnosti, stanoviť príslušné odpisy a adekvátnu metódu

odpisovania. Spravidla sa jedná o lineárnu metódu, DRS č. 023 čl. 119 však pripúšťa možnosť použiť aj inú metódu v prípade, ak by presnejšie odrážala opotrebenie. (37).

DRS č. 023 bližšie nešpecifikuje minimálnu resp. maximálnu dobu odpisovania. Odporúčenie podľa DRS č. 023 je, aby táto doba bola, ak je to možné, čo najkratšia a zároveň stanovená podľa objektívnych kritérií. Vo výnimočných prípadoch, kedy nie je možné spoľahlivo odhadnúť dobu životnosti, je však možné podľa § 253 odst. 3 HGB odpísať goodwill v priebehu nasledujúcich desiatich rokov od akvizície (27, 37).

Do obstarávacích nákladov je potrebné podľa § 255 odst. 1 HGB zahrnúť aj vedľajšie obstarávacie náklady. Obstarávacími nákladmi sa podľa DRS č. 023 rozumejú náklady, ktoré boli vynaložené v súvislosti s nadobudnutím podielu. Jedná sa napríklad o províziu za sprostredkovanie a notárske poplatky za overenie prevodu akcií (27, 37).

Je potrebné rozlišovať konsolidačný rozdiel vo fair value k dátumu akvizície (v reálnej hodnote) a konsolidačný rozdiel k dátumu účtovnej závierky (v účtovnej hodnote), ktorý predstavuje hodnotu goodwillu v deň akvizície zníženú o vyčíslený odpis (37).

Ak sú v priebehu obdobia podľa DRS č. 023 čl. 101 odhalené skryté rezervy, ktoré by predstavovali zníženie reálnej hodnoty majetku, musí sa v takomto prípade k dátumu účtovnej závierky vykonať mimoriadny odpis konsolidačného rozdielu. Tento odpis sa však uskutoční iba za podmienok, ak sa predpokladá, že toto zníženie hodnoty bude trvalé. Podľa DRS č. 023 sa jedná napríklad o situáciu, kedy spoločnosť dosahovala za posledné 3 roky hospodársku stratu, alebo to vyplýva z predpokladov interného systému. Ďalej sa môže takisto jednať aj o prípad, kedy zo spoločnosti odchádzajú kľúčoví zamestnanci, alebo ak sa z dôvodu zániku niektorých trhov výrazne znížil tržný potenciál (37).

Záporný konsolidačný rozdiel

V prípade záporného konsolidačného rozdielu sa v nemeckej legislatíve rozlišujú tri prípady:

- badwill,
- výhodná (šťastná) kúpa,
- technický konsolidačný rozdiel (37).

Badwill predstavuje situáciu, kedy je kúpna cena akcie dcérskej spoločnosti nízka. Tento prípad konsolidačného rozdielu, ktorý je vymedzený v § 309 odst. 2 HGB je bližšie špecifikovaný v DRS č. 023 čl. 139 a násl. Je súčasťou cudzích zdrojov na strane pasív v súvahe a má charakter rezerv. Predstavuje budúcu očakávanú stratu, kde podiel v dcérskej spoločnosti bude mať za následok negatívny vplyv na výsledok hospodárenia materskej spoločnosti. Jedná sa napríklad o technickú rekultiváciu na pozemku, zamorenú pôdu prípadne sanačné náklady. Ak sú naplnené očakávania o nepriaznivom vývoji, je takto vzniknutý badwill rozpustený do nákladov v rozsahu očakávaných strát (27, 37, 38).

Výhodná kúpa definovaná v DRS č. 023 čl. 144 predstavuje situáciu, kedy je obstarávacia cena podielu nižšia ako jeho reálna hodnota. Predstavuje akúsi odmenu, „zľavu z kúpnej ceny.“ Takto vzniknutý konsolidačný rozdiel je súčasťou vlastného kapitálu a postupne rozpúšťaný do výnosov prostredníctvom odpisov, v priebehu priemernej zostatkovej životnosti nadobudnutých odpisovaných aktív (37, 38).

Technický konsolidačný rozdiel vymedzený v DRS č. 023 čl. 149 predstavuje situáciu, kedy dátum akvizície a prvého zahrnutia dcérskej spoločnosti do konsolidovanej účtovnej závierky nie je rovnaký. Môže sa jednať o prípad, kedy bola materská spoločnosť oslobodená od povinnosti zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku, alebo bola dcérska spoločnosť vylúčená z konsolidácie. Predpokladá sa, že medzi dátumom akvizície a dátumom zahrnutia dcérskej spoločnosti do konsolidácie došlo k rastu hodnoty aktív (v opačnom prípade by sa jednalo o kladný technický konsolidačný rozdiel). V takomto prípade už takto vzniknutý konsolidačný rozdiel nie je vykázaný v súvahe, ale je podľa DRS č. 23 čl. 148 súčasťou položky nerozdelených ziskov z minulých rokov (37, 38).

2.3.8 Konsolidačné metódy

Jednotlivé konsolidačné metódy sú upravené v §§ 300 a násl. HGB a zároveň sa každou metódou konkrétne zaoberá iný nemecký účtovný štandard. Zároveň je potrebné poukázať na zmeny, ktoré nastali v legislatíve prijatím BilMoG. V súlade s nemeckými predpismi sa rozlišuje:

- plná metóda,

- pomerná metóda,
- ekvivalentná metóda (27).

Plná metóda

Plná metóda, nemecky nazývaná ako „*Volkonsolidierung*“, je vymedzená v § 300 HGB a jej aplikačnými otázkami sa zaoberá DRS č. 023 o zahrnutí dcérskych spoločností do konsolidovanej účtovnej závierky metódou nákupu. Používa sa v prípade existencie vzťahu materskej spoločnosti, ktorá uplatňuje rozhodujúci vplyv v dcérskej spoločnosti. Ako už bolo spomenuté, dcérska spoločnosť musí byť zahrnutá do konsolidovanej účtovnej závierky k dňu akvizície, a to aj v prípade, ak boli podiely v tejto spoločnosti nadobudnuté postupne v rôznych časových okamihoch (36). V prípade plnej konsolidácie sú jednotlivé položky výkazov dcérskych spoločností ocenené vo fair value, zahrnuté do ročnej účtovnej závierky materskej spoločnosti v plnej výške. Jedná sa v podstate o nahradenie akcií, ktoré vlastní materská spoločnosť majetkom, záväzkami, výnosmi a nákladmi dcérskej spoločnosti. HGB rozlišuje v súvislosti s plnou metódou počiatočnú konsolidáciu vlastného kapitálu, záväzkov, výnosov a nákladov (27).

- Konsolidácia vlastného kapitálu

Jedná sa o ocenenie akcií emitovaných dcérskou spoločnosťou. Táto problematika bola podrobne popísaná v podkapitole 2.3.7 na s. 49 o konsolidačnom rozdiely. Vo výnimočných prípadoch, kedy nie je možné uskutočniť ocenenie týchto akcií, je potrebné v priebehu nasledujúcich 12 mesiacov vykonať spätnú úpravu (27).

- Konsolidácia majetku a záväzkov

Je potrebné prihliadnuť na položky, ktoré sú vykazované medzi spoločnosťami. V takomto prípade sa musia tieto položky vylúčiť tak, aby boli vykazované len údaje, akoby sa jednalo o jednu spoločnosť. Jedná sa o tzv. započítanie interných pohľadávok a záväzkov (27, 39).

- Konsolidácia výnosov a nákladov

Rovnako, ako aj v prípade konsolidovanej súvahy, tak aj v prípade konsolidovaného výkazu zisku a strát, je potrebné vylúčiť položky, ktoré predstavujú výnosy, resp. náklady medzi spoločnosťami, ktoré sú konsolidované (27).

Okrem počiatkovej konsolidácie sa nemecký štandard DRS č. 023 zaoberá aj následnou konsolidáciou a dekonsolidáciou, ktorá však nebude predmetom diplomovej práce. Pravidlá konsolidácie plnou metódou sú zhodné s pravidlami IFRS, a to konkrétne IFRS 3 s tým rozdielom, že podľa IFRS 3 je možná aj konsolidácia kapitálu tzv. metódou celkového goodwillu (39).

Pomerná metóda

Pomerná metóda nemecky „*Quotenkonsolidierung*“, je vymedzená v § 310 HGB a na jej aplikačné otázky je možné nájsť odpoveď v DRS č. 9 a od roku 2020 v DRS č. 27 o pomernej konsolidácii. Pomernou metódou rovnako, ako v prípade českej legislatívy, spoločnosť zahrnie jednotlivé položky výkazov len v pomernej výške, ktorá je zhodná s výškou nadobudnutého podielu v spoločnom podniku. To znamená, že zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky pomernou metódou sa uskutoční v prípade, ak je uplatňovaný spoločný rozhodujúci vplyv, avšak samotná existencia tohto vplyvu nezakladá povinnosť jej zostavenia. Hlavný princíp vychádza z plnej metódy, ktorá prebieha v rámci metódy nákupu. Podiely iných akcionárov nemusia byť samostatne vykazované. Výpočet konsolidačného rozdielu je zhodný, ako v prípade plnej metódy. V prípade eliminácie pohľadávok, záväzkov a vnútro podnikových transakcií medzi spoločnými podnikmi, dochádza k ich vylúčeniu v pomernej výške, podľa ich podielovej účasti (27, 34).

Okrem pomernej metódy, DRS č. 27 umožňuje v prípade akcií v spoločnom podniku zostaviť konsolidáciu taktiež ekvivalentnou metódou. V takto zvolenej metóde konsolidácie už však musí spoločnosť pokračovať a nie je možné ju meniť. Z pohľadu IFRS 11 sa v prípade spoločného vplyvu neaplikuje pomerná metóda, ale konsolidovaná účtovná závierka sa zostaví ekvivalentnou metódou. Keďže je cieľom harmonizácie účtovníctva snaha čoraz viac prispôbovať tuzemskú legislatívu medzinárodným účtovným štandardom, je pravdepodobné, že aj v prípade spoločných podnikov bude na úrovni nemeckej legislatívy využívaná taktiež len ekvivalentná metóda (13, s. 117, 34).

Ekvivalentná metóda

Ekvivalentná metóda nemecky „*Equity-Methode*“, je vymedzená v § 312 HGB a jej špecifiká popisuje DRS č. 8 a od roku 2020 DRS č. 26 o pridružených spoločnostiach

Konsolidácia metódou ekvivalencie sa typicky použije v prípade, ak materská spoločnosť vlastní akcie v pridružených spoločnostiach. Jedná sa teda o uplatňovanie podstatného vplyvu, ktorý predstavuje > 20% podiel v spoločnosti. Ak má účasť v pridruženej spoločnosti z finančného, majetkového, alebo výnosového pohľadu malý význam, ekvivalentná metóda sa nemusí použiť a účtovná jednotka bude považovaná za nevýznamnú. Metóda sa rovnako nepoužije taktiež, ak sa jedná len o dočasné uplatňovanie podstatného vplyvu. Okrem pridružených podnikov sa však ekvivalentná metóda môže použiť aj v prípade, ak sa jedná o uplatňovanie spoločného vplyvu a účtovná jednotka sa rozhodla zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku touto metódou (27, 33).

Z pohľadu medzinárodných účtovných štandardov nie je podľa IAS 28 o investíciách do pridružených a spoločných podnikov ekvivalentná metóda považovaná za konsolidačnú metódu (13, s. 122).

V oboch prípadoch je proces konsolidácie ekvivalentnou metódou podobný. Na rozdiel oproti plnej a pomernej metódy, ktorá vychádza z kúpnej ceny podielu, sa ocenenie účasti uskutočňuje na úrovni obstarávacích nákladov (13, s. 123, 33).

Je dôležité zdôrazniť, že je potrebné rozlišovať zostavenie konsolidácie jednotlivými metódami k dátumu akvizície a k dátumu účtovnej závierky. Spravidla tieto dátumy nebývajú rovnaké.

2.3.9 Obsah konsolidovanej účtovnej závierky

Obsah konsolidovanej účtovnej závierky je vymedzený v § 297 HGB. Rovnako ako aj v prípade českej legislatívy sa jedná o zostavenie konsolidovanej súvahy, konsolidovaného výkazu zisku a strát, prílohy ku konsolidovanej účtovnej závierke, výkazu o peňažných tokoch, výkazu o zmenách vlastného kapitálu a konsolidovanej výročnej správy. Konkrétne požiadavky na výročnú správu sú uvedené v DRS č. 20 o výročnej správe, kde miera podrobnosti sa odvíja od okolností spoločnosti a od druhu obchodnej činnosti (27, 40).

Konsolidovaná účtovná závierka musí byť zostavená do konca 4. mesiaca po skončení účtovného obdobia za ktoré sa zostavuje. Podľa § 316 HGB je povinnosť mať konsolidovanú účtovnú závierku spolu s výročnou správou overenú audítorom, ktorý

okrem dodržania zákonných ustanovení overuje, či správa o hospodárení skupiny poskytuje pravdivý obraz o postavení skupiny. Výkazy konsolidovanej účtovnej závierky je povinná materská spoločnosť zverejniť v nemeckom jazyku v Spolkovom vestníku elektronickou formou, najneskôr do jedného roka od konca účtovného obdobia (27).

V nasledujúcich tabuľkách bude uvedené obsahové vymedzenie a usporiadanie nových položiek, ktoré sa pri konsolidácii v súvislosti s použitou metódou vykazujú v konsolidovanej súvahe a v konsolidovanom výkaze zisku a strát.

Konsolidovaná súvaha

Tabuľka č. 8: Prehľad nových položiek v konsolidovanej súvahe

KONSOLIDOVANÁ SÚVAHA (KONZERNBILANZ)			
	Plná metóda	Pomerná metóda	Ekvivalentná metóda
AKTÍVA			
Kladný konsolidačný / akvizičný rozdiel (<i>Geschäfts- oder Firmenwert</i>)	✓	✓	✓
Odložená daňová pohľadávka (<i>Aktive latente Steuern</i>)	✓	✓	✓
Investície v pridružených spoločnostiach (<i>Beteiligungen an assoziierten Unternehmen</i>)			✓
PASÍVA			
Záporný konsolidačný / akvizičný rozdiel (<i>Passiver Unterschiedsbetrag aus der Kapitalkonsolidierung</i>)	✓	✓	✓
Nekontrolné podiely (<i>Anteile anderer Gesellschafter</i>)	✓		
Odložený daňový záväzok (<i>Passive latente Steuern</i>)	✓	✓	✓
Rozdiel vo VK z prepočtu cudzej meny (<i>Eigenkapitaldifferenz aus Währungsumrechnung</i>)	✓	✓	
Podiel na VH v pridruženej spoločnosti (<i>Anteil am Jahresüberschuss des assoziierten Unternehmen</i>)			✓

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 27)

Konsolidovaný výkaz zisku a strát

Tabuľka č. 9: Prehľad nových položiek v konsolidovanom výkaze zisku a strát

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZISKU A STRÁT <i>(KONZERN – GEWINN-UND VELUSTRECHUNG)</i>			
	Plná metóda	Pomerná metóda	Ekvivalentná metóda
Podiel na VH v pridruženej spoločnosti <i>(Anteil am Jahresüberschuss des assoziierten Unternehmen)</i>			✓
Akcionári / spoločníci materskej spoločnosti <i>(Gesellschafter des Mutterunternehmens)</i>	✓		
Nekontrolné podiely <i>(Anteile anderer Gesellschafter)</i>	✓		
Konsolidovaný VH za účtovné obdobie <i>(Konzernjahresüberschuss)</i>	✓	✓	✓

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 27)

Konsolidovaná príloha (*Konzernanhang*)

Požiadavky na povinné informácie v prílohe, ktoré dopĺňajú a vysvetľujú informácie uvedené v konsolidovanej súvahe a konsolidovanom výkaze zisku a strát sú podrobne popísané v §§ 313 a 314 HGB (27).

Konsolidovaná príloha je neoddeliteľnou súčasťou konsolidovanej účtovnej závierky a mala by obsahovať:

Povinné informácie:

- všeobecné informácie o konsolidovanej účtovnej závierke,
- informácie o použitých konsolidačných metódach a postupoch,
- pri konsolidácii kapitálu je potrebné uviesť dátum prvej konsolidácie, informácie o zvolenej metóde (metóda účtovnej hodnoty / metóda podielu na vlastnom kapitále), výpočet konsolidačného rozdielu,
- informácie o účtovných a oceňovacích metódach a o spôsobe prepočtu cudzích mien,
- zoznam zahrnutých a nezaradených spoločností do konsolidácie a dôvod ich zahrnutia / nezaradenia vrátane uvedenia ich názvu, sídla a podielu na základnom kapitále,
- prehlásenie o správe a riadení spoločnosti,

- celková výška záväzkov uvedených v konsolidovanej súvahe s ostávajúcou dobou splatnosti > 5 rokov, alebo záväzkov zaistených záložným právom,
- geografické rozdelenie tržieb celej skupiny,
- informácie o vzájomných transakciách,
- ostatné požiadavky na zverejnenie špecifické pre právnu formu spoločnosti (27).

Výnimkou sú tzv. ochranné doložky, ktoré v niektorých prípadoch oslobodzujú konsolidujúcu účtovnú jednotku od povinnosti zverejnenia informácií, ktorých zverejnenie by mohlo spôsobiť značnú nevýhodu. Pri využití tohto oslobodenia je potrebné, aby táto informácia bola uvedená v prílohe (27).

Dobrovoľné informácie:

Okrem povinných informácií je možné, aby konsolidovaná príloha obsahovala aj ďalšie dobrovoľné informácie za podmienky, že nebude porušená jasnosť a prehľadnosť samotnej prílohy (27).

2.3.10 Úpravy pred zostavením

Konsolidovaná účtovná závierka je založená na tzv. princípoch jednotnosti. Okrem jednotného súvahového dňa, ktorý bude bližšie popísaný v podkapitole 2.3.13 na s. 58, je potrebné, aby individuálne výkazy účtovnej závierky boli zostavené na základe jednotného obsahu a ocenenia. Jednotné ocenenie definované v § 308 HGB znamená oceňovanie jednotlivých položiek individuálnych účtovných závierok spoločností, ktoré sú zahrnuté do konsolidácie v súlade s použitou metódou oceňovania materskou spoločnosťou. Konsolidovaná účtovná závierka je zostavená v eurách a v prípade ak sú súčasťou konsolidačného celku zahraničné dcérske spoločnosti, je potrebné uskutočniť prepočet cudzej meny. Táto problematika bude popísaná v nasledujúcej podkapitole 2.3.11 na s. 57 (27).

2.3.11 Prepočet cudzej meny

Prepočtu jednotlivých položiek účtovných závierok sa zaoberá § 308a HGB a špecifické otázky v tejto súvislosti rieši DRS č. 25 o prepočte mien v konsolidovanej účtovnej závierke. Jednotné ocenenie, resp. jednotná mena je jedným z hlavných cieľov, ktorý má posilniť informačnú funkciu konsolidovanej účtovnej závierky (27, 41).

Prepočet prostredníctvom rôznych kurzov v závislosti na charaktere položiek súvahy a výkazu zisku a strát je uskutočnený nasledovne:

- **aktíva a záväzky** sú v súvahe prepočítané kurzom platným k súvahovému dňu, ku ktorému účtovná jednotka zostavuje konsolidovanú účtovnú závierku,
- **vlastný kapitál a jeho položky** (okrem výsledku hospodárenia bežného účtovného obdobia) sa prepočítavajú k dňu vzniku tzv. historickým kurzom,
- **výnosy, náklady a výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia** sú vo výkaze zisku a strát prepočítané priemerným kurzom za obdobie, za ktoré sa zostavuje konsolidovaná účtovná závierka (41).

Vzniknuté kurzové rozdiely sú podľa § 308a HGB následne vykázané v položke rozdielu z prepočtu cudzej meny (27).

2.3.12 Odložená daň

Účtovná jednotka je v súlade s § 306 HGB povinná v súvislosti so zostavením konsolidovanej účtovnej závierky účtovať aj o odloženej daňovej pohľadávke, resp. daňovom záväzku. Problematikou vzniku a vykazovania odloženej dane v konsolidovanej účtovnej závierke, zostavenej podľa nemeckých predpisov, sa špeciálne zaoberá aj štandard DRS č. 18 (27, 42).

Ako už bolo spomenuté, odložená daň predstavuje dočasné rozdiely, ktoré vznikli pri ocenení vlastného kapitálu. Rozdiely vzniknuté v prípade účasti v pridruženej spoločnosti, alebo spoločnom podniku sa nezohľadňujú (42).

2.3.13 Dátum zostavenia a sankcie spojené s nezostavením

Konsolidovaná účtovná závierka sa podľa § 299 HGB zostavuje k dátumu ročnej účtovnej závierky materskej spoločnosti. Týka sa to všetkých spoločností zahrnutých do konsolidácie. S dátumom odlišným dátumu účtovnej závierky materskej spoločnosti je spojená rovnaká povinnosť zahrnúť spoločnosť na základe priebežnej účtovnej závierky, ako v prípade konsolidácie podľa českých právnych predpisov (27).

V prípade nesplnenia povinností, spojených so zostavením konsolidovanej účtovnej závierky, sa spoločnosť dopustí podľa § 334 HGB správneho deliktu. Výška pokuty môže

byť podľa § 334 odst. 3 HGB uložená až do výšky 50 000 eur, resp. 2 000 000 eur v prípade spoločnosti orientovanej na kapitálový trh (27).

2.4 Finančná analýza konsolidovaných účtovných výkazov

Táto kapitola obsahuje predovšetkým výpočet ukazovateľov finančnej analýzy, ktoré budú použité pri ekonomickom zhodnotení zostavených konsolidovaných účtovných výkazov. Konkrétne sa jedná o pomerové ukazovatele.

Rovnako, ako pri finančnej analýze individuálnych výkazov spoločnosti, aj v prípade finančnej analýzy konsolidovaných výkazov, je hlavným dôvodom jej zostavenia práve poskytnutie informácií pre majoritných vlastníkov, ostatných subjektov, ktorí sú súčasťou konsolidačného celku a ďalších subjektov, vystupujúcich mimo skupinu (43, s. 180).

Za hlavné ciele uskutočnenia finančnej analýzy konsolidovaných účtovných výkazov je možné považovať:

- posúdenie výsledkov skupiny ako celku,
- zdôraznenie efektu existencie skupiny pre materskú spoločnosť prostredníctvom porovnania výsledkov finančnej analýzy samotnej materskej spoločnosti a skupiny ako celku,
- poukázanie na vplyv jednotlivých spoločností na tvorbe výsledku hospodárenia za celú skupinu (43, s. 180).

2.4.1 Ukazovatele likvidity

Interpretácia výsledkov jednotlivých stupňov likvidít je odlišná, v porovnaní s výsledkami analýzy jednej spoločnosti. Skupina podnikov, ktoré sú zahrnuté do konsolidácie nevstupuje ako celok do platobného styku s 3. osobami, čím nevypovedá o skutočnej platobnej schopnosti a z tohto dôvodu je vypovedacia schopnosť týchto výsledkov rozdielna. Prostredníctvom ukazovateľov likvidity a ich porovnaním s likviditou samotnej materskej spoločnosti, je možné poukázať na pozitívny efekt účasti materskej spoločnosti v iných spoločnostiach v prípade, ak hodnoty jednotlivých likvidít výrazne prevyšujú likviditu samotnej materskej spoločnosti. Informácie o výsledkoch likvidít sú významné aj z pohľadu veriteľa na zrealnenie finančnej situácie jeho obchodného partnera, ktorý je ovládaný materskou spoločnosťou. Jednotlivé výsledky

určitých stupňov likvidít tak môžu byť vplyvom existencie možných vzájomných vzťahov skreslené a z tohto dôvodu využíva informácie z výsledkov konsolidovanej účtovnej závierky (43, s. 182).

$$\text{Bežná likvidita (3. stupňa)} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

$$\text{Pohotová likvidita (2. stupňa)} = \frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{Zásoby}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

$$\text{Okamžitá likvidita (1. stupňa)} = \frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{Zásoby} - \text{Pohledávky}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

2.4.2 Ukazovatele zadlženosti

Štruktúra zdrojov financovania a miera zadlženosti sú jedným z hlavných faktorov, ktoré sú posudzované v prípade žiadosti o úver. Z pohľadu konsolidácie, však skupina ako celok nevstupuje do pozície žiadateľa o úver. Z tohto dôvodu bude aj interpretácia týchto ukazovateľov rozdielna. Celková zadlženosť v spojení s koeficientom samofinancovania vypovedajú o politike zadlžovania v rámci skupiny, prípadne ako svojim vlastným kapitálom prispieva materská spoločnosť. Zároveň poskytuje informácie o tom, aký objem externých zdrojov financovania bol získaný prostredníctvom ostatných spoločností, zahrnutých do konsolidácie (43, s. 183).

$$\text{Celková zadlženosť} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Aktiva celkem}}$$

$$\text{Koeficient samofinancovania} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Aktiva celkem}}$$

2.4.3 Ukazovatele rentability

Na základe ukazovateľov rentability je možné pozorovať výkonnosť celej skupiny a v porovnaní s rentabilitou materskej spoločnosti tak umožňuje poukázať na prípadný efekt plynúci materskej spoločnosti. To znamená, že ukazovatele rentability sú určitým meradlom, ktorým sa posudzuje splnenie, resp. nesplnenie synergického efektu vzniku skupiny (43, s. 183).

$$\text{Rentabilita vlastného kapitálu (ROE)} = \frac{\text{EAT (Výsledek hospodaření po zdanění)}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

$$\text{Rentabilita celkových aktív (ROA)} = \frac{\text{EBIT (Provozní výsledek hospodaření)}}{\text{Aktiva celkem}}$$

$$\text{Rentabilita tržieb (ROS)} = \frac{\text{EBIT (Provozní výsledek hospodaření)}}{\text{Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb + Tržby za zboží}}$$

2.4.4 Ukazovateľ aktivity

Ukazovateľ obratu celkových aktív vypovedá o tom, akú efektivitu využitia majetku dosahuje skupina, ako ekonomická jednotka zo všetkých jej aktivít (43, s. 182). Aj ukazovatele aktivity majú z pohľadu konsolidácie inú interpretáciu a význam. Z dôvodu, že skupina nevstupuje ako celok do dodávateľsko-odberateľských vzťahov s externými subjektami, bol pre účely diplomovej práce vybraný jeden ukazovateľ a to konkrétne ukazovateľ obratu celkových aktív.

$$\text{Obrat celkových aktív} = \frac{\text{Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb + Tržby za zboží}}{\text{Aktiva celkem}}$$

3 METODIKA ZOSTAVENIA KONSOLIDÁCIE

Táto časť diplomovej práce demonštruje jednotlivé postupy zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky, v závislosti na miere vplyvu a na základe toho odvíjajúcej sa použitej konsolidačnej metódy. Obsahuje názorné príklady plnej, ekvivalentnej a pomernej metódy zostavenej zvlášť, v súlade s českými a nemeckými účtovnými predpismi.

3.1 Zjednotenie výkazov

Keďže je diplomová práca zameraná na konsolidáciu účtovnej závierky podľa českej a nemeckej legislatívy, je potrebné, aby bolo poukázané na prípadné rozdiely individuálnych účtovných výkazov zostavených v spomínaných štátoch. Na základe medzinárodne porovnateľných výkazov je následne možné posudzovať finančnú výkonnosť skupiny.

Aj napriek harmonizácií účtovných výkazov podľa Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2013/34, existujú určité rozdielnosti vo vykazovaní niektorých položiek. Konkrétne budú poukázané rozdiely nemeckých výkazov v položkách súvahy a výkazu zisku a strát (ďalej len „VZS“).

V Českej republike sú účtovné jednotky povinné dodržiavať stanovenú štruktúru pri zostavovaní účtovných výkazov podľa vzorov, ktoré sú uvedené v Prílohe č. 1 a č. 2 prevádzacej vyhlášky č. 500/2002 Sb., pre podnikateľov. V prípade Nemecka sú požiadavky na štruktúru výkazov stanovené v HGB. Táto forma však nie je záväzná a jedná sa len o požiadavky na jednotlivé položky, ktoré by výkazy mali obsahovať (21, 27).

V nasledujúcej tabuľke je uvedená základná štruktúra súvahy v nemeckom znení spolu s českým prekladom. V porovnaní so súvahou, zostavenou podľa českej legislatívy neobsahuje výrazné zmeny. Jedná sa predovšetkým o mierne rozdiely v názvosloví v oblasti finančných investícií, pohľadávok a kapitálových fondov. Položky časového rozlíšenia neobsahujú podrobnejšie členenie, ako je tomu v prípade súvahy v Českej republike.

Tabuľka č. 10: Základná štruktúra súvahy (Bilanz)

SÚVAHA (BILANZ)	
AKTIVA CELKEM (Summe Aktiva)	PASIVA CELKEM (Summe Passiva)
Stála aktiva (Anlagevermögen)	Vlastní kapitál (Eigenkapital)
Dlouhodobý nehmotný majetek (Immaterielle Vermögensgegenstände)	Základní kapitál (Gezeichnetes Kapital)
Dlouhodobý hmotný majetek (Sachanlagen)	Kapitálové fondy (Kapitalrücklage)
Finanční investice (Finanzanlagen)	Fondy ze zisku (Gewinnrücklagen)
Oběžná aktiva (Umlaufvermögen)	Výsledek hospodaření minulých let (Gewinnvortrag)
Zásoby (Vorräte)	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-) (Jahresüberschuss)
Pohledávky a ostatní majetek (Forderungen und sonstige Vermögensgegenstände)	Rezervy (Rückstellungen)
Dlouhodobé a ostatní pohledávky (sonstige Vermögensgegenstände)	Závazky (Verbindlichkeiten)
Krátkodobé pohledávky (Forderungen aus Lieferungen und Leistungen)	Dlouhodobé závazky (Sonstige Verbindlichkeiten)
Peněžní prostředky (Kassenbestand und Guthaben bei Kreditinstituten und Schecks)	Krátkodobé závazky (Verbindlichkeiten aus Lieferungen und Leistungen)
Časové rozlišení aktiv (Aktive Rechnungsabgrenzungsposten)	Časové rozlišení pasiv (Passive Rechnungsabgrenzungsposten)

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 27)

Nižšie uvedená tabuľka zobrazuje základnú štruktúru VZS v Nemecku tak, ako je definovaná v § 275 HGB. Konkrétne bol pre účely diplomovej práce vybraný VZS, ktorý

je zostavený podľa metódy celkových nákladov tzv. *Gesamtkostenverfahren*, čo je obdobou VZS v druhovom členení zostaveného podľa českých predpisov. Na prvý pohľad je možné usúdiť, že je stručnejší a prehľadnejší v porovnaní so známym českým VZS. Viditeľné sú taktiež rozdiely v názvosloví a usporiadaní jednotlivých položiek. V stĺpci s červeným orámovaním sú uvedené čísla výsledkových účtov podľa vzorového účtovného rozvrhu pre podnikateľov v Českej republike, ktoré boli k jednotlivým položkám priradené, ako „prevodový mostík“, pre lepšie pochopenie previazanosti a zjednotenia výkazov týchto dvoch štátov.

Tabuľka č. 11: Základná štruktúra VZS (GuV)

VÝKAZ ZISKU A STRÁT (GEWINN - UND VERLUSTRECHNUNG)	Zoznam výsledkových účtov
Prodej (Umsatzerlöse)	60x
Zvýšení nebo snížení zásob hotové nebo nedokončené výroby (Erhöhung oder Verminderung des Bestands an fertigen und unfertigen Erzeugnissen)	581 - 584
Ostatní aktivované vlastní výkony (Andere aktivierte Eigenleistungen)	585 - 588
Ostatní provozní výnosy (Sonstige betriebliche Erträge)	64x
Náklady na materiál (Materialaufwand)	50x, 51x
Náklady na suroviny, materiál a zakoupené zboží (Aufwendungen für Roh-, Hilfs – und Betriebsstoffe und für bezogene Waren)	50x
Náklady na zakoupené služby (Aufwendungen für bezogene Leistungen)	51x
Hrubý zisk (Rohergebnis)	-
Osobní náklady (Personalaufwand)	52x
Mzdy a platy (Löhne und Gehälter)	521 - 523
Náklady na sociální zabezpečení (Soziale Abgaben und Aufwendungen für Altersversorgung und für Unterstützung)	524 - 528
Odpisy (Abschreibungen)	551, 557 - 559
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku (Abschreibungen auf immaterielle Vermögensgegenstände des Anlagevermögens und Sachanlagen)	551, 557
Odpisy oběžných aktiv (Abschreibung des Umlaufvermögens)	558, 559
Ostatní provozní náklady (Sonstige betriebliche Aufwendungen)	54x, 552, 554, 555
Provozní výsledek hospodaření (+/-) (Betriebsergebnis)	-
Výnosy z investic (Erträge aus Beteiligungen)	661, 664, 665

Výnosy z jiných CP <i>(Erträge aus anderen Wertpapieren)</i>	666, 667, 669
Výnosové úroky a podobné výnosy <i>(Sonstige Zinsen und ähnliche Erträge)</i>	662, 663, 668
Nákladové úroky a podobné náklady <i>(Zinsen und ähnliche Aufwendungen)</i>	56x, 57x
Finanční výsledek hospodaření (+/-) <i>(Finanzergebnis)</i>	-
Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) <i>(Ergebnis der gewöhnlichen Geschäftstätigkeit)</i>	-
Daň z příjmů <i>(Steuern vom Einkommen und Ertrag)</i>	59x
Výsledek hospodaření po zdanění (+/-) <i>(Ergebnis nach Steuern)</i>	-
Ostatní daně <i>(sonstige Steuern)</i>	53x
Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) <i>(Jahresüberschuss)</i>	-

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 27)

3.2 Konsolidačné metódy podľa českej legislatívy

Obsahom tejto podkapitoly sú konkrétne modelové príklady zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky, podľa českej legislatívy postupne podľa plnej, ekvivalentnej a pomernej metódy. V úvode podkapitoly je uvedený prehľad konsolidačných metód, ktoré boli zmienené v teoretickej časti práce.

Pre praktickú aplikáciu jednotlivých metód budú použité výkazy spoločností z potravinárskeho priemyslu, upravené do zjednodušenej podoby potrebnej na zachytenie základnej podstaty jednotlivých metód. Konkrétne sa jedná o verejne dostupné výkazy z portálu www.justice.cz, predstavujúce výkazy českej spoločnosti a výkazy dostupné z portálu www.unternehmensregister.de, ktoré reprezentujú nemeckú spoločnosť. V prípade všetkých troch metód sa predpokladá, že česká spoločnosť je materskou spoločnosťou, ktorá sa rozhodne nadobudnúť podiel v nemeckej spoločnosti. Výška nadobudnutého podielu sa bude postupne spolu so zadaním samotného príkladu rôzne meniť v závislosti od konkrétnej metódy, ktorá má byť daným modelovým príkladom vysvetlená.

3.2.1 Prehľad konsolidačných metód

V nasledujúcej tabuľke je uvedený stručný prehľad jednotlivých vplyvov, ktoré môže účtovná jednotka uplatňovať a s ním súvisiace metódy konsolidácie.

Tabuľka č. 12: Prehľad konsolidačných metód

Typ vplyvu	Vzťah k podielu a definícia vplyvu	Metóda konsolidácie	Názov účtovnej jednotky
Rozhodujúci	$\geq 40\%$ podiel na hlasovacích právach	Plná (Podkapitola 3.2.2)	Konsolidujúca a konsolidovaná
Podstatný	20 - 40% podiel na hlasovacích právach	Ekvivalentná (Podkapitola 3.2.3)	Pridružená
Spoločný	Vplyv s jednou, alebo viacerými osobami, ktorý nie je rozhodujúci	Pomerná (Podkapitola 3.2.4)	Pod spoločným vplyvom

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 16)

3.2.2 Plná metóda konsolidácie

V modelovom príklade, ktorý demonštruje konsolidáciu plnou metódou bude vystupovať česká materská spoločnosť, označená písmenom A a nemecká dcérska spoločnosť označená písmenom B. Keďže je rozsah potrebných údajov pre zostavenie KÚZ omnoho väčší v porovnaní s ostatnými dvomi konsolidačnými metódami, budú jednotlivé etapy konsolidácie a úpravy postupne podrobne vysvetlené.

Modelový príklad

Z cenných papierov, ktoré sú v majetku spoločnosti A k 31. 12. 2019 (rok 1) v hodnote 14 552 tis. Kč boli 1. 4. 2019 obstarané cenné papiere spoločnosti B v hodnote 500 tis. EUR. K nákupu sa neviazali žiadne vedľajšie obstarávacie náklady. Ku dňu akvizície platil menový kurz vyhlásený ČNB 1 € = 25,790 Kč, čo v prepočte predstavuje nákup cenných papierov v hodnote 12 895 tis. Kč. Tieto cenné papiere predstavujú 70% podiel na základnom kapitále spoločnosti B. Ku dňu akvizície je tento podiel zároveň využívaný k uplatňovaniu hlasovacích práv vo výške 70 %, čím sú splnené podmienky rozhodujúceho vplyvu. Spoločnosť A, ktorá pôsobí v Českej republike, je materskou spoločnosťou a jej funkčnou menou je česká koruna. Spoločnosť B predstavuje dcérsku spoločnosť, ktorá pôsobí v Spolkovej republike Nemecko a jej funkčnou menou je euro. Predpokladá sa, že výsledok hospodárenia z bežnej činnosti spoločnosti B bol v priebehu roka tvorený rovnomerne.

Zároveň v priebehu roka neprebehla žiadna výplata dividend zo strany dcérskej spoločnosti a výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie bude po schválení valnou

hromadou presunutý do výsledku hospodárenia z minulých rokov. Pre zjednodušenie sa predpokladá, že účtovná hodnota čistých aktív odpovedala ku dňu získania rozhodujúceho vplyvu reálnym hodnotám. Vzniknutý konsolidačný rozdiel bude materská spoločnosť odpisovať 20 rokov, čo predstavuje ročnú odpisovú sadzbu vo výške 5 %.

Spoločnosti A vzniká povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku podľa českých predpisov. V konsolidačných pravidlách uvádza informácie o tom, že bude dcérska spoločnosť B zahrnutá do konsolidácie plnou metódou. Ďalej uvádza menu, v ktorej budú prezentované hodnoty v konsolidovanej účtovnej závierke, tzv. menu vykazovania, ktorou je česká koruna. Okrem toho spoločnosť vlastní niekoľko ďalších cenných papierov v spoločnostiach, kde jej podiel neprekračuje 20 % na základnom kapitále, čím je tento vplyv nevýznamný. Tieto spoločnosti nebudú zahrnuté do konsolidácie.

K dátumu účtovnej závierky boli medzi materskou a dcérskou spoločnosťou evidované nasledujúce vzájomné transakcie:

- materská spoločnosť A poskytla krátkodobú pôžičku dcérskej spoločnosti B v celkovej hodnote 100 tis. EUR. Zároveň v súvislosti s poskytnutou pôžičkou eviduje pohľadávku z titulu úrokov vo výške 4 tis. EUR,
- materská spoločnosť eviduje ku koncu účtovného obdobia pohľadávku z obchodného styku za dcérskou spoločnosťou B v čiastke 150 tis. EUR. Zároveň bola k tejto pohľadávke vytvorená opravná položka vo výške 20 %, čo predstavuje 30 tis. EUR,
- materská spoločnosť A predala tovar dcérskej spoločnosti B za 65 tis. EUR, ktorý obstarala za 45 tis. EUR. Do konca roku nebol tento tovar predaný mimo skupinu a je stále súčasťou zásob dcérskej spoločnosti,
- dcérska spoločnosť B 01. 07. 2019 nakúpila a zároveň zaradila do užívania dlhodobý hmotný majetok, ktorý bol obstaraný od materskej spoločnosti A za 500 tis. EUR, ktorá ho pôvodne nakúpila na začiatku roku 2017 za 600 tis. EUR. Náklady spojené s obstaraním daného majetku boli vyčíslené dcérskou spoločnosťou v celkovej čiastke 3 tis. EUR. Pôvodná doba odpisovania bola pre tento druh majetku stanovená materskou spoločnosťou na 10 rokov. Daný majetok bude dcérskou spoločnosťou využívaný pre iné účely a rozhodla sa ho

odpisovať rovnomerne v priebehu 7 rokov. Uvažuje sa s daňovou sadzbou 19 % v prípade materskej spoločnosti a sadzbou 15 % v prípade dcérskej spoločnosti.

V nasledujúcich tabuľkách sú uvedené výkazy materskej a následne dcérskej spoločnosti za dve účtovné obdobia. Pre zrozumiteľnejšiu interpretáciu sa pri zostavení konsolidovanej účtovnej závierky uvažuje s konsolidáciou v prvom roku (rok 1 – výkazy zostavené k 31. 12. 2019) a s následnou konsolidáciou v ďalšom účtovnom období (rok 2 – výkazy zostavené k 31. 12. 2020).

Tabuľka č. 13: Súvaha spoločnosti A (ČR)

SÚVAHA A (v tis. Kč)		
	ROK 1	ROK 2
AKTIVA CELKEM	652 745	709 298
Stála aktiva	276 162	282 747
Dlouhodobý nehmotný majetek	11 239	9 383
Dlouhodobý hmotný majetek	250 371	258 600
Dlouhodobý finanční majetek	14 552	14 764
Oběžná aktiva	370 436	416 218
Zásoby	166 690	208 310
Pohledávky	179 045	184 618
Dlouhodobé pohledávky	27	27
Krátkodobé pohledávky	179 018	184 591
Peněžní prostředky	24 701	23 290
Časové rozlišení aktiv	6 147	10 333

	ROK 1	ROK 2
PASIVA CELKEM	652 745	709 298
Vlastní kapitál	138 714	155 823
Základní kapitál	22 000	22 000
Ážio a kapitálové fondy	5 013	9 872
Fondy ze zisku	0	0
Výsledek hospodaření minulých let	76 081	111 701
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	35 620	12 250
Cizí zdroje	496 071	513 725
Rezervy	2 293	3 058
Závazky	493 778	510 667
Dlouhodobé závazky	222 862	197 231
Krátkodobé závazky	270 916	313 436
Časové rozlišení pasiv	17 960	39 750

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 44)

Tabuľka č. 14: Výkaz zisku a strát spoločnosti A (ČR)

VÝKAZ ZISKU A STRÁT		
A (v tis. Kč)		
	ROK 1	ROK 2
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	552 244	702 172
Tržby za prodej zboží	599 798	389 601
Výkonová spotřeba	896 350	873 024
Náklady vynaložené na prodané zboží	444 151	320 892
Spotřeba materiálu a energie	273 315	356 618
Služby	178 884	195 514
Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	-3 753	291
Aktivace (-)	0	0
Osobní náklady	150 071	151 553
Mzdové náklady	105 447	109 585
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	44 624	41 968
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	36 660	35 583
Ostatní náklady	7 964	6 385
Úpravy hodnot v provozní oblasti	36 808	37 295
Úpravy hodnot DHM a DNM – trvalé	35 869	33 484
Úpravy hodnot pohledávek	939	3 811
Ostatní provozní výnosy	15 458	28 255
Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	1 676	4 030
Tržby z prodaného materiálu	5 876	1 424
Jiné provozní výnosy	7 906	22 801
Ostatní provozní náklady	35 147	34 203
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	1 057	1 644
Prodaný materiál	5 923	1 607
Daně a poplatky	391	504
Jiné provozní náklady	27 776	30 448
Provozní výsledek hospodaření (+/-)	52 877	23 662
Výnosové úroky a podobné výnosy	2 238	5 788
Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	2 238	5 788
Nákladové úroky a podobné náklady	11 482	14 518
Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	11 482	14 518
Ostatní finanční výnosy	6 354	5 409
Ostatní finanční náklady	7 109	4 005
Finanční výsledek hospodaření (+/-)	-9 999	-7 326
Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	42 878	16 336
Daň z příjmů	7 258	4 086
Daň z příjmů splatná	8 092	1 335
Daň z příjmů odložená (+/-)	-834	2 751
Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	35 620	12 250
Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	0	0
Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	35 620	12 250
Čistý obrát za účetní období	1 176 092	1 131 225

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 44)

Tabuľka č. 15: Súvaha spoločnosti B (SRN)

SÚVAHA B (v tis. EUR)		
	ROK 1	ROK 2
AKTIVA CELKEM	22 830	23 579
Stála aktiva	8 786	8 585
Dlouhodobý nehmotný majetek	10	5
Dlouhodobý hmotný majetek	7 188	7 042
Finanční investice	1 588	1 538
Oběžná aktiva	13 984	14 932
Zásoby	5 027	5 056
Pohledávky a ostatní majetek	8 735	9 308
Dlouhodobé a ostatní pohledávky	2 620	3 071
Krátkodobé pohledávky	6 115	6 237
Peněžní prostředky	222	568
Časové rozlišení aktiv	60	62

	ROK 1	ROK 2
PASIVA CELKEM	22 830	23 579
Vlastní kapitál	9 845	12 004
Základní kapitál	2 863	2 863
Ážio a kapitálové fondy	1 073	1 073
Fondy ze zisku	460	460
Výsledek hospodaření minulých let	4 420	5 449
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	1 029	2 160
Rezervy	2 354	2 326
Závazky	10 631	9 249
Dlouhodobé závazky	3 264	2 588
Krátkodobé závazky	7 367	6 660
Časové rozlišení pasiv	0	0

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 45)

Tabuľka č. 16: Výkaz zisku a strát spoločnosti B (SRN)

VÝKAZ ZISKU A STRÁT B (v tis. EUR)		
	ROK 1	ROK 2
Prodej	42 836	46 695
Zvýšení nebo snížení zásob hotové nebo nedokončené výroby	135	84
Ostatní aktivované vlastní výkony	0	6
Ostatní provozní výnosy	765	162
Náklady na materiál	27 669	29 002
Náklady na suroviny, materiál a zakoupené zboží	27 230	28 586
Náklady na zakoupené služby	439	416
Hrubý zisk	16 067	17 945
Osobní náklady	9 836	10 405
Mzdy a platy	8 069	8 637
Náklady na sociální zabezpečení	1 767	1 768
Odpisy	953	1 106
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	953	1 106
Odpisy oběžných aktiv	0	0
Ostatní provozní náklady	3 776	3 452
Provozní výsledek hospodaření (+/-)	1 502	2 982
Výnosové úroky a podobné výnosy	7	13
Výnosové úroky a podobné výnosy	7	13
Nákladové úroky a podobné náklady	61	63
Nákladové úroky a podobné náklady	61	63
Finanční výsledek hospodaření (+/-)	-54	-50
Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	1 448	2 932
Daň z příjmů	419	772
Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	1 029	2 160
Ostatní daně	0	0
Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	1 029	2 160

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 45)

Vymedzenie konsolidačného celku

Nasledujúca schéma znázorňuje konsolidačný celok, ktorý tvorí česká materská spoločnosť, ktorá priamo ovláda dcérsku spoločnosť v Nemecku.

Obrázok č. 3: Vymedzenie konsolidačného celku
(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Etapy konsolidácie plnou metódou v 1. roku

Postup v 1. roku konsolidácie je možné zhrnúť do nasledujúcich základných 8 etáp:

1. Pretriedenie a úprava položiek vo výkazoch individuálnej účtovnej závierky dcérskej spoločnosti B

Keďže je funkčnou menou dcérskej spoločnosti B euro, je potrebné pre účely zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky previesť výkazy zahraničnej spoločnosti na menu vykazovania, ktorou je česká koruna. Jednotlivé položky súvahy a VZS budú prepočítané kurzom platným ku dňu zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky.

Nasledujúca tabuľka uvádza prehľad platných kurzov potrebných pre ďalšie spracovanie konsolidovanej účtovnej závierky.

Tabuľka č. 17: Prehľad menových kurzov použitých pre účely konsolidácie

Dátum a typ menového kurzu	Menový kurz vyhlásený ČNB Kč/EUR
01. 01. 2017 (kurz ku dňu obstarania DHM)	1 € = 27,020 Kč
01. 04. 2019 (kurz ku dňu akvizície)	1 € = 25,790 Kč
01. 07. 2019 (kurz ku dňu predaja DHM)	1 € = 25,480 Kč
31. 12. 2019 (kurz ku dňu účtovnej závierky)	1 € = 25,410 Kč
31. 12. 2020 (kurz ku dňu účtovnej závierky)	1 € = 26,245 Kč

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 46)

V nasledujúcich tabuľkách je uvedený prepočet výkazov dcérskej spoločnosti B na menu vykazovania konsolidovanej účtovnej závierky.

Tabuľka č. 18: Prepočítanie súvahy spoločnosti B na menu vykazovania (Kč)

SÚVAHA SPOLOČNOSTI B						
POLOŽKA	ROK 1			ROK 2		
	EUR	Kurz	Kč	EUR	Kurz	Kč
AKTIVA CELKEM	22 830		580 110	23 579		618 831
Stála aktiva	8 786		223 252	8 585		225 313
Dlhodobý nehmotný majetek	10	25,410	254	5	26,245	131
Dlhodobý hmotný majetek	7 188	25,410	182 647	7 042	26,245	184 817
Finanční investice	1 588	25,410	40 351	1 538	26,245	40 365
Oběžná aktiva	13 984		355 333	14 932		391 891
Zásoby	5 027	25,410	127 736	5 056	26,245	132 695
Pohledávky a ostatní majetek	8 735		221 956	9 308		244 289
Dlhodobé a ostatní pohledávky	2 620	25,410	66 574	3 071	26,245	80 598
Krátkodobé pohledávky	6 115	25,410	155 382	6 237	26,245	163 690
Peněžní prostředky	222	25,410	5 641	568	26,245	14 907
Časové rozlišení aktiv	60	25,410	1 525	62	26,245	1 627

POLOŽKA	ROK 1			ROK 2		
	EUR	Kurz	Kč	EUR	Kurz	Kč
PASIVA CELKEM	22 830		580 110	23 579		618 831
Vlastní kapitál	9 845		250 162	12 005		315 071
Základní kapitál	2 863	25,410	72 749	2 863	26,245	75 139
Ážio a kapitálové fondy	1 073	25,410	27 265	1 073	26,245	28 161
Fondy ze zisku	460	25,410	11 689	460	26,245	12 073
Výsledek hospodaření minulých let	4 420	25,410	112 312	5 449	26,245	143 009
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	1 029	25,410	26 147	2 160	26,245	56 689
Rezervy	2 354	25,410	59 815	2 326	26,245	61 046
Závazky	10 631		270 133	9 248		242 714
Dlhodobé závazky	3 264	25,410	82 938	2 588	26,245	67 922
Krátkodobé závazky	7 367	25,410	187 195	6 660	26,245	174 792
Časové rozlišení pasiv	0	25,410	0	0	26,245	0

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 19: Prepočítanie výkazu zisku a strát spoločnosti B na menu vykazovania (Kč)

VÝKAZ ZISKU A STRÁT B						
POLOŽKA	ROK 1			ROK 2		
	EUR	Kurz	Kč	EUR	Kurz	Kč
Prodej	42 836	25,410	1 088 463	46 695	26,245	1 225 510
Zvýšení nebo snížení zásob hotové nebo nedokončené výroby	135	25,410	3 430	84	26,245	2 205
Ostatní aktivované vlastní výkony	0	25,410	0	6	26,245	157
Ostatní provozní výnosy	765	25,410	19 439	162	26,245	4 252
Náklady na materiál	27 669		703 069	29 002		761 158
Náklady na suroviny, materiál a zakoupené zboží	27 230	25,410	691 914	28 586	26,245	750 240
Náklady na zakoupené služby	439	25,410	11 155	416	26,245	10 918
Hrubý zisk	16 067		408 263	17 945		470 966
Osobní náklady	9 836		249 933	10 405		273 079
Mzdy a platy	8 069	25,410	205 033	8 637	26,245	226 678
Náklady na sociální zabezpečení	1 767	25,410	44 900	1 768	26,245	46 401
Odpisy	953		24 216	1 106		29 027
Odpisy DNM a DHM	953	25,410	24 216	1 106	26,245	29 027
Odpisy oběžných aktiv	0	25,410	0	0	26,245	0
Ostatní provozní náklady	3 776	25,410	95 948	3 452	26,245	90 598
Provozní výsledek hospodaření (+/-)	1 502		38 167	2 932		78 262
Výnosové úroky a podobné výnosy	7		178	13		341
Výnosové úroky a podobné výnosy	7	25,410	178	13	26,245	341
Nákladové úroky a podobné náklady	61		1 550	63		1 653
Nákladové úroky a podobné náklady	61	25,410	1 550	63	26,245	1 653
Finanční výsledek hospodaření (+/-)	-54		-1 372	-50		-1 312
Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	1 448		36 794	2 932		76 950
Daň z příjmů	419	25,410	10 647	772	26,245	20 261
Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	1 029		26 147	2 160		56 689
Ostatní daně	0	25,410	0	0	26,245	0
Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	1 029		26 147	2 160		56 689

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Ďalšie etapy predstavujú úpravu výkazov účtovnej závierky na strane materskej spoločnosti.

2. Agregácia jednotlivých položiek súvahy a VZS dcérskej spoločnosti v plnej výške

Po prepočítaní výkazov na menu vykazovania (upravených podľa 1. etapy), budú následne jednotlivé položky súvahy a VZS dcérskej spoločnosti B sčítané s položkami výkazov materskej spoločnosti A v plnej výške. Sčítanie konkrétnych riadkov je po pretriedení a úpravách uvedené v tabuľke konsolidovanej súvahy na s. 81 - 82, a v tabuľke konsolidovaného VZS na s. 83 - 84.

3. Vylúčenie vzájomných transakcií medzi materskou spoločnosťou A a dcérskou spoločnosťou B

Keďže jednotlivé položky z individuálnych účtovných výkazov obsahujú po ich sčítaní aj účtovné prípady, ktoré prebehli medzi spojenými osobami v konsolidačnom celku, je potrebné tieto účtovné prípady vylúčiť. Konkrétne sa jedná o vzájomné transakcie evidované ku koncu účtovného obdobia, ktoré boli uvedené v zadaní modelového príkladu.

Vzájomné pohľadávky a záväzky

Prvé dve vzájomné transakcie z titulu poskytnutej pôžičky a z obchodného styku sú vykazované v súvahe materskej spoločnosti ako pohľadávky za dcérskou (ovládanou) spoločnosťou, pre ktorú sa jedná o záväzky k materskej (ovládajúcej) spoločnosti. Daný vzťah je pre prehľadnosť zobrazený v súvahe oboch spoločností. Pre prepočet meny je použitý kurz ku dňu účtovnej závierky.

Tabuľka č. 20: Prehľad vzájomných pohľadávok a záväzkov

Súvaha k 31. 12. 2019	
Materská spoločnosť A Aktíva	Dcérska spoločnosť B Pasíva
Pohľadávky 179 045 tis Kč	Záväzky 270 133 tis EUR
- z toho za B	- z toho k A
<ul style="list-style-type: none"> • poskytnutá pôžička 2 541 tis. Kč (100 tis. EUR) • úrok 102 tis. Kč (4 tis. EUR) • pohľadávka z obchodného styku 3 812 tis. Kč (150 tis. EUR) 	<ul style="list-style-type: none"> • prijatá pôžička 100 tis. EUR (2 541 tis. Kč) • úrok 4 tis. EUR (102 tis. Kč) • záväzok z obchodného styku 150 tis. EUR (3 812 tis. Kč)

<ul style="list-style-type: none"> • opravná položka k pohľadávke z obchodného styku 763 tis. Kč (30 tis. EUR) 	
---	--

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

V nasledujúcej tabuľke sú zobrazené zmeny, ktoré nastanú po vylúčení vzájomných vzťahov medzi spoločnosťami v konsolidovanej súvahe a v konsolidovanom VZS.

Tabuľka č. 21: Zmeny v konsolidovaných výkazoch po vylúčení vzájomných pohľadávok a záväzkov

Vybrané položky výkazov	Konsolidovaná súvaha		Konsolidovaný VZS	
	Aktíva	Pasíva	Náklady	Výnosy
Pohľadávky z obchodného styku (A)	- 2 541 -102 -3 812			
Opravná položka k pohľadávke (A)	- 763			
Výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie				
(A)		- 763	+ 763	-102
(B)			-102	
Záväzky z obchodného styku (B)		-2 541 -102 -3 812		

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

S poslednými dvomi vzájomnými transakciami, ktoré sú súčasťou zadania modelového príkladu je už spojený aj vznik a výpočet odloženej dane, ktorá vzniká v dôsledku toho, že vylučované zisky boli súčasťou dane z príjmu právnických osôb. Z tohto dôvodu budú pre lepšie pochopenie jednotlivé úpravy každej transakcie uvedené v samostatných tabuľkách.

Predaj a nákup zásob v konsolidačnom celku

V nasledujúcich tabuľkách je zobrazená eliminácia nerealizovaného zisku a taktiež výpočet a vykázanie odloženej daňovej pohľadávky. Príčinou odloženej daňovej pohľadávky je to, že z pohľadu konsolidácie predstavuje daň zaplatenú predom. Pre prepočet na českú korunu je opäť použitý kurz ku dňu konsolidovanej účtovnej závierky.

Tabuľka č. 22: Eliminácia vzájomného obratu

Eliminácia vzájomného obratu	
Identifikácia tržieb za predaj tovaru	65 tis. EUR (1 651 tis. Kč)
Vyčíslenie eliminovaných nákladov	45 tis. EUR (1 143 tis. Kč)

Vyčíslenie eliminovaného zisku	20 tis. EUR (508 tis. Kč)
Sadzba dane materskej spoločnosti	19 %
Výpočet odloženej daňovej pohľadávky	508 tis. Kč * 0,19 = 97 tis. Kč

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 23: Zmeny v konsolidovaných výkazoch po vylúčení vzájomného obratu

Vybrané položky výkazov	Konsolidovaná súvaha		Konsolidovaný VZS	
	Aktíva	Pasíva	Náklady	Výnosy
Zásoby (B)	- 508			
Odložená daňová pohľadávka (A)	+ 97			
Výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie				
(A)		+ 97	- 97	
(B)		- 508	- 1 143	- 1 651

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Predaj a nákup dlhodobého majetku v rámci konsolidačného celku

Poslednou vzájomnou transakciou medzi materskou spoločnosťou A a dcérskou spoločnosťou B je predaj dlhodobého hmotného majetku. Pre účely konsolidácie je však potrebné previesť takú korekciu, ktorá uvedie majetok do stavu ako keby nedošlo k predaju. Následne je vyčíslená odložená daňová pohľadávka, ktorá vzniká materskej spoločnosti pri úprave výnosov o vylúčený zisk z predaja dlhodobého hmotného majetku a taktiež odložený daňový záväzok, ktorý vzniká u dcérskej spoločnosti v súvislosti s korekciou odpisov na ich pôvodnú hodnotu.

Pre lepšie pochopenie je presný postup výpočtov uvedený v nasledujúcich tabuľkách.

Tabuľka č. 24: Predaj DHM a vyčíslenie odloženej daňovej pohľadávky

Materská spoločnosť A	
Predajná cena DHM	500 tis. EUR (12 740 tis. Kč)
Pôvodná (historická) obstarávacia cena	600 tis. EUR (16 212 tis. Kč)
Dĺžka životnosti DHM	10 rokov
Ročný odpis DHM	16 212 / 10 = 1 622 tis. Kč
Oprávky v okamihu vyradenia (za obdobie 1 / 2017 – 6 / 2019)	2 * 1 622 + 6 * (1 622 / 12) = 4 055 tis. Kč
Zostatková cena DHM	16 212 – 4 055 = 12 157 tis. Kč
Vyčíslenie eliminovaného zisku z predaja DHM	12 740 – 12 157 = 583 tis. Kč

Sadzba dane	19 %
Odložená daňová pohľadávka	$583 * 0,19 = 111 \text{ tis. Kč}$

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 25: Nákup DHM a vyčíslenie odloženého daňového záväzku

Dcérska spoločnosť B	
Obstarávacia cena vrátane nákladov spojených s obstaraním	$500 + 3 = 503 \text{ tis. EUR (12 816 tis Kč)}$
Doba odpisovania	7 rokov
Ročný odpis	$12 816 / 7 = 1 831 \text{ tis. Kč}$
Odpis v roku nadobudnutia DHM (7 – 12 / 2019)	$6 * (1 831 / 12) = 915,5 \text{ tis. Kč}$
Korekcia ročného odpisu	$811 + 915,5 = 1 726,5 \text{ tis. Kč}$
Previs odpisov	$1 831 - 1 726,5 = 105 \text{ tis. Kč}$
Sadzba dane	15 %
Odložený daňový záväzok	$105 * 0,15 = 16 \text{ tis. Kč}$

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené konsolidačné úpravy, ktoré sa prejavajú v konsolidovanej súvahe a v konsolidovanom VZS.

Tabuľka č. 26: Zmeny v konsolidovaných výkazoch po vylúčení predaja DHM

Vybrané položky výkazov	Konsolidovaná súvaha		Konsolidovaný VZS	
	Aktíva	Pasíva	Náklady	Výnosy
Dlhodobý hmotný majetok				
(A)	- 583			
(B)	+ 105			
Odložená daňová pohľadávka (A)	+ 111			
Výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie				
(A)		- 583		- 583
		+ 111	- 111	
(B)		+ 105	- 105	
		-16	+ 16	
Odložený daňový záväzok (B)		+ 16		

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

4. Vyčíslenie konsolidačného rozdielu a jeho odpisu

V nasledujúcej tabuľke je vyčíslený konsolidačný rozdiel, ktorý predstavuje dôležitú položku potrebnú pri začlenení dcérskej spoločnosti B do konsolidačného celku. V prípade položiek vlastného kapitálu dcérskej spoločnosti sa vychádza z hodnôt prepočítaných na českú korunu.

Tabuľka č. 27: Vyčíslenie konsolidačného rozdielu pri plnej metóde (ČR)

Výpočet konsolidačného rozdielu	
VH ku dňu akvizície	$3 / 12 * 26\,147 = 6\,537$ tis. Kč
Hodnota VK dcérskej spoločnosti ku dňu konsolidácie	$72\,749 + 27\,265 + 11\,689 + 112\,312 + 6\,537 = 230\,552$ tis. Kč
Vlastnícky podiel materskej spoločnosti	70 %
Hodnota podielu A na vlastnom kapitále B	$0,7 * 230\,552 = 161\,386$ tis. Kč
Obstarávacía cena cenných papierov	12 895 tis. Kč
Konsolidačný rozdiel	$12\,895 - 161\,386 = -148\,491$ tis. Kč
Ročný odpis konsolidačného rozdielu	$-148\,491 / 20 = -7\,425$ tis. Kč
Odpis konsolidačného rozdielu v roku akvizície (4 – 12 / 2019)	$7\,425 / 12 * 9 = -5\,569$ tis. Kč

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Z uvedeného vyplýva, že sa jedná o pasívny konsolidačný rozdiel, čo znamená, že materská spoločnosť A nadobudla podiel na vlastnom kapitále dcérskej spoločnosti B za nižšiu cenu, než je jeho skutočná hodnota a zároveň bude jeho odpis zvyšovať hodnotu výsledku hospodárenia.

5. Rozdelenie vlastného kapitálu a vykázanie menšinových podielov

Vlastný kapitál dcérskej spoločnosti je potrebné rozdeliť na vlastnícky podiel pripadajúci materskej spoločnosti, ktorý predstavuje 70 % a zvyšných 30 % je minoritný podiel pripadajúci na ďalších vlastníkov dcérskej spoločnosti. Vzniknuté menšinové podiely (ďalej len „MP“) sa vypočítajú ako súčin podielu ďalších vlastníkov k položkám vlastného kapitálu dcérskej spoločnosti. Následne sú vykázané v nových položkách súvahy na strane pasív a taktiež vo VZS. Konkrétne názvy položiek menšinového vlastného kapitálu boli definované v teoretickej časti práce, v kapitole 2.2.8 na s. 31.

6. Vylúčenie cenných papierov, ktoré predstavujú majetkovú účasť spoločnosti A v dcérskej spoločnosti B

Z dlhodobého finančného majetku materskej spoločnosti sa následne vylúčia cenné papiere, ktorých emitentom je dcérska spoločnosť B, konkrétne sa jedná o čiastku 12 895 tis. Kč, za ktorú 01. 04. 2019 materská spoločnosť tieto cenné papiere nadobudla. V prípade pasív je potrebné vylúčiť položky vlastného kapitálu dcérskej spoločnosti (okrem výsledku hospodárenia bežného účtovného obdobia), ktoré predstavujú odpovedajúci podiel materskej spoločnosti. Jedná sa o tzv. väčšinové podiely (ďalej len „VP“).

7. Vysporiadanie podielov so spätnou väzbou

Modelový príklad nepredpokladá, že dcérska spoločnosť B drží cenné papiere, ktorých emitentom je materská spoločnosť A.

V nasledujúcich tabuľkách bude 3.– 6. etapa konsolidácie plnou metódou v prvom roku zobrazená jednotlivo v konsolidovanej súvahe a konsolidovanom VZS. V prípade konsolidovanej súvahy, budú pre prehľadnosť zobrazené zvlášť položky aktív a pasív v samostatných tabuľkách. Konkrétne kroky spojené s vylučovaním vzájomných vzťahov sú farebne rozlíšené podľa výpočtov, ktoré boli uskutočnené na s. 76 - 78. V súvislosti s konsolidáciou vznikajú aj nové položky, ktoré sa v jednotlivých konsolidovaných výkazoch vykazujú (tieto položky sú od ostatných odlišené inou farbou).

8. Kontrola a posúdenie správnosti čísel

V závere konsolidácie je dôležitá aj spätná kontrola toho, že súčet konsolidovaných aktív je zhodný so súčtom konsolidovaných pasív (bunky s červeným orámovaním). Okrem toho je taktiež dôležitá aj zhoda výsledku hospodárenia bežného konsolidovaného obdobia v súvahe s konsolidovaným výsledkom hospodárenia bez menšinových podielov v konsolidovanom VZS (bunky zvýraznené žltou farbou).

Tabuľka č. 28: Konsolidácia aktív v 1. roku (plná metóda)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A	B	Agregace I.	VP (70 %)	MP (30 %)	Vylučování vzájemných vztahů				Agregace II.
AKTIVA CELKEM	652 745	580 110	1 232 855							1 211 963
Stála aktiva	276 162	223 252	499 414							486 040
Dlouhodobý nehmotný majetek	11 239	254	11 493							11 493
Dlouhodobý hmotný majetek	250 371	182 647	433 018			- 583	105			432 539
Dlouhodobý finanční majetek	14 552	40 351	54 903	-12 895						42 008
Oběžná aktiva	370 436	355 333	725 769							718 251
Zásoby	166 690	127 736	294 426			- 508				293 918
Pohledávky	179 045	221 956	401 001							393 991
Dlouhodobé pohledávky	27	66 574	66 601							66 601
Krátkodobé pohledávky	179 018	155 382	334 400			- 2 541	- 102	- 3 812	- 763	327 182
Odložená daňová pohledávka						97	111			208
Peněžní prostředky	24 701	5 641	30 342							30 342
Časové rozlišení aktiv	6 147	1 525	7 672							7 672

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 29: Konsolidácia pasív v 1. roku (plná metóda)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A	B	Agregace I.	VP (70 %)	MP (30 %)	Odpis KR	Vylúčování vzájemných vztahů						Agregace II.	
PASIVA CELKEM	652 745	580 110	1 232 855											1 211 963
Vlastní kapitál	138 714	250 162	388 876											299 373
Základní kapitál	22 000	72 749	94 749	-50 924	-21 825									22 000
Ážio a kapitálové fondy	5 013	27 265	32 278	-19 086	-8 180									5 013
Fondy ze zisku	0	11 689	11 689	-8 182	-3 507									0
VH minulých let	76 081	112 312	188 393	-78 618	-33 694									76 081
VH BÚO (bez MP)	35 620	26 147	61 767	-4 576	- 7 844	5 569	- 763	-508	97	- 583	105	95		53 359
Záporný konsolidační rozdíl				148 491		-5 569								142 922
Cizí zdroje	496 071	329 948	826 019											819 580
Rezervy	2 293	59 815	62 108											62 108
Závazky	493 778	270 133	763 911											757 472
Dlouhodobé závazky	222 862	82 938	305 800											305 800
Krátkodobé závazky	270 916	187 195	458 111				-2 541	-102	- 3 812					451 656
Odložený daňový závazek								16						16
Časové rozlišení pasív	17 960	0	17 960											17 960
Menšinový vlastní kapitál														75 050
Menšinový základní kapitál					21 825									21 825
Menšinové ážio a kapitálové fondy					8 180									8 180
Menšinové fondy ze zisku					3 507									3 507
Menšinový VH minulých let					33 694									33 694
Menšinový VH BÚO					7 844									7 844

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabul'ka č. 30: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 1. roku (plná metóda)

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	A	B	Agregace I.	VP (70 %)	MP (30 %)	Odpis KR	Vylučování vzájemných vztahů			Agregace II.
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	552 244	1 088 463	1 640 707						- 1 651	1 639 056
Tržby za prodej zboží	599 798		599 798							599 798
Výkonová spotřeba	896 350	703 069	1 599 419							1 598 276
Náklady vynaložené na prodané zboží	444 151	691 914	1 136 065						- 1 143	1 134 922
Spotřeba materiálu a energie	273 315		273 315							273 315
Služby	178 884	11 155	190 039							190 039
Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	- 3 753	- 3 430	- 7 183							-7 183
Aktivace (-)	0	0	0							0
Osobní náklady	150 071	249 933	400 004							400 004
Mzdové náklady	105 447	205 033	310 480							310 480
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	44 624	44 900	89 524							89 524
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	36 660	44 900	81 560							81 560
Ostatní náklady	7 964	0	7 964							7 964
Úpravy hodnot v provozní oblasti	36 808	24 216	61 024							61 683
Úpravy hodnot DNM a DHM – trvalé	35 869	24 216	60 085						- 105	59 981
Úpravy hodnot pohledávek	939	0	939						763	1 702
Ostatní provozní výnosy	15 458	19 439	34 897							39 883
Tržby z prodaného DM	1 676	19 439	21 115						- 583	20 532
Tržby z prodaného materiálu	5 876		5 876							5 876
Jiné provozní výnosy	7 906		7 906							7 906
Zúčtování záporného konsolidačního rozdílu										5 569
Ostatní provozní náklady	35 147	95 948	131 095							131 095
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	1 057	94 118	95 175							95 175

Prodaný materiál	5 923		5 923						5 923
Daně a poplatky	391	1 830	2 221						2 221
Jiné provozní náklady	27 776		27 776						27 776
Provozní VH (+/-)	52 877	38 166	91 043						94 863
Výnosové úroky a podobné výnosy	2 238	178	2 416						2 314
Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	2 238	178	2 416				-102		2 314
Nákladové úroky a podobné náklady	11 482	1 550	13 032						12 930
Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	11 482	1 550	13 032				-102		12 930
Ostatní finanční výnosy	6 354	0	6 354						6 354
Ostatní finanční náklady	7 109	0	7 109						7 109
Finanční VH (+/-)	- 9 999	-1 372	- 11 371						- 11 371
VH před zdaněním (+/-)	42 878	36 794	79 672						83 492
Daň z příjmů	7 258	10 647	17 905						17 713
Daň z příjmů splatná	8 092	10 647	18 739						18 739
Daň z příjmů odložená (+/-)	- 834	0	- 834				-97	- 111	16
VH po zdanění (+/-)	35 620	26 147	61 767						65 779
Převod podílu na VH společníkům (+/-)	0	0	0						0
VH za účetní období (+/-)	35 620	26 147	61 767						65 779
Konsolidovaný VH za účetní období									65 779
z toho bez VP na předakvizčním VH				- 4 576					61 203
z toho bez menšinových podílů					- 7 844				53 359
Čistý obrat za účetní období	1 176 092	1 108 080	2 284 172						2 287 405

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Etapy konsolidácie plnou metódou v 2. roku

Etapy konsolidácie, ktorá pokračuje v ďalšom roku sú zhodné s etapami, ktoré boli uvedené v prípade prvej konsolidácie a väčšina úprav taktiež vychádza z prvého roku.

Pre účely konsolidácie v druhom roku sa predpokladá, že podiel materskej spoločnosti na vlastnom kapitále dcérskej spoločnosti B zostáva zachovaný vo výške 70 %. Z dôvodu, že nedošlo k prikúpeniu ďalšieho podielu zostáva taktiež rovnaká aj hodnota konsolidačného rozdielu, ktorá do druhého roka vstupuje v jeho zostatkovej hodnote znížená o odpis.

Prvý krok etapy, ktorý predstavuje pretriedenie a úpravu položiek výkazov dcérskej spoločnosti bol uskutočnený na s. 73 - 74. Jednotlivé položky individuálnych výkazov dcérskej spoločnosti, ktoré sú uvedené na s. 70 - 71, boli prepočítané na menu vykazovania. Agregácia jednotlivých položiek výkazov dcérskej spoločnosti s položkami materskej spoločnosti bude opäť zobrazená v tabuľkách na s. 87 - 90.

Pre zachovanie princípu bilančnej kontinuity sa niektoré hodnoty položiek vlastného kapitálu dcérskej spoločnosti (základný kapitál, ážio a kapitálové fondy a fondy zo zisku) prenášajú do ďalšieho roka. Ich rozdielna hodnota v prepočítaní na českú korunu je daná použitím iného menového kurzu, konkrétne k 31. 12. 2020.

Zároveň sú všetky úpravy, ktoré sa premietali v prvom roku vo vlastnom kapitále premietnuté aj v druhom roku (hodnoty vyznačené oranžovým ohraničením). V prípade úprav, ktoré sa premietali do výsledku hospodárenia bežného účtovného obdobia v prvom roku, sú v druhom roku presunuté do výsledku hospodárenia minulých rokov. Hodnota podielu na predakvizičnom výsledku hospodárenia sa v druhom roku už nevykazuje.

Väčšinový podiel na výsledku hospodárenia z minulých rokov sa v druhom roku vypočíta ako súčet podielu na predakvizičnom výsledku hospodárenia, výsledku hospodárenia z minulých rokov dcérskej spoločnosti. Tento súčet je zároveň navýšený o hodnotu odpisu konsolidačného rozdielu v prvom roku.

Doplňujúce informácie týkajúce sa vzájomných vzťahov medzi spoločnosťami A a B:

Vzájomné pohľadávky a záväzky

Predpokladá sa, že spoločnosti A a B k 31. 12. 2020 nevykazujú žiadne pohľadávky a záväzky voči sebe navzájom. V dôsledku úhrady pohľadávky z obchodného styku materská spoločnosť zrušila vytvorenú opravnú položku k obchodnej pohľadávke, ktorú vytvorila za spoločnosťou B. Zároveň bola splatená aj krátkodobá poskytnutá pôžička. Tieto vzájomné transakcie sa už v druhom roku konsolidácie nezobrazia ani v konsolidovanej súvahe ani v konsolidovanom VZS.

Predaj a nákup zásob v konsolidačnom celku

Pre účely konsolidácie v druhom roku sa predpokladá, že daná dodávka zásob nebola dcérskou spoločnosťou predaná mimo skupinu ani v tomto roku. V súvahe sa opäť vylúči vnútropodnikový zisk a vykáže odložená daňová pohľadávka na strane aktív, ktorá sa zároveň premietne aj do výsledku hospodárenia minulých rokov. Daná transakcia už však nemá dopad na VZS.

Predaj a nákup dlhodobého majetku v rámci konsolidačného celku

V prípade nespotrebovanej dodávky z titulu predaja dlhodobého majetku je aj v druhom roku konsolidácie v súvahe vylúčený vnútropodnikový zisk z predaja, ktorý sa zároveň premietne do výsledku hospodárenia minulých rokov. Taktiež sa v súvahe vykáže odložená daňová pohľadávka, ktorá sa vzťahuje k tejto transakcií. Transakcia z titulu predaja dlhodobého majetku a s ňou súvisiaca odložená daňová pohľadávka už však nemá dopad na VZS.

V súvislosti s odpismi je dôležité vykázat korekciu odpisov za predchádzajúce aj súčasné obdobie. Rovnako je tomu aj v prípade odloženého daňového záväzku. Tieto transakcie už naopak majú dopad aj na VZS.

V závere konsolidácie je opäť uskutočnená spätná kontrola, ktorá je v konsolidovaných výkazoch vyznačená rovnako, ako v prípade konsolidácie v prvom roku.

Tabuľka č. 31: Konsolidácia aktív v 2. roku (plná metóda)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A	B	Agregace I.	VP (70 %)	MP (30 %)	Vylučování vzájemných vztahů		Agregace II.
AKTIVA CELKEM	709 298	618 831	1 328 129					1 314 559
Stála aktiva	282 747	225 313	508 060					494 791
Dlouhodobý nehmotný majetek	9 383	131	9 514					9 514
Dlouhodobý hmotný majetek	258 600	184 817	443 417			- 583	209	443 043
Dlouhodobý finanční majetek	14 764	40 365	55 129	-12 895				42 234
Oběžná aktiva	416 218	391 891	808 109					807 808
Zásoby	208 310	132 695	341 005			- 508		340 497
Pohledávky	184 618	244 289	428 907					429 114
Dlouhodobé pohledávky	27	80 598	80 625					80 625
Krátkodobé pohledávky	184 591	163 690	348 281					348 281
Odložená daňová pohledávka						97	111	208
Peněžní prostředky	23 290	14 907	38 197					38 197
Časové rozlišení aktiv	10 333	1 627	11 960					11 960

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 32: Konsolidácia pasív v 2. roku (plná metóda)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A	B	Agregace I.	VP (70 %)	MP (30 %)	Odpis KR	Vylučování vzájemných vztahů						Agregace II.	
PASIVA CELKEM	709 298	618 831	1 328 129											1 314 559
Vlastní kapitál	155 823	315 071	470 894											362 771
Základní kapitál	22 000	75 139	97 139	-50 924	-22 542									23 673
Ážio a kapitálové fondy	9 872	28 161	38 033	-19 086	-8 448									10 500
Fondy ze zisku	0	12 073	12 073	-8 182	-3 622									269
VH minulých let	111 701	143 009	254 710	-77 625	-42 903		-508	97	-583	111	-16	105		133 387
VH BÚO	12 250	56 689	68 939		-17 007	7 425	105	-16						59 445
Záporný konsolidační rozdíl				142 922		-7 425								135 497
Cizí zdroje	513 725	303 760	817 485											817 516
Rezervy	3 058	61 046	64 104											64 104
Závazky	510 667	242 714	753 381											753 412
Dlouhodobé závazky	197 231	67 922	265 153											265 153
Krátkodobé závazky	313 436	174 792	488 228											488 228
Odložený daňový závazek								31						31
Časové rozlišení pasiv	39 750	0	39 750											39 750
Menšinový vlastní kapitál														94 522
Menšinový základní kapitál					22 542									22 542
Menšinové ážio a kapitálové fondy					8 448									8 448
Menšinové fondy ze zisku					3 622									3 622
Menšinový VH minulých let					42 903									42 903
Menšinový VH běžného účetního období					17 007									17 007

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 33: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 2. roku (plná metóda)

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	A	B	Agregace I.	VP (70 %)	MP (30 %)	Odpis KR	Vylučování vzájemných vztahů	Agregace II.
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	702 172	1 225 510	1 927 682					1 927 682
Tržby za prodej zboží	389 601		389 601					389 601
Výkonová spotřeba	873 024	761 158	1 634 182					1 634 182
Náklady vynaložené na prodané zboží	320 892	750 240	1 071 132					1 071 132
Spotřeba materiálu a energie	356 618		356 618					356 618
Služby	195 514	10 918	206 432					206 432
Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	291	-2 205	-1 914					-1 914
Aktivace (-)	0	-157	-157					-157
Osobní náklady	151 553	273 079	424 632					424 632
Mzdové náklady	109 585	226 678	336 263					336 263
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	41 968	46 401	88 369					88 369
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	35 583	46 401	81 984					81 984
Ostatní náklady	6 385		6 385					6 385
Úpravy hodnot v provozní oblasti	37 295	29 027	66 322					66 218
Úpravy hodnot DNM a DHM – trvalé	33 484	29 027	62 511				- 105	62 407
Úpravy hodnot pohledávek	3 811		3 811					3 811
Ostatní provozní výnosy	28 255	4 252	32 507					39 932
Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	4 030	4 252	8 282					8 282
Tržby z prodaného materiálu	1 424		1 424					1 424
Jiné provozní výnosy	22 801		22 801					22 801
Zúčtování záporného konsolidačního rozdílu						7 425		7 425

Ostatní provozní náklady	34 203	90 598	124 801				124 801
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	1 644	88 656	90 300				90 300
Prodaný materiál	1 607		1 607				1 607
Daně a poplatky	504	1 942	2 446				2 446
Jiné provozní náklady	30 448		30 448				30 448
Provozní VH (+/-)	23 662	78 262	101 924				109 454
Výnosové úroky a podobné výnosy	5 788	341	6 129				6 129
Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	5 788	341	6 129				6 129
Nákladové úroky a podobné náklady	14 518	1 653	16 171				16 171
Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	14 518	1 653	16 171				16 171
Ostatní finanční výnosy	5 409	0	5 409				5 409
Ostatní finanční náklady	4 005	0	4 005				4 005
Finanční VH (+/-)	-7 326	-1 312	-8 638				-8 638
VH před zdaněním (+/-)	16 336	76 950	93 286				100 816
Daň z příjmů	4 086	20 261	24 347				24 363
Daň z příjmů splatná	1 335	20 261	21 596				21 596
Daň z příjmů odložená (+/-)	2 751	0	2 751			16	2 767
VH po zdanění (+/-)	12 250	56 689	68 939				76 453
Převod podílu na VH společníkům (+/-)	0	0	0				0
VH za účetní období (+/-)	12 250	56 689	68 939				76 453
Konsolidovaný VH za účetní období							76 453
z toho bez menšinových podílů					-17 007		59 445
Čistý obrat za účetní období	1 131 225	1 230 103	2 361 328				2 368 753

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

3.2.3 Ekvivalentná metóda konsolidácie

V tejto podkapitole bude zobrazený modelový príklad na ďalšiu konsolidačnú metódu, ktorou je ekvivalentná metóda. Pri spracovaní konsolidácie uvedenou metódou sa bude vychádzať zo vzorových individuálnych výkazov, ktoré boli prezentované na s. 68 - 71. V tomto príklade bude vystupovať konsolidujúca spoločnosť a pridružená účtovná jednotka.

Modelový príklad

Spoločnosť A dňa 30. 06. 2019 obstarala cenné papiere spoločnosti B za 300 tis. EUR. Ku dňu akvizície platil menový kurz vyhlásený ČNB $1 \text{ €} = 25,445 \text{ Kč}$, čo po prepočítaní predstavuje nákup cenných papierov za 7 634 tis. Kč. Keďže spoločnosť A predtým nevlastnila žiadny podiel v spoločnosti B, vzniká nákupom týchto cenných papierov 25% podiel na jej základom kapitále. Zároveň je ku dňu akvizície tento podiel využívaný k uplatňovaniu hlasovacích práv vo výške 25 %, čím sú splnené podmienky podstatného vplyvu. Spoločnosť A, ktorá pôsobí v Českej republike je konsolidujúcou účtovnou jednotkou a spoločnosť B so sídlom v Nemecku predstavuje pridruženú účtovnú jednotku. Predpokladá sa, že výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie spoločnosti B bol v priebehu roka tvorený rovnomerne.

Zároveň v priebehu roka neprebehla žiadna výplata dividend zo strany pridruženej spoločnosti a výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie bude po schválení valnou hromadou presunutý do výsledku hospodárenia z minulých rokov. Taktiež sa pre zjednodušenie predpokladá, že účtovná hodnota čistých aktív odpovedala ku dňu získania podstatného vplyvu reálnym hodnotám. Vzniknutý konsolidačný rozdiel bude konsolidujúca spoločnosť A odpisovať 10 rokov, čo predstavuje ročnú odpisovú sadzbu vo výške 10 %

Spoločnosť A vzniká povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku podľa českých predpisov. V konsolidačných pravidlách udáva informácie o tom, že bude pridružená spoločnosť B zahrnutá do konsolidácie metódou ekvivalencie. Ďalej uvádza menu, v ktorej budú prezentované hodnoty v konsolidovanej účtovnej závierke, tzv. menu vykazovania, ktorou je česká koruna.

Doplňujúce údaje k individuálnym účtovným výkazom:

- konsolidujúca spoločnosť A eviduje ku dňu účtovnej závierky v majetku tovar, ktorý jej bol predaný pridruženou spoločnosťou za 85 tis. EUR. Výrobné náklady spojené s touto dodávkou boli v hodnote 40 tis. EUR. Do konca roka nebol tento tovar predaný mimo skupinu a je stále súčasťou zásob spoločnosti A.

Etapy konsolidácie ekvivalentnou metódou v 1. roku

1. Pretriedenie a úprava položiek vo výkazoch individuálnej účtovnej závierky pridruženej spoločnosti B

V porovnaní s plnou metódou už nebudú jednotlivé položky z výkazov individuálnej účtovnej závierky pridruženého podniku vstupovať do konsolidácie v plnej výške, ale budú premietnuté len v niektorých nových položkách, ktoré boli uvedené v teoretickej časti práce na s. 31 - 32. Jednotlivé položky pridruženej spoločnosti boli prepočítané na menu vykazovania na s. 73 - 74, kurzom platným k dňu účtovnej závierky, konkrétne k 31. 12. 2019.

Ďalšie etapy predstavujú úpravu výkazov účtovnej závierky na strane konsolidujúcej spoločnosti.

2. Vylúčenie obstarávacej ceny finančnej investície u konsolidujúcej účtovnej jednotky

Zo súvahy spoločnosti A sa z aktív vylúčia cenné papiere a vklady, ktorých emitentom je pridružená spoločnosť B vo výške obstarávacej ceny, ktorá predstavuje čiastku 7 634 tis. Kč.

3. Výpočet položky „Cenné papiere a vklady v ekvivalenciách“

Súčasťou konsolidovanej súvahy podľa ekvivalentnej metódy je vznik novej položky aktív „Cenné papiere a vklady v ekvivalenciách.“ Jedná sa o podiel konsolidujúcej účtovnej jednotky na vlastnom kapitále pridruženej spoločnosti.

Tabuľka č. 34: Výpočet cenných papierov a vkladov v ekvivalenciách

Hodnota cenných papierov a vkladov v ekvivalenciách	
Hodnota VK pridruženej spoločnosti B	250 162 tis. Kč
Podiel spoločnosti A na VK spoločnosti B	25 %
Hodnota cenných papierov a vkladov v ekvivalenciách	62 541 tis. Kč

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

4. Výpočet položky „Podiel na výsledku hospodárenia v ekvivalencií“

Podiel na výsledku hospodárenia v ekvivalencií predstavuje novú položku súvahy, ktorá je vykázaná na strane pasív, a taktiež vo VZS. V prvom roku sa podiel počíta z tzv. postakvizíčného výsledku hospodárenia.

Tabuľka č. 35: Výpočet podielu na výsledku hospodárenia v ekvivalencií

Hodnota podielu na výsledku hospodárenia v ekvivalencií	
Dátum akvizície	30. 06. 2019
Hodnota VH pridruženej spoločnosti B	26 147 tis. Kč
Predakvizíčný VH (za obdobie 1-6 / 2019)	$6 / 12 * (26\ 147) = 13\ 074$ tis. Kč
Postakvizíčný VH (za obdobie 7-12 / 2019)	$26\ 147 - 13\ 074 = 13\ 073$ tis. Kč
Podiel na VH v ekvivalencií	$0,25 * 13\ 073 = 3\ 269$ tis. Kč

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

5. Výpočet konsolidačného rozdielu a jeho odpisu

V prípade prvého zahrnutia pridruženého podniku do konsolidácie sa vyčíslí konsolidačný rozdiel.

Tabuľka č. 36: Vyčíslenie konsolidačného rozdielu pri ekvivalentnej metóde (ČR)

Výpočet konsolidačného rozdielu a odpisu	
VH pridruženej spoločnosti B	26 147 tis. Kč
VH k dňu akvizície	$(6 / 12) * 26\ 147 = 13\ 074$ tis. Kč
Hodnota VK k dňu akvizície	$72\ 749 + 27\ 265 + 11\ 689 + 112\ 312 + 13\ 074 = 237\ 089$ tis. Kč
Podiel spoločnosti A na pridruženej spoločnosti	25 %
Podiel A na VK spoločnosti B	$0,25 * 237\ 089 = 59\ 272$ tis. Kč
Obstarávacía cena cenných papierov	7 634 tis. Kč
Konsolidačný rozdiel	$7\ 634 - 59\ 272 = -51\ 638$ tis. Kč
Ročný odpis konsolidačného rozdielu	$-51\ 638 / 10 = -5\ 164$ tis. Kč
Odpis v roku akvizície	$(-5\ 164 / 12) * 6 = -2\ 582$ tis. Kč

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Na základe uvedeného výpočtu je možné usúdiť, že sa jedná o záporný konsolidačný rozdiel, ktorý bude vykázaný v položke pasív a ktorého odpis bude zvyšovať výsledok hospodárenia.

7. Vylúčenie vzájomných vzťahov s dopadom na vlastný kapitál a výsledok hospodárenia pridruženej spoločnosti

Keďže pridružená spoločnosť predala konsolidujúcej účtovnej jednotke tovar, jedná sa o vzájomnú transakciu, ktorá má vplyv na jej výsledok hospodárenia a vlastný kapitál. Jedná sa o nespotrebovanú dodávku po vlastníckej osi smerom hore a je potrebné túto transakciu pre účely zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky vylúčiť. V prípade, ak by sa jednalo o predaj a nákup zásob po vlastníckej osi smerom dole (kedy by konsolidujúca spoločnosť predávala pridruženej účtovnej jednotke), by sa táto transakcia, ktorá nemá dopad na výsledok hospodárenia pridruženej spoločnosti nevyučovala.

V nasledujúcich tabuľkách je zobrazená eliminácia zisku a vykázanie odloženej daňovej pohľadávky. Pre prepočet jednotlivých transakcií je použitý kurz k dňu konsolidovanej účtovnej závierky (31. 12. 2019).

Tabuľka č. 37: Vylúčenie nespotrebovanej dodávky (ekvivalentná metóda)

	Celková čiastka
Identifikácia tržieb za tovar	85 tis. EUR (2 160 tis. Kč)
Vyčíslenie eliminovaných nákladov	40 tis. EUR (1 016 tis. Kč)
Vyčíslenie eliminovaného zisku	45 tis. EUR (1 144 tis. Kč)
Podiel na vnútro podnikovom zisku (25 %)	$0,25 * 1\,144 = 286$ tis. Kč
Sadzba dane pridruženej spoločnosti	15 %
Výpočet odloženej daňovej pohľadávky	$0,15 * 286 = 43$ tis. Kč

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 38: Zmeny v konsolidovaných výkazoch po vylúčení nespotrebovanej dodávky

Vybrané položky výkazov	Konsolidovaná súvaha		Konsolidovaný VZS	
	Aktíva	Pasíva	Náklady	Výnosy
Cenné papiere a vklady v ekvivalenciách	- 286			
Odložená daňová pohľadávka	+ 43			
Podiel na VH v ekvivalencii		- 286		- 286
Výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie		+ 43	- 43	

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

8. Kontrola a posúdenie správnosti čísel

Tabuľka č. 39: Konsolidácia aktív v 1. roku (ekvivalentná metóda)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A	Podíl 25 %	Odpis KR	Vylučování vzájemných vztahů	Agregace
AKTIVA CELKEM	652 745				707 409
Stála aktiva	276 162				330 783
Dlouhodobý nehmotný majetek	11 239				11 239
Dlouhodobý hmotný majetek	250 371				250 371
Dlouhodobý finanční majetek	14 552	-7 634			6 918
Cenné papíry a podíly v ekvivalenci		62 541		-286	62 255
Oběžná aktiva	370 436				370 479
Zásoby	166 690				166 690
Pohledávky	179 045				179 088
Dlouhodobé pohledávky	27				27
Krátkodobé pohledávky	179 018				179 018
Odložená daňová pohledávka				43	43
Peněžní prostředky	24 701				24 701
Časové rozlišení aktiv	6 147				6 147

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 40: Konsolidácia pasív v 1. roku (ekvivalentná metóda)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A	Podíl 25 %	Odpis KR	Vylučování vzájemných vztahů	Agregace
PASIVA CELKEM	652 745				707 409
Vlastní kapitál	138 714				193 378
Základní kapitál	22 000				22 000
Ážio a kapitálové fondy	5 013				5 013
Fondy ze zisku	0				0
VH minulých let	76 081				76 081
VH běžného účetního období (+/-)	35 620		2 582	43	38 245
Podíl na VH v ekvivalenci (+/-)		3 269		-286	2 983
Záporný konsolidační rozdíl		51 638	-2 582		49 056
Cizí zdroje	496 071				496 071
Rezervy	2 293				2 293
Závazky	493 778				493 778
Dlouhodobé závazky	222 862				222 862
Krátkodobé závazky	270 916				270 916
Časové rozlišení pasív	17 960				17 960

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 41: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 1. roku (ekvivalentná metóda)

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	A	Odpis KR	Vylučování vzájemných vztahů	Agregace
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	552 244			552 244
Tržby za prodej zboží	599 798			599 798
Výkonová spotřeba	896 350			896 350
Náklady vynaložené na prodané zboží	444 151			444 151
Spotřeba materiálu a energie	273 315			273 315
Služby	178 884			178 884
Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	-3 753			-3 753
Aktivace (-)	0			0
Osobní náklady	150 071			150 071
Mzdové náklady	105 447			105 447
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	44 624			44 624
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	36 660			36 660
Ostatní náklady	7 964			7 964
Úpravy hodnot v provozní oblasti	36 808			36 808
Úpravy hodnot DNM a DHM – trvalé	35 869			35 869
Úpravy hodnot pohledávek	939			939
Ostatní provozní výnosy	15 458			18 040
Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	1 676			1 676
Tržby z prodaného materiálu	5 876			5 876
Jiné provozní výnosy	7 906			7 906
Zúčtování záporného konsolidačního rozdílu		2 582		2 582
Ostatní provozní náklady	35 147			35 147

Zůstatková cena prodaného DM	1 057				1 057
Prodaný materiál	5 923				5 923
Daně a poplatky	391				391
Jiné provozní náklady	27 776				27 776
Provozní VH (+/-)	52 877				55 459
Výnosové úroky a podobné výnosy	2 238				2 238
Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	2 238				2 238
Nákladové úroky a podobné náklady	11 482				11 482
Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	11 482				11 482
Ostatní finanční výnosy	6 354				6 354
Ostatní finanční náklady	7 109				7 109
Finanční VH (+/-)	-9 999				-9 999
VH před zdaněním (+/-)	42 878				45 060
Daň z příjmů	7 258				7 215
Daň z příjmů splatná	8 092				8 092
Daň z příjmů odložená (+/-)	-834		- 43		-877
VH po zdanění (+/-)	35 620				38 245
Převod podílu na VH společníkům (+/-)	0				0
VH za účetní období (+/-)	35 620				38 245
Konsolidovaný VH za účetní období					38 245
Podíl na VH v ekvivalenci			3 269	-286	2 983
Konsolidovaný VH za účetní období včetně podílu na VH v ekvivalenci					41 228
Čistý obrat za účetní období	1 176 092				1 178 674

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Etapy konsolidácie ekvivalentnou metódou v 2. roku

Pre účely konsolidácie v druhom roku sa predpokladá, že sa podiel konsolidujúcej spoločnosti A na základnom kapitále pridruženej účtovnej jednotky B nezmenil. Z tohto dôvodu ostáva zachovaný aj konsolidačný rozdiel, ktorý do druhého roka konsolidácie vstupuje v jeho zostatkovej hodnote, ktorá bola k 31. 12. 2019 vo výške 49 056 tis. Kč. Položku cenné papiere a vklady v ekvivalenciách na strane aktív, rovnako ako aj položku, ktorá predstavuje podiel na výsledku hospodárenia v ekvivalenciách, je potrebné prepočítavať každý rok. V druhom roku sa už vychádza z celkovej čiastky výsledku hospodárenia.

V nasledujúcej tabuľke je uvedený výpočet týchto položiek k dňu 31. 12. 2020.

Tabuľka č. 42: Výpočet cenných papierov a vkladov v ekvivalenciách a podielu na VH v ekvivalenciách

Hodnota cenných papierov a vkladov a podielu na VH v ekvivalenciách (ROK 2)	
Hodnota VH pridruženej spoločnosti B	56 689 tis. Kč
Podiel spoločnosti A na VK spoločnosti B	25 %
Hodnota cenných papierov a vkladov v ekvivalenciách a podielu na VH v ekvivalenciách	14 172 tis. Kč

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

V druhom roku konsolidácie je v prípade metódy ekvivalencie vykázaná nová položka na strane pasív, ktorou je tzv. konsolidačný rezervný fond. Jedná sa o akumulované podiely na výsledku hospodárenia v ekvivalenciách z predchádzajúcich rokov. Zároveň sú všetky úpravy, ktoré sa premietali v prvom roku do výsledku hospodárenia bežného účtovného obdobia, presunuté do výsledku hospodárenia minulých rokov.

Doplňujúce informácie k individuálnym účtovným závierkam spoločností:

Predaj a nákup zásob medzi konsolidujúcou a pridruženou spoločnosťou

Pre účely konsolidácie v druhom roku sa predpokladá, že daná dodávka zásob nebola spoločnosťou A predaná mimo skupinu ani v tomto roku. V súvahe sa opäť vylúči vnútropodnikový zisk a vykáže odložená daňová pohľadávka na strane aktív, ktorá sa zároveň premietne aj do výsledku hospodárenia minulých rokov. Daná transakcia už však nemá dopad na VZS.

V nasledujúcich tabuľkách sú jednotlivé úpravy zobrazené v konsolidovaných výkazoch.

Tabuľka č. 43: Konsolidácia aktív v 2. roku (ekvivalentná metóda)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A	Podíl 25 %		Vylučování vzájemných vztahů	Agregace
AKTIVA CELKEM	709 298				778 134
Stála aktiva	282 747				351 540
Dlouhodobý nehmotný majetek	9 383				9 383
Dlouhodobý hmotný majetek	258 600				258 600
Dlouhodobý finanční majetek	14 764	-7 634			7 130
Cenné papíry a podíly v ekvivalenci		62 541	14 172	-286	76 427
Oběžná aktiva	416 218				416 261
Zásoby	208 310				208 310
Pohledávky	184 618				184 661
Dlouhodobé pohledávky	27				27
Krátkodobé pohledávky	184 591				184 591
Odložená daňová pohledávka				43	43
Peněžní prostředky	23 290				23 290
Časové rozlišení aktiv	10 333				10 333

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 44: Konsolidácia pasív v 2. roku (ekvivalentná metóda)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A	Podíl 25 %	Odpis KR	Vylučování vzájemných vztahů	Agregace
PASIVA CELKEM	709 298				778 134
Vlastní kapitál	155 823				224 659
Základní kapitál	22 000				22 000
Ážio a kapitálové fondy	9 872				9 872
Fondy ze zisku	0				0
Konsolidační rezervní fond		3 269		-286	2 983
VH minulých let	111 701		2 582	43	114 326
VH běžného účetního období (+/-)	12 250		5 164		17 414
Podíl na VH v ekvivalenci (+/-)		14 172			14 172
Záporný konsolidační rozdíl		49 056	-5 164		43 892
Cizí zdroje	513 725				513 725
Rezervy	3 058				3 058
Závazky	510 667				510 667
Dlouhodobé závazky	197 231				197 231
Krátkodobé závazky	313 436				313 436
Časové rozlišení pasív	39 750				39 750

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 45: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 2. roku (ekvivalentná metóda)

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	A	Odpis KR	Podíl 25 %	Agregace
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	702 172			702 172
Tržby za prodej zboží	389 601			389 601
Výkonová spotřeba	873 024			873 024
Náklady vynaložené na prodané zboží	320 892			320 892
Spotřeba materiálu a energie	356 618			356 618
Služby	195 514			195 514
Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	291			291
Aktivace (-)	0			0
Osobní náklady	151 553			151 553
Mzdové náklady	109 585			109 585
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	41 968			41 968
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	35 583			35 583
Ostatní náklady	6 385			6 385
Úpravy hodnot v provozní oblasti	37 295			37 295
Úpravy hodnot DNM a DHM – trvalé	33 484			33 484
Úpravy hodnot pohledávek	3 811			3 811
Ostatní provozní výnosy	28 255			33 419
Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	4 030			4 030
Tržby z prodaného materiálu	1 424			1 424
Jiné provozní výnosy	22 801			22 801
Zúčtování záporného konsolidačního rozdílu		5 164		5 164
Ostatní provozní náklady	34 203			34 203
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	1 644			1 644

Prodaný materiál	1 607			1 607
Daně a poplatky	504			504
Jiné provozní náklady	30 448			30 448
Provozní VH (+/-)	23 662			28 826
Výnosové úroky a podobné výnosy	5 788			5 788
Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	5 788			5 788
Nákladové úroky a podobné náklady	14 518			14 518
Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	14 518			14 518
Ostatní finanční výnosy	5 409			5 409
Ostatní finanční náklady	4 005			4 005
Finanční VH (+/-)	-7 326			-7 326
VH před zdaněním (+/-)	16 336			21 500
Daň z příjmů	4 086			4 086
Daň z příjmů splatná	1 335			1 335
Daň z příjmů odložená (+/-)	2 751			2 751
Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	12 250			17 414
Převod podílu na VH společníkům (+/-)	0			0
VH za účetní období (+/-)	12 250			17 414
Konsolidovaný VH za účetní období				17 414
Podíl na VH v ekvivalenci			14 172	14 172
Konsolidovaný VH za účetní období včetně podílu na výsledku hospodaření v ekvivalenci				31 586
Čistý obrát za účetní období	1 131 225			1 136 389

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

3.2.4 Pomerná metóda konsolidácie

Nasledujúci modelový príklad je zameraný na aplikáciu pomernej metódy konsolidácie. Jedná sa o akýsi kompromis medzi plnou a ekvivalentnou metódou. Metóda pomernej konsolidácie predstavuje nahradenie investície jednotlivými položkami čistých aktív spoločného podniku v pomernej výške. Táto metóda sa používa u spoločných podnikov, kde nepôsobí žiadna osoba, ktorá by uplatňovala rozhodujúci vplyv.

Modelový príklad

Účtovná jednotka A obstarala 01. 03. 2019 cenné papiere v hodnote 360 tis. EUR. Ku dňu akvizície bol kurz vyhlásený ČNB 1 € = 25,635 Kč, čo v prepočte predstavuje nákup cenných papierov v hodnote 9 229 tis. Kč. Tieto cenné papiere predstavujú podiel v účtovnej jednotke B vo výške 50 %. Ku dňu akvizície je tento podiel zároveň využívaný k uplatňovaniu hlasovacích práv vo výške 50 %. Jedná sa o rovnaký podiel vplyvu s iným spoločníkom, čím konsolidujúca spoločnosť A získala spolu s ďalším vlastníkom spoločný vplyv. Spolu s touto spoločnosťou uzatvorila vzájomnú dohodu o tom, že sa budú spoločne podieľať na riadení spoločnosti B, tzv. zmluvu o spoločnom ovládaní.

Povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku vzniká na strane spoločnosti A. Spoločnosť A predstavuje konsolidujúcu účtovnú jednotku a spoločnosť B je účtovnou jednotkou pod spoločným vplyvom. Účtovná jednotka A odpisuje prípadný konsolidačný rozdiel 20 rokov. Spoločnosť pod spoločným vplyvom B v priebehu jednotlivých rokov nevyplatila žiadne dividendy a výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia sa po schválení valnou hromadou presúva do výsledku hospodárenia minulých rokov. Účtovná hodnota čistých aktív k dátumu akvizície odpovedala reálnym hodnotám. Ďalej sa predpokladá, že bol výsledok hospodárenia v priebehu roku tvorený rovnomerne.

Keďže je postup konsolidácie pomernou metódou z veľkej časti podobný, ako v prípade konsolidácie plnou metódou, je pre účely poukázania rozdielu pri vylučovaní vzájomných vzťahov ku dňu účtovnej závierky vykázaná len jedna vzájomná transakcia:

- konsolidujúca spoločnosť A predala tovar spoločnosti pod spoločným vplyvom B za 55 tis. EUR. Výrobné náklady na túto dodávku boli v celkovej čiastke

35 tis. EUR. Do konca roka nebol tento tovar predaný mimo skupinu a je stále súčasťou zásob spoločnosti pod spoločným vplyvom.

Jednotlivé etapy konsolidácie pomernou metódou sú do istej miery totožné s etapami konsolidácie podľa plnej metódy.

Etapy konsolidácie pomernou metódou v 1. roku

1. Pretriedenie a úprava položiek vo výkazoch individuálnej účtovnej závierky spoločnosti pod spoločným vplyvom B

Táto etapa konsolidácie, rovnako ako aj v prípade plnej, alebo ekvivalentnej metódy sa uskutočňuje vždy. Pre účely zostavenia konsolidácie podľa pomernej metódy sa bude vychádzať z výkazov spoločnosti A a spoločnosti B, ktoré boli prepočítané menovým kurzom platným k dňu účtovnej závierky na menu vykazovania na s. 73 - 74. Predpokladá sa, že účtovným obdobím je v prípade oboch spoločností kalendárny rok.

Ďalej sa upravuje účtovná závierka konsolidujúcej spoločnosti nasledujúcimi krokmi:

2. Agregácia jednotlivých položiek súvahy a VZS spoločnosti B v pomernej výške

Jednotlivé položky súvahy a VZS sú pričítané k jednotlivým položkám spoločnosti A podobne, ako v prípade plnej metódy s tým rozdielom, že sú zahrnuté v pomernej výške, ktorá odpovedá podielu konsolidujúcej spoločnosti na spoločnosti pod spoločným vplyvom, ktorý predstavuje 50 %. To znamená, že je potrebné výkazy spoločnosti pod spoločným vplyvom upraviť do takej podoby, ktorá odpovedá pomernej výške spoluvlastníka.

3. Vylúčenie vzájomných transakcií medzi konsolidujúcou spoločnosťou A a spoločnosťou pod spoločným vplyvom B

Medzi spoluvlastníkom a spoločnosťou pod spoločným vplyvom môžu taktiež prebiehať vzájomné transakcie. Pri vylúčení vzájomných vzťahov sa v prípade pomernej metódy postupuje podobne, ako tomu bolo u plnej metódy s tým rozdielom, že sú jednotlivé úpravy účtovných prípadov vylúčené v pomernej výške. Jednotlivé vzájomné operácie sú eliminované vo výške vlastnickeho podielu spoluvlastníka, ktorý je vo výške 50 %.

V nasledujúcej tabuľke je uvedený dopad úprav vzájomnej transakcie, ktorá sa týka nespotrebovanej dodávky na konsolidované účtovné výkazy.

Tabuľka č. 46: Eliminácia vzájomného obratu (pomerná metóda)

Eliminácia vzájomnej transakcie	
Tržby za predaj tovaru	55 tis. EUR (1 398 tis. Kč)
Vyčíslenie eliminovaných tržieb (50 %)	0,5 * 1 398 = 699 tis. Kč
Výrobné náklady	35 tis. EUR (889 tis. Kč)
Vyčíslenie eliminovaných nákladov (50 %)	0,5 * 889 = 445 tis. Kč
Vyčíslenie eliminovaného zisku	699 - 445 = 254 tis. Kč
Sadzba dane spoločnosti A	19 %
Výpočet odloženej daňovej pohľadávky	254 tis. Kč * 0,19 = 48 tis. Kč

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 47: Zmeny v konsolidovaných výkazoch po vylúčení vzájomného obratu

Vybrané položky výkazov	Konsolidovaná súvaha		Konsolidovaný VZS	
	Aktíva	Pasíva	Náklady	Výnosy
Zásoby (B)	- 254			
Odložená daňová pohľadávka (A)	+ 48			
Výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie				
(A)		+ 48	- 48	
			- 445	- 699
(B)		- 254		

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

4. Vylúčenie cenných papierov, ktoré predstavujú majetkovú účasť spoločnosti A v spoločnosti B

Do agregácie čistých aktív nie je možné zahrnúť majetkovú účasť spoluovládajúcej spoločnosti, ktorá je vykazovaná v aktívach. Preto je ďalším krokom vylúčenie cenných papierov z aktív v hodnote 9 229 tis. Kč.

5. Vylúčenie vlastného kapitálu spoločnosti B vo výške nadobudnutého podielu

Súvzťažne s elimináciou majetkovej účasti sa zároveň vylúči aj podiel na vlastnom kapitále spoločnosti pod spoločným vplyvom. Jednotlivé položky vlastného kapitálu sú vykázané v pomernej výške, ktorá odpovedá vlastníckemu podielu vo výške 50 %. V prípade pomernej metódy sa už nevykazujú menšinové podiely z toho dôvodu, že jednotlivé položky výkazov spoločnosti B preberá konsolidujúca spoločnosť v pomernej výške a preto už nevzniká dôvod na vyjadrenie určitej výšky podielov, ktoré by boli vo vlastníctve inej spoločnosti.

6. Vyčíslenie konsolidačného rozdielu a jeho odpisu

V nasledujúcej tabuľke je uvedený výpočet konsolidačného rozdielu pri prvom zaradení spoločnosti do konsolidácie a jeho následného odpisu, podľa zvoleného spôsobu odpisovania. Postup výpočtu konsolidačného rozdielu je rovnaký v každej metóde. V prvom roku, ktorý je rokom akvizície sa opäť vychádza z predakvizičného výsledku hospodárenia.

Tabuľka č. 48: Vyčíslenie konsolidačného rozdielu pri pomernej metóde

Výpočet konsolidačného rozdielu	
VH ku dňu akvizície	$2 / 12 * 26\,147 = 4\,358$ tis. Kč
Hodnota VK dcérskej spoločnosti ku dňu konsolidácie	$72\,749 + 27\,265 + 11\,689 + 112\,312 + 4\,358 = 228\,373$ tis. Kč
Vlastnícky podiel spoločnosti A	50 %
Hodnota podielu A na vlastnom kapitále B	$0,5 * 228\,373 = 114\,186$ tis. Kč
Obstarávacia cena cenných papierov	9 229 tis. Kč
Konsolidačný rozdiel	$9\,229 - 114\,186 = -104\,957$ tis. Kč
Ročný odpis konsolidačného rozdielu	$-104\,957 / 20 = -5\,248$ tis. Kč
Odpis konsolidačného rozdielu v roku akvizície (za obdobie 3 – 12 / 2019)	$-5\,248 / 12 * 10 = -4\,373$ tis. Kč

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Z uvedeného vyplýva, že sa jedná o záporný konsolidačný rozdiel, ktorý bude vykázaný na strane pasív a jeho odpis bude zvyšovať výsledok hospodárenia.

7. Kontrola a posúdenie správnosti čísel

Tabulka č. 49: Konsolidácia aktív v 1. roku (pomerná metóda)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A	B (50 %)	Agregace I.	Společný vliv (50 %)	Odpis KR	Vylučování vzájemných vztahů	Agregace II.
AKTIVA CELKEM	652 745	290 055	942 800				933 365
Stála aktiva	276 162	111 626	387 788				378 559
Dlouhodobý nehmotný majetek	11 239	127	11 366				11 366
Dlouhodobý hmotný majetek	250 371	91 324	341 695				341 695
Dlouhodobý finanční majetek	14 552	20 176	34 728	- 9 229			25 499
Oběžná aktiva	370 436	177 667	548 103				547 897
Zásoby	166 690	63 868	230 558			- 254	230 304
Pohledávky	179 045	110 978	290 023				290 071
Dlouhodobé pohledávky	27	33 287	33 314				33 314
Krátkodobé pohledávky	179 018	77 691	256 709				256 709
Odložená daňová pohledávka						48	48
Peněžní prostředky	24 701	2 821	27 522				27 522
Časové rozlišení aktiv	6 147	762	6 909				6 909

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 50: Konsolidácia pasív v 1. roku (pomerná metóda)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A	B (50 %)	Agregace I.	Společný vliv (50 %)	Odpis KR	Vylučování vzájemných vztahů	Agregace II.	
PASIVA CELKEM	652 745	290 055	942 800				933 365	
Vlastní kapitál	138 714	125 081	263 795				254 360	
Základní kapitál	22 000	36 375	58 375	- 36 375			22 000	
Ážio a kapitálové fondy	5 013	13 633	18 646	- 13 633			5 013	
Fondy ze zisku	0	5 845	5 845	- 5 845			0	
VH minulých let	76 081	56 156	132 237	- 56 156			76 081	
VH BÚO (+/-)	35 620	13 074	48 694	- 2 179 ¹	4 373	- 254	48	50 682
Záporný konsolidační rozdíl				104 958	- 4 373			100 585
Cizí zdroje	496 071	164 974	661 045				661 045	
Rezervy	2 293	29 908	32 201				32 201	
Závazky	493 778	135 067	628 845				628 845	
Dlouhodobé závazky	222 862	41 469	264 331				264 331	
Krátkodobé závazky	270 916	93 598	364 514				364 514	
Odložený daňový závazek							0	
Časové rozlišení pasív	17 960	0	17 960				17 960	

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

¹ Podiel na predakvizičnom VH (50 % * (2 / 12 * (26 147)) = 2 179 tis. Kč)

Tabul'ka č. 51: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 1. roku (pomerná metóda)

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	A	B (50 %)	Agregace I.	Společný vliv (50 %)	Odpis KR	Vylučování vzájemných vztahů	Agregace II.
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	552 244	544 232	1 096 476			- 699	1 095 777
Tržby za prodej zboží	599 798		599 798				599 798
Výkonová spotřeba	896 350	351 535	1 247 885				1 247 440
Náklady vynaložené na prodané zboží	444 151	345 957	790 108			- 445	789 663
Spotřeba materiálu a energie	273 315		273 315				273 315
Služby	178 884	5 578	184 462				184 462
Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	-3 753	-1 715	-5 468				-5 468
Aktivace (-)	0	0	0				0
Osobní náklady	150 071	124 967	275 038				275 038
Mzdové náklady	105 447	102 517	207 964				207 964
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	44 624	22 450	67 074				67 074
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	36 660	22 450	59 110				59 110
Ostatní náklady	7 964	0	7 964				7 964
Úpravy hodnot v provozní oblasti	36 808	24 216	48 916				48 916
Úpravy hodnot DNM a DHM – trvalé	35 869	12 108	47 977				47 977
Úpravy hodnot pohledávek	939	0	939				939
Ostatní provozní výnosy	15 458	9 720	25 178				29 551
Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	1 676	9 720	11 396				11 396
Tržby z prodaného materiálu	5 876		5 876				5 876
Jiné provozní výnosy	7 906		7 906				7 906

Zúčtování záporného konsolidačního rozdílu					4 373		4 373
Ostatní provozní náklady	35 147	47 974	83 121				83 121
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	1 057	47 059	48 116				48 116
Prodaný materiál	5 923		5 923				5 923
Daně a poplatky	391	915	1 306				1 306
Jiné provozní náklady	27 776		27 776				27 776
Provozní VH (+/-)	52 877	6 975	71 960				76 079
Výnosové úroky a podobné výnosy	2 238	89	2 327				2 327
Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	2 238	89	2 327				2 327
Nákladové úroky a podobné náklady	11 482	775	12 257				12 257
Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	11 482	775	12 257				12 257
Ostatní finanční výnosy	6 354	0	6 354				6 354
Ostatní finanční náklady	7 109	0	7 109				7 109
Finanční VH (+/-)	-9 999	-686	-10 685				-10 685
VH před zdaněním (+/-)	42 878	6 289	61 275				65 394
Daň z příjmů	7 258	5 324	12 582				12 533
Daň z příjmů splatná	8 092	5 324	13 416				13 416
Daň z příjmů odložená (+/-)	-834	0	-834			- 48	-882
VH po zdanění (+/-)	35 620	966	48 694				52 861
Převod podílu na VH společníkům (+/-)	0	0	0				0
Konsolidovaný VH za účetní období							52 861
z toho bez podílu (50 %) na předakvizičním VH					- 2 179		50 682
Čistý obrat za účetní období	1 176 092	554 040	1 730 132				1 733 806

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Etapy konsolidácie pomernou metódou v 2. roku

Etapy konsolidácie, ktorá pokračuje v ďalšom roku sú zhodné s etapami, ktoré boli uvedené v prípade konsolidácie v roku akvizície a väčšina úprav taktiež vychádza z prvého roku. Aj v druhom roku sa opäť vychádza z individuálnych výkazov uvedených na s 68-71.

V druhom roku sa predpokladá, že podiel konsolidujúcej spoločnosti na základnom kapitále spoločnosti B zostáva zachovaný vo výške 50 %. Z tohto dôvodu zostáva taktiež rovnaká aj hodnota konsolidačného rozdielu, ktorá do druhého roka vstupuje v jeho zostatkovej hodnote vo výške 100 585 tis. Kč, znížená už o celý ročný odpis, ktorý predstavuje čiastku 5 248 tis. Kč.

Doplňujúce informácie týkajúce sa vzájomných vzťahov medzi spoločnosťami:

Predaj a nákup zásob v konsolidačnom celku

Predpokladá sa, že daná dodávka zásob nebola spoločnosťou B predaná mimo skupinu ani v tomto roku. V súvahe sa opäť vylúči vnútropodnikový zisk a vykáže odložená daňová pohľadávka na strane aktív, ktorá sa zároveň premietne aj do výsledku hospodárenia minulých rokov. Daná transakcia už však nemá dopad na VZS.

Zároveň sú všetky úpravy, ktoré sa premietali v prvom roku vo vlastnom kapitále premietnuté aj v druhom roku (hodnoty vyznačené oranžovým ohraničením). V prípade úprav, ktoré sa premietali do výsledku hospodárenia bežného účtovného obdobia v prvom roku, sú v druhom roku presunuté do výsledku hospodárenia minulých rokov. Hodnota podielu na predakvizíčnom výsledku hospodárenia sa v druhom roku už nevykazuje.

Podiel na výsledku hospodárenia z minulých rokov sa v druhom roku vypočíta ako súčet podielu na predakvizíčnom výsledku hospodárenia a na výsledku hospodárenia z minulých rokov spoločnosti B. Tento súčet je zároveň navýšený o hodnotu odpisu konsolidačného rozdielu v prvom roku.

V závere je opäť uskutočnená spätná kontrola rovnosti konsolidovaných aktív a konsolidovaných pasív v súvahe a taktiež zhoda výsledku hospodárenia bežného účtovného obdobia v súvahe s konsolidovaným výsledkom hospodárenia vo VZS.

Tabuľka č. 52: Konsolidácia aktív v 2. roku (pomerná metóda)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A	B (50 %)	Agregace I.	Společný vliv (50 %)	Odpis KR	Vylučování vzájemných vztahů	Agregace II.
AKTIVA CELKEM	709 298	309 416	1 018 714				1 009 279
Stála aktiva	282 747	112 657	395 404				386 175
Dlouhodobý nehmotný majetek	9 383	66	9 449				9 449
Dlouhodobý hmotný majetek	258 600	92 409	351 009				351 009
Dlouhodobý finanční majetek	14 764	20 183	34 947	- 9 229			25 718
Oběžná aktiva	416 218	195 945	612 163				611 957
Zásoby	208 310	66 348	274 658			- 254	274 403
Pohledávky	184 618	122 144	306 762				306 811
Dlouhodobé pohledávky	27	40 299	40 326				40 326
Krátkodobé pohledávky	184 591	81 845	266 436				266 436
Odložená daňová pohledávka						48	48
Peněžní prostředky	23 290	7 454	30 744				30 744
Časové rozlišení aktiv	10 333	814	11 147				11 147

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 53: Konsolidácia pasív v 2. roku (pomerná metóda)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A	B (50 %)	Agregace I.	Společný vliv (50 %)	Odpis KR	Vylučování vzájemných vztahů	Agregace II.
PASIVA CELKEM	709 298	309 416	1 018 714				1 009 279
Vlastní kapitál	155 823	157 536	313 359				303 924
Základní kapitál	22 000	37 570	59 570	- 36 375			23 195
Ážio a kapitálové fondy	9 872	14 081	23 953	- 13 633			10 320
Fondy ze zisku	0	6 037	6 037	- 5 845			192
VH minulých let	111 701	71 505	183 206	- 53 962		- 254	129 038
VH BÚO (+/-)	12 250	28 345	40 595		5 248		45 843
Záporný konsolidační rozdíl				100 585	- 5 248		95 337
Cizí zdroje	513 725	151 880	665 605				665 605
Rezervy	3 058	30 523	33 581				33 581
Závazky	510 667	121 357	632 024				632 024
Dlouhodobé závazky	197 231	33 961	231 192				231 192
Krátkodobé závazky	313 436	87 396	400 832				400 832
Odložený daňový závazek							0
Časové rozlišení pasív	39 750	0	39 750				39 750

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 54: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 2. roku (pomerná metóda)

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	A	B (50 %)	Agregace I.	Odpis KR	Agregace II.
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	702 172	612 755	1 314 927		1 314 927
Tržby za prodej zboží	389 601		389 601		389 601
Výkonová spotřeba	873 024	380 579	1 253 603		1 253 603
Náklady vynaložené na prodané zboží	320 892	375 120	696 012		696 012
Spotřeba materiálu a energie	356 618		356 618		356 618
Služby	195 514	5 459	200 973		200 973
Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	291	- 1 103	- 812		- 812
Aktivace (-)	0	- 79	- 79		- 79
Osobní náklady	151 553	136 540	288 093		288 093
Mzdové náklady	109 585	113 339	222 924		222 924
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	41 968	23 201	65 169		65 169
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	35 583	23 201	58 784		58 784
Ostatní náklady	6 385		6 385		6 385
Úpravy hodnot v provozní oblasti	37 295	14 514	51 809		51 809
Úpravy hodnot DNM a DHM – trvalé	33 484	14 514	47 998		47 998
Úpravy hodnot pohledávek	3 811		3 811		3 811
Ostatní provozní výnosy	28 255	2 126	30 381		35 629
Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	4 030	2 126	6 156		6 156
Tržby z prodaného materiálu	1 424		1 424		1 424
Jiné provozní výnosy	22 801		22 801		22 801
Zúčtování záporného konsolidačního rozdílu				5 248	5 248
Ostatní provozní náklady	34 203	45 299	79 502		79 502
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	1 644	44 328	45 972		45 972

Prodaný materiál	1 607		1 607		1 607
Daně a poplatky	504	971	1 475		1 475
Jiné provozní náklady	30 448		30 448		30 448
Provozní VH (+/-)	23 662	39 131	62 793		68 041
Výnosové úroky a podobné výnosy	5 788	171	5 959		5 959
Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	5 788	171	5 959		5 959
Nákladové úroky a podobné náklady	14 518	827	15 345		15 345
Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	14 518	827	15 345		15 345
Ostatní finanční výnosy	5 409	0	5 409		5 409
Ostatní finanční náklady	4 005	0	4 005		4 005
Finanční VH (+/-)	-7 326	-656	-7 982		-7 982
VH před zdaněním (+/-)	16 336	38 475	54 811		60 059
Daň z příjmů	4 086	10 131	14 217		14 217
Daň z příjmů splatná	1 335	10 131	11 466		11 466
Daň z příjmů odložená (+/-)	2 751	0	2 751		2 751
VH po zdanění (+/-)	12 250	28 345	40 595		45 843
Převod podílu na VH společníkům (+/-)	0	0	0		0
VH za účetní období (+/-)	12 250	28 345	40 595		45 843
Konsolidovaný VH za účetní období					45 843
Čistý obrat za účetní období	1 131 225	615 052	1 746 277		1 751 525

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

3.3 Konsolidačné metódy podľa nemeckej legislatívy

Hlavnou náplňou tejto podkapitoly bude aplikácia jednotlivých konsolidačných metód podľa nemeckých predpisov, ktoré budú zhrnuté v úvode podkapitoly. Jednotlivé modelové príklady na konkrétne konsolidačné metódy budú pre lepšie porovnanie a poukázanie prípadných rozdielov vyplývať z rovnakých zadání a predpokladov, ktoré boli definované pri metódach zostavených podľa českých predpisov. Tieto metódy budú taktiež vychádzať z rovnakých vstupných údajov, ako tomu bolo z pohľadu konsolidácie v Českej republike s tým rozdielom, že nemecká spoločnosť bude predstavovať spoločnosť materskú a česká spoločnosť bude naopak vystupovať ako dcérska spoločnosť.

3.3.1 Prehľad konsolidačných metód

V nasledujúcej tabuľke je uvedený prehľad základných konsolidačných metód tak, ako ich definuje HGB. V diplomovej práci sa neuvažuje s metódou obstarávacích nákladov, ktorá nepatrí medzi konsolidačné metódy a používa sa v prípade bežnej finančnej investície, ktorá predstavuje nevýznamný vplyv na účtovnú jednotku.

Tabuľka č. 55: Prehľad konsolidačných metód podľa HGB

Typ vplyvu	Vzťah k podielu a definícia vplyvu	Metóda konsolidácie	Názov účtovnej jednotky
Rozhodujúci (dominantný) vplyv	> 50 %	Plná „Vollkonsolidierung“ (podkapitola 3.3.2)	Dcérska spoločnosť
Spoločný rozhodujúci vplyv	Spoločné riadenie s jednou, alebo viacerými spoločnosťami, ktoré stoja mimo skupinu	Pomerná „Quotenkonsolidierung“ (Podkapitola 3.3.3) Ekvivalentná „Equity-Methode“	Spoločný podnik
Podstatný (významný) vplyv	20 % – 50 %	Ekvivalentná „Equity-Methode“ (Podkapitola 3.3.4)	Pridružený podnik

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 27)

3.3.2 Plná metóda konsolidácie

Táto podkapitola znázorňuje konsolidačný postup pre zahrnutie zahraničnej českej dcérskej spoločnosti plnou metódou konsolidácie. Jednotlivé pravidlá, ktoré vychádzajú z HGB, sú v zásade zhodné s pravidlami podľa IFRS 3. Tento konkrétny postup bude vysvetlený na nasledujúcom modelovom príklade, kde bude vystupovať nemecká spoločnosť označená písmenom A a česká spoločnosť, označená písmenom B.

Modelový príklad

Z cenných papierov, ktoré sú v majetku spoločnosti A k 31. 12. 2019 (rok 1) v hodnote 1 588 tis. EUR boli 1. 4. 2019 obstarané cenné papiere spoločnosti B v hodnote 500 tis. EUR. K nákupu sa neviazali žiadne vedľajšie obstarávacie náklady. Tieto cenné papiere predstavujú 70% podiel na základnom kapitále spoločnosti B. Ku dňu akvizície je tento podiel zároveň využívaný k uplatňovaniu hlasovacích práv vo výške 70 %, čím sú splnené podmienky rozhodujúceho vplyvu. Spoločnosť A, ktorá pôsobí v Spolkovej republike Nemecko, je materskou spoločnosťou a jej funkčnou menou je euro. Spoločnosť B predstavuje dcérsku spoločnosť, ktorá pôsobí v Českej republike a jej funkčnou menou je česká koruna. Predpokladá sa, že výsledok hospodárenia z bežnej činnosti spoločnosti B bol v priebehu roku tvorený rovnomerne.

Zároveň v priebehu roku neprebehla žiadna výplata dividend zo strany dcérskej spoločnosti a výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie bude po schválení valnou hromadou presunutý do výsledku hospodárenia z minulých rokov. Pre zjednodušenie sa predpokladá, že účtovná hodnota čistých aktív odpovedala ku dňu získania rozhodujúceho vplyvu reálnym hodnotám. Vzniknutý konsolidačný rozdiel bude materská spoločnosť odpisovať 20 rokov, čo predstavuje ročnú odpisovú sadzbu vo výške 5 %.

Spoločnosti A vzniká povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku podľa nemeckých právnych predpisov. V konsolidačných pravidlách uvádza informácie o tom, že bude dcérska spoločnosť B zahrnutá do konsolidácie plnou metódou. Ďalej uvádza menu, v ktorej budú prezentované hodnoty v konsolidovanej účtovnej závierke, tzv. menu vykazovania, ktorou je euro. Okrem toho spoločnosť vlastní niekoľko ďalších cenných papierov v spoločnostiach, kde jej podiel neprekračuje 20 % na základnom

kapitále, čím je tento vplyv nevýznamný. Tieto spoločnosti nebudú zahrnuté do konsolidácie.

K dátumu účtovnej závierky boli medzi materskou a dcérskou spoločnosťou evidované nasledujúce vzájomné transakcie:

- materská spoločnosť A poskytla krátkodobú pôžičku dcérskej spoločnosti B v celkovej hodnote 100 tis. EUR. Zároveň v súvislosti s poskytnutou pôžičkou eviduje pohľadávku z titulu úrokov vo výške 4 tis. Kč,
- materská spoločnosť eviduje ku koncu účtovného obdobia pohľadávku z obchodného styku za dcérskou spoločnosťou B v čiastke 150 tis. EUR. Zároveň bola k tejto pohľadávke vytvorená opravná položka vo výške 20 %, čo predstavuje 30 tis. EUR,
- materská spoločnosť A predala tovar dcérskej spoločnosti B za 65 tis. EUR, ktorý obstarala za 45 tis. EUR. Do konca roku nebol tento tovar predaný mimo skupinu a je stále súčasťou zásob dcérskej spoločnosti,
- dcérska spoločnosť B 01. 07. 2019 nakúpila a zároveň zaradila do užívania dlhodobý hmotný majetok, ktorý bol obstaraný od materskej spoločnosti A za 500 tis. Kč, ktorá ho pôvodne nakúpila na začiatku roku 2017 za 600 tis. EUR. Náklady spojené s obstaraním daného majetku boli vyčíslené dcérskou spoločnosťou v celkovej výške 3 tis. Kč. Pôvodná doba odpisovania bola pre tento druh majetku stanovená materskou spoločnosťou na 10 rokov. Daný majetok bude dcérskou spoločnosťou využívaný pre iné účely a rozhodla sa ho odpisovať rovnomerne v priebehu 7 rokov. Uvažuje sa s daňovou sadzbou 15 % v prípade materskej spoločnosti a sadzbou 19 % v prípade dcérskej spoločnosti.

V nasledujúcich tabuľkách sú uvedené výkazy materskej a následne dcérskej spoločnosti za dve účtovné obdobia.

Tabuľka č. 56: Súvaha spoločnosti A (SRN)

SÚVAHA A (v tis. EUR)		
	ROK 1	ROK 2
AKTIVA CELKEM	22 830	23 579
Stála aktiva	8 786	8 585
Dlouhodobý nehmotný majetek	10	5
Dlouhodobý hmotný majetek	7 188	7 042
Finanční investice	1 588	1 538
Oběžná aktiva	13 984	14 932
Zásoby	5 027	5 056
Pohledávky a ostatní majetek	8 735	9 308
Dlouhodobé a ostatní pohledávky	2 620	3 071
Krátkodobé pohledávky	6 115	6 237
Peněžní prostředky	222	568
Časové rozlišení aktiv	60	62

	ROK 1	ROK 2
PASIVA CELKEM	22 830	23 579
Vlastní kapitál	9 845	12 004
Základní kapitál	2 863	2 863
Ážio a kapitálové fondy	1 073	1 073
Fondy ze zisku	460	460
Výsledek hospodaření minulých let	4 420	5 449
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	1 029	2 160
Rezervy	2 354	2 326
Závazky	10 631	9 249
Dlouhodobé závazky	3 264	2 588
Krátkodobé závazky	7 367	6 660
Časové rozlišení pasiv	0	0

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 45)

Tabuľka č. 57: Výkaz zisku a strát spoločnosti A (SRN)

VÝKAZ ZISKU A STRÁT A (v tis. EUR)		
	ROK 1	ROK 2
Prodej	42 836	46 695
Zvýšení nebo snížení zásob hotové nebo nedokončené výroby	135	84
Ostatní aktivované vlastní výkony	0	6
Ostatní provozní výnosy	765	162
Náklady na materiál	27 669	29 002
Náklady na suroviny, materiál a zakoupené zboží	27 230	28 586
Náklady na zakoupené služby	439	416
Hrubý zisk	16 067	17 945
Osobní náklady	9 836	10 405
Mzdy a platy	8 069	8 637
Náklady na sociální zabezpečení	1 767	1 768
Odpisy	953	1 106
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	953	1 106
Odpisy oběžných aktiv	0	0
Ostatní provozní náklady	3 776	3 452
Provozní výsledek hospodaření (+/-)	1 502	2 982
Výnosové úroky a podobné výnosy	7	13
Výnosové úroky a podobné výnosy	7	13
Nákladové úroky a podobné náklady	61	63
Nákladové úroky a podobné náklady	61	63
Finanční výsledek hospodaření (+/-)	-54	-50
Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	1 448	2 932
Daň z příjmů	419	772
Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	1 029	2 160
Ostatní daně	0	0
Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	1 029	2 160

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 45)

Tabuľka č. 58: Súvaha spoločnosti B (ČR)

SÚVAHA „Handelsbilanz I“ B (v tis. Kč)		
	ROK 1	ROK 2
AKTIVA CELKEM	652 745	709 298
Stála aktiva	276 162	282 747
Dlouhodobý nehmotný majetek	11 239	9 383
Dlouhodobý hmotný majetek	250 371	258 600
Dlouhodobý finanční majetek	14 552	14 764
Oběžná aktiva	370 436	416 218
Zásoby	166 690	208 310
Pohledávky	179 045	184 618
Dlouhodobé pohledávky	27	27
Krátkodobé pohledávky	179 018	184 591
Peněžní prostředky	24 701	23 290
Časové rozlišení aktiv	6 147	10333

	ROK 1	ROK 2
PASIVA CELKEM	652 745	709 298
Vlastní kapitál	138 714	155 823
Základní kapitál	22 000	22 000
Ážio a kapitálové fondy	5 013	9 872
Fondy ze zisku	0	0
Výsledek hospodaření minulých let	76 081	111 701
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	35 620	12 250
Cizí zdroje	496 071	513 725
Rezervy	2 293	3 058
Závazky	493 778	510 667
Dlouhodobé závazky	222 862	197 231
Krátkodobé závazky	270 916	313 436
Časové rozlišení pasiv	17 960	39 750

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 44)

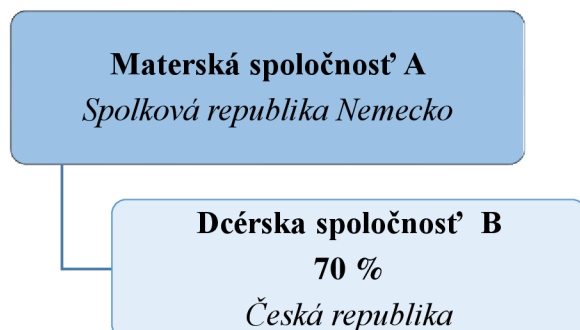
Tabuľka č. 59: Výkaz zisku a strát spoločnosti B (ČR)

VÝKAZ ZISKU A STRÁT		
B (v tis. Kč)		
	ROK 1	ROK 2
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	552 244	702 172
Tržby za prodej zboží	599 798	389 601
Výkonová spotřeba	896 350	873 024
Náklady vynaložené na prodané zboží	444 151	320 892
Spotřeba materiálu a energie	273 315	356 618
Služby	178 884	195 514
Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	-3 753	291
Aktivace (-)	0	0
Osobní náklady	150 071	151 553
Mzdové náklady	105 447	109 585
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	44 624	41 968
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	36 660	35 583
Ostatní náklady	7 964	6 385
Úpravy hodnot v provozní oblasti	36 808	37 295
Úpravy hodnot DHM a DNM – trvalé	35 869	33 484
Úpravy hodnot pohledávek	939	3 811
Ostatní provozní výnosy	15 458	28 255
Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	1 676	4 030
Tržby z prodaného materiálu	5 876	1 424
Jiné provozní výnosy	7 906	22 801
Ostatní provozní náklady	35 147	34 203
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	1 057	1 644
Prodáný materiál	5 923	1 607
Daně a poplatky	391	504
Jiné provozní náklady	27 776	30 448
Provozní výsledek hospodaření (+/-)	52 877	23 662
Výnosové úroky a podobné výnosy	2 238	5 788
Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	2 238	5 788
Nákladové úroky a podobné náklady	11 482	14 518
Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	11 482	14 518
Ostatní finanční výnosy	6 354	5 409
Ostatní finanční náklady	7 109	4 005
Finanční výsledek hospodaření (+/-)	-9 999	-7 326
Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	42 878	16 336
Daň z příjmů	7 258	4 086
Daň z příjmů splatná	8 092	1 335
Daň z příjmů odložená (+/-)	-834	2 751
Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	35 620	12 250
Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	0	0
Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	35 620	12 250
Čistý obrat za účetní období	1 176 092	1 131 225

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 44)

Vymedzenie konsolidačného celku v užšom zmysle

Nasledujúca schéma znázorňuje konsolidačný celok, ktorý tvorí nemecká materská spoločnosť, ktorá priamo ovláda dcérsku spoločnosť v Českej republike.

Obrázok č. 4: Vymedzenie konsolidačného celku v užšom zmysle
(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Postup konsolidácie plnou metódou v 1. roku:

1. Úprava výkazov pred zostavením konsolidovanej účtovnej závierky

Samotný konsolidačný proces začína úpravou výkazov individuálnej účtovnej závierky. Konkrétne sa jedná o úpravu súvahy „*Bilanz*“ a výkazu zisku a strát „*Gewinn-und Verlustrechnung*“ (ďalej len „GuV“).

Úprava súvahy a GuV

Príprava súvahy a GuV je tzv. prípravným opatrením pre prípravu konsolidovanej účtovnej závierky. V prípade súvahy sa vychádza z individuálnej súvahy dcérskej spoločnosti (*Handelsbilanz I*), ktorá je zostavená v súlade s českými predpismi vo funkčnej mene, ktorou je česká koruna. Pre účely konsolidácie je potrebné prispôbiť štruktúru jednotlivých položiek a zjednotiť uplatňované účtovné, oceňovacie a klasifikačné pravidlá v súlade s platnými nemeckými predpismi materskej spoločnosti. Takto upravená individuálna súvaha dcérskej spoločnosti (*Handelsbilanz II*) je následne odovzdaná materskej spoločnosti k spracovaniu konsolidovanej súvahy (*Konzernbilanz*). Rovnako je tomu tak aj v prípade výkazu zisku a strát, ktorý je zostavený podľa českých predpisov.

Jednou z hlavných úprav je predovšetkým jednotná mena, ktorou je funkčná mena materskej spoločnosti. Z tohto dôvodu budú jednotlivé položky súvahy (*Handelsbilanz I*) a GuV zahraničnej dcérskej spoločnosti prepočítané do EUR. Vzniknutý kurzový rozdiel

z prepočtu meny bude vykázaný aj v konsolidovanej súvahe v novej položke vlastného kapitálu, ako rozdiel vo vlastnom kapitále z prepočtu meny „*Eigenkapitaldifferenz aus Währungsumrechnung*“.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené platné kurzy podľa kurzového lístka vyhláseného ECB, ktoré budú použité pre prepočet položiek výkazov.

Tabuľka č. 60: Prehľad menových kurzov použitých pre účely konsolidácie

Položka	Typ použitého kurzu	Dátum	€ / Kč
aktíva a záväzky	kurz ku dňu účtovnej závierky	31. 12. 2019	25,408
		31. 12. 2020	26,242
položky vlastného kapitálu (bez VH BÚO)	historický kurz ku dňu akvizície	01. 04. 2019	25,791
náklady, výnosy a VH BÚO	priemerný ročný kurz za účtovné obdobie	01. 01. - 31. 12. 2019	25,670
		01. 01. - 31. 12. 2020	26,455

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 47)

Prepočty položiek výkazov spoločnosti B sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách. V kapitálových fondoch je vykázaný aj konsolidačný rozdiel, vzniknutý použitím rozdielnych kurzov pri prepočte položiek súvahy, ktorý ale nemá vplyv na VZS.

Tabuľka č. 61: Prepočítanie súvahy spoločnosti B na menu vykazovania (EUR)

SÚVAHA SPOLOČNOSTI B <i>„Handelsbilanz II“</i>						
POLOŽKA	ROK 1			ROK 2		
	Kč	Kurz	EUR	Kč	Kurz	EUR
AKTIVA CELKEM	652 745		25 691	709 298		27 029
Stála aktiva	276 162		10 869	282 747		10 775
DNM	11 239	25,408	442	9 383	26,242	358
DHM	250 371	25,408	9 854	258 600	26,242	9 854
DFM	14 552	25,408	573	14 764	26,242	563
Oběžná aktiva	370 436		14 580	416 218		15 861
Zásoby	166 690	25,408	6 561	208 310	26,242	7 938
Pohledávky	179 045		7 047	184 618		7 035
Dlouhodobé pohledávky	27	25,408	1	27	26,242	1
Krátkodobé pohledávky	179 018	25,408	7 046	184 591	26,242	7 034
Peněžní prostředky	24 701	25,408	972	23 290	26,242	888
Časové rozlišení aktiv	6 147	25,408	242	10 333	26,242	394

POLOŽKA	ROK 1			ROK 2		
	Kč	Kurz	EUR	Kč	Kurz	EUR
PASIVA CELKEM	652 745		25 691	709 298		27 029
Vlastní kapitál	138 714		5 460	155 823		5 938
Základní kapitál	22 000	25,791	853	22 000	25,791	853
Ážio a kapitálové fondy	5 013	25,791	194	9 872	25,791	383
- <i>kurzové rozdíly</i>			75			-92
Fondy ze zisku	0	25,791	0	0	25,791	0
VH minulých let	76 081	25,791	2 950	111 701	25,791	4 331
VH BÚO (+/-)	35 620	25,670	1 388	12 250	26,455	463
Cizí zdroje	496 071		19 524	513 725		19 576
Rezervy	2 293	25,408	90	3 058	26,242	117
Závazky	493 778		19 434	510 667		19 460
Dlouhodobé závazky	222 862	25,408	8 771	197 231	26,242	7 516
Krátkodobé závazky	270 916	25,408	10 663	313 436	26,242	11 944
Časové rozlišení pasiv	17 960	25,408	707	39 750	26,242	1 515

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 62: Prepočítanie výkazu zisku a strát spoločnosti B na menu vykazovania (EUR)

VÝKAZ ZISKU A STRÁT B						
POLOŽKA	ROK 1			ROK 2		
	Kč	Kurz	EUR	Kč	Kurz	EUR
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	552 244	25,670	21 513	702 172	26,455	26 542
Tržby za prodej zboží	599 798	25,670	23 366	389 601	26,455	14 727
Výkonová spotřeba	896 350		34 918	873 024		33 000
Náklady vynaložené na prodané zboží	444 151	25,670	17 302	320 892	26,455	12 130
Spotřeba materiálu a energie	273 315	25,670	10 647	356 618	26,455	13 480
Služby	178 884	25,670	6 969	195 514	26,455	7 390
Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	-3 753	25,670	-146	291	26,455	11
Aktivace (-)	0	25,670	0	0	26,455	0
Osobní náklady	150 071		5 846	151 553		5 729
Mzdové náklady	105 447	25,670	4 108	109 585	26,455	4 142
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	44 624		1 738	41 968		1 586

Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	36 660	25,670	1 428	35 583	26,455	1 345
Ostatní náklady	7 964	25,670	310	6 385	26,455	241
Úpravy hodnot v provozní oblasti	36 808		1 434	37 295		1 410
Úpravy hodnot DNM a DHM – trvalé	35 869	25,670	1 397	33 484	26,455	1 266
Úpravy hodnot pohledávek	939	25,670	37	3 811	26,455	144
Ostatní provozní výnosy	15 458		602	28 255		1 068
Tržby z prodaného DM	1 676	25,670	65	4 030	26,455	152
Tržby z prodaného materiálu	5 876	25,670	229	1 424	26,455	54
Jiné provozní výnosy	7 906	25,670	308	22 801	26,455	862
Ostatní provozní náklady	35 147		1 369	34 203		1 293
Zůstatková cena prodaného DM	1 057	25,670	41	1 644	26,455	62
Prodaný materiál	5 923	25,670	231	1 607	26,455	61
Daně a poplatky	391	25,670	15	504	26,455	19
Jiné provozní náklady	27 776	25,670	1 082	30 448	26,455	1 151
Provozní VH (+/-)	52 877		2 060	23 662		894
Výnosové úroky a podobné výnosy	2 238		87	5 788		219
Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	2 238	25,670	87	5 788	26,455	219
Nákladové úroky a podobné náklady	11 482		447	14 518		549
Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	11 482	25,670	447	14 518	26,455	549
Ostatní finanční výnosy	6 354	25,670	248	5 409	26,455	204
Ostatní finanční náklady	7 109	25,670	277	4 005	26,455	151
Finanční VH (+/-)	-9 999		-390	-7 326		-277
VH před zdaněním (+/-)	42 878		1 670	16 336		618
Daň z příjmů	7 258		283	4 086		154
Daň z příjmů splatná	8 092	25,670	315	1 335	26,455	50
Daň z příjmů odložená (+/-)	-834	25,670	-32	2 751	26,455	104
VH po zdanění (+/-)	35 620		1 388	12 250		463

Převod podílu na VH společníkům (+/-)	0	0	0	0
VH za ÚO (+/-)	35 620	1 388	12 250	463
Čistý obrát za ÚO	1 176 092	45 816	1 131 225	42 760

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Nasledujúce ďalšie kroky konsolidácie plnou metódou sú charakteristické pre obmedzenú koncepciu ekonomickej jednotky.

2. Identifikácia, ocenenie a agregácia čistých aktív nadobudnutej dcérskej spoločnosti B

V Nemecku sa uplatňuje metóda nákupu, ktorá predstavuje nákup majetkovej účasti v inej spoločnosti. Túto metódu je možné uskutočňovať prostredníctvom metódy precenenia (fair value). Jedná sa o identifikáciu a ocenenie položiek čistých aktív dcérskej spoločnosti. Diplomová práca nepredpokladá, že došlo k preceneniu jednotlivých položiek, ak by však k tomu došlo, museli by sa vykázat prípadné vzniknuté tiché bremená, alebo tiché rezervy. Taktiež sa nepredpokladá existencia ďalších položiek nehmotných aktív, ktoré nie sú vykázané v individuálnej súvahe (*Handelsbilanz I*). Keďže nie je potrebné jednotlivé položky nadobúdanej spoločnosti upraviť z dôvodu precenenia, je možné prejsť ku kroku, ktorým je ich agregácia v plnej výške aj v prípade, že materská spoločnosť vlastní menej než 100% podiel.

3. Vykázanie konsolidačného rozdielu a jeho odpisu k dátumu akvizície

V nasledujúcej tabuľke je uvedený výpočet konsolidačného rozdielu v rámci počiatočnej konsolidácie v roku akvizície, kedy je dcérska spoločnosť prvý krát zaradená do konsolidácie.

Tabuľka č. 63: Vyčíslenie konsolidačného rozdielu plnou metódou podľa HGB

Výpočet konsolidačného rozdielu	
Dátum akvizície	01. 04. 2019
VH ku dňu akvizície	$3 / 12 * 1\,388 = 347$ tis. EUR
Hodnota čistých aktív (VK) dcérskej spoločnosti ku dňu konsolidácie	$853 + 269 + 2\,950 + 347 = 4\,419$ tis. EUR
Podielová účasť materskej spoločnosti	70 %
Hodnota podielu na čistých aktívach (VK_B)	$0,7 * 4\,419 = 3\,093$ tis. EUR
Majetková účasť	500 tis. EUR
Vyčíslenie konsolidačného rozdielu	$500 - 3\,093 = -2\,593$ tis. EUR

Ročný odpis konsolidačného rozdielu	$-2\,593 / 20 = -130$ tis. EUR
Odpis konsolidačného rozdielu v roku akvizície (za obdobie 4 – 12 / 2019)	$-130 / 12 * 9 = -98$ tis. EUR

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Z uvedeného vyplýva, že sa jedná o záporný konsolidačný rozdiel „*Passiver Unterschiedsbetrag aus der Kapitalkonsolidierung*“, ktorý sa vykazuje ako samostatná položka v pasívach a je súčasťou vlastného kapitálu. Kedysi bol takto vzniknutý záporný konsolidačný rozdiel súčasťou rezerv. Jeho odpis, ktorý predstavuje výnos z dôvodu šťastnej kúpy, bude zvyšovať výsledok hospodárenia.

4. Konsolidácia vlastného kapitálu

Konsolidácia vlastného kapitálu predstavuje ocenenie akcií patriacich materskej spoločnosti v dcérskej spoločnosti. Tieto akcie, ktoré predstavujú majetkovú účasť „*Beteiligungen*“ v účtovnej hodnote 500 tis. EUR sú následne započítané proti hodnote vlastného kapitálu dcérskej spoločnosti k dátumu akvizície, a to v príslušnej pomernej výške. Jedná sa o dôležitý krok, ktorý zvyšuje vypovedaciu schopnosť konsolidovaných výkazov, aby jednotlivé položky neboli vykázané duplicitne.

5. Vykázanie podielov ostatných akcionárov

Zároveň, keďže spoločnosť A nevlastní 100% podiel, je potrebné v položkách vlastného kapitálu vykázať taktiež aj podiely ostatných akcionárov „*Anteile anderer Gesellschafter*“, jedná sa o tzv. nekontrolné podiely tretích strán. Nekontrolné podiely na výsledku hospodárenia sú zároveň vykázané v samostatnej položke aj v konsolidovanom GuV.

Tabuľka č. 64: Vyčíslenie nekontrolných podielov

Vyčíslenie nekontrolných podielov	
Podiel materskej spoločnosti (p)	$p = 0,7$
Hodnota vlastného kapitálu spoločnosti B	$VK_B = 5\,460$ tis. EUR
Výpočet nekontrolných podielov (NP) (<i>Anteile anderer Gesellschafter</i>)	$NP = (1 - p) * VK_B$ $NP = (1 - 0,7) * 5\,460 = 1\,638$ tis. EUR

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

6. Eliminácia medzipodnikových vzťahov

Z agregácie jednotlivých položiek je potrebné eliminovať všetky významné vzájomné transakcie, ktoré sa uskutočnili medzi materskou a dcérskou spoločnosťou. Predpokladá sa, že všetky vzájomné transakcie medzi spoločnosťami sú významné.

Konsolidácia majetku a záväzkov

Ako prvé je potrebná eliminácia vzájomných zostatkov aktív a záväzkov, čo predstavuje započítanie pohľadávok a záväzkov vo vnútri skupiny, ktoré sú významné. Konkrétne sa jedná o pohľadávku z obchodného styku spolu s vytvorenou opravnou položkou, pohľadávku z titulu poskytnutej pôžičky a s ňou spojený úrok. Bez ohľadu na mieru účasti materskej spoločnosti sú tieto pohľadávky a záväzky vylúčené v plnej výške.

Konsolidácia výnosov a nákladov

Pre účely zostavenia konsolidácie je taktiež potrebné vylúčiť všetky vzájomné interné výnosy a náklady. Konkrétne sa jedná o výnosy a náklady ktoré vznikli v súvislosti s nespotrebovanou dodávkou tovaru a pri predaji dlhodobého hmotného majetku. Jednotlivé transakcie budú vylúčené nasledovným spôsobom:

Predaj a nákup zásob v konsolidačnom celku

Pri predaji zásob, ktoré neboli dcérskou spoločnosťou predané mimo skupinu, je potrebné nie len vylúčiť tzv. nerealizovaný zisk z výnosov materskej spoločnosti, ale taktiež upraviť ocenenie týchto zásob na pôvodné obstarávacie náklady v súvahe dcérskej spoločnosti. V nasledujúcich tabuľkách je zobrazená eliminácia vzájomného obratu a taktiež výpočet odloženej dane, ktorá vzniká pri danej eliminácii. Vzniknutá odložená daňová pohľadávka nie je podľa nemeckej legislatívy súčasťou pohľadávok, ale je vykázaná v samostatnej položke aktív.

Tabuľka č. 65: Eliminácia nespotrebovanej dodávky zásob

	Celková čiastka
Identifikácia tržieb za predaj tovaru	65 tis. EUR
Vyčíslenie eliminovaných nákladov	45 tis. EUR
Vyčíslenie eliminovaného zisku	20 tis. EUR
Sadzba dane materskej spoločnosti	15 %
Výpočet odloženej daňovej pohľadávky	20 tis. EUR * 0,15 = 3 tis. EUR

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Zobrazenie dopadu v rámci eliminácie vzájomného obratu na konsolidované výkazy je zhodný, ako tomu bolo v prípade plnej metódy podľa českých právnych predpisov.

Tabuľka č. 66: Zmeny v konsolidovaných výkazoch po vylúčení nespotrebovanej dodávky zásob

Vybrané položky výkazov	Konsolidovaná súvaha		Konsolidovaný VZS	
	Aktíva	Pasíva	Náklady	Výnosy
Zásoby (B)	- 20			
Odložená daňová pohľadávka (A)	+ 3			
Výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie (A)		+ 3	- 3	
(B)		- 20	- 45	- 65

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Predaj a nákup dlhodobého majetku v rámci konsolidačného celku

Poslednou vzájomnou transakciou medzi materskou spoločnosťou A a dcérskou spoločnosťou B je predaj dlhodobého hmotného majetku. Z pohľadu konsolidácie došlo len k tzv. presunu dlhodobého majetku. Z tohto dôvodu musí byť ocenenie tohto majetku upravené na pôvodnú obstarávaciu cenu a taktiež dochádza k úprave odpisov, ktoré sú v prípade kupujúcej dcérskej spoločnosti vyššie, ako keby ich ďalej odpisovala materská spoločnosť. Elimináciou transakcií a úpravou účtovnej hodnoty dlhodobého majetku v skupine opäť vznikajú prechodné rozdiely v podobe odloženej daňovej pohľadávky, resp. odloženého daňového záväzku z dôvodu, že sa neuskutočňuje žiadna úprava v oblasti daní v GuV.

Pre lepšie pochopenie je presný postup výpočtov uvedený v nasledujúcich tabuľkách.

Tabuľka č. 67: Predaj DHM a vyčíslenie odloženej daňovej pohľadávky

Materská spoločnosť A	
Predajná cena DHM	500 tis. EUR
Pôvodná (historická) obstarávacia cena	600 tis. EUR
Dĺžka životnosti DHM	10 rokov
Ročný odpis DHM	$600 / 10 = 60$ tis. EUR
Oprávky v okamihu vyradenia (za obdobie 1 / 2017 – 6 / 2019)	$2 * 60 + 6 * (60 / 12) = 150$ tis. EUR
Zostatková cena DHM	$600 - 150 = 450$ tis. EUR
Vyčíslenie eliminovaného zisku z predaja	$500 - 450 = 50$ tis. EUR

Sadzba dane	15 %
Odložená daňová pohľadávka	$50 * 0,15 = 7,5$ tis. EUR

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 68: Nákup DHM a vyčíslenie odloženého daňového záväzku

Dcérska spoločnosť B	
Obstarávacia cena vrátane nákladov spojených s obstaraním	$500 + 3 = 503$ tis. EUR
Doba odpisovania	7 rokov
Ročný odpis	$503 / 7 = 72$ tis. EUR
Odpis v roku nadobudnutia DHM (7 – 12 / 2019)	$6 * (72 / 12) = 36$ tis. EUR
Korekcia ročného odpisu	$30 + 36 = 66$ tis. EUR
Previs odpisov	$72 - 66 = 6$ tis. EUR
Sadzba dane	19 %
Odložený daňový záväzok	$6 * 0,19 = 1,14$ tis. EUR

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené konsolidačné úpravy, ktoré sa prejavajú v konsolidovanej súvahe a v konsolidovanom VZS.

Tabuľka č. 69: Zmeny v konsolidovaných výkazoch po vylúčení predaja DHM

Vybrané položky výkazov	Konsolidovaná súvaha		Konsolidovaný VZS	
	Aktíva	Pasíva	Náklady	Výnosy
Dlhodobý hmotný majetok				
(A)	- 50			
(B)	+ 6			
Odložená daňová pohľadávka (A)	+ 7,5			
Výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie				
(A)		- 50 + 7,5	- 7,5	- 50
(B)		+ 6 - 1,14	- 6 + 1,14	
Odložený daňový záväzok (B)		+ 1,14		

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Po eliminácii všetkých uvedených vzájomných transakcií sú vo výkazoch zachytené už len vzťahy voči osobám mimo konsolidačný celok.

Tabuľka č. 70: Konsolidácia aktív v 1. roku (plná metóda podľa HGB)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A (HB II)	B (HB II)	Agregace I.	VP (70 %)	NP (30 %)	Vylučování vzájemných vztahů				Agregace II.
AKTIVA CELKEM	22 830	25 691	48 521							47 683
Stála aktiva	8 786	10 869	19 655							19 111
Dlouhodobý nehmotný majetek	10	442	452							452
Dlouhodobý hmotný majetek	7 188	9 854	17 042			-50	6			16 998
Finanční investice	1 588	573	2 161	-500						1 661
Oběžná aktiva	13 984	14 580	28 564							28 260
Zásoby	5 027	6 561	11 588			-20				11 568
Pohledávky a ostatní majetek	8 735	7 047	15 782							15 498
Dlouhodobé a ostatní pohledávky	2 620	1	2 621							2 621
Krátkodobé pohledávky	6 115	7 046	13 161			-100	-4	-150	-30	12 877
Peněžní prostředky	222	972	1 194							1 194
Časové rozlišení aktiv	60	242	302							302
Odložená daňová pohledávka <i>(Aktive latente Steuern)</i>						3	7,5			10

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 71: Konsolidácia pasív v 1. roku (plná metóda podľa HGB)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A (HB II)	B (HB II)	Agregace I.	VP (70 %)	NP (30 %)	Odpis KR	Vylučování vzájemných vztahů						Agregace II.
PASIVA CELKEM	22 830	25 691	48 521										47 683
Vlastní kapitál	9 845	5 460	15 305										13 082
Základní kapitál	2 863	853	3 716	-597	-256								2 863
Ážio a kapitálové fondy	1 073	194	1 267	-136	-58								1 073
Fondy ze zisku	460	0	460	0	0								460
VH minulých let	4 420	2 950	7 370	-2 065	-885								4 420
VH BÚO (+/-)	1 029	1 388	2 417	-243	-416	98	-30	-20	3	-50	6	6,36	1 771
<i>Rozdíl ve VK z přepočtu cizí měny (Eigenkapitaldifferenz aus Währungsumrechnung)</i>		75	75	-53	-23								0
<i>Záporný konsolidační rozdíl (Passiver Unterschiedsbetrag aus der Kapitalkonsolidierung)</i>				2 593		-98							2 495
Rezervy	2 354	90	2 444										2 444
Závazky	10 631	19 434	30 065										29 811
Dlouhodobé závazky	3 264	8 771	12 035										12 035
Krátkodobé závazky	7 367	10 663	18 030				-100	-4	-150				17 776
Časové rozlišení pasiv	0	707	707										707
<i>Odložený daňový závazek (Passive latente Steuern)</i>							1,14						1
<i>Nekontrolní podíly (Anteile anderer Gesellschafter)</i>					1 638								1 638

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabul'ka č. 72: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 1. roku (plná metóda podľa HGB)

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	A	B	Agregace I.	VP (70 %)	NP (30 %)	Odpis KR	Vylučování vzájemných vztahů			Agregace II.
Prodej	42 836	44 879	87 715				-65			87 650
Zvýšení nebo snížení zásob hotové nebo nedokončené výroby	135	146	281							281
Ostatní aktivované vlastní výkony	0	0	0							0
Ostatní provozní výnosy	765	602	1 367			98	-50			1 415
Náklady na materiál	27 669	34 918	62 587							62 542
Náklady na suroviny, materiál a zakoupené zboží	27 230	27 950	55 180				-45			55 135
Náklady na zakoupené služby	439	6 969	7 408							7 408
Hrubý zisk	16 067	10 709	26 776							26 804
Osobní náklady	9 836	5 846	15 682							15 682
Mzdy a platy	8 069	4 108	12 177							12 177
Náklady na sociální zabezpečení	1 767	1 738	3 505							3 505
Odpisy	953	1 434	7 532							2 411
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	953	1 397	2 350				-6			2 344
Odpisy oběžných aktiv	0	37	37				30			67
Ostatní provozní náklady	3 776	1 369	5 145							5 145
Provozní VH (+/-)	1 502	2 060	3 562							3 566
Výnosové úroky a podobné výnosy	7	335	342							338
Výnosové úroky a podobné výnosy	7	335	342				-4			338
Nákladové úroky a podobné náklady	61	724	785							781
Nákladové úroky a podobné náklady	61	724	785				-4			781
Finanční VH (+/-)	-54	-390	-444							-444

VH před zdaněním (+/-)	1 448	1 670	3 118							3 122
Daň z příjmů	419	283	702				- 3	-7,5	1,14	692
VH po zdanění (+/-)	1 029	1 388	2 417							2 430
Ostatní daně	0	0	0							0
VH za účetní období (+/-)	1 029	1 388	2 417							2 430
Konsolidovaný VH za účetní období (Konzernjahresüberschuss)										2 430
z toho bez VP na předakvizičním výsledku hospodaření				-243						2 187
z toho bez nekontrolních podílů (<i>Auf andere Gesellschafter entfallender Anteil am Jahresüberschuss</i>)					-416					1 771

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Etapy konsolidácie plnou metódou v 2. roku

Jednotlivé etapy konsolidácie v ďalšom roku predstavujú tzv. následnú konsolidáciu (*Folgekonsolidierung*). Celé nasledujúce účtovné obdobie (rok 2) už predstavuje vzťah materskej a dcérskej spoločnosti, keďže k akvizícií došlo už v roku 1. Aj v tomto prípade je potrebné dodržať zásadu bilančnej kontinuity. Jednotlivé etapy, ktoré boli uskutočnené v prípade počiatočnej konsolidácie (*Erstkonsolidierung*), sa v prípade následnej konsolidácie opakujú s tým rozdielom, že jednotlivé úpravy, ktoré sa premietali do výsledku hospodárenia bežného účtovného obdobia, budú v prípade následnej konsolidácie súčasťou výsledku hospodárenia minulých rokov. Ocenenie jednotlivých položiek individuálnej súvahy je opäť aktualizované o prípadné precenenie. Každoročne dochádza k eliminácií majetkovej účasti materskej spoločnosti a podielu na vlastnom kapitále dcérskej spoločnosti. Vychádza sa vždy z hodnôt platných ku dňu akvizície. Keďže sa predpokladá, že nedošlo k žiadnej zmene podielu, vstupuje hodnota záporného konsolidačného rozdielu do ďalšieho roka v jeho zostatkovej hodnote, ktorá je vo výške 2 495 tis. Kč.

Doplňujúce informácie týkajúce sa vzájomných vzťahov medzi spoločnosťami:

V prípade, ak platia rovnaké predpoklady, ako tomu bolo pri konsolidácií v druhom roku plnou metódou podľa českej právnej úpravy, sú jednotlivé kroky, týkajúce sa eliminácie vzájomných transakcií, zhodné.

Tabuľka č. 73: Konsolidácia aktív v 2. roku (plná metóda podľa HGB)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A (HB II)	B (HB II)	Agregace I.	VP (70 %)	NP (30 %)	Vylúčování vzájemných vztahů		Agregace II.
AKTIVA CELKEM	23 579	27 029	50 608					50 061
Stála aktiva	8 585	10 775	19 360					18 822
Dlouhodobý nehmotný majetek	5	358	363					363
Dlouhodobý hmotný majetek	7 042	9 854	16 896			-50	12	16 858
Finanční investice	1 538	563	2 101	-500				1 601
Oběžná aktiva	14 932	15 861	30 793					30 773
Zásoby	5 056	7 938	12 994			-20		12 974
Pohledávky a ostatní majetek	9 308	7 035	16 343					16 343
Dlouhodobé a ostatní pohledávky	3 071	1	3 072					3 072
Krátkodobé pohledávky	6 237	7 034	13 271					13 271
Peněžní prostředky	568	888	1 456					1 456
Časové rozlišení aktiv	62	394	456					456
Odložená daňová pohledávka (Aktive latente Steuern)						3	7.5	10

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 74: Konsolidácia pasív v 2. roku (plná metóda podľa HGB)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A (HB II)	B (HB II)	Agregace I.	VP (70 %)	NP (30 %)	Odpis KR	Vylučování vzájemných vztahů						Agregace II.
PASIVA CELKEM	23 579	27 029	50 608										50 061
Vlastní kapitál	12 005	5 938	17 943										15 612
Základní kapitál	2 863	853	3 716	-597	-256								2 863
Ážio a kapitálové fondy	1 073	383	1 456	-136	-115								1 205
Fondy ze zisku	460	0	460	0	0								460
VH minulých let	5 449	4 331	9 780	-2 210	-1 299		-20	3	-50	6	-1,14	7,5	6 216
VH BÚO (+/-)	2 160	463	2 623		-139	130	6	-1,14					2 619
Rozdíl ve VK z přepočtu cizí měny <i>(Eigenkapitaldifferenz aus Währungsumrechnung)</i>													
		-92	-92	-53	28								-117
Záporný konsolidační rozdíl <i>(Passiver Unterschiedsbetrag aus der Kapitalkonsolidierung)</i>													
				2 495		-130							2 365
Rezervy	2 326	117	2 443										2 443
Závazky	9 248	19 460	28 708										28 708
Dlouhodobé závazky	2 588	7 516	10 104										10 104
Krátkodobé závazky	6 660	11 944	18 604										18 604
Časové rozlišení pasív	0	1 515	1 515										1 515
Odložený daňový závazek <i>(Passive latente Steuern)</i>													
							2,28						2
Nekontrolní podíly <i>(Anteile anderer Gesellschafter)</i>													
					1 781								1 781

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabulka č. 75: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 2. roku (plná metóda podľa HGB)

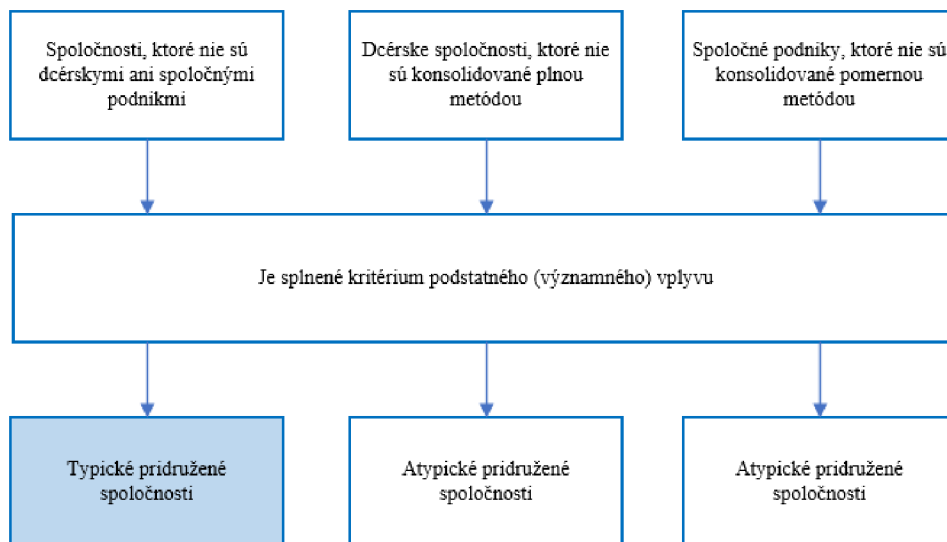
KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	A	B	Agregace I.	VP (70 %)	NP (30 %)	Odpis KR	Vylučování vzájemných vztahů	Agregace II.
Prodej	46 695	41 269	87 964					87 964
Zvýšení nebo snížení zásob hotové nebo nedokončené výroby	84	-11	73					73
Ostatní aktivované vlastní výkony	6	0	6					6
Ostatní provozní výnosy	162	1 068	1 230			130		1 360
Náklady na materiál	29 002	33 000	62 002					62 002
Náklady na suroviny, materiál a zakoupené zboží	28 586	25 610	54 196					54 196
Náklady na zakoupené služby	416	7 390	7 806					7 806
Hrubý zisk	17 945	9 326	27 271					27 401
Osobní náklady	10 405	5 729	16 134					16 134
Mzdy a platy	8 637	4 142	12 779					12 779
Náklady na sociální zabezpečení	1 768	1 586	3 354					3 354
Odpisy	1 106	1 410	7 261					2 510
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	1 106	1 266	2 372				-6	2 366
Odpisy oběžných aktiv	0	144	144					144
Ostatní provozní náklady	3 452	1 293	4 745					4 745
Provozní VH (+/-)	2 982	894	3 876					4 012
Výnosové úroky a podobné výnosy	13	423	436					436

Výnosové úroky a podobné výnosy	13	423	436					436
Nákladové úroky a podobné náklady	63	700	763					763
Nákladové úroky a podobné náklady	63	700	763					763
Finanční VH (+/-)	-50	-277	-327					-327
VH před zdaněním (+/-)	2 932	618	3 550					3 686
Daň z příjmů	772	154	926				1,14	928
VH po zdanění (+/-)	2 160	463	2 623					2 758
Ostatní daně	0	0	0					0
VH za účetní období (+/-)	2 160	463	2 623					2 758
Konsolidovaný VH za účetní období (Konzernjahresüberschuss)								2 758
<i>z toho bez nekontrolních podílů (Auf andere Gesellschafter entfallender Anteil am Jahresüberschuss)</i>								2 619
						-139		

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

3.3.3 Ekvivalentná metóda konsolidácie

Nasledujúca schéma zobrazuje rozsah použitia ekvivalentnej metódy konsolidácie podľa HGB. Modelový príklad bude zameraný na typické pridružené spoločnosti (táto situácia je vyznačená modrou farbou).

Obrázok č. 5: Rozsah použitia ekvivalentnej metódy podľa HGB
(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 27)

Modelový príklad

Spoločnosť A dňa 30. 06. 2019 obstarala cenné papiere spoločnosti B za 300 tis. EUR. Keďže spoločnosť A pred tým nevlastnila žiadny podiel v spoločnosti B, vzniká nákupom týchto cenných papierov 25% podiel na jej základom kapitále. Zároveň je ku dňu akvizície tento podiel využívaný k uplatňovaniu hlasovacích práv vo výške 25 %, čím sú splnené podmienky podstatného vplyvu. Spoločnosť A, ktorá pôsobí v Nemecku je konsolidujúcou účtovnou jednotkou a spoločnosť B so sídlom v Českej republike predstavuje pridruženú účtovnú jednotku. Predpokladá sa, že výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie spoločnosti B bol v priebehu roka tvorený rovnomerne.

Zároveň v priebehu roka neprebehla žiadna výplata dividend zo strany pridruženej spoločnosti a výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie bude po schválení valnou hromadou presunutý do výsledku hospodárenia z minulých rokov. Taktiež sa pre zjednodušenie predpokladá, že účtovná hodnota čistých aktív odpovedala ku dňu získania

podstatného vplyvu reálnym hodnotám. Vzniknutý konsolidačný rozdiel bude konsolidujúca spoločnosť A odpisovať 10 rokov, čo predstavuje ročnú odpisovú sadzbu vo výške 10 %

Spoločnosť A vzniká povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku podľa nemeckých právnych predpisov. V konsolidačných pravidlách udáva informácie o tom, že bude pridružená spoločnosť B zahrnutá do konsolidácie metódou ekvivalencie. Ďalej uvádza menu, v ktorej budú prezentované hodnoty v konsolidovanej účtovnej závierke, tzv. menu vykazovania, ktorou je euro. Pridružená spoločnosť je súčasťou konsolidačného celku v širšom zmysle.

Doplňujúce údaje k individuálnym účtovným výkazom:

- konsolidujúca spoločnosť A eviduje po prepočítaní priemerným ročným kurzom ku dňu účtovnej závierky v majetku tovar, ktorý jej bol predaný pridruženou spoločnosťou za 85 tis. EUR. Výrobné náklady spojené s touto dodávkou boli v hodnote 40 tis. EUR. Do konca roka nebol tento tovar predaný mimo skupinu a je stále súčasťou zásob spoločnosti A.

Postup konsolidácie ekvivalentnou metódou v 1. roku:

1. Úprava výkazov pred zostavením konsolidovanej účtovnej závierky

V prípade ekvivalentnej metódy nedochádza k agregácii jednotlivých položiek výkazov, ako v prípade plnej alebo pomernej metódy. Ekvivalentná metóda v preklade predstavuje metódu vlastného kapitálu a z tohto dôvodu sú okrem individuálnych výkazov konsolidujúcej spoločnosti, pre účely zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky, potrebné len informácie o vlastnom kapitále pridruženej spoločnosti B.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené položky pasív spoločnosti B prepočítané do EUR, zároveň je v kapitálových fondoch opäť vykázaný kurzový rozdiel, vzniknutý z použitia rôznych kurzov v položkách súvahy. Položky vlastného kapitálu sú prepočítané historickým kurzom ku dňu akvizície (30. 06. 2019), ktorý bol podľa kurzového lístka ECB 1 € = 25,447 Kč. Typ použitého kurzu ostatných položiek bol uvedený na s. 125.

Tabuľka č. 76: Prepočítanie položiek pasív spoločnosti B na menu vykazovania (EUR)

POLOŽKA	ROK 1			ROK 2		
	Kč	Kurz	EUR	Kč	Kurz	EUR
PASIVA CELKEM	652 745		25 691	709 298		27 029
Vlastní kapitál	138 714		5 460	155 823		5 938
Základní kapitál	22 000	25,447	865	22 000	25,447	865
Ážio a kapitálové fondy	5 013	25,447	197	9 872	25,447	388
<i>kurzové rozdíly</i>			21			-167
Fondy ze zisku	0	25,447	0	0	25,447	0
VH minulých let	76 081	25,447	2 990	111 701	25,447	4 390
VH BÚO (+/-)	35 620	25,670	1 388	12 250	26,455	463
Cizí zdroje	496 071		19 524	513 725		19 576
Rezervy	2 293	25,408	90	3 058	26,242	117
Závazky	493 778		19 434	510 667		19 460
Dlouhodobé závazky	222 862	25,408	8 771	197 231	26,242	7 516
Krátkodobé závazky	270 916	25,408	10 663	313 436	26,242	11 944
Časové rozlišení pasiv	17 960	25,408	707	39 750	26,242	1 515

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Nemecká právna úprava umožňuje zostaviť ekvivalentnú metódu konsolidácie v súlade s princípom metódy účtovnej hodnoty (*Buchwertmethode*), alebo princípom metódy kapitálového podielu (*Kapitalanteilsmethode*).

Vychádzajúc z článku 33 Siedmej smernice Rady č. 83/349 EHS o konsolidovaných účtovných závierkach, ktorý bol zároveň implementovaný do národnej právnej úpravy, konkrétne § 312 HGB sa budú pre účely diplomovej práce nasledujúce kroky zostavenia ekvivalentnej metódy konsolidácie odvíjať od metódy kapitálového podielu. Táto metóda v zásade odpovedá rozvinutej ekvivalentnej metóde. Rozvinutá ekvivalentná metóda sa viac približuje metóde nákupu, ktorá bola použitá v prípade konsolidácie plnou metódou, čím sa zároveň svojimi nižšie uvedenými etapami viac približuje ostatným konsolidačným metódam (27, 48).

2. Vylúčenie majetkovej účasti v účtovnej hodnote

V prvom kroku bude z aktív materskej spoločnosti vylúčená majetková účasť (*Beteiligung*) v pridruženej spoločnosti v účtovnej hodnote v celkovej čiastke 300 tis. EUR.

3. Identifikácia, ocenenie položiek čistých aktív pridruženej spoločnosti

Táto etapa predstavuje vykázanie účasti v pridruženej spoločnosti ku dňu akvizície. V prípade samotného zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky je účtovná hodnota majetkovej účasti v pridruženej spoločnosti nahradená novou položkou konsolidovanej súvahy „Investície v pridružených spoločnostiach“ (*Beteiligungen an assoziierten Unternehmen*). Jedná sa o ocenenie investície na základe hodnoty podielu na čistých aktívach (vlastnom kapitále) pridruženej spoločnosti, precenených na reálnu hodnotu. Predpokladá sa, že účtovná hodnota vlastného kapitálu pridruženej spoločnosti, ktorá je vykázaná v súvahe (*Handelsbilanz II*), odpovedá ku dňu účtovnej závierky jeho reálnej hodnote. Z tohto dôvodu je rozdiel medzi jeho reálnou a účtovnou hodnotou nulový a nevzniká žiadna odložená daň v súvislosti s precenením.

Tabuľka č. 77: Vykázanie majetkovej účasti v pridruženej spoločnosti

Vykázanie majetkovej účasti v pridruženej spoločnosti	
Identifikácia a ocenenie čistých aktív ($VK_B (RH)$)	5 460 tis. EUR
Podiel materskej spoločnosti (p)	25 %
Vyčíslenie majetkovej účasti na čistých aktívach precenených na reálnu hodnotu $MU_B = p * VK_B (RH)$	$MU_B = 0,25 * 5 460 = 1 365$ tis. EUR

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

4. Vyčíslenie akvizičného rozdielu a jeho odpisu

V tomto kroku je potrebné vyčíslit' porovnaním účtovnej hodnoty majetkovej účasti a podielu na vlastnom kapitále tzv. akvizičný rozdiel (*Unterschiedsbetrag*).

Tabuľka č. 78: Vyčíslenie akvizičného rozdielu ekvivalentnou metódou podľa HGB

Vyčíslenie akvizičného rozdielu a jeho odpisu	
Majetková účasť v účtovnej hodnote (MU_{UH})	300 tis. EUR
Predakvizičný výsledok hospodárenia (VH_B do dňa akvizície)	$6 / 12 * (1 388) = 694$ tis. EUR
Podiel materskej spoločnosti (p)	25 %

Hodnota čistých aktív v reálnej hodnote ku dňu akvizície ($VK_{B(RH)}$)	$865 + 197 + 21 + 2\,990 + 694 =$ 4 766 tis. EUR
Vyčíslenie akvizičného rozdielu (AR) $AR = MU_{\text{ÚH}} - p * VK_{B(RH)}$	$AR = 300 - 0,25 * 4\,766 = - 891$ tis. EUR
Výpočet ročného odpisu	$- 891 / 10 = - 90$ tis. EUR
Výpočet odpisu v roku akvizície (za obdobie 7 – 12 / 2019)	$6 * (- 90 / 12) = - 45$ tis. EUR

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Z uvedeného vyplýva, že sa jedná o záporný akvizičný rozdiel (*Negativer Unterschiedsbetrag*). V súlade s metódou kapitálového podielu je tento rozdiel vykázaný v súvahe v samostatnej položke, rovnako ako v prípade plnej metódy na strane pasív.

5. Vyčíslenie podielu na zisku pridruženej spoločnosti

Okrem podielu na čistých aktívach je v konsolidovanej súvahe zobrazený aj podiel na zisku pridruženej spoločnosti (*Anteil am Jahresüberschuss des assoziierten Unternehmen*). Pri výpočte sa tento krát vychádza z postakvizičného výsledku hospodárenia, ktorý je v tomto prípade zhodný s predakvizičným, keďže sa nadobudnutie podielu uskutočnilo v polovici účtovného obdobia.

Tabuľka č. 79: Vyčíslenie podielu na zisku pridruženej spoločnosti

Výpočet podielu na zisku pridruženej spoločnosti	
Výsledok hospodárenia postakvizičný	$6 / 12 * 1\,388 = 694$ tis. EUR
Podiel na VH_B $P * VH_{B(\text{postakvizičný})}$	$0,25 * 694 = 174$ tis. EUR

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

6. Eliminácia vzájomných transakcií medzi materskou spoločnosťou a pridruženým podnikom

Medzi materskou spoločnosťou A a pridruženým podnikom prebehli v priebehu účtovného obdobia vzájomné transakcie v podobe predaja tovaru, ktorý bol predaný materskej spoločnosti so ziskom. Keďže pri ekvivalentnej metóde nedošlo k agregácii jednotlivých položiek aktív a pasív, nedochádza k vylúčeniu všetkých vzájomných transakcií, ale len tých, ktoré predstavujú tzv. *Upstream-Transaktionen* (vzostupné transakcie, ktoré vychádzajú od pridruženej spoločnosti smerom k materskej), ktoré majú

dopad na vlastný kapitál pridruženej spoločnosti B (predávajúcej). V prípade ekvivalentnej metódy konsolidácie sa uprednostňuje, aby tieto zmeny výšky čistých aktív pridruženej spoločnosti boli zobrazené v úprave majetkovej účasti. V tomto prípade sa v aktívach materskej spoločnosti (kupujúcej) upraví samotná investícia v pridruženej spoločnosti vo výške jej podielovej účasti a taktiež sa o túto čiastku upraví položka, ktorá predstavuje podiel na výsledku hospodárenia pridruženej spoločnosti. V prípade GuV, sa neuskutočňuje vylúčenie danej transakcie z tržieb a z nákladov, keďže pri ekvivalentnej metóde nedochádza k agregácii týchto položiek a eliminácia vzájomnej transakcie bude vykázaná opäť v položke, ktorá predstavuje podiel na výsledku hospodárenia pridruženej spoločnosti. Daná transakcia ostane zachytená vo výkazoch už len v rozsahu, v ktorom pripadá na ostatných vlastníkov.

Tabuľka č. 80: Eliminácia vzájomného obratu

Eliminácia vzájomného zisku z predaja tovaru	
Tržby z predaja tovaru	85 tis. EUR
Výrobné náklady	40 tis. EUR
Zisk	45 tis. EUR
Vyčíslenie eliminovaného zisku	$0,25 * 45 = 11,25$ tis. EUR
Odložená daňová pohľadávka	$0,15 * 11,25 = 1,69$ tis. EUR

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Ak by sa pri výpočte ekvivalentnej metódy vychádzalo v súlade s metódou účtovnej hodnoty, jednalo by sa o tzv. aktualizáciu majetkovej účasti, kde by sa účtovná hodnota investície odvíjala a následne upravovala podľa vývoja vlastného kapitálu. Vzniknutý konsolidačný rozdiel by už ale nebol vykázaný v samostatnej položke, ale uvedený v prílohe konsolidovanej účtovnej závierky a zároveň pripočítaný k majetkovej účasti v pridruženej spoločnosti. V prípade eliminácie vzájomného zisku by sa jednalo o čiastku, ktorá by znižovala majetkovú účasť. Tento postup ekvivalentnej metódy odpovedá nerozvinutej koncepcii ekvivalentnej metódy.

Následne sú jednotlivé etapy konsolidácie ekvivalentnou metódou opäť zobrazené prostredníctvom nižšie uvedených tabuliek predstavujúcich konsolidované výkazy spoločnosti.

Tabuľka č. 81: Konsolidácia aktív v 1. roku (ekvivalentná metóda podľa HGB)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A	Podíl 25 %	Vylučování vzájemných vztahů	Agregace
AKTIVA CELKEM	22 830			23 886
Stála aktiva	8 786			9 840
Dlouhodobý nehmotný majetek	10			10
Dlouhodobý hmotný majetek	7 188			7 188
Finanční investice	1 588	-300		1 288
Investice v přidružených společnostech <i>(Beteiligungen an assoziierten Unternehmen)</i>		1 365	-11,25	1 354
Oběžná aktiva	13 984			13 984
Zásoby	5 027			5 027
Pohledávky a ostatní majetek	8 735			8 735
Dlouhodobé a ostatní pohledávky	2 620			2 620
Krátkodobé pohledávky	6 115			6 115
Peněžní prostředky	222			222
Časové rozlišení aktiv	60			60
Odložená daňová pohledávka <i>(Aktive latente Steuern)</i>			1,69	2

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 82: Konsolidácia pasív v 1. roku (ekvivalentná metóda podľa HGB)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A	Podíl 25 %	Odpis KR	Vylučování vzájemných vztahů	Agregace
PASIVA CELKEM	22 830				23 886
Vlastní kapitál	9 845				10 901
Základní kapitál	2 863				2 863
Ážio a kapitálové fondy	1 073				1 073
Fondy ze zisku	460				460
VH minulých let	4 420				4 420
VH BÚO (+/-)	1 029		45		1 076
<i>Záporný akviziční rozdíl (Negativer Unterschiedsbetrag)</i>		891	-45		846
<i>Podíl na VH přidružené společnosti (Anteil am Jahresüberschuss des assoziierten Unternehmen)</i>		174		-11,25	163
Rezervy	2 354				2 354
Závazky	10 631				10 631
Dlouhodobé závazky	3 264				3 264
Krátkodobé závazky	7 367				7 367
Časové rozlišení pasív	0				0

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 83: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 1. roku (ekvivalentná metóda podľa HGB)

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	A	Odpis KR	Vylučování vzájemných vztahů	Agregace
Prodej	42 836			42 836
Zvýšení nebo snížení zásob hotové nebo nedokončené výroby	135			135
Ostatní aktivované vlastní výkony	0			0
Ostatní provozní výnosy	765	45		810
Náklady na materiál	27 669			27 669
Náklady na suroviny, materiál a zakoupené zboží	27 230			27 230
Náklady na zakoupené služby	439			439
Hrubý zisk	16 067			16 112
Osobní náklady	9 836			9 836
Mzdy a platy	8 069			8 069
Náklady na sociální zabezpečení	1 767			1 767
Odpisy	953			953
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	953			953
Odpisy oběžných aktiv	0			0
Ostatní provozní náklady	3 776			3 776
Provozní VH (+/-)	1 502			1 547
Výnosové úroky a podobné výnosy	7			7
Výnosové úroky a podobné výnosy	7			7
Nákladové úroky a podobné náklady	61			61
Nákladové úroky a podobné náklady	61			61
Finanční VH (+/-)	-54			-54
VH před zdaněním (+/-)	1 448			1 493
Daň z příjmů	419		- 1,69	417
VH po zdanění (+/-)	1 029			1 076
Konsolidovaný VH za účetní období (Konzernjahresüberschuss)				1 076
Podíl na VH př. spol. (Anteil am Jahresüberschuss des assoziierten Unternehmen)		174	-11,25	163
Konsolidovaný VH za účetní období (Konzernjahresüberschuss)				1 239

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Postup konsolidácie ekvivalentnou metódou v 2. roku:

Základné pravidlá a postupy konsolidácie ekvivalentnou metódou zostavenou v súlade s princípom metódy kapitálového podielu sú rovnaké aj v nasledujúcich obdobiach, ktoré už nepredstavujú samotný rok akvizície.

V prípade tzv. následného ocenenia investície „*Folgebewertung*“, je dôležité, aby sa jednotlivé úpravy, ktoré boli uskutočnené v roku akvizície premietli aj v nasledujúcich obdobiach. Jedná sa o úpravy, ktoré mali vplyv na vlastný kapitál a výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia.

Konkrétne sa výsledok hospodárenia materskej spoločnosti, vykázaný v súvahe za rok 2020, navýši o odpis akvizičného rozdielu v roku 1 o čiastku podielu na zisku, vrátane odloženej dane z titulu predaja tovaru v roku 1 a o podiel na výsledku hospodárenia v roku akvizície. Zároveň už vzájomná transakcia v ďalšom období nemá vplyv na výsledok hospodárenia.

Následne sa vypočíta zmena v ocenení majetkovej účasti ku dňu 31. 12. 2020.

Tabuľka č. 84: Následné ocenenie majetkovej účasti

Následné ocenenie majetkovej účasti	
Účtovná hodnota majetkovej účasti	1 365 tis. EUR
Podiel na VH pridruženej spoločnosti	$0,25 * 463 = 116$ tis. EUR
Precenenie investície k 31. 12. 2020	$1\,366 + 116 - 11,25 = 1\,470$ tis. EUR

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Na konci druhého účtovného obdobia ku dňu 31. 12. 2020 sa už podiel na výsledku hospodárenia počíta z celkovej čiastky, uvedenej v HGB II pridruženej spoločnosti B. GuV materskej spoločnosti sa bude líšiť od konsolidovaného výkazu o čiastku odpisu záporného akvizičného rozdielu.

V prípade vykázania vzájomných transakcií budú všetky úpravy reflektované vo výsledku hospodárenia minulých rokov.

Následne budú jednotlivé skutočnosti zaznamenané v konsolidovaných výkazoch v druhom roku konsolidácie.

Tabuľka č. 85: Konsolidácia aktív v 2. roku (ekvivalentná metóda podľa HGB)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A	Podíl 25 %		Vylučování vzájemných vztahů	Agregace
AKTIVA CELKEM	23 579				24 750
Stála aktiva	8 585				9 754
Dlouhodobý nehmotný majetek	5				5
Dlouhodobý hmotný majetek	7 042				7 042
Finanční investice	1 538	- 300			1 238
Investice v přidružených společnostech <i>(Beteiligungen an assoziierten Unternehmen)</i>		1 365	116	- 11,25	1 469
Oběžná aktiva	14 932				14 932
Zásoby	5 056				5 056
Pohledávky a ostatní majetek	9 308				9 308
Dlouhodobé a ostatní pohledávky	3 071				3 071
Krátkodobé pohledávky	6 237				6 237
Peněžní prostředky	568				568
Časové rozlišení aktiv	62				62
Odložená daňová pohledávka <i>(Aktive latente Steuern)</i>				1,69	2

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 86: Konsolidácia pasív v 2. roku (ekvivalentná metóda podľa HGB)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A	Podíl 25 %	Odpis KR	Vylúčování vzájemných vztahů		Agregace
PASIVA CELKEM	23 579					24 750
Vlastní kapitál	12 005					13 176
Základní kapitál	2 863					2 863
Ážio a kapitálové fondy	1 073					1 073
Fondy ze zisku	460					460
VH minulých let	5 449	174	45	- 11,25	1,69	5 658
VH BÚO (+/-)	2 160		90			2 250
<i>Záporný akviziční rozdíl (Negativer Unterschiedsbetrag)</i>		846	- 90			756
<i>Podíl na VH přidružené společnosti (Anteil am Jahresüberschuss des assoziierten Unternehmen)</i>		116				116
Rezervy	2 326					2 326
Závazky	9 248					9 248
Dlouhodobé závazky	2 588					2 588
Krátkodobé závazky	6 660					6 660
Časové rozlišení pasív	0					0

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 87: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 2. roku (ekvivalentná metóda podľa HGB)

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	A	Odpis KR	Podíl 25 %	Agregace
Prodej	46 695			46 695
Zvýšení nebo snížení zásob hotové nebo nedokončené výroby	84			84
Ostatní aktivované vlastní výkony	6			6
Ostatní provozní výnosy	162	90		252
Náklady na materiál	29 002			29 002
Náklady na suroviny, materiál a zakoupené zboží	28 586			28 586
Náklady na zakoupené služby	416			416
Hrubý zisk	17 945			18 035
Osobní náklady	10 405			10 405
Mzdy a platy	8 637			8 637
Náklady na sociální zabezpečení	1 768			1 768
Odpisy	1 106			1 106
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	1 106			1 106
Odpisy oběžných aktiv	0			0
Ostatní provozní náklady	3 452			3 452
Provozní VH (+/-)	2 982			3 072
Výnosové úroky a podobné výnosy	13			13
Výnosové úroky a podobné výnosy	13			13
Nákladové úroky a podobné náklady	63			63
Nákladové úroky a podobné náklady	63			63
Finanční VH (+/-)	- 50			- 50
VH před zdaněním (+/-)	2 932			3 022
Daň z příjmů	772			772
VH po zdanění (+/-)	2 160			2 250
Konsolidovaný VH za účetní období (Konzernjahresüberschuss)				2 250
Podíl na VH př. spol. (Anteil am Jahresüberschuss des assoziierten Unternehmen)			116	116
Konsolidovaný VH za účetní období (Konzernjahresüberschuss)				2 366

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

3.3.4 Pomerná metóda konsolidácie

Poslednou metódou konsolidácie, ktorá bude znázornená v metodologickej časti je pomerná metóda konsolidácie, zostavená podľa nemeckých právnych predpisov. Táto metóda sa použije v prípade, ak spoločné podniky nie sú do konsolidácie zahrnuté metódou ekvivalencie, ktorá je taktiež jednou z povolených alternatív pri konsolidácii spoločných podnikov.

Modelový príklad

Účtovná jednotka A obstarala 01. 03. 2019 cenné papiere v hodnote 360 tis. EUR. Tieto cenné papiere predstavujú podiel v účtovnej jednotke B vo výške 50 %. Ku dňu akvizície je tento podiel zároveň využívaný k uplatňovaniu hlasovacích práv vo výške 50 %. Jedná sa o rovnaký podiel vplyvu s iným spoločníkom, čím konsolidujúca spoločnosť A získala spolu s ďalším vlastníkom spoločný vplyv. Spolu s touto spoločnosťou uzatvorila vzájomnú dohodu o tom, že sa budú spoločne podieľať na riadení spoločnosti B, tzv. zmluvu o spoločnom ovládaní.

Povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku vzniká na strane materskej spoločnosti A, ktorá je zároveň spoluvlastníkom spoločného podniku. Spoločnosť A predstavuje konsolidujúcu účtovnú jednotku a spoločnosť B je účtovnou jednotkou pod spoločným vplyvom. Účtovná jednotka A odpisuje prípadný konsolidačný rozdiel 20 rokov. Spoločnosť pod spoločným vplyvom B v priebehu jednotlivých rokov nevyplatila žiadne dividendy a výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia sa po schválení valnou hromadou presúva do výsledku hospodárenia minulých rokov. Účtovná hodnota čistých aktív k dátumu akvizície odpovedala reálnym hodnotám. Ďalej sa predpokladá, že bol výsledok hospodárenia v priebehu roku tvorený rovnomerne.

Keďže je postup konsolidácie pomernou metódou z veľkej časti podobný, ako v prípade konsolidácie plnou metódou, je pre účely poukázania rozdielu pri vylučovaní vzájomných vzťahov k dňu účtovnej závierky vykázaná len jedna vzájomná transakcia:

- konsolidujúca spoločnosť A predala tovar spoločnosti pod spoločným vplyvom B za 55 tis. EUR. Výrobné náklady na túto dodávku boli v celkovej čiastke 35 tis. EUR. Do konca roka nebol tento tovar predaný mimo skupinu a je stále súčasťou zásob spoločnosti pod spoločným vplyvom.

Postup konsolidácie pomernou metódou v 1. roku

Postup konsolidácie pomernou metódou je v zásade podobný ako v prípade zahrnutia dcérskych spoločností do konsolidácie plnou metódou s tým rozdielom, že spoločný podnik nie je ovládaný jednou spoločnosťou, ale kontrolovaný spoločne aspoň dvomi spoločnosťami. Na ďalšie rozdiely bude postupne poukávané v jednotlivých krokoch postupu zostavenia tejto metódy.

1. Úprava výkazov pred zostavením konsolidovanej účtovnej závierky

Pred samotným zostavením konsolidovanej účtovnej závierky je potrebné zachovať jeden zo základných princípov a to konkrétne jednotnú štruktúru výkazov, jednotné ocenenie a jednotnú menu. Z tohto dôvodu je potrebné, aby bol výkaz českého spoločného podniku prepočítaný do meny vykazovania, ktorou je euro.

Úprava súvahy a GuV

Prepočítanie výkazov bolo uskutočnené na s. 125 - 128, v súvislosti so zostavením konsolidácie plnou metódou. Jediná zmena dochádza v súvahe a to konkrétne v položkách vlastného kapitálu, kde sa na prepočítanie do meny vykazovania používa kurz ku dňu akvizície, ktorý bol k tomuto dňu (01. 03. 2019) platný podľa kurzového lístka ECB 1 € = 25,636 Kč. V nasledujúcej tabuľke je znázornené prepočítanie položiek pasív tejto spoločnosti do EUR.

Tabuľka č. 88: Prepočítanie položiek pasív spoločnosti B na menu vykazovania (EUR)

POLOŽKA	ROK 1			ROK 2		
	Kč	Kurz	EUR	Kč	Kurz	EUR
PASIVA CELKEM	652 745		25 691	709 298		27 029
Vlastní kapitál	138 714		5 460	155 823		5 937
Základní kapitál	22 000	25,636	858	22 000	25,636	858
Ážio a kapitálové fondy	5 013	25,636	196	9 872	25,636	385
<i>kurzové rozdíly</i>			51			-126
Fondy ze zisku	0	25,636	0	0	25,636	0
VH minulých let	76 081	25,636	2 968	111 701	25,636	4 357
VH BÚO (+/-)	35 620	25,670	1 388	12 250	26,455	463
Cizí zdroje	496 071		19 524	513 725		19 576
Rezervy	2 293	25,408	90	3 058	26,242	117
Závazky	493 778		19 434	510 667		19 460
Dlouhodobé závazky	222 862	25,408	8 771	197 231	26,242	7 516
Krátkodobé závazky	270 916	25,408	10 663	313 436	26,242	11 944
Časové rozlišení pasiv	17 960	25,408	707	39 750	26,242	1 515

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

2. Identifikácia a ocenenie čistých aktív spoločného podniku B

Predpokladá sa, že jednotlivé položky výkazov odpovedajú ich reálnej hodnote a zároveň neboli identifikované žiadne nové nehmotné aktíva, ktoré neboli vykázané v individuálnej účtovnej závierke spoločnosti B. Následne budú pred samotnou konsolidáciou jednotlivé položky majetku, záväzkov, nákladov a výnosov spoločného podniku agregované s položkami konsolidujúcej spoločnosti vo výške pripadajúcej na spoluvlastníka A. Z tohto dôvodu, keď sú všetky položky spoluvlastníckeho podniku zahrnuté do výšky spoluvlastníckeho podielu spoločnosti A, sa už neuvažuje so vznikom tzv. samostatnej kompenzačnej položky, ktorá predstavuje podiely ostatných akcionárov, ako tomu bolo v prípade plnej metódy.

3. Vykázanie konsolidačného rozdielu a jeho odpisu

Tabuľka č. 89: Vyčíslenie konsolidačného rozdielu pomernou metódou podľa HGB

Výpočet konsolidačného rozdielu	
Dátum akvizície	01. 03. 2019
VH ku dňu akvizície	$2 / 12 * 1\,388 = 231$ tis. EUR
Hodnota čistých aktív (VK) dcérskej spoločnosti ku dňu konsolidácie	$858 + 247 + 2\,698 + 231 = 4\,304$ tis. EUR
Podielová účasť materskej spoločnosti	50 %
Hodnota spoluvlastníckeho podielu na čistých aktívach (VK)	$0,5 * 4\,304 = 2\,152$ tis. EUR
Majetková účasť	360 tis. EUR
Vyčíslenie konsolidačného rozdielu	$360 - 2\,152 = -1\,792$ tis. EUR
Ročný odpis konsolidačného rozdielu	$-1\,792 / 20 = -90$ tis. EUR
Odpis konsolidačného rozdielu v roku akvizície (za obdobie 3 – 12 / 2019)	$-90 / 12 * 10 = -75$ tis. EUR

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Z výpočtu je zrejmé, že sa jedná o záporný konsolidačný rozdiel (šťastnú kúpu), ktorý bude vykázaný v pasívach účtovnej jednotky a zároveň bude jeho odpis vo forme výnosu zvyšovať výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia.

4. Konsolidácia vlastného kapitálu

Na rozdiel od ekvivalentnej metódy sa majetková účasť ako taká nevykazuje v samostatnej položke súvahy. Investícia, ktorá je vykázaná v individuálnej súvahe konsolidujúcej spoločnosti A bude nahradená položkami čistých aktív spoločného podniku v pomernej výške a to konkrétne vo výške spoluvlastníckeho podielu, ktorý

predstavuje 50 %. Jedná sa o tzv. elimináciu investície spoločnosti A v účtovnej hodnote 360 tis. EUR a vykázanie podielu na vlastnom kapitále nadobudnutej spoločnosti ku dňu akvizície.

5. Eliminácia vzájomných vzťahov

Po agregácii položiek individuálnych výkazov je potrebné vylúčiť aj prípadné vzájomné transakcie, ktoré sa uskutočnili medzi konsolidujúcou spoločnosťou A a spoločným podnikom. Jednotlivé vnútroskupinové transakcie sa taktiež vylučujú v pomernej výške, ktorá odpovedá spoluvlastníckemu podielu spoločnosti A.

Konsolidácia výnosov a nákladov

Pre účely aplikácie pomernej metódy podľa nemeckých právnych predpisov, je doplňujúcim údajom k individuálnym výkazom informácia o dodávke tovaru spoločnému podniku, ktorá bola ku dňu účtovnej závierky (31. 12. 2019) nespotrebovaná.

Predaj tovaru v rámci rozšíreného konsolidačného celku

V nasledujúcej tabuľke je vyčíslená eliminácia obratu v súvislosti s nákupom aktív v podobe tovaru, kde je súčasťou ich ocenenia zisk realizovaný predávajúcou spoločnosťou A, ktorý bude pre účely konsolidácie vylúčený v pomernej výške.

Tabuľka č. 90: Eliminácia vzájomného obratu

Eliminácia vzájomného obratu a vykázanie odloženej daňovej pohľadávky	
Tržby za predaj tovaru	55 tis. EUR
Vyčíslenie eliminovaných tržieb (50 %)	$0,5 * 55 = 28$ tis. EUR
Výrobné náklady	35 tis. EUR
Vyčíslenie eliminovaných nákladov (50 %)	$0,5 * 35 = 18$ tis. EUR
Vyčíslenie eliminovaného zisku	$28 - 18 = 10$ tis. EUR
Sadzba dane spoločnosti A	15 %
Výpočet odloženej daňovej pohľadávky	$10 * 0,15 = 1,50$ tis. EUR

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Medzi spoločnosťami neprebehli žiadne ďalšie významné vzájomné transakcie a ani nie sú ku dňu 31. 12. 2019 evidované žiadne vzájomné zostatky pohľadávok a záväzkov. Ak by však takáto situácia nastala, došlo by k ich vzájomnému vylúčeniu rovnakým spôsobom, konkrétne vo výške, ktorá odpovedá vlastníckemu podielu spoluvlastníka A na spoločnom podniku B.

Tabuľka č. 91: Konsolidácia aktív v 1. roku (pomerná metóda podľa HGB)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A	B (50 %)	Agregace I.	Společný vliv (50 %)	Vylučování vzájemných vztahů	Agregace II
AKTIVA CELKEM	22 830	12 846	35 676			35 307
Stála aktiva	8 786	5 435	14 221			13 860
Dlouhodobý nehmotný majetek	10	221	231			231
Dlouhodobý hmotný majetek	7 188	4 927	12 115			12 115
Finanční investice	1 588	287	1 875	- 360		1 514
Oběžná aktiva	13 984	7 290	21 274			21 264
Zásoby	5 027	3 281	8 308		- 10	8 298
Pohledávky a ostatní majetek	8 735	3 524	12 259			12 259
Dlouhodobé a ostatní pohledávky	2 620	1	2 621			2 621
Krátkodobé pohledávky	6 115	3 523	9 638			9 638
Peněžní prostředky	222	486	708			708
Časové rozlišení aktiv	60	121	181			181
<i>Odložená daňová pohledávka (Aktive latente Steuern)</i>					<i>1,50</i>	<i>2</i>

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 92: Konsolidácia pasív v 1. roku (pomerná metóda podľa HGB)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A	B (50 %)	Agregace I.	Společný vliv (50 %)	Odpis KR	Vylučování vzájemných vztahů		Agregace II.
PASIVA CELKEM	22 830	12 846	35 676					35 307
Vlastní kapitál	9 845	2 730	12 575					12 207
Základní kapitál	2 863	429	3 292	- 429				2 863
Ážio a kapitálové fondy	1 073	98	1 171	- 98				1 073
Fondy ze zisku	460	0	460	0				460
VH minulých let	4 420	1 484	5 904	- 1 484				4 420
VH BÚO (+/-)	1 029	694	1 723	-116	75	- 10	1,50	1 674
<i>Rozdíl ve VK z přepočtu cizí měny (Eigenkapitaldifferenz aus Währungsumrechnung)</i>		26	26	-26				0
<i>Záporný konsolidační rozdíl (Passiver Unterschiedsbetrag aus der Kapitalkonsolidierung)</i>				1 792	- 75			1 717
Rezervy	2 354	45	2 399					2 399
Závazky	10 631	9 717	20 348					20 348
Dlouhodobé závazky	3 264	4 386	7 650					7 650
Krátkodobé závazky	7 367	5 331	12 698					12 698
Časové rozlišení pasív	0	353	353					353
<i>Odložený daňový závazek (Passive latente Steuern)</i>								0

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 93: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 1. roku (pomerná metóda podľa HGB)

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	A	B (50 %)	Agregace I.	Společný vliv (50 %)	Odpis KR	Vylučování vzájemných vztahů	Agregace II.
Prodej	42 836	22 439	65 275			- 28	65 248
Zvýšení nebo snížení zásob hotové nebo nedokončené výroby	135	73	208				208
Ostatní aktivované vlastní výkony	0	0	0				0
Ostatní provozní výnosy	765	301	1 066		75		1 141
Náklady na materiál	27 669	17 459	45 128				45 111
Náklady na suroviny, materiál a zakoupené zboží	27 230	13 975	41 205			- 18	41 187
Náklady na zakoupené služby	439	3 484	3 923				3 923
Hrubý zisk	16 067	5 355	21 422				21 487
Osobní náklady	9 836	2 923	12 759				12 759
Mzdy a platy	8 069	2 054	10 123				10 123
Náklady na sociální zabezpečení	1 767	869	2 636				2 636
Odpisy	953	717	1 670				1 670
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	953	699	1 652				1 652
Odpisy oběžných aktiv	0	18	18				18
Ostatní provozní náklady	3 776	685	4 461				4 461
Provozní VH (+/-)	1 502	1 030	2 532				2 597
Výnosové úroky a podobné výnosy	7	167	174				174

Výnosové úroky a podobné výnosy	7	167	174				174
Nákladové úroky a podobné náklady	61	362	423				423
Nákladové úroky a podobné náklady	61	362	423				423
Finanční VH (+/-)	- 54	- 195	- 249				-249
VH před zdaněním (+/-)	1 448	835	2 283				2 349
Daň z příjmů	419	141	560			- 1,50	559
VH po zdanění (+/-)	1 029	694	1 723				1 789
Ostatní daně	0	0	0				0
VH za účetní období (+/-)	1 029	694	1 723				1 789
Konsolidovaný VH za účetní období <i>(Konzernjahresüberschuss)</i>							1 789
z toho bez podílu (50 %) na předakvizičním VH				-116			1 674

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Postup konsolidácie pomernou metódou v 2. roku

Aj následná konsolidácia pomernou metódou vychádza podľa § 310 HGB z rovnakých pravidiel ako pri plnej metóde. Ku koncu ďalšieho účtovného obdobia je potrebné upraviť ocenenie čistých aktív na reálne precenenie. Predpokladá sa, že nevznikol žiadny významný rozdiel medzi účtovnou hodnotou a jej reálnym ocenením a taktiež neboli identifikované žiadne položky, ktoré by neboli vykázané v individuálnych výkazoch spoločného podniku B. V prípade eliminácie majetkovej účasti a s tým spojeným podielom na čistých aktívach dochádza k preneseniu úprav z predchádzajúceho obdobia (roku 1). Spoločnosť B stále eviduje na sklade tovar, ktorý v predchádzajúcom období obstarala od konsolidujúcej spoločnosti A. Táto transakcia už však bola v predchádzajúcom období vylúčená a z tohto dôvodu nebude mať vplyv na GuV.

Tabuľka č. 94: Konsolidácia aktív v 2. roku (pomerná metóda podľa HGB)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A	B (50 %)	Agregace I.	Společný vliv (50 %)	Vylučování vzájemných vztahů	Agregace II.
AKTIVA CELKEM	23 579	13 515	37 094			36 725
Stála aktiva	8 585	5 387	13 972			13 612
Dlouhodobý nehmotný majetek	5	179	184			184
Dlouhodobý hmotný majetek	7 042	4 927	11 969			11 969
Finanční investice	1 538	281	1 819	- 360		1 459
Oběžná aktiva	14 932	7 930	22 862			22 852
Zásoby	5 056	3 969	9 025		- 10	9 015
Pohledávky a ostatní majetek	9 308	3 518	12 826			12 826
Dlouhodobé a ostatní pohledávky	3 071	1	3 072			3 072
Krátkodobé pohledávky	6 237	3 517	9 754			9 754
Peněžní prostředky	568	444	1 012			1 012
Časové rozlišení aktiv	62	197	259			259
Odložená daňová pohledávka <i>(Aktive latente Steuern)</i>					2	2

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 95: Konsolidácia pasív v 2. roku (pomerná metóda podľa HGB)

KONSOLIDOVANÁ ROZVAHA	A	B (50 %)	Agregace I.	Společný vliv (50 %)	Odpis KR	Vylučování vzájemných vztahů	Agregace II.
PASIVA CELKEM	23 579	13 515	37 094				36 725
Vlastní kapitál	12 005	2 969	14 974				14 605
Základní kapitál	2 863	429	3 292	- 429			2 863
Ážio a kapitálové fondy	1 073	193	1 266	- 98			1 168
Fondy ze zisku	460	0	460	0			460
VH minulých let	5 449	2 179	7 628	- 1 525		- 10 2	6 095
VH BÚO (+/-)	2 160	232	2 392		90		2 482
<i>Rozdíl ve VK z přepočtu cizí měny (Eigenkapitaldifferenz aus Währungsumrechnung)</i>		- 63	- 63	- 26			-89
<i>Záporný konsolidační rozdíl (Passiver Unterschiedsbetrag aus der Kapitalkonsolidierung)</i>			0	1 717	- 90		1 627
Rezervy	2 326	59	2 385				2 385
Závazky	9 248	9 730	18 978				18 978
Dlouhodobé závazky	2 588	3 758	6 346				6 346
Krátkodobé závazky	6 660	5 972	12 632				12 632
Časové rozlišení pasiv	0	757	757				757
<i>Odložený daňový závazek (Passive latente Steuern)</i>							0

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 96: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 2. roku (pomerná metóda podľa HGB)

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	A	B (50 %)	Agregace I.	Společný vliv (50 %)	Odpis KR	Agregace II.
Prodej	46 695	20 635	67 330			67 330
Zvýšení nebo snížení zásob hotové nebo nedokončené výroby	84	- 5	79			79
Ostatní aktivované vlastní výkony	6	0	6			6
Ostatní provozní výnosy	162	534	696		90	786
Náklady na materiál	29 002	16 500	45 502			45 502
Náklady na suroviny, materiál a zakoupené zboží	28 586	12 805	41 391			41 391
Náklady na zakoupené služby	416	3 695	4 111			4 111
Hrubý zisk	17 945	4 663	22 608			22 698
Osobní náklady	10 405	2 864	13 269			13 269
Mzdy a platy	8 637	2 071	10 708			10 708
Náklady na sociální zabezpečení	1 768	793	2 561			2 561
Odpisy	1 106	705	1 811			1 811
Odpisy DHM a DNM	1 106	633	1 739			1 739
Odpisy oběžných aktiv	0	72	72			72
Ostatní provozní náklady	3 452	646	4 098			4 098
Provozní VH (+/-)	2 982	447	3 429			3 519
Výnosové úroky a podobné výnosy	13	212	225			225
Výnosové úroky a podobné výnosy	13	212	225			225
Nákladové úroky a podobné náklady	63	350	413			413
Nákladové úroky a podobné náklady	63	350	413			413
Finanční VH (+/-)	- 50	- 138	- 188			-188
VH před zdaněním (+/-)	2 932	309	3 241			3 331
Daň z příjmů	772	77	849			849
VH po zdanění (+/-)	2 160	232	2 392			2 482
Konsolidovaný VH za účetní období (Konzernjahresüberschuss)						2 482

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

4 ZHODNOTENIE

Táto kapitola obsahuje ekonomické zhodnotenie uskutočnenej konsolidácie, kde bude porovnávaný prípadný prínos z účasti materskej spoločnosti v iných spoločnostiach. V ďalšej časti tejto kapitoly budú porovnané daňové rozdiely z pohľadu dane z príjmu právnických osôb a z dôvodu medzinárodných transakcií bude poukázané aj na aplikáciu vybraných článkov zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia, medzi Českou republikou a Spolkovou republikou Nemecko. V závere tejto kapitoly bude porovnaný mzdový systém v analyzovaných štátoch a porovnanie mzdových nákladov na zamestnanca z pohľadu zamestnávateľa. Taktiež budú zmienené aj odlišnosti v sadzbách na povinné poistné.

4.1 Ekonomický pohľad

Zmyslom tejto podkapitoly je poukázať a zhodnotiť ekonomický prínos vplyvu materskej spoločnosti v dcérskej spoločnosti, v pridruženej spoločnosti a v spoločnosti pod spoločným vplyvom. Na zachytenie tohto efektu boli vybrané niektoré pomerové ukazovatele finančnej analýzy, ktoré budú porovnávané s ďalšími spoločnosťami pôsobiacimi v odvetví, v ktorom pôsobí aj konsolidujúca a konsolidovaná spoločnosť. Konkrétne je hlavným predmetom podnikania týchto spoločností výroba potravinárskych výrobkov (49).

4.1.1 Zhodnotenie finančnej situácie v Česku

Prvým porovnávaným bude ekonomický prínos uplatňovaného vplyvu českej materskej spoločnosti v nemeckej spoločnosti, v závislosti na výške podielu. Konkrétne výpočty vybraných ukazovateľov finančnej analýzy, ktoré sú uvedené v prílohe 1, boli následne porovnávané s odvetvovým priemerom za rok 2019 pre odvetvie CZ - NACE C -10 (Výroba potravinárskych výrobkov). Jednotlivé dosiahnuté výsledky skupiny, ktoré boli analyzované na základe zostavených konsolidovaných účtovných výkazov boli taktiež porovnávané s dosiahnutými výsledkami materskej spoločnosti, kde bola podkladom jej individuálna účtovná závierka.

Analýza likvidity

Hodnoty všetkých stupňov likvidít boli v prípade materskej spoločnosti počas sledovaného obdobia pod odvetvovým priemerom a zároveň došlo v druhom roku k ich poklesu. V priemere bola bežná likvidita materskej spoločnosti v sledovanom období na úrovni 1,35. V prípade analýzy likvidity v rámci konsolidačného celku dochádzalo naopak k nárastu týchto hodnôt. Najlepší efekt bol dosiahnutý práve v prípade podielu v dcérskej spoločnosti, kde bola priemerná hodnota bežnej likvidity na úrovni 1,62. Hodnoty pohotovej likvidity dosahovali v prípade podielu v dcérskej spoločnosti v priemere 0,95, zatiaľ čo priemer tohto ukazovateľa v rámci samostatnej materskej spoločnosti dosahoval úroveň 0,71. Z pohľadu okamžitej likvidity je možné usúdiť že bola v celom sledovanom období pod odvetvovým priemerom.

Analýza zadlženosti

Z ukazovateľov zadlženosti bol vybraný ukazovateľ celkovej zadlženosti a jeho doplnkový ukazovateľ koeficient samofinancovania. V prípade konsolidácie však dochádza k vylúčeniu minoritných podielov z vlastného kapitálu a tak nie je možné tento ukazovateľ považovať za doplnkový. Počas celého sledovaného obdobia bola úroveň celkovej zadlženosti nad odvetvovým priemerom. Z komparácie celkovej zadlženosti samotnej materskej spoločnosti a celkovej zadlženosti konsolidačného celku vyplýva, že materská spoločnosť dosahuje vyšší stupeň zadlženia. V priemere bola zadlženosť materskej spoločnosti 74 %. V prípade podielu v dcérskej spoločnosti, kde bol zaznamenaný najväčší rozdiel bola priemerná zadlženosť na úrovni 65 % a v druhom roku bola v porovnaní s materskou spoločnosťou nižšia o viac než 10 p. b. Okrem toho, aj v prípade podielu v pridruženej spoločnosti a v spoločnosti pod spoločným vplyvom bola zadlženosť nižšia, v priemere na úrovni 68 %. Koeficient samofinancovania materskej spoločnosti bol v porovnaní s odvetvovým priemerom v sledovanom období o viac než 2,5 násobne nižší. Z pohľadu skupiny boli hodnoty koeficientu samofinancovania najpriaznivejšie v prípade uplatňovaného spoločného vplyvu v podniku pod spoločným vplyvom. V priemere sa jeho hodnota v porovnaní s koeficientom samofinancovania za samotnú materskú spoločnosť zvýšila o viac než 7 p. b. a v druhom roku presiahla 30 %.

Analýza rentability

V prípade ukazovateľov rentability, bol vybraný ukazovateľ rentability vlastného kapitálu, celkových aktív a tržieb. Pri porovnaní rentability vlastného kapitálu došlo v sledovanom období k výrazným výkyvom. V prvom roku dosahovala väčšiu rentabilitu materská spoločnosť no v ďalšom roku, kedy došlo k výraznému poklesu výsledku hospodárenia materskej spoločnosti, kde došlo k zníženiu rentability vlastného kapitálu o takmer 70 %, boli priaznivejšie hodnoty tohto ukazovateľa za skupinu ako celok. Konkrétne v prípade podielu v dcérskej spoločnosti došlo v druhom roku k zvýšeniu tohto ukazovateľa o viac než 13 p. b, čo je zároveň o takmer 15 p. b. vyššia hodnota oproti odvetvovému priemeru. Aj vývoj ukazovateľa rentability aktív je ovplyvnený poklesom výsledku hospodárenia v druhom roku. Vývoj tohto ukazovateľa kopíruje vývoj rentability vlastného kapitálu, kde aj v tomto prípade došlo k výraznému poklesu jeho hodnoty o takmer 59 %. Zatiaľ čo v prvom roku bola vyššia výnosnosť z využívania aktív dosahovaná na strane materskej spoločnosti, tak v druhom roku tomu bolo naopak, kedy bola výkonnosť pri uplatňovaní rozhodujúceho vplyvu v dcérskej spoločnosti o takmer 5 p. b. vyššia. Posledným analyzovaným ukazovateľom bola rentabilita tržieb. Najvyššie hodnoty boli v porovnaní s materskou spoločnosťou dosiahnuté za skupinu. Konkrétne v prípade podielu v pridruženej spoločnosti v prvom roku a v prípade podielu v dcérskej spoločnosti v druhom roku.

Analýza aktivity

Na analýzu aktív bol vybraný ukazovateľ obratu celkových aktív. Hodnota tohto ukazovateľa bola v prípade podielu v dcérskej spoločnosti, resp. v spoločnosti pod spoločným vplyvom vyššia. Konkrétne bola efektívnosť z využívania aktív vyššia v priemere o 0,16, resp. o 0,11. Zároveň bola rentabilita aktív v celom sledovanom období nad odvetvovým priemerom a to nie len z pohľadu skupiny, ale aj v prípade samotnej materskej spoločnosti.

4.1.2 Zhodnotenie finančnej situácie v Nemecku

V tejto podkapitole bude zhodnotený ekonomický prínos podielu nemeckej materskej spoločnosti v českej spoločnosti v závislosti na výške podielu. Z dôvodu, že odvetvové hodnoty nie sú v Nemecku verejne dostupné, budú rovnako ako aj v predchádzajúcom

prípade, jednotlivé výsledky porovnávané so spomínaným českým odvetvovým priemerom za rok 2019. Konkrétne výpočty finančnej analýzy sú uvedené v prílohe 2.

Analýza likvidity

Dosiahnuté hodnoty likvidity druhého a tretieho stupňa sú v celom sledovanom období nad odvetvovým priemerom. Hodnoty materskej spoločnosti sú vyššie ako hodnoty likvidity za skupinu. Rovnaké hodnoty sú dosahované v prípade podielu v pridruženej spoločnosti, z dôvodu že pri ekvivalentnej metóde nedochádza k agregácií položiek. V priemere bola hodnota bežnej likvidity materskej spoločnosti na úrovni 2,07. Konkrétne boli hodnoty bežnej likvidity materskej spoločnosti v druhom roku takmer o 1,6 krát vyššie, než dosahoval odvetvový priemer. V porovnaní s dosahovanou likviditou na úrovni skupiny, boli hodnoty bežnej likvidity v prípade podielu v dcérskej spoločnosti na úrovni v priemere 1,62 a v prípade spoločného podniku na úrovni 1,74. Aj v prípade pohotovej likvidity boli tieto hodnoty vyššie v prípade samostatnej materskej spoločnosti. Konkrétne bola hodnota tohto ukazovateľa v priemere vo výške 1,35, čo je o 1,45 násobne viac než bola hodnota podnikov v danom odvetví. Z pohľadu skupiny dochádzalo k zníženiu pohotovej likvidity, kde sa v prípade podielu v dcérskej spoločnosti tieto hodnoty pohybovali takmer na úrovni odvetvového priemeru a v prípade spoločného podniku boli v priemere vo výške 1,06. Mierny nárast ukazovateľa likvidity v porovnaní so samotnou materskou spoločnosťou nastal v prípade likvidity prvého stupňa v prvom roku, kde došlo k malému zvýšeniu v prípade podielu v dcérskej spoločnosti a v spoločnom podniku. V porovnaní s odvetvovým priemerom boli hodnoty okamžitej likvidity pod odvetvovým priemerom v celom sledovanom období.

Analýza zadlženosti

Z pohľadu celkovej zadlženosti bola hodnota tohto ukazovateľa v prípade materskej spoločnosti v priemere na úrovni necelých 53 %, čo je len o 3 p. b. menej, než dosahujú zadlženosť spoločnosti v rovnakom odvetví. Najnižšie hodnoty boli dosiahnuté za skupinu, konkrétne v prípade podielu v pridruženej spoločnosti, kde bola hodnota celkovej zadlženosti v priemere 51 %. V prípade podielu v dcérskej spoločnosti a v spoločnom podniku dochádzalo naopak k zvyšovaniu zadlženosti. Hodnota koeficientu samofinancovania bola v prípade materskej spoločnosti v priemere vo výške 47 %. V porovnaní so skupinou, sa podiel vlastného kapitálu na celkových aktívach

znižoval. Výnimkou bol opäť podiel v pridruženej spoločnosti, kde bola hodnota sledovaného ukazovateľa najvyššia, priemere vo výške 49 %, a v druhom roku sa priblížila odvetvovému priemeru, kde bola hodnota koeficientu samofinancovania nižšia len o 2,23 p. b.

Analýza rentability

Najvyššie hodnoty rentability vlastného kapitálu boli dosiahnuté za skupinu v prípade podielu materskej spoločnosti v dcérskej spoločnosti. Hodnota tohto ukazovateľa bola v priemere vo výške 18 %, čo je takmer dvojnásobne vyššia hodnota v porovnaní s odvetvovým priemerom. V prípade samostatnej materskej spoločnosti, došlo k medziročnému zvýšeniu rentability o viac než 72 %, no v priemere bola hodnota rentability vlastného kapitálu materskej spoločnosti 14 %. V porovnaní hodnôt samotnej spoločnosti s podielom v pridruženej spoločnosti a v spoločnom podniku nenastali výrazné zmeny. V prípade podielu v pridruženej spoločnosti došlo k miernemu zníženiu o 0,75 p. b., a v prípade podielu v spoločnom podniku k miernemu zvýšeniu o 1,61 p. b. Hodnoty ukazovateľa rentability aktív boli v celom sledovanom období nad odvetvovým priemerom. V priemere boli najlepšie výsledky dosiahnuté za samotnú materskú spoločnosť, kde bola hodnota rentability aktív na úrovni 9 %. Medziročne došlo takmer k jej dvojnásobnému zvýšeniu. Z pohľadu rentability tržieb boli najlepšie výsledky dosiahnuté za skupinu v prípade podielu v dcérskej spoločnosti v prvom roku a v pridruženej spoločnosti v druhom roku, kde došlo k medziročnému zvýšeniu rentability tržieb takmer o 82 %.

Analýza aktivity

Ukazovateľ obratu celkových aktív vykazoval v celom sledovanom období priaznivé výsledky. Hodnota tohto ukazovateľa bola nad odvetvovým priemerom a najvyššia efektívnosť z využívania aktív je dosahovaná v prípade samostatnej materskej spoločnosti, kde bola v priemere vo výške 1,93. V prípade podielu v ostatných spoločnostiach dochádzalo k zanedbateľnému zníženiu tejto hodnoty.

4.1.3 Zhrnutie

Z vyššie uskutočnených analýz vyplýva, že väčší efekt z konsolidácie bol dosiahnutý na strane českej materskej spoločnosti a jej uplatňovaných vplyvov v nemeckej spoločnosti.

Skupina dosahovala lepšie výsledky takmer z hľadiska všetkých stupňov likvidít. Z uvedeného je možné skonštatovať, že aj napriek tomu, že konsolidačný celok nevstupuje ako skupina do platobného styku s 3. osobami, je vidieť pozitívny prínos podielu materskej spoločnosti v iných spoločnostiach, čím si touto účasťou do určitej miery zaisťuje svoju likviditu. Jedná sa o tzv. rezervu platobnej schopnosti. Za ďalší ekonomický prínos je možné považovať znižovanie celkovej zadlženosti a s tým spojené zvyšovanie koeficientu samofinancovania. Aj napriek tomu, že vlastníci preferujú vyššiu úroveň zadlženia z dôvodu vplyvu finančnej páky, kde so zvyšujúcou sa zadlženosťou rastie rentabilita vlastného kapitálu, môže nižšia zadlženosť konsolidačného celku v rámci skupiny znižovať riziko z pohľadu potenciálnych obchodných partnerov a finančných inštitúcií.

Značný efekt je viditeľný aj z pohľadu rentability vlastného kapitálu, celkových aktív a tržieb, ktorá sa v druhom roku zvýšila. Konkrétne v prípade rentability vlastného kapitálu bola aj napriek výraznému poklesu výsledku hospodárenia materskej spoločnosti pri uplatňovaní rozhodujúceho a spoločného vplyvu nad úrovňou odvetvia. V prípade efektívnosti z využívania aktív bola najpriaznivejšia pri uplatňovaní rozhodujúceho vplyvu v dcérskej spoločnosti.

4.2 Daňový pohľad

Okrem rozhodovania sa na základe výsledkov ukazovateľov finančnej analýzy, je ďalším dôležitým rozhodovacím faktorom práve problematika zdaňovania. Jedným z hlavných motívov alokácie priamych investícií v dcérskych spoločnostiach na území iných štátov je optimalizácia daňovej povinnosti. V rámci daňového plánovania (tax avoidance), založenom na legálnom princípe dochádza k porovnávaniu daňových systémov a hľadaniu možností daňových úspor. Náplňou tejto podkapitoly bude porovnanie základných rozdielov zdanenia spoločností v Českej republike a v Spolkovej republike Nemecko. V závere bude poukázané na niektoré významné články a ich interpretáciu, ktoré sú súčasťou zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia uzatvorenej medzi Českou republikou a Nemeckom.

4.2.1 Porovnanie základných rozdielov z pohľadu DPPO

V nasledujúcej tabuľke sú zobrazené základné rozdiely v súvislosti s daňou z príjmu právnických osôb podľa českej a nemeckej legislatívy.

Tabuľka č. 97: Porovnanie základných rozdielov v DPPO

Česká republika	Spolková republika Nemecko
Položky ↑ ZD	
<ul style="list-style-type: none"> - dary, - výdaje na reprezentáciu, - SP a ZP za zamestnanca neuhradené včas, - neuhradené zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania z OS, - neuhradené záväzky z OS, ktoré sú > 30 dní po splatnosti, alebo sú premlčané, - daň z príjmu zaplatená v zahraničí 	<ul style="list-style-type: none"> - výdaje na dary osobám, ktoré nie sú zamestnancami poplatníka presahujúce 35 EUR za rok, - výdaje na pohostinstvo presahujúce 70 % výdajov, ktoré sú považované za primerané k podnikateľskému účelu, - úroky z daňových únikov, - správne, alebo varovné pokuty uložené súdom, alebo orgánom Európskej únie
Položky ↓ ZD	
<p style="text-align: center;">Daňová strata</p> <ul style="list-style-type: none"> - maximálne do výšky ZD, zvyšnú časť je možné uplatniť bezprostredne v nasledujúcich 5 zdaňovacích obdobiach <p>Výnimky ak nastane u poplatníka podstatná zmena:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v zložení osôb, ktoré sa priamo podieľajú na kapitále a kontrole, - v nadobudnutí, alebo zvýšení podielu o > 25 %, 	<p style="text-align: center;">Daňová strata</p> <ul style="list-style-type: none"> - maximálne do výšky 1 mil. EUR neuplatnenej straty z minulých období a až 60 % z čiastky presahujúcej 1 mil. EUR, <p>Výnimky ak do 5 rokov od vzniku straty dôjde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k prevodu < 25 % vlastníckych práv, je nárok na uplatnenie odpočtu straty bezo zmeny, - k prevodu 25 % - 50 % vlastníckych práv, je možné uplatniť jej pomernú časť,

- v podobe získania rozhodujúceho vplyvu člena obchodnej spoločnosti	- k prevodu > 50 % vlastníckych práv, odpočet straty už nie je možné uplatniť
Bezúplatné plnenie - maximálne 10 % ZD, minimálne však 2 000 Kč	Bezúplatné plnenie - 20 % zo zisku, alebo 0,4 % zo súčtu celkových tržieb a miezd v kalendárnom roku
Zľavy na dani	
- 18 000 Kč za zamestnanca ZP, - 60 000 Kč za zamestnanca ZTP, (alebo pomerná časť, v závislosti na priemernom ročnom prepočítanom počte zamestnancov)	- započítanie dane zaplatenej v zahraničí, ktorá je porovnateľná s DPPO v Nemecku
Sadzba dane	
- DPPO 19 %	- DPPO 15 %, - solidárny príspevok 5,5 % (z DPPO) - živnostenská daň 3,5 % * prirážka ²

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 26, 50, 51, 52)

Na základe vyššie uvedenej tabuľky je možné poukázať na niekoľko významných rozdielov:

Najvýznamnejším sú predovšetkým sadzby dane z príjmu právnických osôb. V Nemecku sa uplatňuje síce len 15% sadzba, ale na rozdiel od Českej republiky, dochádza k viacnásobnému zdaneniu. Konkrétne sa jedná o povinný solidárny príspevok, ktorý predstavuje 5,5 %, čo pri 15% sadzbe znamená jej zvýšenie na 15,825 %. Ďalším rozdielom je aj to, že živnostenskú daň sú povinné odvádzať aj právnické osoby. Táto daň je zložená z dvoch zložiek, kde prvou je zákonom stanovená sadzba vo výške 3,5 %

² Prirážka = prirážka príslušného miestneho obecného úradu

a druhú zložku tvorí prirážka, ktorá sa odvíja od miestneho obecného úradu a je hlavným príjmom obcí. Minimálna prirážka stanovená zákonom predstavuje 200 %. S prihliadnutím na prirážku sa živnostenská daň v Nemecku pohybuje v rozmedzí 7 – 16 % a v priemere predstavuje 15 %. V závere tak dochádza až k trojnásobnému zdaneniu, kde výslednú daňovú povinnosť tvorí nie len daň z príjmu právnických osôb a solidárny príspevok na federálnej úrovni, ale aj živnostenská daň na úrovni spolkových republík.

Ďalším významným rozdielom je uplatnenie daňovej straty. V prípade Českej republiky je možné uplatniť si daňovú stratu maximálne do výšky základu dane a jej zvyšnú časť následne uplatniť v nasledujúcich 5 zdaňovacích v obdobiach. Na druhú stranu, v Nemecku nie je uplatnenie daňovej straty z predchádzajúcich období nijak časovo obmedzené, ale samotná možnosť jej uplatnenia podlieha zložitejším pravidlám. Stratu neuplatnenú z minulých období je možné spätne uplatniť v nasledujúcom období do výšky 1 mil. EUR a novú daňovú stratu je možné si odčítať vo výške 60 % z čiastky, ktorá v danom zdaňovacom období presahuje hranicu 1 mil. EUR. Zároveň existujú taktiež výnimky, ktoré môžu obmedziť, alebo úplne vylúčiť uplatnenie daňovej straty a to v závislosti na prevode vlastníckych práv. V Českej republike sú tieto výnimky spojené v súvislosti s podstatnou zmenou, ktorá nastala v zložení osôb.

Bezúplatné plnenie poskytnuté na verejnoprospešné účely resp. v Nemecku na charitatívne, cirkevné a dobročinné účely vykazuje taktiež rozdiely. Pre uplatnenie nie je stanovená žiadna spodná hranica. Zľavy na dani, ako sú známe v Českej republike nie sú v nemeckom zákone o dani z príjmov právnických osôb definované, existuje však možnosť započítania dane zaplatenej v zahraničí, a to za podmienky, ak zahraničný príjem pochádza zo zmluvného štátu.

V prípade výdajov na reprezentáciu, ktoré sú daňovo neuznateľným nákladom existuje v Českej republike výnimka, ak sa jedná o reklamný predmet, kde jeho výška nepresiahne 500 Kč (bez DPH u plátcu). Naproti tomu sú v Nemecku podobné výdaje uznané až do výšky 70 % a zároveň v prípade darov až do výšky 35 EUR.

V závere je podstatné spomenúť aj rozdielnu lehotu pre podanie daňových priznaní. V Českej republike sa daňové priznanie podáva do 01. 04., resp. 01. 07., ak daňové priznanie spracováva daňový poradca. V Nemecku je doba pre podanie daňového

priznania rozdielna, konkrétne do 31. 08., resp. do konca februára nasledujúceho roka v prípade spracovania daňového priznania daňovým poradcom (26, 53).

4.2.2 SZDZ s Nemeckom

Nemecko je jedným zo zmluvných štátov, s ktorým má Česká republika (toho času Československá socialistická republika) uzatvorenú bilaterálnu zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia. V prípade, keď daná spoločnosť poberá zdaniteľné príjmy zo zdrojov v zahraničí je dôležitým rozhodovacím faktorom aj problematika medzinárodného zdaňovania. Z dôvodu aplikačnej prednosti medzinárodného práva pred tuzemským, bude zmyslom tejto podkapitoly interpretácia vybraných článkov na základe ktorých môže dôjsť k odchýleniu od tuzemskej právnej úpravy, či už v samotnom oslobodení príjmu, alebo jeho daňovej sadzbe, ktorá je limitovaná zmluvou. V nasledujúcej tabuľke sú uvedené vybrané pasívne príjmy a postup zdaňovania pri aplikácii SZDZ a českej tuzemskej právnej úpravy (54).

Tabuľka č. 98: Zdanenie vybraných pasívnych príjmov z pohľadu ČR

Zdaňovanie vybraných pasívnych príjmov z pohľadu Českej republiky	
Článok 10 - Dividendy	
Materská spoločnosť (ČR) inkasuje dividendu od dcérskej spoločnosti (SRN)	Dcérska spoločnosť (ČR) vypláca dividendu materskej spoločnosti (SRN)
<p>SZDZ - ČR ako štát rezidencie má právo príjem zdaniť</p> <p>ZDP – možnosť oslobodiť príjem od DPPO</p> <p>Podmienky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jedná sa o obchodnú spoločnosť: <ul style="list-style-type: none"> • má niektorú z foriem, • je rezidentom EÚ, • podlieha niektorej z podobných daní, - má podiel minimálne 10 % na základnom kapitále v držbe aspoň 	<p>SZDZ – ČR ako štát zdroja má právo príjem zdaniť</p> <p>Daň nesmie presiahnuť:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5 % brutto čiastky dividend a zároveň je príjemca spoločnosť, ktorá vlastní aspoň 25% podiel na základnom kapitále spoločnosti - 15 % v ostatných prípadoch <p>ZDP – možnosť oslobodiť od zrážkovej dane v ČR za splnení určitých podmienok</p> <p>Podmienky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jedná sa o obchodnú spoločnosť: <ul style="list-style-type: none"> • má niektorú z foriem,

<p>12 mesiacov (túto podmienku je možné splniť aj dodatočne),</p> <ul style="list-style-type: none"> - jedná sa o skutočného vlastníka dividend <p>Postup:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Príjem sa vylúči na riadku 110 v daňovom priznaní a v súvislosti s ním sa na riadku 40 vylúčia aj náklady spojené s držbou podielu v dcérskej spoločnosti <p>Pri nesplnení podmienok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Príjem je zdanený v rámci samostatného základu dane na riadku 331 v daňovom priznaní 15% zrážkovou daňou 	<ul style="list-style-type: none"> • je rezidentom EÚ, • podlieha niektorej z podobných daní, <ul style="list-style-type: none"> - má podiel minimálne 10 % na základnom kapitále v držbe aspoň 12 mesiacov (túto podmienku je možné splniť aj dodatočne), - jedná sa o skutočného vlastníka dividend <p>Pri nesplnení podmienok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Príjem je zdanený v ČR 15% zrážkovou daňou (limitácia SZDZ) <p>Výnimka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - V prípade, ak by bola dividenda v štáte rezidencie oslobodená, bude zdanená v ČR aj pri splnení vyššie uvedených podmienok pre oslobodenie
Článok 11- Úroky	
Materská spoločnosť (ČR) inkasuje úroky od dcérskej spoločnosti (SRN)	Dcérska spoločnosť (ČR) hradí úroky materskej spoločnosti (SRN)
SZDZ - Úroky môžu byť zdanené len v štáte rezidencie (ČR)	SZDZ - Úroky môžu byť zdanené len v štáte rezidencie (SRN)

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 26, 54)

Článok 7 – Zisky podniku

Zdaníť zisky podniku dáva SZDZ s Nemeckom právo len štátu rezidencie za podmienky, že daná činnosť nie je vykonávaná prostredníctvom stálej prevádzkarne v štáte zdroja (54).

Článok 9 – Združené podniky

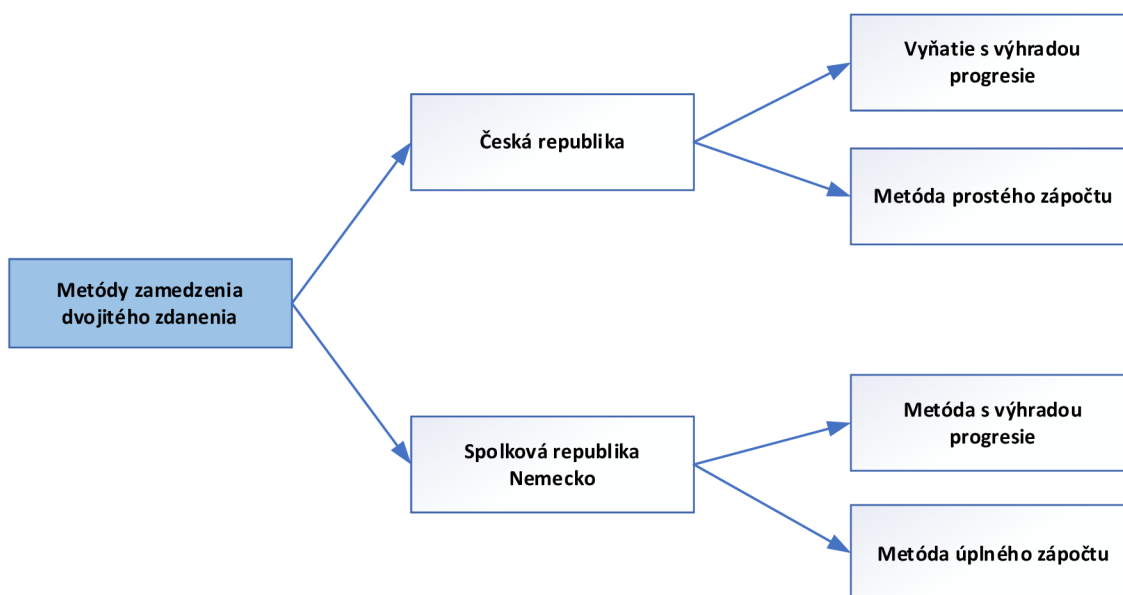
V súvislosti so spojenými osobami je dôležitý taktiež aj článok 9, ktorého hlavným zmyslom je, že pre účely dane by sa mala medzi spojenými osobami aplikovať cena, ako keby sa jednalo o osoby nespojené. Jedná sa o princíp tzv. tržného odstupu (54).

Článok 15 – Zamestnanie

Z pohľadu príjmov zo zamestnania platí všeobecné pravidlo, kedy je príjem zdanený v štáte, kde bolo zamestnávajúce vykonávané. Existuje však výnimka pri splnení súčasne 3 podmienok (zamestnanec sa v inom štáte nezdržuje viac ako 183 dní, príjmy zo zamestnania nie sú vyplácané rezidentom štátu, kde je dané zamestnanie vykonávané a zároveň nie sú vyplácané ani prostredníctvom stálej prevádzkarne), kedy môže príjmy zo zamestnania zdať štát rezidencie daňového poplatníka a v štáte zdroja sa bude jednať o oslobodený príjem (54).

Článok 23 – Vylúčenie dvojitého zdanenia

Na nasledujúcej schéme sú uvedené možné metódy zamedzenia dvojitého zdanenia vyplývajúce zo SZDZ, ktoré môžu byť v závislosti na konkrétnom type príjmu uplatnené.

Obrázok č. 6: Metódy zamedzenia dvojitého zdanenia

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 54)

Pri zhodnotení použitých metód pri vylúčení dvojitého zdanenia je možné usúdiť, že všeobecným pravidlom je použitie metódy s výhradou progresie. Z dôvodu, že sa v Českej republike uplatňuje jednotná sadzba dane z príjmu, bude v praxi aplikovaná

metóda úplného vyňatia. Výnimkou zo všeobecného pravidla sú predovšetkým pasívne príjmy (dividendy a licenčné poplatky), kde je použitá metóda zápočtu.

4.3 Mzdová problematika

Aj problematiku miezd je možné považovať za ďalší hlavný rozhodovací faktor. Nejedná sa len o motivačný faktor z pohľadu zamestnancov, ale mzdy sú podstatné aj z pohľadu zamestnávateľa z toho dôvodu, že mzdové náklady tvoria podstatnú časť nákladov spoločnosti. Mzdový systém závisí na konkrétnom štáte, v ktorom daná spoločnosť pôsobí, a preto je dôležité sledovať platnú legislatívu, ktorou sa riadi. Keďže medzi hlavné dôvody prenikania spoločností na nové trhy patrí aj zvyšovanie konkurencieschopnosti podniku, resp. udržovanie určitej konkurenčnej výhody, môžu byť nižšie mzdové náklady práve jedným krokom k jej dosiahnutiu. V tejto podkapitole budú stručne porovnané základné rozdiely v mzdových systémoch uplatňovaných v Českej republike a v Spolkovej republike Nemecko. Jedná sa predovšetkým o vyčíslenie nákladov na zamestnanca z pohľadu zamestnávateľa.

4.3.1 Porovnanie základných rozdielov v mzdovom systéme

Základné práva a povinnosti v pracovnoprávných vzťahoch v Českej republike upravuje predovšetkým Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce (ďalej len „ZP“). V Nemecku je pracovnoprávny vzťah upravený viacerými právnymi predpismi regulujúcimi zvlášť pracovnú zmluvu, dovolenku, pracovnú dobu, minimálnu mzdu a pravidlá pri ukončení pracovného pomeru (55).

Vznik pracovného pomeru

Pracovný pomer sa v Českej republike zakladá písomným uzatvorením pracovnej zmluvy medzi zamestnancom a zamestnávateľom, ktorá musí obsahovať informácie o druhu práce, mieste výkonu práce a o dni nástupu do práce, ktorý je zároveň dňom vzniku pracovného pomeru. Zamestnávateľ je zároveň do 1 mesiaca od vzniku pracovného pomeru povinný poskytnúť zamestnancovi všetky informácie o jeho právach a povinnostiach plynúcich z jeho pracovného pomeru. Rovnako je tomu aj z pohľadu vzniku pracovného pomeru v Nemecku s tým rozdielom, že je možné uzatvoriť zmluvu aj ústne (55, 56).

Tabuľka č. 99: Poukázanie na základné rozdiely pri vzniku pracovného pomeru

Vznik pracovného pomeru	
Česká republika	Spolková republika Nemecko
Dĺžka dovolenky <i>(die Dauer des jährlichen Erholungsurlaubs)</i>	
<ul style="list-style-type: none"> - minimálne 4 týždne v kalendárnom roku 	<ul style="list-style-type: none"> - minimálne 24 pracovných dní, pričom za pracovný deň je považovaný každý deň okrem nedele a sviatku
Pracovná doba <i>(die vereinbarte Arbeitszeit)</i>	
<ul style="list-style-type: none"> - 40 hodín týždenne (8 hodín denne) - možnosť práce nadčas <ul style="list-style-type: none"> • (max 8 hodín týždenne, a zároveň max 150 hodín za rok), - možnosť práce cez víkend 	<ul style="list-style-type: none"> - maximálne 8 hodín denne - výnimka 10 hodín denne v prípade, ak behom 6 kalendárnych mesiacov nebude v priemere prekročený maximálny 8 hodinový fond pracovnej doby za deň, - zamestnanci nesmú byť zamestnaní v nedeľu a vo sviatok (s výnimkami a za splnenia podmienky aspoň 15 voľných nedelí v kalendárnom roku)
Skúšobná doba <i>(Bewährungszeit)</i>	
<ul style="list-style-type: none"> - maximálne 3, resp. 6 mesiacov (u zamestnancov na vedúcich pozíciách) od dňa vzniku pracovného pomeru 	<ul style="list-style-type: none"> - maximálne 6 mesiacov
Spôsob odmeňovania <i>(Zusammensetzung und Höhe der Löhne)</i>	
<ul style="list-style-type: none"> - Minimálna mzda k 01. 01. 2020 bola 14 600 Kč (87,30 Kč/h) 	<ul style="list-style-type: none"> - Minimálna mzda 01. 01. 2020 bola 1 458 EUR (9,35 EUR/h) <ul style="list-style-type: none"> • 37 048 Kč (238 Kč/h)

<ul style="list-style-type: none"> - Minimálna mzda v roku 2021: <ul style="list-style-type: none"> • 01. – 31. 12. 2021 15 200 Kč (90,50 Kč/h) <p>(pre niektoré skupiny prác je stanovená minimálna zaručená mzda)</p> <p>Príplatky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 25 % priemerného mesačného zárobku za prácu nadčas, pokiaľ nebolo poskytnuté náhradné voľno, - 100 % priemerného mesačného zárobku za prácu vo sviatok, pokiaľ nebolo poskytnuté náhradné voľno, - 10 % priemerného mesačného zárobku za prácu v noci a cez víkend <p>Náhrada pri prekážkach v práci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 60-80 % priemerného mesačného zárobku v závislosti na konkrétnom dôvode prerušenia práce 	<ul style="list-style-type: none"> - Minimálna mzda v roku 2021 sa bude zvyšovať v dvoch fázach: <ul style="list-style-type: none"> • 01. 01. – 30. 06. 2021 9,50 EUR/h (250 Kč/h) • 01. 07. – 31. 12. 2021 9,60 EUR/h (252 Kč/h) <p>(niektoré odbory majú stanovené vyššie minimálne mzdy tzv. odvetvové minimálne mzdy „<i>Branchenmindestlöhne</i>“)</p> <p>Príplatky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - za prácu v nedeľu alebo vo sviatok nemá zamestnanec nárok na príplatok, musí mu byť poskytnuté náhradné voľno, - príplatok za nadčas závisí od pracovnej zmluvy (zo zákona žiadny nie je), - príplatok vo výške minimálne 25 % hrubej hodinovej mzdy za prácu v noci <p>Pracovná neschopnosť nezavinená zamestnancom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nárok na nepretržitú platbu po dobu 6 týždňov vzniká po 4 týždňoch nepretržitého zamestnania v spoločnosti (nárok sa predlžuje o ďalších 6 týždňov v prípade, ak stále nebude zamestnanec pracovne schopný)
---	---

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 55, 57, 58, 59, 60, 61)

Skončenie pracovného pomeru

Spôsoby skončenia pracovného pomeru v Českej republike sú taxatívne vymedzené v ZP, ako rozviazanie pracovného pomeru dohodou, výpoveďou, okamžitým zrušením a zrušením v skúšobnej dobe. Avšak v prípade pracovného pomeru na dobu určitú končí uplynutím doby na ktorú bol zjednaný. Medzi 3 zákonné dôvody výpovede zo strany zamestnávateľa v Nemecku patria prevádzkové dôvody (*Betriebsbedingte*), osobné dôvody zamestnanca (*Personenbedingte*), behaviorálne dôvody na základe správania zamestnanca (*Verhaltensbedingte*) (29, 55).

Tabuľka č. 100: Poukázanie na základné rozdiely pri skončení pracovného pomeru

Skončenie pracovného pomeru	
Česká republika	Spolková republika Nemecko
Výpovedná doba <i>(die Fristen für die Kündigung des Arbeitsverhältnisses)</i>	
<ul style="list-style-type: none"> - v prípade výpovede skončí pracovný pomer uplynutím výpovednej doby (začína plynúť od 1. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca po doručení výpovedi v písomnej podobe), - výpovedná doba nesmie byť kratšia než 2 mesiace, <p>Výpoved' zo strany zamestnávateľa</p> <ul style="list-style-type: none"> - len na základe taxatívne vymedzených dôvodov v ZP, - výnimkou je zamestnanec v tzv. ochrannnej dobe, ktorému sa zakazuje zo strany zamestnávateľa dať výpoveď, - zamestnancovi môžu plynúť ďalšie výhody, pokiaľ je uzatvorená kolektívna zmluva 	<ul style="list-style-type: none"> - výpovedná doba v prípade výpovede zo strany zamestnanca trvá 4 týždne a začína plynúť od 1. alebo od 15. dňa v mesiaci. - počas skúšobnej doby, je možné ukončiť pracovný pomer s výpovednou lehotou v trvaní 2 týždňov, <p>Výpoved' zo strany zamestnávateľa</p> <ul style="list-style-type: none"> - výpovedná lehota ukončená zo strany zamestnávateľa sa odvíja od dĺžky trvania pracovného pomeru v spoločnosti: <ul style="list-style-type: none"> • 1 mesiac v prípade, ak pracovný pomer trvá 2 roky,

<p>Okamžité skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa</p> <ul style="list-style-type: none"> - len v taxatívne vymedzených dôvodov v ZP, - zakazuje sa v prípade zamestnankýň, ktoré sú tehotné, alebo na materskej dovolenke a u zamestnancov, ktorí sú na rodičovskej dovolenke 	<ul style="list-style-type: none"> • 2 mesiace v prípade, ak pracovný pomer trvá 5 rokov, • 3 mesiace v prípade, ak pracovný pomer trvá 8 rokov, • 4 mesiace v prípade, ak pracovný pomer trvá 10 rokov, • 5 mesiacov v prípade, ak pracovný pomer trvá 12 rokov, • 7 mesiacov v prípade, ak pracovný pomer trvá 20 rokov
<p>Odstupné (<i>Abfindung</i>)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - výška odstupného (ktoré náleží zamestnancovi v prípade, ak sa zamestnávateľ ruší, premiestňuje, alebo ak došlo k rozviazaniu pracovného pomeru z organizačných dôvodov) predstavuje najmenej: <ul style="list-style-type: none"> • jedno násobok priemerného mesačného zárobku u pracovného pomeru, ktorý trval menej než 1 rok, • dvojnásobok priemerného mesačného zárobku, ak pracovný pomer trval 	<ul style="list-style-type: none"> - nárok na odstupné vzniká len v prípade výpovede zo strany zamestnávateľa z organizačných dôvodov a zároveň ak nebol do 3 týždňov podaný odpor zo strany zamestnanca. Výška odstupného predstavuje: <ul style="list-style-type: none"> • 50 % mesačného zárobku za každý rok trvania pracovného pomeru. Ak tento pracovný pomer presiahol 6 mesiacov toto obdobie sa zaokrúhľuje na celý rok

<p>viac než 1 rok a zároveň menej než 2 roky,</p> <ul style="list-style-type: none"> • trojnásobok priemerného mesačného zárobku u pracovného pomeru, ktorý trval aspoň 2 roky 	<p>- zamestnancom nad 50 rokov náleží odstupné v celkovej čiastke až:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 15 mesačných zárobkov v prípade zamestnanca, ktorý pracoval pre zamestnávateľa viac než 15 rokov, • 18 mesačných zárobkov v prípade zamestnanca, ktorý pracoval pre zamestnávateľa viac než 20 rokov
---	---

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 29, 55, 62)

4.3.2 Poistné odvody a náklady na zamestnanca v Českej republike

Poistné odvody z miezd v Českej republike

V nasledujúcej tabuľke je uvedený prehľad sadziieb poistných odvodov v Českej republike platných od 01. 01. 2020.

Tabuľka č. 101: Prehľad sadziieb povinného poistného v ČR

Druh poistného odvodu	Sadzby poistného	
	Zamestnanec	Zamestnávateľ
Zdravotné poistenie	4,5 %	9 %
Nemocenské poistenie	x	2,1 %
Dôchodkové poistenie	6,5 %	21,5 %
Príspevok na štátnu politiku zamestnanosti	x	1,2 %
Odvody celkom	11,0 %	33,8 %

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 63, 64)

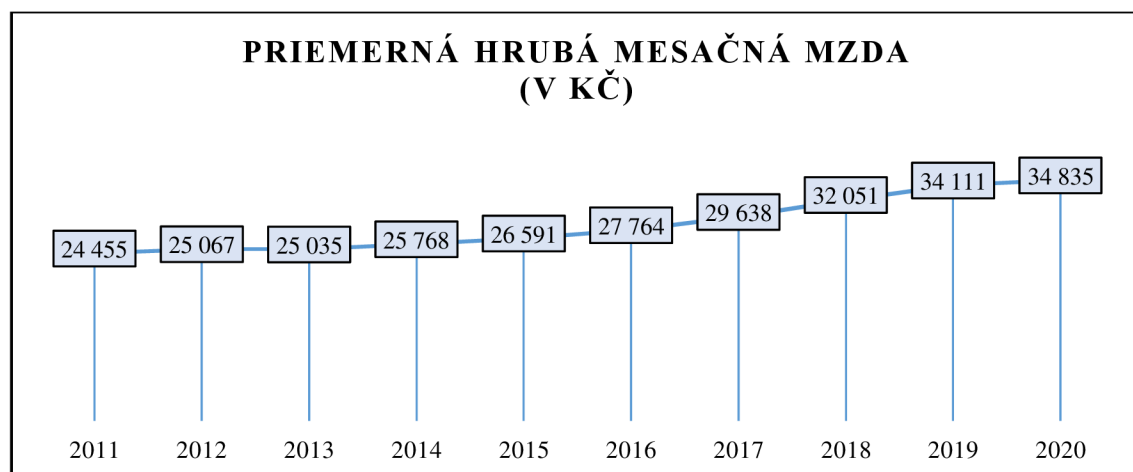
Z tabuľky vyplýva, že celková sadzba poistného na verejné zdravotné poistenie predstavuje 13,5 %, z toho takmer 67 % je povinný hradiť za svojich zamestnancov zamestnávateľ. Minimálnym vymeriavacím základom pre stanovenie výšky tohto poistného je minimálna mzda. Povinný odvod poistného na sociálne zabezpečenie a štátnu politiku zamestnanosti je rozdelený do troch zložiek, ktorými je nemocenské

poistenie, dôchodkové poistenie a príspevok na štátu politiku zamestnanosti. Tieto odvody predstavujú sadzbu celkom vo výške 31,3 %, kde aj v tomto prípade sú povinné odvody zamestnávateľa vyššie, konkrétne predstavujú viac než 79 % celkových odvodov na sociálne poistenie a štátnu politiku zamestnanosti. V prípade tohto poistného je v Českej republike stanovený maximálny vymeriavací základ, ktorý predstavuje 48 násobok priemernej mzdy, čo pre rok 2020 predstavuje čiastku 1 672 080 Kč. Rozhodným obdobím je kalendárny rok, kde z čiastky, ktorou došlo k prekročeniu maximálnej hranice zamestnávateľ neodvádza poistné za zamestnanca a ani mu nie je zrazených 6,5 % zo mzdy. V úhrnu náklady zamestnávateľa za svojich zamestnancov predstavujú viac než 75 % celkových povinných odvodov zo mzdy (63, 64.).

Priemerná mzda a jej vývoj v Českej republike

Ukazovateľ priemernej mzdy vypovedá o mzdovej úrovni a používa sa predovšetkým pri časovom a medzinárodnom porovnaní po prepočítaní na rovnakú menu. Hodnota priemernej mesačnej mzdy v Českej republike za rok 2020 predstavovala čiastku 34 835 Kč (65).

Na nasledujúcom grafe je uvedený vývoj priemernej hrubej mesačnej mzdy za uplynulých 10 rokov.

Graf č. 1: Vývoj priemernej hrubej mesačnej mzdy v ČR
(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 66)

Z vyššie uvedeného je možné vidieť, že má priemerná mzda v Českej republike rastúci trend, okrem mierneho poklesu v roku 2013. Od roku 2011 vzrástla až o takmer 43 % a medziročne rástla v priemere o približne 4 %.

Keďže je priemerná mzda vypočítaná ako pomer mzdových prostriedkov k počtu zamestnancov, môžu vysoké mzdy niektorých zamestnancov skresľovať a nadhodnocovať celkovú hodnotu. Štatistický úrad uvádza, že takmer dve tretiny ľudí má mzdu nižšiu než je priemerná. Z tohto dôvodu bude pre medzinárodné porovnanie zvolený ďalší ukazovateľ publikovaný štatistickým úradom, ktorým je medián. Tento ukazovateľ rozdeľuje zamestnancov na dve rovnaké polovice a tým, že stojí uprostred mzdového rozdelenia slúži k reálnejšiemu určeniu mzdovej úrovne a taktiež k lepšej vypovedacej hodnote. Za rok 2020 bol medián miezd na úrovni 32 870 Kč (66).

Vyčíslenie nákladov na zamestnanca z hrubej mzdy na úrovni mediánu pre rok 2020

V nasledujúcej tabuľke sú vyčíslené mesačné a ročné náklady zamestnávateľa na 1 zamestnanca za predpokladu, ak je jeho hrubá mzda na úrovni mediánu pre rok 2020.

Tabuľka č. 102: Vyčíslenie nákladov na zamestnanca v ČR

Vyčíslenie nákladov na zamestnanca (Kč)		
	Mesačné náklady	Ročné náklady
Hrubá mzda	32 870	394 440
Zdravotné poistenie (9 %)	2 959	35 508
Nemocenské poistenie (2,1 %)	691	8 292
Dôchodkové poistenie (21,5 %)	7 068	84 816
Príspevok na štátnu politiku zamestnanosti (1,2 %)	395	4 740
Mzdové náklady celkom	43 983	527 796

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Z tabuľky je zrejmé, že sa hrubá mzda zvýšila o 33,8 %, čo predstavuje už zmienené povinné odvody zamestnávateľa. Pre lepšiu predstavu bol preto uvedený príklad hrubej mzdy na úrovni mediánu miezd v Českej republike pre rok 2020. V absolútnom vyjadrení tak povinné mesačné odvody z tejto mzdy predstavujú 11 113 Kč, čo by v prípade, ak by spoločnosť zamestnávala 250 zamestnancov predstavovalo 33 339 000 Kč ročných nákladov na povinné poistné hradené zamestnávateľom. Celkové ročné osobné náklady vrátane hrubej mzdy by pri takomto počte zamestnancov boli v hodnote 131 949 000 Kč. Hrubá mzda navýšená o povinné odvody zamestnávateľa bola do konca roku 2020 nazývaná „superhrubou mzdou“. Po zaokrúhlení tak predstavovala základ dane, z ktorého sa následne vypočítala 15% daň z príjmu fyzických osôb znížená o prípadné uplatňované zľavy. Následné je hrubá mzda znížená o vyčíslenú daň a poistné hradené zamestnancom.

Výsledkom je už samotná čistá mzda, ktorá by pri uvažovaní len o základnej mesačnej zľave na poplatníka (2 070 Kč, pre rok 2020) bola pri takejto úrovni hrubej mzdy celkom 24 723 Kč. V porovnaní s mzdovými nákladmi tak z uvedeného vyplýva, že mzdové náklady zamestnávateľa na 1 Kč v čistom predstavujú po zaokrúhlení 1,78 Kč. Od 01. 01. 2021 došlo k zrušeniu „superhrubej mzdy“, ako základu pre výpočet dane z príjmu fyzických osôb a zároveň k navýšeniu základnej mesačnej zľavy na poplatníka na 2 320 Kč. Pri uvedenej úrovni hrubej mzdy by sa čistá mzda poplatníka zvýšila o 1 915 Kč, konkrétne by bola vo výške 26 638 Kč. Mzdové náklady na zamestnanca na 1 Kč v čistom tak pre rok 2021 predstavujú 1,65 Kč.

4.3.3 Poistné odvody a náklady na zamestnanca v Nemecku

Poistné odvody zo mzdy v Spolkovej republike Nemecko

V nasledujúcej tabuľke je uvedený prehľad zákonných sadzieb poistného v Nemecku platných pre rok 2020.

Tabuľka č. 103: Prehľad sadzieb povinného poistného v SRN

Druh poistného odvodu	Sadzby poistného	
	Zamestnanec	Zamestnávateľ
Zdravotné poistenie (<i>Krankenversicherung</i>)	7,3 % + príspevok ³	7,3 %
Poistenie pre prípad dlhodobej starostlivosti (<i>Pflegeversicherung</i>)	1,525 %	1,525 %
Dôchodkové poistenie (<i>Rentenversicherung</i>)	9,30 %	9,30 %
Poistenie pre prípad nezamestnanosti (<i>Arbeitslosenversicherung</i>)	1,20 %	1,20 %
Odvody celkom	19,33 %	19,33 %

(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 67)

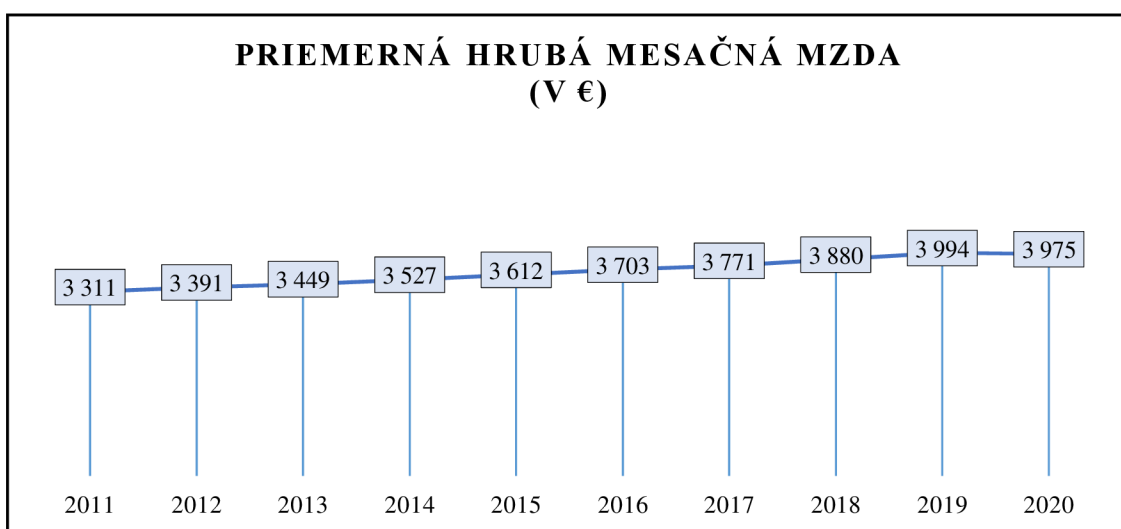
Povinné poistenie sa v Nemecku skladá zo štyroch zložiek, ktoré sú uvedené v tabuľke. Platby jednotlivých zákonných príspevkov sú na rozdiel od Českej republiky rozdelené medzi zamestnanca a zamestnávateľa rovným dielom. V prípade zdravotného poistenia však existujú ešte dodatočné príspevky nad rámec všeobecného príspevku na zdravotné poistenie, ktoré sa odvíjajú od konkrétnej zdravotnej poisťovne. Čo sa týka poistenia pre prípad dlhodobej starostlivosti, existujú v Sasku rozdiely v distribúcií príspevkov

³ Príspevok = dodatočný príspevok, ktorý sa odvíja od príslušnej zdravotnej poisťovne

v porovnaní s ostatnými spolkovými republikami. Na zamestnávateľa tu pripadá 1,025 % a zvyšný väčší podiel, konkrétne 2,025 % pripadá na zamestnanca. V porovnaní s Českou republikou sú náklady na zamestnanca o 14,47 p. b. nižšie. Z pohľadu nemocenského poistenia, na ktoré zamestnávateľ v Českej republike prispieva 2,1 %, nie je v Nemecku toto poistenie oddeľované zvlášť od zdravotného. Medzi sociálne poistenie v Nemecku patrí aj úrazové poistenie, ktoré však nie je odvádzané zo mzdy zamestnanca a preto nie je uvedené v tabuľke (67).

Priemerná mzda a jej vývoj

Priemerná hrubá mesačná mzda v Nemecku bola v roku 2020 vo výške 3 975 EUR, čo po prepočítaní kurzom vyhláseným ČNB platným ku dňu 31. 12. 2020 1€ = 26,245 Kč predstavuje po zaokrúhlení 104 324 Kč, čo je takmer trojnásobok priemernej hrubej mesačnej mzdy v Českej republike, ktorá bola v roku 2020 už spomínaných 34 835 Kč. V Nemecku bol za uplynulých 10 rokov vývoj priemernej mzdy rastúci, až na rok 2020 kedy bol zaznamenaný mierny pokles. Od roku 2010 vzrástla o 664 eur, čo predstavuje nárast približne o 20 %. V priemere dochádzalo medziročne k 2% nárastu.

Graf č. 2: Vývoj priemernej hrubej mesačnej mzdy v SRN
(Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: 68)

Priemerná mzda sa však v Nemecku výrazne líši v závislosti od konkrétnej spolkovej republiky. Napríklad v Hamburgu bola priemerná mzda vo výške 3 820 EUR, zatiaľ čo v Durínsku len 2 659 EUR. Z dôvodu mzdových nerovností medzi jednotlivými spolkovými republikami, je aj nemeckou pracovnou agentúrou sledovaný ukazovateľ na úrovni strednej hodnoty, tzv. mediánu „*Bruttomonatsentgelt (Median)*“, ktorý je menej

citlivý na extrémne hodnoty. Pre rok 2020 bola hodnota mediánu na úrovni 3 401 EUR (69).

Vyčíslenie nákladov na zamestnanca z hrubej mzdy na úrovni mediánu pre rok 2020

V nasledujúcej tabuľke je uvedený modelový príklad na poplatníka, ktorého hrubá mzda je na úrovni mediánu, ktorá bola v Nemecku pre rok 2020 už spomínaných 3 401 EUR. Zároveň obsahuje mesačné a ročné náklady na zamestnanca a taktiež sú v závere vyčíslené náklady zamestnávateľa na 1 EURO v čistom.

Tabuľka 104: Vyčíslenie nákladov na zamestnanca v SRN

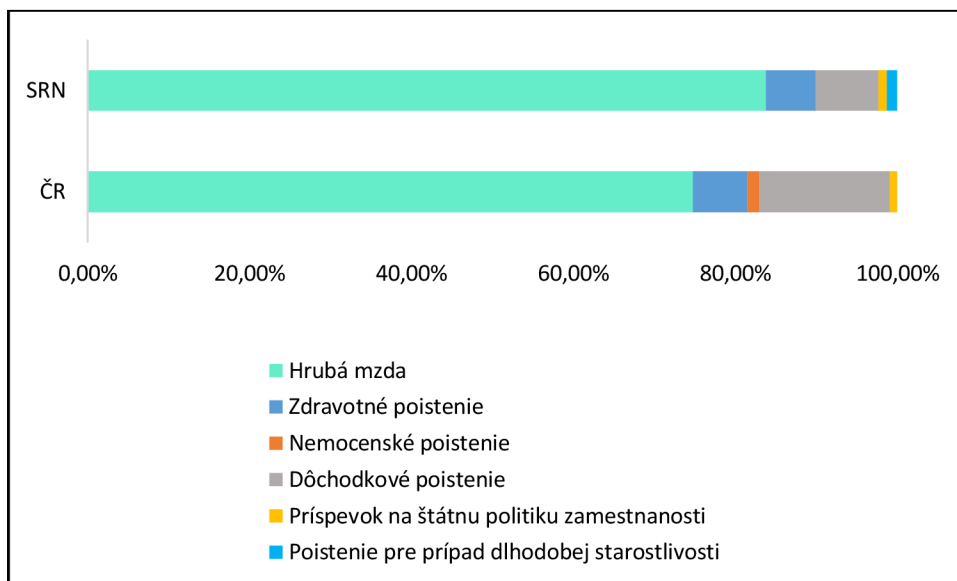
Vyčíslenie nákladov na zamestnanca (€)		
	Mesačné náklady	Ročné náklady
Hrubá mzda	3 401,00	40 812,00
Zdravotné poistenie (7,3 %)	248,27	2 979,28
Poistenie pre prípad dlhodobej starostlivosti (1,525 %)	51,87	622,38
Dôchodkové poistenie (9,30 %)	316,29	3 795,52
Poistenie pre prípad nezamestnanosti (1,20 %)	40,812	489,74
Náklady celkom	4 058,24	48 698,92

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Povinné odvody z hrubej mesačnej mzdy zamestnanca na úrovni mediánu predstavujú takmer 658 EUR, čo pri 250 zamestnancoch predstavuje ročné náklady vo výške 1 974 000 EUR. Celkové ročné osobné náklady pri takomto počte zamestnancov predstavujú 12 174 750 EUR. V Nemecku sa uplatňuje progresívne zdanenie, to znamená, že sadzba dane z príjmu fyzických osôb závisí od výšky príjmu, ktorý je následne zaradený do jednej z piatich možných daňových pásiem. Pri uvažovaní ročného príjmu na úrovni už spomínaného mediánu je čiastka zaradená do tretieho daňového pásma (14 533 – 57 051 EUR). Mesačná čistá mzda zamestnanca predstavuje 2 457 EUR, čo znamená že náklady zamestnávateľa na 1 EURO v čistom predstavujú 1,65 EUR.

4.3.4 Komparácia mzdových systémov v Českej republike a v Nemecku

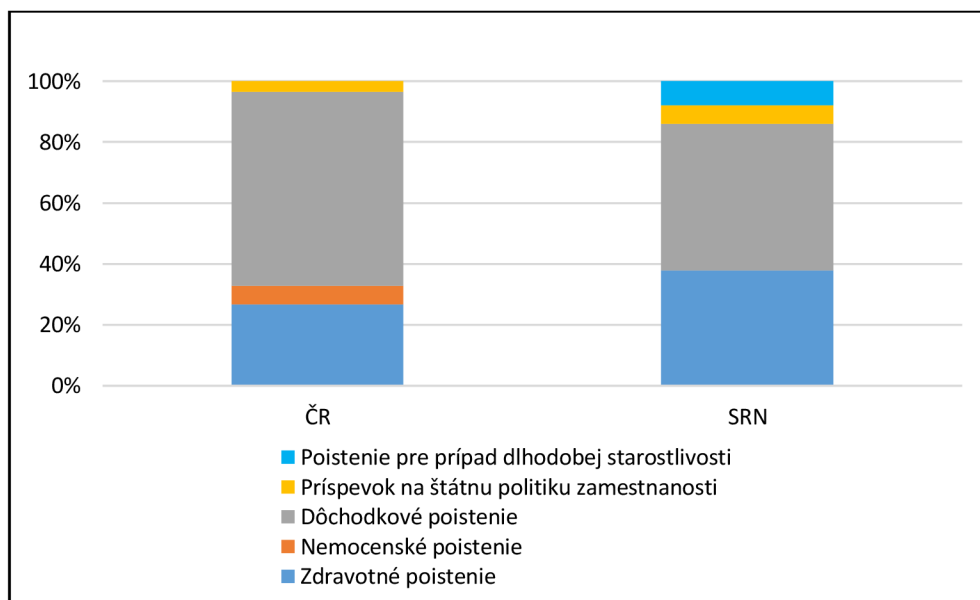
Nasledujúci graf zachytáva prehľad štruktúry celkových nákladov na zamestnanca.

Graf č. 3: Komparácia štruktúry celkových nákladov na zamestnanca v ČR a v SRN
(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Z vyššie uvedeného grafu vyplýva, že pri porovnaní celkových nákladov na zamestnanca, sú náklady na poistné v Českej republike vyššie. Zatiaľ čo v Nemecku tvoria poistné náklady 16,2% podiel z celkových nákladov je tento podiel v Českej republike na úrovni 25,27 %.

V nasledujúcom grafe bude porovnaná štruktúra poistných nákladov podľa ich druhu v Českej republike a v Nemecku.

Graf č. 4: Komparácia štruktúry poistných odvodov na zamestnanca v ČR a v SRN
(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Z detailnejšej analýzy poistných nákladov vyplýva, že ich najväčší podiel predstavuje v oboch štátoch práve dôchodkové poistenie. No v prípade Českej republiky je v porovnaní s Nemeckom tento podiel viac než dvojnásobný. Druhú najväčšiu položku tvorí práve zdravotné poistenie, ktorého podiel je v Českej republike vyšší o 0,61 p. b. V súvislosti so zdravotným poistením je podstatné poznamenať aj to, že v Nemecku je súčasťou zdravotného poistenia už aj nemocenské poistenie, ktorého povinný odvod je v Českej republike ďalšou nákladovou položkou.

Zhodnotenie

V závere je možné vyvodiť zhodnotenie uskutočnených analýz. Úroveň mzdového ohodnotenia je v Nemecku v prípade minimálnej a taktiež aj priemernej mzdy takmer trojnásobne vyššia. Na druhú stranu, čo sa týka porovnania samotného tempa rastu miezd, v Českej republike dochádzalo k väčšiemu medziročnému zvyšovaniu, kde v porovnaní s nemeckou priemernou mzdou bol tento priemerný medziročný nárast vyšší o 2 p. b. Tento fakt potvrdzuje aj nárast priemernej mzdy v Českej republike od roku 2010 o 43 %, zatiaľ čo za rovnaké obdobie vzrástla v Nemecku len o 20 %. Z pohľadu nákladov, ktorých komparácia bola uskutočnená vyššie, je možné zhodnotiť, že poistné náklady z celkových mzdových nákladov sú na zamestnanca nižšie v Nemecku o 9,07 p. b., pričom samotné povinné odvody sú v porovnaní s Českou republikou nižšie až o 14,47 p. b. Odhliadnuc od samotných nákladov, ktoré sú v Nemecku z pohľadu zamestnávateľa priaznivejšie, je dôležité poukázať na pomerne vysokú ochranu zamestnanca, ktorá je upravená v jednotlivých zákonoch upravujúcich nemecké pracovné právo. Nemecké pracovné právo je výrazne zamerané na duševnú pohodu zamestnancov, zabezpečenie ich bezpečnosti a ochrany zdravia, čo je aj hlavným účelom zákona o pracovnej dobe. Práve z tohto dôvodu je možné spomenúť aj obmedzenú pracovnú dobu, ktorá len vo výnimočných prípadoch môže prekročiť základný 8 hodinový pracovný denný fond. Vyššia pracovná doba ako 10 hodín nie je zákonom povolená. Zároveň je v Nemecku až na niektoré výnimky, zakázaná práca v nedeľu a cez víkend z dôvodu, že druhým hlavným účelom zákona o pracovnej dobe je práve chrániť nedeľu a národne uznávané štátne sviatky ako dni odpočinku od práce. Vysoká ochrana zamestnanca je aj v prípade samotného skončenia pracovného pomeru, kde v prípade výpovede zo strany zamestnávateľa je výpovedná doba predlžovaná v závislosti na počte rokov, ktoré zamestnanec v spoločnosti odpracoval. Táto výpovedná doba sa pohybuje

od 1 do 7 mesiacov. Ďalším pomerne dôležitým faktorom je odstupné v prípade, ak bola daná zamestnancovi výpoveď zo strany zamestnávateľa z organizačných dôvodov. Zákon o ochrane pred výpoveďou poskytuje pomerne vysokú ochranu zamestnancom nad 50 rokov, ktorí v danej spoločnosti pracovali viac ako 15, resp. viac ako 20 rokov, kde výška odstupného môže predstavovať až 18 mesačných zárobkov. V porovnaní s Českou republikou môže odstupné predstavovať maximálne trojnásobok priemerného mesačného zárobku, ak pracovný pomer trval aspoň 2 roky. Čo sa týka výpovede zo strany zamestnanca, je táto výpovedná doba v Nemecku len 4 týždňová a taktiež je možné podať výpoveď aj k 15. dňu v mesiaci. Z uvedených dôvodov bolo vyhodnotené, že by z pohľadu zamestnávateľa bolo priaznivé mať väčšinu zamestnancov v Českej republike, ktorí budú vysielaní do Nemecka. Tento fakt potvrdil aj výpočet čistej mzdy a s tým súvisiacich nákladov zamestnávateľa na 1 Kč v čistom pre rok 2021. Náklady na 1 Kč v čistom sa znížili o 0,13 Kč a v porovnaní s nákladmi zamestnávateľa na 1 EURO čistom v Nemecku, je tento pomer (pri stanovených podmienok) v dôsledku vyššieho daňového zaťaženia rovnaký. Od roku 2021 tak legislatívne zmeny prispeli k vyššej čistej mzde takmer o 8 % čím vzniká výhoda aj z pohľadu zamestnanca v Českej republike

ZÁVER

Hlavným cieľom diplomovej práce bolo popísať a zhodnotiť rozdielne pravidlá a postupy pre zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky podľa českej a nemeckej legislatívy.

Aby bol hlavný cieľ splnený, bolo potrebné splniť jednotlivé čiastkové ciele.

V teoretickej časti práce boli vysvetlené základné pojmy spojené s konsolidáciou a jej zostavovaním, ktoré boli nevyhnutné pre zoznámenie čitateľa s danou problematikou. Teoretická časť bola rozdelená na pravidlá pre zostavenie konsolidácie podľa českej a následne podľa nemeckej legislatívy. Jednotlivé časti obsahovali vymedzenie podmienok, ktoré zakladajú konsolidujúcu účtovnú jednotku k povinnosti zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku. Zároveň boli uvedené aj kritériá, kedy bolo možné oslobodiť túto účtovnú jednotku od zmienenej povinnosti, prípadne vylúčiť niektoré konsolidované spoločnosti zo zahrnutia do konsolidačného celku. Ďalej boli definované základné miery vplyvu a s tým spojené konsolidačné metódy. Pre lepšie pochopenie bol demonštrovaný aj modelový príklad na výpočet vlastníckych podielov, určenie miery vplyvu a príslušnej metódy. Teoretická časť taktiež obsahovala základné obsahové vymedzenie konsolidovanej účtovnej závierky vrátane vykazovania jednotlivých nových položiek v konsolidovaných výkazoch v závislosti na použitej konsolidačnej metóde.

V analytickej časti práce boli demonštrované jednotlivé konsolidačné pravidlá zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky prostredníctvom modelových príkladov. Prvá časť sa zaoberala konsolidáciou podľa českých právnych predpisov, kde bola zostavená postupne podľa plnej, ekvivalentnej a pomernej metódy v závislosti na zmene vlastníckeho podielu českej materskej spoločnosti v zahraničnej (nemeckej) spoločnosti. Konkrétne boli podrobne popísané postupové kroky jednotlivých metód, ktoré slúžia ako metodická príručka pri zostavení konsolidovanej účtovnej závierky v prípade prvej a následnej konsolidácie. Druhá časť práce bola vypracovaná analogicky s tým rozdielom, že vychádzala z nemeckých právnych predpisov.

Následne bola v poslednej časti vypracovaná ekonomická komparácia zostavených konsolidovaných účtovných výkazov. Pre zdôraznenie ekonomického prínosu boli použité vybrané pomerové ukazovatele finančnej analýzy. Na základe výsledkov finančnej analýzy, ktorá vychádzala zvlášť z individuálnej účtovnej závierky materskej

spoločnosti a zvlášť z konsolidovaných účtovných výkazov zostavených pomocou rôznych metód bolo zistené, že väčší ekonomický prínos dosahuje svojou účasťou v zahraničnej spoločnosti česká materská spoločnosť. Skupina dosahovala lepšie výsledky z pohľadu vyššej likvidity, nižšej zadlženosti a aj v prípade výkyvov v podobe poklesu výsledku hospodárenia materskej spoločnosti bola rentabilita vlastného kapitálu takmer dvojnásobne vyššia v porovnaní s ostatnými podnikmi, ktoré pôsobia v potravinárskom odvetví.

Ďalšou časťou zhodnotenia prípadného efektu z konsolidácie bolo poukázanie na základné rozdiely z pohľadu dane z príjmu právnických osôb. V Nemecku je v porovnaní s Českou republikou vyššie daňové zaťaženie. Aj napriek 15% sadzbe dane z príjmu právnických osôb je povinné odvádzať solidárny príspevok a živnostenskú daň. Zmeny sú aj v prípade rozdielnych podmienok pri uplatnení odpočtu poskytnutých darov, alebo vzniknutej daňovej straty. Z dôvodu medzinárodných transakcií medzi spoločnosťami boli interpretované aj niektoré dôležité články SZDZ a taktiež definované metódy zamedzenia dvojitého zdanenia ktoré zmluva zakotvuje.

V závere diplomovej práce bolo poukázané na základné rozdiely z pohľadu mzdovej problematiky. Jedná sa predovšetkým o rozdiely pri vzniku a skončení pracovného pomeru. V Nemecku je vysoká ochrana na strane zamestnanca predovšetkým pri výpovedi zo strany zamestnávateľa a taktiež pri nároku na odstupné. Rozdielna je aj pracovná doba a možnosť nároku na príplatok za vykonanú prácu vo sviatok, víkend, prípadne nadčas. Z pohľadu miezd boli taktiež vyčíslené náklady zamestnávateľa na zamestnanca a zdôraznené rozdielne sadzby na povinné poistné. Bolo zistené, že náklady na zamestnanca sú v Českej republike vyššie o 14,47 p. b. a tvoria až 25,27 % z celkových nákladov, oproti tomu v Nemecku predstavujú 16,2% podiel na celkových nákladoch. Pre lepšiu predstavu bol demonštrovaný jednoduchý príklad na poplatníka, ktorý poberá hrubú mzdu na úrovni mediánu daného štátu. Na základe toho bolo zistené, že náklady zamestnávateľa na 1 Kč v čistom predstavujú 1,78 Kč v Českej republike a na 1 EURO v čistom predstavujú 1,65 EUR v Nemecku.

Súčasťou diplomovej práce je aj metodická príručka, ktorá slúži k zostaveniu konsolidačných metód podľa českej, prípadne nemeckej legislatívy vo formáte xlsx, ktorú je možné využiť v rámci uplatňovaného vplyvu v zahraničnej účtovnej jednotke.

ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV

- (1) KAPOUNOVÁ, Jana a Pavel KAPOUN. *Bakalářská a diplomová práce: od zadání po obhajobu*. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-271-0079-8.
- (2) SYNEK, Miloslav, Pavel MIKAN a Hana VÁVROVÁ. *Jak psát bakalářské, diplomové, doktorské a jiné písemné práce*. Vyd. 3., přeprac. Praha: Oeconomica, 2011. ISBN 978-80-245-1819-0.
- (3) Publications: World economic outlook databases. *Imf.org* [online]. Washington, D.C.: International Monetary Fund, © 2021 [cit. 2021-5-7]. Dostupné z: <https://www.imf.org/en/Publications/SPROLLs/world-economic-outlook-databases#sort=%40imfdate%20descending>
- (4) Knowledge for Change: Trade and Globalization. *Worldbank.org* [online]. Washington, D.C.: The World Bank Group, © 2021 [cit. 2021-5-7]. Dostupné z: <https://www.worldbank.org/en/programs/knowledge-for-change/brief/Trade-and-Globalization>
- (5) International economic relations: Globalisation and the economy. *Ec.europa.eu* [online]. Brusel: European Commission, © 2021 [cit. 2021-5-7]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/international-economic-relations/globalisation-and-eu-economy_en
- (6) Bíla kniha o budoucnosti Evropy: Diskusní dokument o využití potenciálu globalizace. *Eur.lex.europa.eu* [online]. Brusel: Evropská komise, 10. 5. 2017 [cit. 2021-5-7]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:52017DC0240>
- (7) Německo: Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR. *Businessinfo.cz* [online]. Praha: Zastupitelský úřad ČR v Berlíně, © 1997-2021, 15. 12. 2019 [cit. 2021-5-7]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/nemecko-obchodni-a-ekonomicka-spoluprace-s-cr/#section-41a24556-6ebc-4b06-901d-6a0cecd5bab0>
- (8) Zahraniční obchod ČR se zbožím – roční údaje - 2019: Bilance zahraničního obchodu se zbožím se sousedními státy. *CZSO.cz* [online]. Praha: Český

- statistický úřad, © 2020, 25. 09. 2020 [cit. 2021-5-7]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/131086531/24200820g3.pdf/cf31d867-b092-40d0-9f64-f1590266adef?version=1.1>
- (9) Vývoj ekonomiky České republiky - 4. čtvrtletí 2020: Vnější ekonomické vztahy. CZSO.cz [online]. Praha: Český statistický úřad, © 2020, 19. 03. 2021 [cit. 2021-5-7]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/125507847/320193-20q4a4.pdf/62f85e04-a12a-4aa7-9fe5-bf3360626eb7?version=1.1>
- (10) Německo je pro český export klíčovým trhem. *Businessinfo.cz* [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, © 1997-2021, 28. 08. 2018 [cit. 2021-5-7]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/clanky/nemecko-je-pro-cesky-export-klicovym-trhem/>
- (11) JAREŠ, Adam. Češi? Nejaktivnější investoři z Východu. *Businessinfo.cz* [online]. Düsseldorf: Zastupitelský úřad ČR v Berlíně, © 1997-2021, 19. 08. 2020 [cit. 2021-5-7]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/clanky/adam-jares-cesi-nejaktivnejsi-investori-z-vychodu/>
- (12) Německo: Zahraniční obchod a investice. *Businessinfo.cz* [online]. Berlín: Zastupitelský úřad ČR v Berlíně, © 1997-2021, 15. 12. 2019 [cit. 2021-5-7]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/nemecko-zahranicni-obchod-a-investice/>
- (13) ZELENKA, V. a M. ZELENKOVÁ. *Konsolidace účetních výkazů: principy a praktické aplikace*. 2. upr. a rozš. vydání. Jesenice: Ekopress, 2018. ISBN 978-80-87865-43-9.
- (14) ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví z dne 12. decembra 1991 In: *Zbierka zákonov Českej republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-563>
- (15) JÍLEK, J. *Hlavní účetní systémy IFRS a US GAAP*. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-247-2774-5.

- (16) ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech z dne 25. januára 2020. In: *Zbierka zákonov Českej republiky*. Dostupné taktiež z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-90>
- (17) KOVANICOVÁ, Dana. *Finanční účetnictví: světový koncept IFRS/IAS*. 5., aktualiz. vyd. Praha: BOVA POLYGON, 2005. ISBN 80-727-3129-7.
- (18) LOJA, R. a R. JONÁŠ. *Konsolidovaná účetní závěrka podle českých předpisů v příkladech*. Praha: 1. VOX, 2016. ISBN 978-80-87480-52-6.
- (19) JANHUBA, M., M. MÍKOVÁ, J. ROUBÍČKOVÁ a V. ZELENKA. *Finanční účetnictví: obecné otázky*. Praha: C.H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-614-2.
- (20) Český účetní standard č. 020 Konsolidovaná účetní závěrka. *Businesscenter.cz* [online]. Praha: Podnikatel.cz [cit. 2021-5-9]. Dostupné z: <https://businesscenter.podnikatel.cz/finance/ucetnictvi/cesky-ucetni-standard-pro-podnikatele-c-020/>
- (21) ČESKÁ REPUBLIKA. *Vyhláška č. 500/2002 Sb., prováděcí vyhláška k podvojnému účetnictví pro podnikatele z dne 6. novembra 2002*. In: *Zbierka zákonov Českej republiky*. Dostupné taktiež z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-500>
- (22) VOMÁČKOVÁ, Hana. *Účetnictví akvizicí, fúzí a jiných vlastnických transakcí: (vyšší účetnictví)*. Praha: Polygon, 2002. ISBN 80-727-3065-7.
- (23) RYNEŠ, Petr. *Podvojný účetnictví a účetní uzávěrka: průvodce podvojným účetnictvím k 1.1.2020*. 20. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2020, 1117 stran. ISBN 978-80-7554-254-0.
- (24) GEMBÍK, Michal. *Odložená daň v konsolidované účetní závěrce*. *Daneprohlidi.cz* [online]. Praha: Poradce Podnikatele, © 2021, 09. 01. 2020 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: <https://www.daneprohlidi.cz/aktualita/odlozena-dan-v-konsolidovane-ucetni-zaverce-ak.htm>
- (25) *AUDITOR 4/2012: Teoretický rámec odložené daně* [online]. XIX. Praha: © Komora auditorů České republiky, 2012 [cit. 2021-5-8]. ISSN 1210-9096. Dostupné z: <https://www.kacr.cz/file/3029/casopis-auditor-c-4-2012.pdf>

- (26) ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu z dne 20. novembra 1992. In: *Zbierka zákonov Českej republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>
- (27) Handelsgesetzbuch (HGB) in der im Bundesgesetzblatt Teil III, Gliederungsnummer 4100-1, in der veröffentlichten bereinigten Fassung vom 10. 5. 1897 (RGBl. I s. 219). Dostupné z: <https://www.gesetze-im-internet.de/hgb/>
- (28) UNSERE VERLAUTBARUNGEN: STANDARDS, INTERPRETATIONEN, ANWENDUNGSHINWEISE. *Drsc.de* [online]. Berlin: Deutsches Rechnungslegungs Standards Committee, © 1999 – 2021 [cit. 2021-5-8].
- (29) Bürgerliches Gesetzbuch (BGB) in der im Bundesgesetzblatt, Gliederungsnummer 400-2, in der Fassung vom 18. 08. 1896 (RGBl. I s. 195). Dostupné z: <https://www.gesetze-im-internet.de/bgb/>
- (30) TRYTKO, David. ÚČETNÍ PRAXE: Krátké srovnání německých Zásad řádného vedení účetnictví s českými a mezinárodními účetními principy. *Účetnictví v praxi* [online]. 21. 08. 2013 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: https://www.roedl.net/fileadmin/user_upload/Roedl_Czech_Republic/clanky/2013/Ucetnictvi_v_praxi_DTR_08_2013.pdf
- (31) Deutscher Rechnungslegungs Standard Nr. 19 (DRS 19): Pflicht zur Konzernrechnungslegung und Abgrenzung des Konsolidierungskreises. *Drsc.de* [online]. Berlin: Deutsches Rechnungslegungs Standards Committee, © 1999 – 2021, 29. Dezember 2019 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: https://www.drsc.de/app/uploads/2017/02/101229_DRS_19_near-final.pdf
- (32) Konzernbilanz nach Handelsrecht: AUSNAHMEN VON DER VERPFLICHTUNG ZUR ERSTELLUNG EINER KONZERNBILANZ. *Bibukurse.de* [online]. Siegen, © 2020 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: <https://www.bibukurse.de/konzernbilanzierung-nach-hgb/rechnungslegungskreis-der-konzernrechnungslegung/ausnahmen-von-der-verpflichtung-zur-erstellung-einer-konzernbilanz.html>

- (33) Deutscher Rechnungslegungs Standard Nr. 26 (DRS 26): Assoziierte unternehmen. *Drsc.de* [online]. Berlin: Deutsches Rechnungslegungs Standards Committee, © 1999–2021, 17. Juli 2018 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: <https://www.drsc.de/verlautbarungen/drs-26/>
- (34) Deutscher Rechnungslegungs Standard Nr. 27 (DRS 27): Anteilmässige konsolidierung. *Drsc.de* [online]. Berlin: Deutsches Rechnungslegungs Standards Committee, © 1999–2021, 17. Juli 2018 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: <https://www.drsc.de/verlautbarungen/drs-27/>
- (35) Konzernrechnungslegung: Vorlesung mit integrierter Übung. *Kleeberg.de* [online]. München: Technische Universität Ilmenau, © 2021 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: https://www.kleeberg.de/fileadmin/download/lehre/tu-i/SS_2009/Kleeberg_TU-Ilmenau_Petersen-Zwirner_Handout-20090515.pdf
- (36) Konsolidierungskreis. *Daswirtschaftslexikon.com* [online]. Berlin: Deutsches Institut für Wirtschaftsforschung, © 2016-2021 [cit. 2021-5-9]. Dostupné z: <http://www.daswirtschaftslexikon.com/d/konsolidierungskreis/konsolidierungskreis.htm>
- (37) Deutscher Rechnungslegungs Standard Nr. 23 (DRS 23): Kapitalkonsolidierung (Einbeziehung von Tochterunternehmen in den Konzernabschluss). *Drsc.de* [online]. Berlin: Deutsches Rechnungslegungs Standards Committee, © 1999–2021, 25. September 2015 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: <https://www.rechnungslegungsseminare.de/images/DRS-23-BAnz-AT-23.02.2016>
- (38) EBELING, Ralf Michael. Badwillbilanzierung nach HGB und IFRS – Teil 1. *Accountingakademie.de* [online]. Wettin-Löbejün: Ifu AccountingAkademie, © 2021 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: <https://www.accountingakademie.de/service/ratgeber/detail/badwillbilanzierung-nach-hgb-und-ifrs-teil-1.html>
- (39) Das Konzept der Schuldenkonsolidierung. *Accountingakademie.de* [online]. Wettin-Löbejün: Ifu AccountingAkademie, © 2021 [cit. 2021-5-9]. Dostupné z:

<https://www.accountingakademie.de/service/fachbegriffe/schuldenkonsolidierung.html>

- (40) Deutscher Rechnungslegungs Standard Nr. 20 (DRS 20): Konzernlagebericht. *Drsc.de* [online]. Berlin: Deutsches Rechnungslegungs Standards Committee, © 1999 – 2021, 14. September 2012 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: http://alt.drsc.de/docs/press_releases/2012/120928_DRS20_nearfinal.pdf
- (41) Deutscher Rechnungslegungs Standard Nr. 25 (DRS 25): Währungsumrechnung im Konzernabschluss. *Drsc.de* [online]. Berlin: Deutsches Rechnungslegungs Standards Committee, © 1999 – 2021, 02. August 2018 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: <https://www.drsc.de/verlautbarungen/drs-25/>
- (42) Deutscher Rechnungslegungs Standard Nr. 18 (DRS 18): Latente Steuern. *Drsc.de* [online]. Berlin: Deutsches Rechnungslegungs Standards Committee, © 1999 – 2021, 08. Juni 2010 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: https://www.drsc.de/app/uploads/2017/02/100609_DRS_18_near-final.pdf
- (43) ZALAI, K. a kol. *Finančno-ekonomická analýza podniku*. Bratislava: Sprint dva, 2010. 7. preprac. a rozš. vyd. ISBN 978-80-89393-15-2.
- (44) Administrativní registr ekonomických subjektů (Ares). *Info-mfcr.cz* [online databáze]. Praha: Ministerstvo financí ČR, © 2013 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: https://www.info.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz
- (45) UNTERNEHMENREGISTER. *Unternehmensregister.de* [online]. Berlin: Bundesanzeiger Verlag, © 2021 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: <https://www.unternehmensregister.de/ureg/>
- (46) Finanční trhy: Kurzy devízového trhu. *Cnb.cz* [online]. Praha: Česká národní banka, © 2021 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/financni-trhy/devizovy-trh/kurzy-devizoveho-trhu/kurzy-devizoveho-trhu/>
- (47) Statistics: Euro foreign exchange reference rates. *Ecb.europa.eu* [online]. Frankfurt am Main: European Central Bank, © 2021 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: https://www.ecb.europa.eu/stats/policy_and_exchange_rates/euro_reference_exc

hange_rates/html/index.en.html?fbclid=IwAR204S4Zv4GMmzy03WOQqalfjEg
QqpXGs-gAAWnGd-oAs1PBo-5Ho4JD6hM

- (48) Sedmá směrnice Rady č. 83/349/EHS o konsolidovaných účetních závěrkách. *Eur-lex.europa.eu* [online]. Luxemburg: Úradný vestník Európskej únie, © 2021, 13. června 1983 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31983L0349:cs:HTML>
- (49) Analytické materiály: Finanční analýza podnikové sféry za rok 2019. *Mpo.cz* [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, © 2005 - 2020, 24. 6. 2020 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: https://www.mpo.cz/assets/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/2020/6/T4Q19Celkem_tabulky.xlsx
- (50) Einkommensteuergesetz (EStG) in der im Bundesgesetzblatt, Gliederungsnummer, 4139-2, in der Fassung vom 16. 10. 1934 (BGBl. I. s. 330) Dostupné z: <http://www.gesetze-im-internet.de/estg/>
- (51) Körperschaftsteuergesetz (KStG) in der im Bundesgesetzblatt, Gliederungsnummer, 2331-1, in der Fassung vom 31. 8. 1976 (BGBl. I. s. 2597) Dostupné z: <http://www.gesetze-im-internet.de/estg/>
- (52) Solidaritätszuschlaggesetz (SolZG) in der im Bundesgesetzblatt, Gliederungsnummer 611-15 in der Fassung vom 24. 06. 1991 (BGBl. I. s. 1318) Dostupné z: <http://www.gesetze-im-internet.de/solzg/>
- (53) Verlängerung der Steuererklärungsfrist. *Bundesfinanzministerium.de* [online]. Berlin: Bundesministerium der Finanzen, © 2021, 21. 12. 2020 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Downloads/BMF_Schreiben/Weitere_Steuerthemen/Abgabenordnung/2020-12-21-Verlaengerung-Steuererklaerungsfrist-VZ-2019.pdf?__blob=publicationFile&v=2
- (54) Přehled platných smluv České republiky o zamezení dvojímu zdanění: Smlouva č. 18/1984 mezi Československou socialistickou republikou a Spolkovou republikou Německa o zamezení dvojího zdanění. *Mfcr.cz* [online]. Praha:

- Ministerstvo financí České republiky [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=2102>
- (55) ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce z dňa 21. apríla 2006. In: *Zbierka zákonov Českej republiky*. Dostupné taktiež z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>
- (56) Nachweisgesetz (NachwG) in der im Bundesgesetzblatt, Gliederungsnummer 800-25, in der Fassung vom 20. 07. 1995 (BGBl. I. s. 946) Dostupné z: <https://www.gesetze-im-internet.de/nachwg/>
- (57) Přehled o vývoji částek minimální mzdy. *Mpsv.cz* [online]. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí, © 2021, 14. 12. 2020 [cit. 2021-4-12]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/prehled-o-vyvoji-castek-minimalni-mzdy>
- (58) Arbeitszeitgesetz (ArbZG) in der im Bundesgesetzblatt, Gliederungsnummer 8050-21, in der Fassung vom 06. 06. 1994 (BGBl. I. s. 1170) Dostupné z: <https://www.gesetze-im-internet.de/arbzg/BJNR117100994.html>
- (59) Mindestlohngesetz (MiLoG) in der im Bundesgesetzblatt, Gliederungsnummer 802-5, in der Fassung vom 11. 08. 2014 (BGBl. I. s. 1348) Dostupné z: <http://www.gesetze-im-internet.de/milog/>
- (60) Bundesurlaubgesetz (BUrIG) in der im Bundesgesetzblatt, Gliederungsnummer 800-4, in der Fassung vom 08. 01. 1993 (BGBl. s. 860) Dostupné z: <https://www.gesetze-im-internet.de/burlg/>
- (61) Entgeltfortzahlung (EntgFG) in der im Bundesgesetzblatt, Gliederungsnummer, 804-1, in der Fassung vom 26. 05. 1994 (BGBl. I. s. 1014) Dostupné z: <https://www.gesetze-im-internet.de/entgfg/>
- (62) Kündigungsschutzgesetz (KSchG) in der im Bundesgesetzblatt, Gliederungsnummer, 800-2, in der Fassung vom 10. 08. 1951 (BGBl. I. s. 499) Dostupné z: <http://www.gesetze-im-internet.de/kschg/>
- (63) ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění z dňa 20. novembra 1992. In: *Zbierka zákonov Českej republiky*. Dostupné taktiež z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-592>

- (64) ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti z dne 20. novembra 1992. In: *Zbierka zákonov Českej republiky*. Dostupné taktiež z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-589>
- (65) Průměrné mzdy - 4. čtvrtletí 2020. *CZSO.cz* [online]. Praha: Český statistický úřad, © 2020, 08. 03. 2021 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cr/prumerne-mzdy-4-ctvrtleti-2020>
- (66) Statistika: Průměrná hrubá měsíční mzda. *CZSO.cz* [online]. Praha: Český statistický úřad, © 2020 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/prumerna-hruba-mesicni-mzda-graf>
- (67) Sozialversicherung: Sozialversicherungsbeiträge 2020. *Lohn-info.de* [online]. Zwönitz: Das Bundesministerium für Arbeit und Soziales, © 2007-2021 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: <https://www.lohn-info.de/sozialversicherungsbeitraege2020.html>
- (68) Durchschnittliche Bruttomonatsverdienste. *Destatis.de* [online]. Wiesbaden: Statistisches Bundesamt, © 2021 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: <https://www.destatis.de/DE/Themen/Arbeit/Verdienste/Verdienste-Verdienstunterschiede/Tabellen/liste-bruttomonatsverdienste.html?nn=2068241>
- (69) Strukturindikatoren des regionalen Arbeitsmarktes: Deutschland und Regionaldirektionen. *Arbeitsagentur.de* [online]. Bundesagentur für Arbeit, © 2021 [cit. 2021-5-8]. Dostupné z: https://statistik.arbeitsagentur.de/Statistikdaten/Detail/Aktuell/iiii4/zdf-sdi/sdi-d-0-xlsx.xlsx?__blob=publicationFile&v=1

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

BGB	Bürgerliches Gesetzbuch (Nemecký občiansky zákonník)
BilMoG	Bilanzmodernisierungsgesetz (Zákon o modernizácii účtovníctva)
ČR	Česká republika
ČÚS	České účetní standardy
DRS	Deutsche Rechnungslegung Standards (Nemecké účtovné štandardy)
EHS	Európske hospodárske spoločenstvo
GoB	Grundsätze ordnungsmäßiger Buchführung (Zásady riadneho vedenia účtovníctva)
GuV	Gewinn - und Verlustrechnung (Výkaz zisku a strát)
HGB	Handelsgesetzbuch (Nemecký obchodný zákonník)
IFRS	Medzinárodné účtovné štandardy
KKR	Kladný konsolidačný rozdiel
KÚZ	Konsolidovaná účtovná zvierka
MP	Menšinové podiely
SRN	Spolková republika Nemecko
VP	Väčšinové podiely
VZS	Výkaz zisku a strát
ZDP	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu
ZKR	Záporný konsolidačný rozdiel
ZOK	Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech
ZoÚ	Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

ZOZNAM GRAFOV

Graf č. 1: Vývoj priemernej hrubej mesačnej mzdy v ČR	185
Graf č. 2: Vývoj priemernej hrubej mesačnej mzdy v SRN.....	188
Graf č. 3: Komparácia štruktúry celkových nákladov na zamestnanca v ČR a v SRN.	190
Graf č. 4: Komparácia štruktúry poisťných odvodov na zamestnanca v ČR a v SRN..	190

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok č. 1: Zobrazenie rôznej výšky vlastníckych podielov v spoločnostiach	29
Obrázok č. 2: Postup konsolidácie	35
Obrázok č. 3: Vymedzenie konsolidačného celku	72
Obrázok č. 4: Vymedzenie konsolidačného celku v užšom zmysle	124
Obrázok č. 5: Rozsah použitia ekvivalentnej metódy podľa HGB	142
Obrázok č. 6: Metódy zamedzenia dvojitého zdanenia.....	178

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka č. 1: Kategorizácia účtovných jednotiek	20
Tabuľka č. 2: Výpočet kladného konsolidačného rozdielu	24
Tabuľka č. 3: Výpočet záporného konsolidačného rozdielu	24
Tabuľka č. 4: Určenie miery vplyvu a metódy konsolidácie.....	29
Tabuľka č. 5: Prehľad nových položiek v konsolidovanej súvahe	31
Tabuľka č. 6: Prehľad nových položiek v konsolidovanom výkaze zisku a strát.....	32
Tabuľka č. 7: Veľkostné kritériá testujúce oslobodenie od povinnosti.....	45
Tabuľka č. 8: Prehľad nových položiek v konsolidovanej súvahe	55
Tabuľka č. 9: Prehľad nových položiek v konsolidovanom výkaze zisku a strát.....	56
Tabuľka č. 10: Základná štruktúra súvahy (Bilanz).....	63
Tabuľka č. 11: Základná štruktúra VZS (GuV).....	64
Tabuľka č. 12: Prehľad konsolidačných metód	66
Tabuľka č. 13: Súvaha spoločnosti A (ČR).....	68
Tabuľka č. 14: Výkaz zisku a strát spoločnosti A (ČR).....	69
Tabuľka č. 15: Súvaha spoločnosti B (SRN).....	70
Tabuľka č. 16: Výkaz zisku a strát spoločnosti B (SRN).....	71
Tabuľka č. 17: Prehľad menových kurzov použitých pre účely konsolidácie.....	72
Tabuľka č. 18: Prepočítanie súvahy spoločnosti B na menu vykazovania (Kč).....	73
Tabuľka č. 19: Prepočítanie výkazu zisku a strát spoločnosti B na menu vykazovania (Kč)	74
Tabuľka č. 20: Prehľad vzájomných pohľadávok a záväzkov.....	75
Tabuľka č. 21: Zmeny v konsolidovaných výkazoch po vylúčení vzájomných pohľadávok a záväzkov.....	76
Tabuľka č. 22: Eliminácia vzájomného obratu.....	76
Tabuľka č. 23: Zmeny v konsolidovaných výkazoch po vylúčení vzájomného obratu..	77
Tabuľka č. 24: Predaj DHM a vyčíslenie odloženej daňovej pohľadávky.....	77
Tabuľka č. 25: Nákup DHM a vyčíslenie odloženého daňového záväzku.....	78
Tabuľka č. 26: Zmeny v konsolidovaných výkazoch po vylúčení predaja DHM	78
Tabuľka č. 27: Vyčíslenie konsolidačného rozdielu pri plnej metóde (ČR)	79
Tabuľka č. 28: Konsolidácia aktív v 1. roku (plná metóda).....	81

Tabuľka č. 29: Konsolidácia pasív v 1. roku (plná metóda).....	82
Tabuľka č. 30: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 1. roku (plná metóda)	83
Tabuľka č. 31: Konsolidácia aktív v 2. roku (plná metóda)	87
Tabuľka č. 32: Konsolidácia pasív v 2. roku (plná metóda).....	88
Tabuľka č. 33: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 2. roku (plná metóda)	89
Tabuľka č. 34: Výpočet cenných papierov a vkladov v ekvivalencií	92
Tabuľka č. 35: Výpočet podielu na výsledku hospodárenia v ekvivalencií	93
Tabuľka č. 36: Vyčíslenie konsolidačného rozdielu pri ekvivalentnej metóde (ČR)	93
Tabuľka č. 37: Vylúčenie nespotrebovanej dodávky (ekvivalentná metóda).....	94
Tabuľka č. 38: Zmeny v konsolidovaných výkazoch po vylúčení nespotrebovanej dodávky	94
Tabuľka č. 39: Konsolidácia aktív v 1. roku (ekvivalentná metóda).....	95
Tabuľka č. 40: Konsolidácia pasív v 1. roku (ekvivalentná metóda).....	96
Tabuľka č. 41: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 1. roku (ekvivalentná metóda)	97
Tabuľka č. 42: Výpočet cenných papierov a vkladov v ekvivalencií a podielu na VH v ekvivalencií	99
Tabuľka č. 43: Konsolidácia aktív v 2. roku (ekvivalentná metóda).....	100
Tabuľka č. 44: Konsolidácia pasív v 2. roku (ekvivalentná metóda).....	101
Tabuľka č. 45: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 2. roku (ekvivalentná metóda)	102
Tabuľka č. 46: Eliminácia vzájomného obratu (pomerná metóda).....	106
Tabuľka č. 47: Zmeny v konsolidovaných výkazoch po vylúčení vzájomného obratu	106
Tabuľka č. 48: Vyčíslenie konsolidačného rozdielu pri pomernej metóde	107
Tabuľka č. 49: Konsolidácia aktív v 1. roku (pomerná metóda)	108
Tabuľka č. 50: Konsolidácia pasív v 1. roku (pomerná metóda).....	109
Tabuľka č. 51: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 1. roku (pomerná metóda)	110
Tabuľka č. 52: Konsolidácia aktív v 2. roku (pomerná metóda)	113
Tabuľka č. 53: Konsolidácia pasív v 2. roku (pomerná metóda).....	114
Tabuľka č. 54: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 2. roku (pomerná metóda)	115
Tabuľka č. 55: Prehľad konsolidačných metód podľa HGB	117
Tabuľka č. 56: Súvaha spoločnosti A (SRN).....	120
Tabuľka č. 57: Výkaz zisku a strát spoločnosti A (SRN).....	121
Tabuľka č. 58: Súvaha spoločnosti B (ČR)	122

Tabuľka č. 59: Výkaz zisku a strát spoločnosti B (ČR)	123
Tabuľka č. 60: Prehľad menových kurzov použitých pre účely konsolidácie.....	125
Tabuľka č. 61: Prepočítanie súvahy spoločnosti B na menu vykazovania (EUR)	125
Tabuľka č. 62: Prepočítanie výkazu zisku a strát spoločnosti B na menu vykazovania (EUR)	126
Tabuľka č. 63: Vyčíslenie konsolidačného rozdielu plnou metódou podľa HGB.....	128
Tabuľka č. 64: Vyčíslenie nekontrolných podielov	129
Tabuľka č. 65: Eliminácia nespotrebovanej dodávky zásob	130
Tabuľka č. 66: Zmeny v konsolidovaných výkazoch po vylúčení nespotrebovanej dodávky zásob.....	131
Tabuľka č. 67: Predaj DHM a vyčíslenie odloženej daňovej pohľadávky.....	131
Tabuľka č. 68: Nákup DHM a vyčíslenie odloženého daňového záväzku.....	132
Tabuľka č. 69: Zmeny v konsolidovaných výkazoch po vylúčení predaja DHM	132
Tabuľka č. 70: Konsolidácia aktív v 1. roku (plná metóda podľa HGB).....	133
Tabuľka č. 71: Konsolidácia pasív v 1. roku (plná metóda podľa HGB).....	134
Tabuľka č. 72: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 1. roku (plná metóda podľa HGB)	135
Tabuľka č. 73: Konsolidácia aktív v 2. roku (plná metóda podľa HGB).....	138
Tabuľka č. 74: Konsolidácia pasív v 2. roku (plná metóda podľa HGB).....	139
Tabuľka č. 75: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 2. roku (plná metóda podľa HGB)	140
Tabuľka č. 76: Prepočítanie položiek pasív spoločnosti B na menu vykazovania (EUR)	144
Tabuľka č. 77: Vykázanie majetkovej účasti v pridruženej spoločnosti	145
Tabuľka č. 78: Vyčíslenie akvizičného rozdielu ekvivalentnou metódou podľa HGB	145
Tabuľka č. 79: Vyčíslenie podielu na zisku pridruženej spoločnosti.....	146
Tabuľka č. 80: Eliminácia vzájomného obratu	147
Tabuľka č. 81: Konsolidácia aktív v 1. roku (ekvivalentná metóda podľa HGB).....	148
Tabuľka č. 82: Konsolidácia pasív v 1. roku (ekvivalentná metóda podľa HGB)	149
Tabuľka č. 83: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 1. roku (ekvivalentná metóda podľa HGB)	150
Tabuľka č. 84: Následné ocenenie majetkovej účasti	151

Tabuľka č. 85: Konsolidácia aktív v 2. roku (ekvivalentná metóda podľa HGB)	152
Tabuľka č. 86: Konsolidácia pasív v 2. roku (ekvivalentná metóda podľa HGB)	153
Tabuľka č. 87: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 2. roku (ekvivalentná metóda podľa HGB)	154
Tabuľka č. 88: Prepočítanie položiek pasív spoločnosti B na menu vykazovania (EUR)	156
Tabuľka č. 89: Vyčíslenie konsolidačného rozdielu pomernou metódou podľa HGB	157
Tabuľka č. 90: Eliminácia vzájomného obratu	158
Tabuľka č. 91: Konsolidácia aktív v 1. roku (pomerná metóda podľa HGB)	159
Tabuľka č. 92: Konsolidácia pasív v 1. roku (pomerná metóda podľa HGB).....	160
Tabuľka č. 93: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 1. roku (pomerná metóda podľa HGB)	161
Tabuľka č. 94: Konsolidácia aktív v 2. roku (pomerná metóda podľa HGB)	164
Tabuľka č. 95: Konsolidácia pasív v 2. roku (pomerná metóda podľa HGB).....	165
Tabuľka č. 96: Konsolidácia výkazu zisku a strát v 2. roku (pomerná metóda podľa HGB)	166
Tabuľka č. 97: Porovnanie základných rozdielov v DPPO	173
Tabuľka č. 98: Zdanenie vybraných pasívnych príjmov z pohľadu ČR	176
Tabuľka č. 99: Poukázanie na základné rozdiely pri vzniku pracovného pomeru	180
Tabuľka č. 100: Poukázanie na základné rozdiely pri skončení pracovného pomeru ..	182
Tabuľka č. 101: Prehľad sadzieb povinného poistného v ČR	184
Tabuľka č. 102: Vyčíslenie nákladov na zamestnanca v ČR.....	184
Tabuľka č. 103: Prehľad sadzieb povinného poistného v SRN	184
Tabuľka č. 104: Vyčíslenie nákladov na zamestnanca v SRN	184

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha 1: Finančná analýza materskej spoločnosti a skupiny v ČR.....	I
Príloha 2: Finančná analýza materskej spoločnosti a skupiny v SRN	II

PRÍLOHY

Príloha 1: Finančná analýza materskej spoločnosti a skupiny v ČR

	Materská spoločnosť (ČR)		Plná metóda		Ekvivalentná metóda		Pomerná metóda	
	ROK 1	ROK 2	ROK 1	ROK 2	ROK 1	ROK 2	ROK 1	ROK 2
UKAZOVATELE LIKVIDITY								
Bežná likvidita	1,37	1,33	1,59	1,65	1,37	1,33	1,50	1,53
Odvetvový priemer CZ-NACE C-10	1,42	1,42	1,42	1,42	1,42	1,42	1,42	1,42
Pohotovú likviditu	0,75	0,66	0,94	0,96	0,75	0,66	0,87	0,76
Odvetvový priemer CZ-NACE C-10	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93
Okamžitú likviditu	0,09	0,07	0,07	0,08	0,09	0,07	0,08	0,08
Odvetvový priemer CZ-NACE C-10	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18
UKAZOVATELE ZADLŽENOSTI (%)								
Celková zadlženosť	76,00	72,43	67,62	62,19	70,13	66,02	70,82	65,95
Odvetvový priemer CZ-NACE C-10	44,53	44,53	44,53	44,53	44,53	44,53	44,53	44,53
Koeficient samofinancovania	21,25	21,97	24,70	27,60	27,34	28,87	27,25	30,11
Odvetvový priemer CZ-NACE C-10	55,47	55,47	55,47	55,47	55,47	55,47	55,47	55,47
UKAZOVATELE RENTABILITY (%)								
ROE	25,68	7,86	21,97	21,07	19,78	7,75	20,78	15,08
Odvetvový priemer CZ-NACE C-10	6,36	6,36	6,36	6,36	6,36	6,36	6,36	6,36
ROA	8,10	3,34	7,83	8,33	7,84	3,70	8,15	6,74
Odvetvový priemer CZ-NACE C-10	5,04	5,04	5,04	5,04	5,04	5,04	5,04	5,04
ROS	4,59	2,17	4,24	4,72	4,81	2,64	4,49	3,99
Odvetvový priemer CZ-NACE C-10	3,88	3,88	3,88	3,88	3,88	3,88	3,88	3,88
UKAZOVATELE AKTIVITY								
Obrat celkových aktív	1,76	1,54	1,85	1,76	1,63	1,40	1,82	1,69
Odvetvový priemer CZ-NACE C-10	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30

(Zdroj: Vlastné spracovanie)

Príloha 2: Finančná analýza materskej spoločnosti a skupiny v SRN

	Materská spoločnosť (SRN)		Plná metóda		Ekvivalentná metóda		Pomerná metóda	
	ROK 1	ROK 2	ROK 1	ROK 2	ROK 1	ROK 2	ROK 1	ROK 2
UKAZOVATELE LIKVIDITY								
Bežná likvidita	1,90	2,24	1,59	1,65	1,90	2,24	1,67	1,81
Odvetvový priemer CZ-NACE C-10	1,42	1,42	1,42	1,42	1,42	1,42	1,42	1,42
Pohotovú likvidita	1,22	1,48	0,94	0,96	1,22	1,48	1,02	1,10
Odvetvový priemer CZ-NACE C-10	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93
Okamžitá likvidita	0,03	0,09	0,07	0,08	0,03	0,09	0,06	0,08
Odvetvový priemer CZ-NACE C-10	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18
UKAZOVATELE ZADLŽENOSTI (%)								
Celková zadlženosť	56,88	49,09	67,65	62,22	54,36	46,76	64,43	58,17
Odvetvový priemer CZ-NACE C-10	44,53	44,53	44,53	44,53	44,53	44,53	44,53	44,53
Koeficient samofinancovania	43,12	50,91	27,44	31,19	45,64	53,24	34,57	39,77
Odvetvový priemer CZ-NACE C-10	55,47	55,47	55,47	55,47	55,47	55,47	55,47	55,47
UKAZOVATELE RENTABILITY (%)								
ROE	10,45	17,99	18,57	17,67	9,87	17,08	14,66	16,99
Odvetvový priemer CZ-NACE C-10	6,36	6,36	6,36	6,36	6,36	6,36	6,36	6,36
ROA	6,58	12,65	7,48	8,02	6,48	12,41	7,36	9,58
Odvetvový priemer CZ-NACE C-10	5,04	5,04	5,04	5,04	5,04	5,04	5,04	5,04
ROS	3,51	6,39	4,07	4,56	3,61	6,58	3,98	5,23
Odvetvový priemer CZ-NACE C-10	3,88	3,88	3,88	3,88	3,88	3,88	3,88	3,88
UKAZOVATELE AKTIVITY								
Obrat celkových aktív	1,88	1,98	1,84	1,76	1,79	1,89	1,85	1,83
Odvetvový priemer CZ-NACE C-10	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30

(Zdroj: Vlastné spracovanie)